

Wilhelm Busch

JEŽIŠ NÁŠ OSUD

Kniga, ktorú držíte v rukách mala veľký úspech v mnohých európskych krajinách. V Nemecku bola vydaná v 26 vydaniach vo vyše miliónovom náklade a tohto roku sa konečne dočkala prvého slovenského vydania.

Wilhelm Busch
sa narodil vo Wuppertali-Elberfelde.

Studoval teológiu v Tübingene. Pôsobil ako mládežnícky farár v Bielefelde a neskôr v Essene. Počas fašizmu bol členom vyznávateľskej cirkvi, ktorá sa postavila proti Hitlerovi, v dôsledku čoho bol viackrát uväznený. Zomrel v roku 1966 pri návrate z jednej z prednášok.

Táto kniha je zostavená z jeho evanjelizačných prednášok, ktoré mal po celom Nemecku i v Európe.

1.vydanie -1993.

Vydavatel nemeckého originálu:

Aussaat - und Schriftenmissions - Verlag GmbH

Neukirchen Vluyn.

Vydavatel slovenského prekladu -1993:

CLV * Christliche Literatur - Verbreitung

Postfach 110135 * D - 33661 Bielefeld

Prekladatel: SACRA - 040 02 Košice, Rumanova 18

Jazyková úprava: Ing. Mikuláš Lipták

Tlač a väzba: Ebner Ulm

ISBN 3 - 89397 - 717 - 0

Wilhelm Busch

Ježiš náš osud

clv

Christliche
Literatur-Verbreitung e.V.
Postfach 110135 • 33661 Bielefeld

ÚVOD

J E Ž I Š NÁŠ OSUD

"Ježiš náš osud" - to bola hlavná téma veľkej evanjelizácie v Essene roku 1938, na ktorej kázal farár Busch.

S veľkou radosťou pôsobil ako farár mládeže v Essene, ale akovášnivý kazateľ evanjelia aj veľa cestoval. V nespočetných prednáškach volal ľudí k Ježišovi - v meste i na vidieku, na východe i na západe, v Európe i po celom svete.

Tešil sa, keď ľudia prichádzali, aby si vypočuli jeho posolstvo.

Bol presvedčený, že Ježišovo evanjelium je tým najúchvatnejším posolstvom všetkých čias.

Prichádzali tisíce a načúvali mu. A napriek tomu sa ako pravý duchovný pastier stále rozprával s jednotlivcami. To bola tá zvláštnosť na jeho zvestovaní. Vďaka magnetofónovým nahrávkam môže v tejto knihe aj nadalej viest rozhovor s jednotlivcom ako posol ukrižovaného Ježiša Krista.

"Ježiš - náš osud" - to bola hlavná téma celého jeho posolstva. Chcete ho počuť aj vy? Môžete! Predstavte si v duchu, že sedíte pod jeho kazateľnicou a onedlho sa dozviete, že "Ježiš - náš osud" - to je hlavná téma pre svet, aj pre naše životy.

Karl-Heinz-Ehring

Boh áno, ale načo je Ježiš?

Pozrite: Taký starý farár ako ja, ktorý celý život pôsobil vo veľkomeste, počúva v priebehu rokov stále tie isté ošúchané frázy. Jedna z nich: *Ako môže Boh toto všetko dopustiť?* Iná zase znie: "Kain a Ábel boli bratia. Kain zabil Ábela. Odkial mal Kain ženu?" A jedna z najobľúbenejších: "Pán farár, stále rozprávate o Ježišovi. To už je fanatizmus. Je predsa úplne jedno, akého je človek náboženstva. Hlavne, že má bázeň pred niekým vyšším, neviditeľným."

Znie to vierohodne, však? To isté povedal už môj veľký krajan Goethe - je tiež z Frankfurtu: "Všetko je v pocitoch; meno je zvuk a prelud..." Je úplne jedno, či povieme Alah, Budha, osud alebo Vyššia bytosť. Hlavne, že vôbec máme nejakú vieru. A bolo by fanaticke to nejako upresňovať. To si myslí aj 50 percent z vás, pravda? Stále vidím pred sebou starú paní, ktorá mi vysvetlovala: "Pán farár, tie vaše nekonečné reči o Ježišovi! Nepovedal predsa sám Ježiš: 'V dome môjho Otca je mnoho príbytkov?' Tam majú všetci miesto!" Priatelia, to všetko je však jeden veľký omyl!" □

Raz som bol v Berlíne na letisku Tempelhofer Feld. Skôr ako nás pustili k lietadlu, museli sme prejsť pasovou kontrolou. Predo mnou stojí taký veľký pán - vidím ho v duchu pred sebou: taký dvojposchodový s veľkou cestovnou dekom pod pazuchou - rýchlo podáva úradníkovi svoj pas. A tu ten úradník povie: "Moment! Máte už neplatný pas!.." Pán odpovedá" Nebudte

predsa taký malicherný! Hlavne, že nejaký pas mám!" "Nie," vysvetluje úradník presne a s istotou, "hlavné je mať platný pas!"

Takisto je to aj s vierou: Nejde o to, aby som vôbec mal nejakú vieri. Každý niečomu verí. Nedávno mi jeden človek povedal: "Ja verím, že z kila hovädzieho mäsa je dobrá polievka." Aj to je viera - hoci slabá! Nejde o to, aby ste mali nejakú vieri, ale ide o to, aby ste mali právú vieri - vieri, s ktorou sa dá žiť aj keď sa veľmi zotmie, ktorá je oporou vo veľkých pokušeniach, vieri, s ktorou sa dá aj zomrieť. Smrť je veľkou skúškou pravosti našej viery!

Je len jediná viera, s ktorou sa dá správne žiť a zomrieť: je to viera v Ježiša Krista, Božieho Syna. Sám Ježiš povedal: "V dome môjho Otca je mnoho príbytkov." Ale k Božím príbytkom sú len jedny dvere: "Ja som dvere. Ak niekto pojde cez mňa, bude zachránený."

Ježiš predstavuje dvere! Viem: Ľudia to nechcú počuť. O Bohu sa dá hodiny diskutovať. Niekto si predstavuje Boha tak a iný onak. Ale Ježiš nie je objektom diskusie. A poviem vám: len viera v Ježiša, Božieho Syna, je tou zachraňujúcou vieriou, s ktorou sa dá žiť a zomrieť!

Malý zážitok, nad ktorým sa môžete spokojne zasmiať, ukazuje, aká smiešna sa zdá niekedy ľuďom viera. Pred viacerými rokmi som šiel v Essene cez mesto. Na kraji cesty stáli dvaja muži, zrejme baníci. Prechádzam popri nich a tu ma jeden pozdraví: "Dobrý deň, pán farár!" Pristupujem knemu: "Poznáme sa?" Tu sa zasmeje a vysvetluje druhému: "To je farár Busch! Celkom správny chlapík. "Dakujem," hovorím. A on zrazu pokračuje: "Len - nanešťastie - má svoje muchy!" Dotknutý som sa ozval: "Čo mám? Muchy? Ako to, že mám muchy?" A tu on pokračuje: "Skutočne, farár je celkom správny chlapík! Ale: vždy hovorí o Ježišovi!" Človeče!", radostne volám. "To nie je mucha! Za sto rokov ste vo večnosti. Potom všetko závisí od toho, či ste sa spoznali s Ježišom. Na Ďom sa rozhodne, či budete v pekle alebo v nebi. Povedzte mi, poznáte Ježiša?" "Vidíš?", smejúc sa obracia baník k druhému, "už zase začína!"

Aj teraz chceme týmto začať! V Biblia je slovo, ktoré chceme povedať hneď na začiatku. Zniet takto: "Kto má Syna, má život." Možno ste sa niekedy niečo učili o Ježišovi - ale Ho nemáte. "Kto má Syna", počujete: "má!", "ten má život" - tu a vo večnosti. "Kto nemá Syna Božieho, nemá život." Hovorí to Božie Slovo! Poznáte príslovie: "Kto má, má!" Tak isto to myslí to biblické slovo. Rád by som vás prehovoril - a to vo vašom vlastnom záujme! - aby ste prijali Ježiša a dali Mu svoj život. Lebo: bez Noho je to predsa len biedny život.

Chceme vám teraz povedať, prečo je Ježiš tým jediným a všetkým a prečo jedine viera v Ježiša je správna. Alebo to vyjadrim radšej celkom osobne. Teraz vám chceme vysvetliť, prečo musíme mať Ježiša a prečo musíme v Noho veriť.

1. Ježiš je zjavením Božím

Ked mi niekto povie: **?Verím v Boha! Ale načo je tu Ježiš?**, odpovedám: "To je hlúpost! Boh je skrytý Boh. Bez Ježiša nevieme o Bohu vôbec nič!"

Iudia si môžu vytvoriť nejakého boha, napríklad milého "pánbožka", ktorý nenechá v hanbe čestného Nemca, keď vypije denne len päť piv. Ale to predsa nie je Boh! Alah, Budha- to sú projekcie našich prianí. Ale Boh" Bez Ježiša nevieme o Bohu nič. Ježiš však je Božím zjavením. V Ježišovi k nám prišiel Boh.

Chceme vám to objasniť na obraze: Predstavte si hustú stenu hmly. Za stenou hmly je skrytý Boh. Bez Noho Iudia nemôžu žiť. Začnú ho hľadať. Pokúšajú sa preniknúť cez hmlu. To sú snahy náboženstiev. Všetky náboženstvá sú Iudským hľadaním Boha. Všetky náboženstvá majú jedno spoločné: zblúdili v hmle a nenašli Boha.

Boh je skrytým bohom. To pochopil aj muž menom Izaiáš a volal z hĺbky srdca: "Pane, nemôžeme k Tebe prísť. Ach, pretrhni stenu hmly a príď k nám!" A predstavte si: Boh vypočul toto volanie. Pretrhol stenu hmly a prišiel k nám - v Ježišovi. Boh k nám prišiel vtedy, keď anjeli zborovo volali nad betlehemskými poliami: "Narodil sa vám dnes Spasiteľ! Sláva

na výsostiach Bohu!" A Ježiš vrváv: "Kto mňa vidí, vidí Otca."

Bez Ježiša by som o Bohu nevedel nič. Je jediným miestom, kde môžem získať istotu o Bohu! Ako len môže niekto povedať: "Zaobídem sa bez Ježiša!"

Hovorím o tom len veľmi krátko a musím vela vynechať. Pritom by som vám mohol povedať o Ježišovi tak vela. Teraz vám však len v najhlavnejších bodoch môžem odpovedať na otázku "Načo je Ježiš?".

2. Ježiš je zachraňujúcou láskou Božou

Musím vám to vysvetliť. Pred časom som sa rozprával s novinárom, ktorý ma požiadal o rozhovor a pýtal sa: "Prečo vlastne mávate také prednášky?" Na to som mu odpovedal: "**Mám ich, lebo mám strach, že sa Iudia dostanú do pekla.**" Na to sa zasmial a odvetil: "Peklo predsa neexistuje!" Tu som mu povedal: "Len vyčkajte! O sto rokov uvidíte, či máte pravdu vy alebo Slovo Božie. Povedzte," spýtal som sa ho, "báli ste sa už niekedy Boha?" "Nie", odpovedal. "Pred milým Bohom predsa netreba mať strach!" Tak som mu vysvetlil: "Ste vedla! Každý, kto má čo len aké-také poňatie o Bohu, musí predsa vedieť, že neexistuje nič hrozivejšie, ako svätý a spravodlivý Boh, sudca našich hriechov. Myslíte, že by nič nepovedal na vaše hriechy? Hovoríte o "milom Bohu". Biblia tak nehovorí. Biblia skôr hovorí: "Strašné je upadnúť do rúk živého Boha."

Báli ste sa už Boha? Keď nie, tak ste ešte vôbec nezačali chápať celú skutočnosť svätého Boha a svojho hriešneho života. Keď sa však začnete báť Boha, potom sa budete pýtať: "Ako môžem pred Bohom obstáť?" Myslím, že je najväčšou hlúpostou našich čias, že sa Iudia už viac neboja Božieho hnevú. Áno, je to znak hrozného otupenia, keď národ už viac neberie vážne živého Boha a Jeho hnev nad hriechmi.

Profesor Karl Heim rozprával, ako na svojej ceste po Číne prišiel do Pekingu. Vyviedli ho na kopec, kde úplne na vrchu stál oltár - "oltár neba". Vysvetlili mu, že v "noci zmierenia" je tento kopec plný státisícov Iudí s lampiónmi. A potom tam

vystúpi cisár - vtedy vládli ešte v Číne cisári - a prináša pre svoj ľud obeť zmierenia. Keď nám o tom profesor Heim porozprával, pokračoval: "Títo pohania vedia niečo o Božom hneve, i o tom, že človek potrebuje odpustenie."

A vzdelaný Stredoeurópan si myslí, že môže hovoriť o "milom Bohu", ktorý by mal byť rád, keď vidí, že ľudia riadne platia cirkevnú daň! Začnime sa radšej opäť báť Boha! Všetci sme predsa zhrešili! Vy nie? Ale áno, celkom iste!

Keď sa opäť naučíme báť sa Boha, potom sa budeme pýtať: "Kde je nejaká záchrana pred Božím hnevom? Kde je záchrana?" A vtedy môžeme pochopíť: Ježiš je zachraňujúcou láskou Božou! "Boh chce, aby všetci ľudia boli spasení." Ale nemôže byť nespravodlivý. Voči hriechu nemôže mlčať. A preto obetoval Svojho Syna - na záchrannu, na zmierenie.

Podte so mnou do Jeruzalema. Pred mestom je vršok. Vidíme tam tisíce ľudí a nad hlavami ľudí sa týčia tri kríže. Muž na ľavom kríži je hrievník ako my. Ten vpravo tiež. Ale ten v strede! Pozrite na Noho, na muža s trňovou korunou, na Syna živého Boha! "Ty tvár ušľachtilá, taká si strápená, že ríša celého sveta je zhrozená!" Prečo tam visí? Tento kríž je Boží oltár. A Ježiš je Baránkom Božím, ktorý nesie hriechy sveta a zmieruje nás s Bohom.

Pozrite: pokial ste nenašli Ježiša, stojíte ešte pod Božím hnevom, a to aj napriek tomu, že tone pozorujete alebo zapierate. Len ten, kto prišiel k Ježišovi, stojí pod Božím pokojom: "On znášal trest za náš pokoj."

Dovoľte, aby som použil úplne primitívny príklad: V 1. svetovej vojne som bol delostrelcom. Mali sme kanóny s ochrannými štítmi. Raz sme stáli vpredu bez pechoty. Zrazu na nás zaútočili s pancierovými vozmi - volali sme ich vtedy "tanky". Strely nepriateľských pešiakov ako krupobitie dopadali na naše ochranné štíty, ktoré však boli natoľko silné, že sme za nimi boli v bezpečí. A tu som si musel pomyslieť: "Keby som vystrčil spoza ochranného štítu iba ruku, určite by ju prederavili ako sito a ja by som bol stratený, biedne by som vykrvácal. Ale za ochranným štítom som v bezpečí!"

A pozrite sa: Tým ochranným štítom sa mi stal Ježiš!

Viem: Bez Ježiša zahyniem na Božom súde. Bez Ježiša nemám v srdci pokoj, nech robím, čo chcem. Bez Ježiša nemôžem zomrieť bez smrteľného strachu. Bez Ježiša putujem do večnej záhuby. Budte si istí, že existuje večná záhuba, len vyčkajte! Ale ked stojím za Ježišovým krízom, som v bezpečí, ako za ochranným štítom. Môžem vedieť: On je mojím Spasiteľom! On je mojím záchrancom! Ježiš je zachraňujúcou láskou Božou!

Počujte: "Boh chce, aby všetci ľudia boli spasení." Preto obetoval Svojho Syna - pre záchrannu, na zmierenie. Aj pre vás! **Nemajte teda pokoja, dokiaľ nedosiahnete Boží pokoj, dokiaľ nebudeťe zachránení!**

Načo je Ježiš?

3. Ježiš je jediný, ktorý rozrieši najväčší problém nášho života

Viete, čo je najväčším problémom nášho života? Aha, starší si prirodzene spomenú na svoj žlčník, ľadviny alebo na to, čo ich práve trápi. To sú problémy! U mladších zasa "to dievča" alebo "ten chlapec". Každý má svoje problémy.

Verte: najväčším problémom nášho života je naša vina pred Bohom!

Desaťročia som bol farárom mládeže. Stále som hľadal nové prirovnania, aby som to svojej mládeži vysvetlil. Chcel by som tu použiť jedno z tých prirovnaní. Povedal som: "Predstavte si, že od prírody máme okolo krku železnú obruč. A stále, ked hresíme, prikujeme sa k nej jeden článok reťaze. Som drzý k mamke - pribudne jeden článok reťaze. Hovoril som zle o iných - další článok reťaze. Deň bez modlitby, ako by Boha nebolo - tretí článok reťaze. Nečestnosť, klam - další článok reťaze."

Len si predstavte, akú dlhú reťaz vlečieme za sebou - reťaz previnení. Vina pred Bohom je taká reálna - aj napriek tomu, že ju nevidieť. Ale je obrovská. A všade ju vláčime so sebou. Často sa pytám, prečo ľudia nemôžu byť veselí a šťastní. Majú sa predsa vo všetkom tak dobre! Ale sú šťastní? Nemôžu

byť šťastnú! Nemôžu byť - lebo všade za sebou vláčia reťaz vín! A túto im neodoberie ani farár ani kňaz ani anjel. Ani Boh ju nemôže odstrániť, lebo je spravodlivý: "Čo človek rozsieva, to bude i žať."

Ale teraz je tu Ježiš! Je jediný, kto vyrieší najväčší problém nášho života: Zomrel za moje viny. Zaplatil za ne, keď zomrel. Preto mi môže odobrať moju reťaz vín. Je jediný, kto to môže urobiť!

Poviem vám zo skúsenosti: Je to veľké osloboodenie, keď človek vie: - mám odpustené hriechy. Je to najväčšie vyslobodenie v živote - a aj v smrti. Vy starší, uvažujte: - zomrieť a mať odpustenie hriechov! Alebo: - ísť do večnosti a musieť všetku vinu brať so sebou! Hrozné!

Poznám ľudí, ktorí po celý život hovorili: "Som dobrý. Somspravodlivý." A potom zomierajú a musia pustiť aj poslednú ruku - a pochopia: Lodka môjho života ide po temnom prúde večnosti - oproti Bohu. Nič si nemôžu vziať so sebou: ani vilku, ani bankové konto či vkladnú knižku - len svoju vinu. A tak idú pred Boha. Hrozné! A ľudia takto zomierajú. A keď poviete: "Tak ale zomierajú všetci!", tak potom takto aj všetci zomriete! Ale takto zomierať nemusíte! Ježiš odpúšťa hriechy! To je už teraz najväčšie osloboodenie, aké vôbec existuje.

Ako asi 18-ročný chlapec som zažil, čo je odpustenie hriechov: Reťaz odpadla! V jednej piesni to znie takto: "V mene Ježiša, hriechy odpustené! To slovo k životu, pre duše strápené." Prajem vám, aby ste to tiež skúsili! Chodte k Ježišovi! Dnes. Čaká na vás. A povedzte Mu: "Pane, môj život je úplne temný a plný viny. Stále som to tajil a hovoril o sebe len dobre. Teraz všetko kladiem pred Teba. Teraz chcem veriť, že Tvoja krv zahladí moju vinu." Odpustenie hriechov je nádherné!

V 17. storočí žil v Anglicku muž menom Bunyan. Tento Bunyan bol dlhé roky zavretý vo väzení pre svoju vieru. Stáva sa to v každej dobe. Popri Božom Slove sú väznice tým najstabilnejším, čím ľudstvo disponuje. A tam, vo väzení, napísal Bunyan nádhernú knihu, ktorá je ešte aj dnes aktuálna. Zobrazuje v nej život kresťana ako nebezpečnú dobrodružnú púť. Začína takto: Nejaký človek žije v Meste Márnosti. Zrazu začína byť

nespokojný a hovorí voľačo v tom zmysle: "Niečo tu nesedí. Nemám pokoj. Som nešťastný. Musím odtiaľto vyjsť." Rozpráva sa so svojou ženou. Tá mu vysvetluje: "Si nervózny. Potrebuješ poriadny oddych." Ale nič mu nepomáha. Nepokoj zostáva. Jedného dňa si uvedomí: "Nič nepomáha. Musím vyjsť z tohoto mesta", a tak uteká. Ked vychádza, zistuje, že má na chrbte bremeno. Chce ho zložiť, ale nevie sa ho zbaviť. Čím dalej putuje, tým je ťažšie. Doteraz to bremeno tak necítil. Bolo mu samozrejmé. Ale ako sa vzdala je od toho mesta, stále sa mu to bremeno zväčšuje: Nakoniec už skoro ani nevládze íst dalej. Ťažko vystupuje cestičkou do kopca. Už dalej tú tarchu ani nevládze uniest. Vychádza spoza zákruty a pred ním sa vynára obraz kríža. Skoro v bezvedomí padá pod kríž, pevne sa ho chytí a vzhliadne k nemu. V tom okamihu cíti, ako sa bremeno uvoľňuje a s rachotom padá do priepasti.

Je to nádherný obraz toho, čo môže človek zažiť pri kríži Ježiša Krista: "Tu vzhliadam a vidím Baránka Božieho, jak za mňa krvácal, na kríži umieral. S hanbou tu vyznávam: vidím dva zázraky, zázrak Jeho veľkej lásky a môj veľký hriech." Odpustenie hriechov - Spasiteľ zaplatil za mňa. Moja reťaz vín je preč. Som oslobodený od svojho bremena. Odpustenie hriechov - to nám môže darovať len Ježiš!

Načo je teda Ježiš? Musím vám povedať ešte niečo, prečo verím v Ježiša:

4. Ježiš je dobrý Pastier

Všetci ste už predsa vo svojom živote zažili, aký môže byť človek nekonečne osamelý a aký je niekedy život prázdný. Zrazu cítite: "Niečo mi chýba! Ale čo?" Chcel by som vám to povedať: **Chýba vám živý Spasiteľ!**

Hovoril som už, že Ježiš zomrel na kríži, aby zaplatil za naše viny. Zapamäťajte si túto vetu: "On vzal na seba trest, aby sme mali pokoj." A potom Ho položili do hrobu, do skalného hrobu. Na otvor privaliči ťažkú kamennú platňu. A aby celkom spokojne mohli odísť, dal tam rímsky miestodržiteľ umiestniť

pečať a postavil rímskych legionárov ako stráž. Predstavujem si riadnych chlapíkov, akí bojovali vo všetkých krajinách sveta. V Galii, v dnešnom Francúzsku, v Germánii - teda v Nemecku, v Ázii a v Afrike. Boli to mládenci posiatí jazvami. Tí tu teda stoja treći deň na svitaní - so štítom na pleci, s ošteppom v pravej ruke a prilbou na hlave. Čaká tu rímsky legionár. Naňho sa možno spolahnúť. A zrazu sa rozjasnilo ako cez deň. Biblia hovorí: "Anjel Pánov zostúpiac z neba, odvalil kameň." A Ježiš vyšiel z hrobu! Je to také veľkolepé, že tí služobníci vojny bezmocne padajú. O niekoľko hodín Ježiš stretáva chudobné dievča. Biblia o nej hovorí, že mala v sebe sedem démonov, ktorých Ježiš vyhnal. To dievča plače. Vtom k nej prichádza Ježiš. A toto dievča bezmocne nepadá. Naopak. Teší sa, keď spozná vzkrieseného Ježiša a vraví: "Učiteľu!" Je potešená, lebo vie: "Ježiš, ten dobrý pastier žije a je pri mne!"

Pozrite, aj preto chcem mať Ježiša, že potrebujem niekoho, koho ruky sa môžem držať! Život ma vrhol do veľmi temných hĺbok. Pre svoju vieru som bol v nacistických väzeniach. Boli hodiny, keď som si myslal: "Už ma len krôčik delí od temnej ríše šialenstva, odkiaľ niet návratu." A potom prišiel Ježiš! A všetko bolo opäť dobré! Môžem vám to dosvedčovať len takto.

Vo väzení som zažil večer, keď sa tam rozprútalо peklo. Umiestnili k nám prechádzajúci transport ľudí, ktorých viezli do vyhľadzovacieho tábora - ľudí, ktorí už nemali nijakú nádej, časť z nich boli kriminálnici a časť nevinní ľudia, Židia. Jedného nedeľného večera podlahli títo ľudia zúfalstvu. Všetko sa rozhričalo. Neviete si to ani predstaviť. Budova so samými celami plnými zúfalstva, kde všetko kričí a búri sa proti stenám a dverám. Strážni sú nervózni a strieľajú revolvermi do stropu, pobehujú a niekoho mlátia. A ja sedím v cele a myslím si: "Tak bude raz v pekle." Len tažko sa to dá vykresliť. V tejto situácii mi zrazu prišlo na um: "Ježiš! On je predsa tu" Hovorím vám, čo som skutočne zažil. Potom som vo svojej cele povedal ticho - úplne ticho: "Ježiš ! Ježiš !! Ježiš !!!" A o tri minúty bolo ticho. Pochopte ma: Volal som Ho, nikto z ľudí to nepočul, len On - a démoni museli ustúpiť! A potom som napriek prísnemu zákazu zaspieval úplne nahlas: "Ježišu môj milý, darca svetla,

sily, moja ozdoba! Ked sa srdce ľaká, dlho pomoc čaká, hľadá len Teba. Kriste, Boží Baránku, žiadna sila nevýslovňá sa ti nevyrovnaná."

A všetci väzni to počuli. Strážcovia nepovedali ani slovo, keď som nahlas spieval: "Keď sa všetko otriasa, keď zlo tiahne v plnej zbroji, Ježiš pri mne stojí."

Priatelia moji, vtedy som cítil, čo znamená mať živého Spasiteľa.

O tom som už hovoril, že všetci musíme raz prekonáť ešte najväčšiu ľarchu - ľarchu smrti. Raz mi jeden človek predhodil: "Vy, farári, vždy len strašíte ľudí so smrťou." Odpovedal som: "Nepotrebujeťe tým ľudí strašiť, lebo pred smrťou máme strach všetci!" A vtedy - vo chvíli smrti - môcť držať ruku dobrého Pastiera! Niekoľko mi povie - a je to správne - : "**Dnešný človek má zo smrti menší strach ako zo života.** Život je strašný, horší ako smrť!" Priatelia moji, je však možné: **V živote mať Spasiteľa!**

Musím vám povedať ešte jednu príhodu, ktorú som často rozprával. Je neuveriteľná, ale pravdivá. V Essene som spoznal jedného priemyselníka, vždy dobrenaladeného. Raz mi povedal: "Pán farár, je to od vás milé, že vediete deti k dobrému. Tu máte 100 mariek na svoju prácu." Na to mu vravím: "No, a čo vy sám?" "Nie, nie, pán farár, viete, už mám predsa svoj vlastný názor na svet..." Rozumejte: Bol to dobrý muž, ale vzdialenosť od Boha ako Mesiac od Sýria. A potom som jedného dňa odbavoval svadobný obrad. V ohromnom prázdnom kostole to niekedy vyzerá trochu bezútešne. Obyčajne príde svadobný páru a hádam zo desať ľudí. Sedia tak trochu stratení v ohromnom kostole. A môj vždy dobre naladený priemyselník tam bol za svedka! Bolo mi ho chudáka naozaj líto. Mal veľmi elegantný frak, v ruke cylinder. A teraz jednoducho nevedel, ako sa má v kostole správať. Videl som na ňom, ako sa sám seba pýta: "Musím si teraz klapnúť? Mám sa prekrižovať? Alebo - čo mám robiť?" Pokúsil som sa mu trochu pomôcť, vzal som mu cylinder a odložil ho stranou. Potom sme spievali pieseň. Pieseň pochopiteľne nepoznal, ale aspoň sa robil, že spieva. Viete si ho predstaviť? Muž, ktorý sa dobre hodí do sveta! A potom sa udialo niečo zvláštneho:

Nevesta pomáhala v nedelejnej škole. A tak pri svadbe spievalo z chóru asi 30 malých dievčat. Svojimi sladkými hláskami spievali úplne jednoduchú detskú pesničku, ktorú možno poznáte aj vy: "Ovečkou že Božou som, tým sa teším nocou, dňom. On môj dobrý Pastier je ..." Vtom som si pomyslel: "Čo sa to len robí s týmto mužom? Nie je chorý?" Prepadáva sa do seba, tvár si prikrýva rukami, chveje sa. Hovorí si: "Niečo sa mu stalo! Musím privolať lekársku pomoc." Tu vidím: Ten muž pláče úplne bez zábran. "... ved vždy starosť o mňa má, On ma i dľa mena zná. Vodí k pastvám zeleným, k vodám tichým, studeným, núdze pri ňom nemávam..." Deti spievajú a tu sedí veľký priemyselník a pláče. Zrazu som pochopil, čo sa stalo v tomto nevlúdnom kostole. On pochopil: "Tieto deti majú niečo, čo ja nemám - majú dobrého Pastiera. Ja som však osamelý, stratený človek!"

Nikto z ľudí, ani nikto z vás - mužovia a ženy - to nemôže v živote doviest ďalej, než že si bude môcť povedať ako tie deti: "Radujem sa, že patrím k criede Ježiša Krista a že mám dobrého pastiera." Nemôžete dosiahnuť viac! Snažte sa, aby ste to mohli povedať! Prečo verím v Ježiša? Preto, že je dobrý pastier, najlepší priateľ, môj živý Spasiteľ. Načo je Ježiš? Nakoniec vám ešte chceme povedať:

5. Ježiš je knieža života

Pred rokmi som bol na mládežníckom výlete na Šumave. Ked už chlapci odišli, musel som ešte jeden deň čakať. Mali pre mňa prísť autom. V ten večer som chcel navštíviť starý polovnícky zámok, ktorý v minulosti patril nejakému kráľovi. Teraz tam už býval len lesník. Dom už bol napoly zborený. Nebolo tam elektrické svetlo. Bola tam však obývačka s krbom, v ktorom horel malý ohník. Postavili mi tam petrolejovú lampa a zaželali mi: "Dobrú noc!" Vonku zavýjala víchrica. Dážď šlahal do jedlích stojacích okolo domu. Miesto ako stvorené pre riadnych zbojníkov. A ja som výnimočne nemal so sebou nič na čítanie. Tu som na rímske krbo našiel nejakú brožúrku. Pri petrolejovej

lampe som si v nej čítal. Niečo tak strašného som ešte v živote nečítal. Nejaký lekár nechal v tomto dielku vybúsiť celú svoju zúrivosť voči smrti. Medzi iným tam bolo asi toto: "Ó, ty smrť, ty nepriateľka ľudstva! Celý tento týždeň som zápasil o ľudský život, a myslel som si, že som toho človeka vrátil na breh života. A potom si sa zdvihla, šklabiaca za pelastou posteles a uchopila si ho - a všetko bolo márne. Môžem liečiť ľudí a pritom viem, že aj tak je všetko márne - prichádzaš ty so svojou kostnatou rukou. Ó, ty klamárka, ty smrť, ty nepriateľ!" Na každej stránke len nenáviať k smrti! A potom prišlo to najstrašnejšie: "Ty smrť, ty bodka, ty výkričník!" A pokračoval doslovne takto: "Ó, prekliata, keby si bola len výkričníkom! Ale ked hľadím na teba, meníš sa v otáznik. A ja sa pýtam: Je smrť koniec všetkého alebo nie? Čo príde? Smrť, ty strašný otáznik pre všetkých!"

To je to! A musím vám povedať, že smrťou sa všetko nekončí. Ježiš, ktorý vie o všetkom, povedal: "Je široká cesta, ktorá viedie do záhuby a je úzka cesta, ktorá viedie k životu." Kocky sú už hodené! A ja sa teším, že mám Spasiteľa, ktorý už teraz dáva život, je životom a viedie k životu. Preto Ho tak rád zvestujem.

Pozrite: v prvej svetovej vojne som bol celé týždne pri Verdune, kde zúrili najväčšie boje. Medzi zákopmi ležali mŕtvoly na mŕtvolách. Za celý svoj životsa neviem zbaviť toho sladkastého pachu mŕtvol. A stále, ked vidím pomník s nápisom: "Padli za vlast", cítim ten pach z Verdunu, pach mŕtvol. A keď si pomyslím: "Za sto rokov tu nikto z nás nebude", tak cítim na sebe tento strašný dych smrti. Necípite ho tiež?

A v tej ríši mŕtvych je Jeden, ktorý vstal z mŕtvych! Hovorí: "Žijem, aj vy budete žiť! Verte vo mňa! Podte za mnou! Obráťte sa ku mne! Budte mojím vlastníctvom! Vediem vás do života!" Nie je to zázračné? Ako je možné v tejto ríši mŕtvych žiť bez Spasiteľa, ktorý je životom a viedie k večnému životu?

V týchto dňoch som čítal starý list, ktorý nechal vytlačiť profesor Karol Heim. Je to list vojaka, kresťana, ktorý padol v Rusku počas druhej svetovej vojny. V liste je napísané približne toto: "Okolo nás je strašne! Ked Rusi strieľajú z katuší, vtedy prichádza na nás všetkých panika. A tá zima! A ten

sneh! Strašné! Nemám však vôbec strach. Keby som aj mal padnúť, bude to nádherné: potom budem jedným skokom v sláve. Tam skončia boje - budem vidieť tvárou v tvár svojho Pána a obklúči ma Jeho sláva. Nemám vôbec nič proti tomu, keby som tu aj padol." Padol krátko potom. Ked som to čítał, musel som na to myslieť: "**Čím to je, že mladý človek nemá strach pred smrťou, lebo pozná Ježiša!**"

Áno, Ježiš je Knieža života! A On svojim dáva istú nádej večného života!

Bolo to na cirkevnom dni v Lipsku: Prijatie na radnici. Stretli sa vedúci štátnych úradov a vedúci cirkvi. A potom boli prejavy, podla možnosti nezáväzné, aby si vzájomne príliš nešliapali po kurích okách. Záverečné slovo mal Heinrich Giesen, vtedajší generálny tajomník nemeckého evanjelického cirkevného dňa. Nezabudnem nikdy, ako Heinrich Giesen vstal a povedal: "Pýtate sa, páni, čo sme to za ľudia. Poviem vám to jednou vetou: Sme ľudmi, ktorí sa modlia: Milý Bože, posväť ma, aby som sa dostal do neba." A potom si sadol. Bolo to nezvyčajné, ako sa to ľudí zrazu dotklo.

Počas tridsaťročnej vojny napísal Paul Gerhardt: "Kristu chcem patriť cele a prejsť aj všade tam, kde prišiel On, chcem smeľe s Ním vojsť do smrti brán. Neopustí ma, bratom ma volá, aj v ťažkom lúčení, ruku mi podá." Prajem vám, aby ste aj vy takto mohli ísť svetom.

Načo je Ježiš? Všetko, ale naozaj všetko vo vašom živote závisí od toho, či ste Ho spoznali!

Načo žijem?

O to teda ide: **Načo žijem? Alebo: Načo som na svete?**

Alebo: Aký je zmysel môjho života?

Jedného dňa mi v Essene volá jeden priemyselník, celý rozrušený: "Pán farár, prídte! "Ženiem sa tam. Víta ma so slovami: "Syn sa mi zastrelil!" Poznal som toho chlapca. Bol študentom. Mal všetko, čo si zažiadalo jeho srdce. Bol zdravý, pekný ako obrázok, mladý a bohatý. Už dlhší čas mal vlastné auto. Nebol zapletený do ničoho nepekného. A tento mladý človek si strelí guľku do hlavy! V zanechanom liste bolo iba toľko: "Nechápem, aký zmysel by to malo, aby som žil ďalej. Preto končím. Môj život nemá zmysel!" Otrasné!

Pozrite: Otázka zmyslu života je tak strašne dôležitá! Je tak ohromne dôležitá preto, lebo máme len jeden jediný život! Rozmýšlali ste už niekedy o tom, čo to znamená, že máme len jeden život?

Ked som ešte chodil do školy, neboli som veľmi dobrý v matematike. Môj učiteľ jednoducho nechápal moje riešenia. Zošit s mojimi domácimi úlohami mi niekedy celkom dočmáral červeným atramentom, vôbec neuznával môj talent na zvláštne riešenia. Bolo na to strašné pozerať. Ked už bol zošit poriadne počmáraný, často som ho odložil, hoci ešte neboli dopísaný a kúpil som si nový, taký pekný, čistý. Tak som opäť mohol začať znova. Keby sa to tak dalo urobiť aj so životom! Verte mi: Milióny ľudí si v okamihu smrti pomyslia: "Ach, tak by som chcel začať úplne odznova! Všetko by som robil inak!"

Školský zošit si možno kúpiť nový a začať doň písat ešte raz od začiatku, ale život nie. Máme len jeden jediný život! Aké to musí byť strašné, keď sme ho spackali, keď sme žili zle! Máme

len jeden jediný život ! Ked ten prehráme, prehráme celú večnosť. To dodáva tomu, čo vám chcem povedať, smrteľnú vážnosť.

Dnes ráno hnali popri mojom hoteli veľké stádo kráv. Pretože som sa práve zaoberal svojou prednáškou, pomyslel som si: "Aké šťastné sú tieto kravy, že vôbec nemusia myslieť na to, na čo sú na svete. Je to jasné: majú dávať mlieko a nakoniec dodať hovädzie mäso. "Zvierat nepotrebuje rozmýšľať o zmysle života. Tým sa líši človek od zvierat. Je to strašné, že je mnoho ľudí, ktorí žijú a aj zomierajú bez toho, aby sa aspoň raz opýtali: "Načo vlastne žijem?" Nelíšia sa od zvierat. Chápete: Hranica ku zvieratám je veľmi blízko. Človeka robí človekom to, že sa pytá: "Načo som tu? Načo som človekom? Načo žijem?"

1. Povrchné a unáhlené odpovede

Nuž, priatelia moji, na otázku "**Načo žijem?**" je strašne **mnoho povrchných a unáhlených odpovedí**. Pred mnohými rokmi som pri jednej príležitosti dostal všetky tieto povrchné a unáhlené odpovede. Bolo to v roku 1936, uprostred Hitlerovej riše. Študenti z Münsteru ma prosili, aby som s nimi hovoril na tému "**Čo je zmyslom môjho života?**". A hned sa vyjadrili, že nechcú počuť prednášku, ale že chcú na túto tému diskutovať. "Dobre," povedal som, "teda začnite! **Čo je zmyslom môjho života? Na čo žijem?**"

Ako som povedal, diskusia prebiehala v čase Hitlerovej riše, takže hned jeden vstal a vysvetloval: "Som tu pre svoj národ. Je to ako list a strom. List neznamená nič, strom je všetkým. Som tu pre svoj národ!" Odpovedal som mu: "Pekné! A načo je tu ten strom, načo je tu národ?" Pauza! To nevedel ani on. Chápete: Tú otázku tým nezodpovedal. Iba ju odsunul do úzadia. Tak som im odpovedal: "Moji milí, nesmiete odpovedať tak, aby sa otázka iba odsunula."

"Teda: čo je zmyslom môjho života? Načo žijem?", spýtal som sa znova. Niekoľko iný vysvetlil: "Som na svete preto, aby som si konal povinnosti!" "Človeče!", povedal som, "v tom

je práve ten vtip: Čo je mojou povinnosťou? Ja považujem za svoju povinnosť zvestovať vám Božie slovo. A Matilda Ludendorffová považuje za svoju povinnosť popierať Boha. Čo je teda našou povinnosťou?" Raz mi jeden vysoko postavený úradník povedal: "Pán farár, medzi nami povedané, celý deň odpisujem spisy, ale aj keby všetky zhoreli, svet i napriek tomu pôjde ďalej. Trpím tým, že v podstate robím takú nezmyselnú prácu." Čo je našou povinnosťou? Tisíce esesákov zabilo v Tretej ríši státisíce ľudí. A keď ich postavia pred súd, tak tvrdia: "Konali sme si svoju povinnosť. Rozkázali nám to." Myslíte si, že je povinnosťou nejakého človeka zabiť iného človeka? Tomu neverím. Tým študentom som teda riekoval: "V tom je práve ten vtip. Čo je vlastne mojou povinnosťou? Kto mi to môže povedať? To sme sa ešte stále nepohli z miesta."

Mladenci začali teda trochu viac premýšľať. Jeden vstal a pyšne vysvetloval: "Pochádzam zo starého šľachtického rodu. Viem sledovať až šestnásť generácií svojich predkov! Taký dlhý rad predkov! Nie je to náplňou a úlohou života - náležíte pokračovať v stopách predkov!" Tu som mohol len odvetať: "Človeče! Keď nevieme, načo žilo tých 16 generácií, tak sa potom neopláti k tomu priradiť sedemnástu."

Chápete: Je tak veľa povrchných a unáhlených odpovedí. Človek u nás môže často vidieť v novinách úmrtné oznámenia, na ktorých trčí strašný verš: "Len práca bola životom tvojím, nikdy nemyslel si na seba. Všetko si dával len tým svojím, to najvyššia povinnosť pre teba." Tiež to poznáte? Vždy, keď to čítam, tak som z toho zničený. Pritom si myslím: "To je úmrtný list pre koňa!" Však? Kôň má pracovať. Ale nemyslím si, že človek je na svete len preto, aby sa drel. To by predsa bolo príliš biedne. Ak by naším zmyslom života bolo: "Len práca bola životom tvojím ...", urobili by sme lepšie, keby sme už desaťroční spáchali samovraždu. To je otriasné! Nie, to nie je zmyslom nášho života.

Iný zo študentov mi vtedy vysvetloval: "Pozrite: Chcem byť lekárom. Nie je to nádherná náplň života - zachraňovať ľudský život?" Tu som mu odvetil: "Dobre! Ale keď neviete, načo ten človek žije, tak predsa nemá zmysel ten ľudský život

zachraňovať. Radšej takému človeku dajte injekciu, aby zomrel." Pochopte ma prosím správne: Nerozprávajte teraz, že som povedal, že treba dať ľuďom injekciu, aby zomreli. Myslel som: To predsa nie je konečná odpoveď na našu otázku o zmysle života.

Boli tam väčšinou študenti. Vtedy mnou otriasla myšlienka, ako aj vzdelaní ľudia našich dní žijú bez toho, aby v podstate vedeli, načo sú vlastne na svete.

Smiem azda k tomu na okraj podotknúť: Možno budete trochu nahnevaní pre spôsob, akým rozprávam. Môžem prirodzene používať aj vybrúsené vety s mnohými cudzími slovami, ale to by ste tu určite za pol hodiny zaspali. Pretože sa toho ale strašne bojím, hovorím radšej tak, ako sa rozprávame na ulici. Jasné? Ďakujem.

Chápete: Keď sa to všetko tak preberie, ako som to len tak naznačil, potom tu prichádza odpoveď, ktorú som dostal aj od tých münsterských študentov: "Život vôbec nemá nejaký hlboký zmysel. Je to úplná náhoda, že som sa narodil. Nie je v tom nijaký zmysel. A preto je najlepšie urobiť to jedno: užívať život, ako sa najlepšie dá." To je asi najväčšie pokušenie, ktoré môže človeka zasiahnúť, keď mu zrazu preletí myšľou: "Môj život je nezmyselný. Nemá vôbec nijaký zmysel. Keby sa moji rodičia nezobrali, neboli by som počatý a nenašiel by som sa. Je to úplná náhoda, že som tu. V podstate je môj život úplne nezmyselný." A kto má ľahký život, má v tomto momente veľmi blízko k samovražde: "Načo mám žiť ďalej? Keď je všetko náhoda a nezmysel, radšej to predsa ukončím!" Viete, že počet samovrahov je v západnom Nemecku väčší ako počet obetí dopravných nehôd? Viete, že asi 50 percent samovrahov sú mladí ľudia do 30 rokov? To je otrásné svedectvo našich čias: Už nevidíme v živote zmysel!

Často som hovoril s ľuďmi, ktorí sa mi žalovali: "Život je taký nezmyselný. Premárnim ho - bud v zábavách a pôžitkoch alebo v samovražde." Potom som sa pýtal: "Ale keby predsa existoval nejaký zmysel?! Keby život predsa nejaký zmysel mal - a vy by ste žili tak, akoby život vôbec nemal zmysel?! Čo by ste robili na konci?"

V Biblia je napísané slovo, ktoré môže človeka preniknúť skrz naskrz. Je tam napísané: "Lebo je uložené všetkým ľuďom zomrieť a potom bude súd Boží." Musíme poznáť túto vetu z Biblie, aby sme sa celkom vážne pýtali: "Načo žijem?" Predsa nemôžeme zomrieť a ísť na Boží súd, keď sme prepásli zmysel života! Je nám už jasná tá otázka? Teraz postúpime o krok ďalej:

2. Kto nám teda môže dať odpoved'?

Kto na celom svete mi môže dať odpoved na otázku "načo žijem?" - kto? Cirkev? Nie! Farár? Nie! Je na tom tak isto, ako vy. Profesori? Filozofi? Ani oni nám nemôžu dať odpoved na otázku "načo žijem"! Len jeden jediný nám môže povedať, načo žijeme: skutočne len ten, ktorý nám ten život dal, ktorý nás stvoril - Boh!

Chcel by som použiť jeden úplne jednoduchý príklad: Jedného dňa prídem do istého bytu. Sedí tu jeden šikovný chlapec a majstруje niečo z drôtikov a elektród. Pýtam sa ho: "Človeče, čo to zostavuješ za pekelný stroj? Čo z toho bude? "Nuž, vysvetlil mi to, ale musím povedať, že som tomu nerozumel. Ale musel som si pomysliť: "Nikto iný na to nepríde, čo to bude - len ten, čo to stavia, len ten vie povedať, čo to bude a na čo to bude."

Tak je to aj s naším životom: len ten, ktorý nás stvoril, môže povedať, načo nás stvoril! To znamená: Na otázku "Načo žijem?" môžeme dostať odpoveď len cez zjavenie. Musí nám to povedať Boh! Aj keby som vôbec nečítal Bibliu, tak táto otázka by ma doviedla k Biblia. Nevydržal by som to, keby som nevedel, načo vlastne žijem na tomto prekliatom svete. Je pre nás slovo "prekliaty svet" príliš tvrdé? Nuž - sú to slová Biblie. Keby ste boli aspoň pol roka farárom vo veľkomeste, vedeli by ste, čo tým myslím: že tento svet má na sebe strašnú kliatbu. A nemohol by som vydržať žiť v ňom, keby som nedostal odpoved cez Božie zjavenie.

Boh nám odpovedá na otázku o zmysle života v Biblia. A to je dôvod, prečo je vlastne Biblia tak úžasne dôležitá.

Poznám Iudí, ktorí povýšene hovoria: "Nebudem predsa čítať Bibliu!" Tu môžeme len odpovedať: "Môžem vám to dať písomne, že ste sa ešte vážne nezamýšlali nad otázkou 'Načo žijem?'!". Ale hlúpost je široko rozšírená choroba - a keby bolela, tak by bol svet naplnený pláčom. Poviem vám tú odpoved Biblie jednou vetou: Boh nás stvoril, aby sme sa stali Jeho deťmi!

Ako sa otec rád vidí vo svojom synovi, tak stvoril Boh človeka "na svoj obraz". Boh chce, aby sme sa stali Jeho deťmi, ktoré sa s Ním rozprávajú - a s ktorými sa aj On môže rozprávať; ktoré Ho milujú - a ktoré aj On miluje. Modlite sa vôbec? Čo môže byť trpejšie pre otca, než keď sa s ním dieťa už roky nerozpráva. Človek, ktorý sa nemodlí, sa nerozpráva so svojím nebeským Otcom! Pozrite: Boh chce, aby sme boli Jeho deťmi, ktoré sa s Ním rozprávajú, ktoré On miluje aj oni Jeho. Na to sme na svete! Prosím, teraz mi dobre rozumejte. Nehovorím o cirkvi, o dogmách, o náboženstve a všeličom inom, ale hovorím o živom Bohu. A On vás stvoril, aby ste sa stali Jeho deťmi: Ste nimi?

Teraz musím ísť o krok ďalej: Máme byť deťmi Božími, ale od prírody deťmi Božími nie sme. Na začiatku Biblie stojí: "Boh stvoril človeka na svoj obraz." A potom Biblia hovorí o jednej veľkej katastrofe. Stvorený človek bol úplne slobodný a tento človek sa rozhoduje proti Bohu! Berie z ovocia, a to znamená: "Chcem byť samostatný! Môžem žiť aj bez Boha!" Rozumejte: Adam nepochyboval o existencii Boha - ale sa osloboďil od Neho: "Budem si sám režírovať svoj život!"

Musím vám tu porozprávať jeden príbeh: Nedávno sa ma na ulici jeden páñ opýtal: "Farár Busch, stále hovoríte o Bohu. Ale ja ho nevidím. Povedzte, ako môžem nájsť Boha?" Tak som mu odpovedal: "Počúvajte! Predstavte si, že by existoval nejaký stroj času. Pomocou neho by sme sa mohli premiestňovať tisícročia do budúcnosti i do minulosti. Týmto časovým strojom by som sa dostal na počiatok ľudstva. Prechádzam sa jedného dňa po raji. Poznáte príbeh o páde do hriechu? Teda, za kríkom stretávam Adama, prvého človeka. 'Dobrý večer, Adam!', zdravím ho. 'Dobrý večer, farár Busch!', odpovedá. 'Divíš sa, že ma vidíš?', pýtam sa a vysvetľujem: 'Ocitol som sa v rajskej

záhrade nedopatrením, posunutím kulís divadla sveta.' 'Áno,' hovorí, 'a čo si taký zamyslený?' Odpovedám: 'Vieš, rozmyšľam o otázke, ktorú mi dal jeden človek: Ako môžem nájsť Boha?' Adam sa hlasno zasmeje a vysvetluje mi: 'To predsa nie je problém, ako môžem nájsť Boha. On je predsa tu! Budte čestný, pastor Busch, a priznajte sa, že vám ide viac o to, ako Mu uniknúť. V tom je ten problém, že človek nevie Bohu uniknúť!'"

Má Adam pravdu? Boh je tu! Môžeme Ho nájsť! Len mu nevieme uniknúť! Ked sa pozerám na duchovné dejiny za posledných 300 rokov; čo sa tam nabojovalo, aby sa Bohu uniklo! Ale neunikli sme mu. Milí priatelia, v podstate všetci veríte, že existuje Boh - ale Mu nepatríte. Robíte to ako väčšina ľudí: Otázku o Bohu nechávajú zmraziť. Nepopierajú Ho, ale ani Mu nepatria. Nie sú nepriateľmi Božími, ale nie sú ani priatelia Boží. A tak nechávajú svoj najväčší životný problém nerozriešený.

Jeden švajčiarsky lekár tvrdí vo svojej knižke: Ked človek necháva nerozriešené veľké životné otázky, jeho duša je zranená, traumatizovaná. A pokračuje: v západných krajinách trpíme chorobou na Boha. Nepopierame Ho - ale ani Mu nepatríme, nechceme Ho. Preto trpíme chorobou na Boha. - Aj ja tomu verím!

Všade počúvam: "Moderný človek sa nezaujíma o Boha." Môžem len odpovedať: "Potom je to teda zle s tým moderným človekom. Nuž, sám som jedným z nich - a zaujímam sa o Ne-ho. A nepovažujem sa za staromódneho. Ale ked sa moderný človek vážne nezaujíma o svoje vykúpenie, potom je to veľmi zlé!" Chcem použiť hlúpy príklad: Predstavte si kuchtíka. Jedného dňa mi šéfkuchár vysvetluje: "Ten kuchtík sa vôbec nezaujíma o varenie." Pýtam sa: "A o čo sa teda zaujíma?" Šéf odpovedá: "O hudbu a dievčatá." "No," hovorím, "mali by ste sa viac k tomu chlapcovi priblížiť a odteraz mu rozprávať len o platiach a dievčatách." "Nie, nie", odporuje šéf. "Ked sa ten lapaj nezaujíma o varenie, tak si pomýlil povolanie." Rozumejte: Naším povolaním je stať sa deťmi Božími. Ked sa moderný človek o to nezaujíma, tak si ako človek pomýlil povolanie. Nemá zmysel sa s ním rozprávať o všelijakých možných

a nemožných veciach, ktoré by ho možno zaujímali, ale nikdy mu neprestanem hovoríť: Až vtedy začnete byť človekom, keď sa stanete Božím dieťatom!

3. Božia odpoveď na otázky všetkých otázok

Opakujem: **Od prírody nie sme Božími deťmi - ale sme na svete na to, aby sme sa deťmi Božími stali.** Preto sa musí niečo v našom živote stať. A zmyslom našej prednášky je k tomu dospiet. Nie som tu na to, aby som vás trochu zabavil, ale chcel by som aspoň niekoľkým ľuďom, ktorí otvoria svoje srdcia, pomôcť nájsť zmysel ich života. Kiežby sa to podarilo, aby váš život nadobudol zmysel!

Nie sme teda deťmi Božími, nemilujeme Boha, prestupujeme Jeho prikázania, nestaráme sa o Neho, nemodlíme sa - nanajvýš, keď nás niečo pritlačí, vtedy aspoň trochu potiahneme za záchrannú brzdu. Preto je otázkou všetkých otázok: "Ako sa stať dieťatom živého Boha?" Najradšej by som teraz porozdával papieriky a ceruzky a povedal: "Napíšte, čo si myslíte o tom, ako je možné stať sa Božím dieťatom." Niektorí by napísali: "Tak, že budem dobrým človekom", a iní: "predsa, že budem veriť v pána Boha!" Ale to všetko je príliš málo. Nadalej ostáva otázka všetkých otázok: "Ako sa stať dieťatom živého Boha?"

Aj na túto otázkou všetkých otázok môžem dostať odpoved jedine zjavením. To mi musí sám Boh povedať, ako ma prijme za svoje dieťa. Nemôže si to vymyslieť ruijaký farár. Biblia nám dáva úplne jasnú odpoved. A tá znie: Len prostredníctvom Ježiša! Milí priatelia, keď sa dostávam k Ježišovi, moje srdce bije radostnejšie, pulz mi bije rýchlejšie, som pri téme môjho života. Keď chcem byť dieťatom Božím, tak to ide len prostredníctvom Ježiša!

V Biblia je slovo, ktoré doslovne preložené znie: "Ježiš prišiel na tento svet z Božieho sveta." Dnes stále počujeme, že

Biblia má starý a prekonaný pohľad na svet: Hore je nebo, dole je zem. Je to hlúpost. Biblia vôbec nemá taký pohľad na svet.

O Bohu hovorí: "Obklučuješ ma zo všetkých strán." Je to niečo celkom iné. Rozumejte: Aj keby som ušiel pod zem, aj tam by bol Boh. Biblia pozná to, čo moderne vyjadrujeme ako "pohľad na svet v rozmeroc". Žijeme vo svete troch rozmerov: dĺžka, výška, šírka. Existuje však viac rozmerov. A Boh je v inom rozmere. Je celkom blízko, na dosah ruky. Ide s vami! Videl vás na vašich bezbožných cestách. My však nemôžeme preraziť múr k inému rozmeru. Len Boh ho môže preraziť. A Boh preboril tento múr a prišiel k nám v Ježišovi!

V Novej zmluve je o Ježišovi ďalej napísané: "Prišiel do svojho vlastného" - svet predsa patrí Jemu! - "a Jeho vlastní Ho neprijali." Sú to dejiny evanjelia až dodnes: Ježiš prichádza - a človek zatvára dvere. "Prišiel do svojho vlastného, a Jeho vlastní Ho neprijali." A týmto by mala byť za tým urobená bodka, tým by mala byť ukončená Božia záležitosť s ľudmi. Zaujímavé je, že to pokračuje ďalej, a to nasledovne: "Všetkým však, ktorí Ho prijali, dal moc stať sa deťmi Božími." Tak sa staneme deťmi Božími, že prijmeme Ježiša! Už ste otvorili dvere vášho života Ježišovi? "Všetkým, ktorí Ho prijali, dal moc stať sa deťmi Božími."

Počas prvej svetovej vojny som bol mladým dôstojníkom vzdialeným od Boha, keď sa mi stalo, že som to pochopil a dal svoj život Ježišovi, prijal som Ho. To prevrátilo celý môj doterajší život. Nikdy som to však neľutoval. Ježiš ma viedol tažkými cestami. Pre Ježiša som bol uvrhnutý do väzenia. Pre Ježiša som trpel mnoho nedostatku. Ale aj keby som mal ešte sto životov, chcel by som od prvej chvíle, keby som bol schopný myslieť, pridŕžať sa tohto slova: "Všetkým, ktorí Ho prijali, dal moc stať sa deťmi Božími." Až vtedy dostal môj život zmysel, keď som sa stal Božím dieťaťom! Je úplne jedno čím som, či farárom alebo zametačom ulíc, generálnym riaditeľom alebo zámočníkom, ženou v domácnosti alebo učiteľkou - môj život má zmysel až od toho okamihu, keď sa stanem Božím dieťaťom. Teda: Musíte prijať Ježiša! Potom ste našli zmysel svojho života! Až potom!

Je veľmi zaujímavé študovať niekedy ľudí Novej zmluvy. Napríklad tu vystupuje jedna žena, ktorej život bol strašne nezmyselný - Mária Magdaléna. Stojí tam o nej napísané len náznakom toto: "Bola posadnutá siedmimi démonmi." Poznám veľa ľudí, ktorí sú posadnutí dvanástimi démonmi! Musel to byť strašný život - pudový, poviazaný. Trpela tým, aké beznádejné to bolo. A potom vstúpil do jej života Ježiš, Spasiteľ, Boží Syn - a vyhnal diablov. On to môže urobiť! On to aj robí! Od toho okamihu náleží táto žena Pánu Ježišovi. Jej život už viac nie je beznádejný. Potom zažije, ako Ježiša pribijú na kríž a ako zomiera. Vtedy na ňu prichádza hrôza."Teraz opäť začína môj starý beznádejný život."Ráno na tretí deň po Ježišovom ukrižovaní klačí v záhrade pri hrobe Ježišovom a pláče. Ked prišla k Ježišovmu hrobu, bol prázdny a kamenná platňa bola odvalená. Dokonca ani Jeho mŕtvola tam už nebola. Preto pláče. Viem túto ženu veľmi dobre pochopiť. Keby som teraz stratil Ježiša, znamenalo by to, že by som bol vrhnutý do prieplasti nezmyselnej existencie. Rozumiem jej: "Spasiteľ je preč. Môj život sa opäť stáva nezmyselným." Zrazu počuje za sebou hlas: "Mária!" Otočí sa - a vidí Jeho, Ježiša, vzükrieseného. Priam to vidím pred sebou, ako jej po tvári stekajú slzy šťastia a radosti a prekonaných pochybností: "Rabbúni! Môj Pane!"

Na príklade tejto ženy je mi zrejmé, že nepotrebuje nijakú zvláštnu filozofiu na to, aby sme dostali odpoveď na otázku zmyslu nášho života. Aj najjednoduchšiemu človeku je jasné: "Môj život je nezmyselný! Načo vlastne žijem?" V okamihu, ked Mária Magdaléna prijala Ježiša, je pre ňu otázka zmyslu života vyriešená. Stala sa dieťaťom živého Boha a jej život je postavený do svetla hlbokého a veľkého zmyslu.

Prosím vás preto: Prijmte Ježiša! Čaká na vás! Môžete s Ním hovoriť, ked príde domov. Je pri vás celkom blízko. Bolo by to veľkolepé, keby niekto z vás prvýkrát volal k Ježišovi: "Pane Ježišu! Môj život je nezmyselný. Príd ku mne, ako si prišiel k Márii Magdaléne!"

Ked prijmeme Ježiša, prebehne však v našom živote veľká revolúcia: On mi dáva účasť na Svojej smrti, aby starý človek zomrel. Smiem spolu s Ním vstať z mŕtvych k úplne

novému životu - ako dieťa Božie. Dáva mi Svojho Ducha, aby som zrazu mysel inak a dostať iný vokus. Zažijete to ale určite aj vy. Len skutočne prijmite Ježiša! Chcem vám však hned povedať: Keď niekto prijme Ježiša, dostáva novou existenciu. Stať sa Božím dieťaťom, to neznamená zmenu myslenia, ale úplne novú existenciu.

V minulom storočí žil vo Vestfálsku obuvník menom Rahlenbeck. Veľmi vážne nasledoval Ježiša, preto ho volali "pietistickým farárom". Bol to mocný a požehnaný muž. Jedného dňa ho navštívil mladý farár. Rahlenbeck mu povedal: "Pán farár, vaše teologické štúdium vám nezaručuje, že ste Božím dieťaťom. Musíte prijať Spasiteľa." "Na to farár odpovedal: "Áno, ja mám Spasiteľa. V pracovni mi dokonca visí Jeho obraz." Starý Rahlenbeck na to odvetil: "Áno, Spasiteľ na stene je celkom príjemný a pokojný. Ale keď Ho prijmete do vášho srdca a života, potom nastane rachot!"

Prajem vám, aby ste zažili tento nádherný rachot, keď umiera to staré a človek môže oslavovať Otca v nebi ako Božie dieťa, lebo vie, načo je na svete, keď môže chváliť Otca v nebi ako Božie dieťa svojimi skutkami, slovami a myšlienkami.

Rozumiete: To čo vám prednášam, nie je nejaký náboženský koníček, nie je to nápad nejakého farára, ale od toho závisí váš život alebo smrt, večný život alebo večná smrť.

Pán Ježiš hovorí: "Hla, stojím pri dverách a klope. Keby niekto počul môj hlas a otvoril by dvere, vojdem k nemu." Tak hovorí Pán Ježiš aj nám: "Hla, stojím pri dverách tvojho života. Otvor! Chcem dať tvojmu životu zmysel."

Raz ku mne prišiel starý baník a povedal: "Pán farár, musím s vami hovoriť!" Mal sedemdesiat rokov a hovoril mi: "Keď som mal sedemnásť rokov, dostať som sa na jedno evanjelizačné zhromaždenie. Spoznal som, že Ježiš klope na moje srdce. Lenže som si povedal: "Človeče, keď to s Ním budem myslieť vážne a prijmem Ho, vysmejú sa mi všetci kamaráti. To je nemožné. A tak som vybehol von." Hned však pokračoval: "Môj život je už za mnou. Som starý. Teraz viem, že môj život bol zlý, lebo som vtedy, v tej chvíli neotvoril Ježišovi dvere!"

Priatelia moji, máme len jediný život, a preto otázka "Načo žijem?" je životne dôležitá. Boh zodpovedal túto otázku úplne jasne v Ježišovi, ukrižovanom a vzkriesenom. Teraz stojí tento Ježiš pri dverách a klope. **Otvorte Mu svoj život - a nikdy to neolútujete!**

Nemám ! čas !

Obyčajne, keď pozývajú ľudí na moju evanjelizáciu "Prídte si vypočuť farára Buscha", najčastejšie dostanú takúto odpověd: "**Nemám čas.**"

Stalo sa to v jednej zotavovni. Pri obede sedával oproti mne starší muž, s ktorým som si dobre rozumel. "Ozajstný konzumný ty", myslel som si, keď som videl, s akou radosťou konzumuje jedlá a potom spokojne vysedáva na slnku a díva sa na krajinu. Stále viac ma však znepokojovalo to, že sa naše rozhovory vždy točili okolo bezvýznamných vecí. Niekoľko by sa mohol opýtať: "Čo je na tom zlého?" Nuž, ja som presvedčený, že Boh je veľkým Faktom. Môj celý život sa zmenil, keď som sa dozvedel, akú veľkú vec Boh vykonal: "Lebo Boh tak miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby každý, kto verí v Noho, nezahynul, ale mal večný život." Je to otriasné, keď človek neberie na vedomie túto zachraňujúcu Božiu milosť. Zrejme takáto situácia bola aj pri našom stole. Ako sa bude môj známy cítiť, keď ho Boh raz zavolá k sebe?! Raz som mu pri obede odovzdal knižku, ktorú som dávnejšie napísal: "Nech sa páči,

prečítajte si to, opisujem v nej moje zážitky s Bohom. Bude dobre, keď nad nimi porozmýšľate."

Čo sa stalo? Srdečne podakoval za knižku a poznamenal: "Teraz sa chcem zotavovať, možno sa k nej doma dostanem, aby som si ju prečítal." Knižku odložil. Ja som zosmutnel. Tento človek nebude mať nikdy viac času ako tu v zotavovni. Nechcel venovať svoj čas Bohu. Je nebezpečné s Bohom takto zaobchádzať. Preto je potrebné hovoriť aj o tejto téme.

1. Pozoruhodná skutočnosť

Prečo nemám čas. Rád by som chcel upozorniť na jednu skutočnosť, ktorej nerozumiem a nikto mi ju ani nevie vysvetliť.

Pozrite: Keď pred sto rokmi obchodník zo Stuttgartu chcel uzavrieť obchod s ľudmi z Essenu, musel cestovať dostavníkom 5 dní tam a 5 dní späť. Desať dní na cestu a možno dva dni na jednanie. Dnes obchodníkovi stačí jeden telefonický rozhovor a obchod je uzavretý. Ušetril dvanásť dní. Keď však tak sledujem obchodníkov, ani jeden nemá nadbytok času! Každý hovorí: "Nemám čas." Ako je to vlastne?

Kedysi dávno, ešte ako dieťa, som cestoval k svojim starým rodičom do zasnežených Švábskych Álp. To bolo takmer ako cestovanie okolo sveta z Eberfeldu do Urachu. Dnes máme na to rýchliky, ktorými dokážeme túto vzdialenosť prekonať za 5 hodín. V takomto prípade by ľudia už mali ušetriť veľa času! Tak sme na tom aj s pracovným časom, predtým sa týždenne pracovalo 60 alebo aj viachodín, a pri tom dnes nikto nemá času navyše! Ako je to vlastne?

Alebo: Dnes celý vývoj smeruje k tomu, aby všetko bolo čo najviac zjednodušené. Moja matka denne prečítala štyri kapitoly z Biblie a ešte mala času pomodliť sa za všetkých svojich milých. V tomto čase neboli elektrické práčky, ani kuchynské roboty. Musela sa postarať o osem detí, bielizeň nebola z umelých vlákien, ponožky a pančuchy neboli zo silonu, takže ich bolo treba štopkať. A predsa mala času prečítať si štyri kapitoly z Biblie. Máte vy na to čas! Odpoved znie: "Nie!" Ako je to možné?

Chápete?! Všetko je stavané tak, aby sme časom šetrili - a pritom nikto nemá čas. Viete to vysvetliť? Vela som o tom rozmýšľal, a neviem to pochopit. Je však jedno objasnenie, ale to ľudia nechcú počuť: V pozadí stojí niekto, kto ich poháňa. Akoby nad nimi bičom plieskal krotiteľ v cirkuse. Biblia to vysvetluje takto: ten Niekto - to je diabol. Teraz sa vynorí otázka. Skutočne existuje diabol? Môžem vám odpovedať: Áno, existuje! "Vládca temnosti!"

Minule mi jeden človek v rozhovore povedal: "Mám dosť tohto kresťanstva, skoncoval som s ním." Ja som mu na to povedal: "To je omyl! Vás dostať do svojej moci diabol a ten s vami skoncuje." S úsmevom odpovedal: "Diabol? A existuje vôbec diabol?"

V Biblia je zaznamenaný tento príbeh: Diabol vyviedol Ježiša na vysoký vrch, z ktorého je výhľad do široka-daleka. Diabol odhrnie záclony - a tu Ježiš vidí v duchu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu. Diabol Mu hovorí: "Toto všetko ti dám, ak padneš a pokloníš sa mi." Tento dej ma prekvapil, lebo je to jediné miesto, kde Ježiš neprotirečí diablu. Necháva v platnosti to, že diabol panuje na zemi.

Hovorím vám, že človek je slepý a nerozvážny. Nevidí, že existujú moci temnoty. Ako by sme ale inak mohli vysvetliť mnohé, čo sa vo svete deje? Chcem tu spomenúť len niekoľko vecí.

Myslím napríklad na tých ľudí, ktorí sú otrokmi drog, alkoholu a podobne. Raz v noci prišiel ku mne riaditeľ jedného podniku. Bol riadne natankovaný, rozumiete, vypil veľa alkoholu. Ale ešte bol trošku pri rozume a prosil ma: "Pomôžte mi! Nemôžem inak ako chlastať. Otec bol alkoholik, poňom som to zdedil. Musím pit." Čo myslíte, koľko je takých ľudí, ktorí v hĺbke svojho srdca vzdychajú: "Ja musím!" Kto im to rozkazuje! Pozrite sa len na celú biedu našich čias a zbadáte, že existuje "moc temnoty", ako o tom píše Biblia.

Len si pomyslite na sexuálnu labilitu našich dní. Myslím pritom napríklad na jedného muža. Má úžasnú rodinu a rozkošnú ženu, a zrazu sa a stane koristou jednej svojej spolupracovníčky. Vyhľadal som ho a dohováral som sa mu: "Milý piateľu, ničíte

si život, ničíte svoju rodinu, budete na posmech svojich detí." Ešte teraz ho vidím pred sebou, veľkého priemyselného manažéra, keď mi hovorí: "Pán farár, neviem sa od toho dievča oslobodiť." Kto za tým nevidí moc diabla, moc temnoty?

Sommerset Maugham, známy anglický spisovateľ, napísal hrubú knihu: "O ľudskej neslobode." Ako sa Ľudia stanú navzájom závislými. Ako boli starší Ľudia závislí na Hitlerovi! "Veril som, že dvakrát dva je 20. Uveril som tomu, lebo to hovoril Führer". Nebadať aj tu moc temnoty, že diabol existuje?

Veľký nemecký básnik Goethe napísal veľkolepú drámu "Faust". Pretože ste tu všetci vzdelaní Ľudia, môžem predpokladať, že poznáte "Fausta". Vystupuje tam dievča menom Margaréta, čisté, nedotknuté dieťa, ktoré je potom zvedené. Jej brat chce Margarétu a jej čest hájiť, a preto ju bráni pred jej zvodcom. Pritom sa s ním pustí do bitky, v ktorej ho zabijú. Margaréta spolupracuje so svojím zvodcom a aby sa knej mohol dostať, podá svojej matke uspávací prostriedok, z ktorého tá umrie. A keď sa jej narodí dieťa, Margaréta ho usmrť - tak ako i dnes usmrčujú Ľudia svoje deti už v materinskom tele. Aké strašné bremeno vraždy berú na seba! Nakoniec sa teda to dievča stane viacnásobným vrahom. Zabilo matku, brata a dieťa. Vtedy vysloví tieto strašné slová: "Všetko to, čo ma k tomu dohnalo, bolo také krásne. Bože, zdalo sa mi to také dobré, príjemné." Goethe vôbec nebola taký hlúpy, ale vo Faustovi jasne ukazuje, že v celom tom príbehu mal prsty diabol.

Ako farár z veľkého mesta pravidelne zažívam podobné príbehy. Keď niekto ku mne príde a tvrdí, že nies diabla, opýtam sa len toľko: "Z akéj malej dediny pochádzate?" Aj keď sa aj tam iste odohrávajú podobné prípady pod pôsobením diabla.

Priatelia moji, to, že existuje diabol, som pozoroval aj na tom, že aj medzi skutočnými kresťanmi mnohí vedia byť takí slepí voči vlastným chybám. Poznám jednu pobožnú ženu, ktorá je veľmi sebecká. Dokáže svoju nevestu šialene trápiť a pritom to ani nevidí. A to je pobožná žena! Vy, pobožní, proste pána Boha, aby Vás oslobodil z osídel temna!

Vidíte, svet nie je možné pochopiť, ak neveríme, že existuje moc temnoty - diabol - tajomná sila, ktorá cielavedome

pracuje a drží nás v šachu. Preto nemáme čas. Diabol všetko urobí, aby sme ten čas nemali, aby sme nemali kedy rozmyšľať nad tým, že je možné sa osloboodiť z moci temnoty, a to vykúpením. A teraz vám ako druhé poviem niečo o tom vykúpení.

2. Nádherná skutočnosť

Nádherná skutočnosť: **existuje vykúpenie!** Priatelia moji, som veľmi rád, že vám môžem odovzdať toto vzácne posolstvo! Na karnevaloch vystupujú tzv. rozprávači. Rozmýšľam, ako sa môže cítiť taký človek, keď si po večernom predstavení musí umyť tvár od všetkých farieb a keď je úprimný, musí pripustiť: "Zarábam si tým, že rozprávam sprostosti, špinavé dvojzmyselné vtipy." Taký človek sa môže sám sebe hnusiť. Aký som šťastný, keď môžem hovoriť o tejto zázračnej skutočnosti, že tu je vyslobodenie z moci temnoty!

Apoštol Pavel opísal stav kresťana takto: "Boh nás vyslobodil z moci temnôt, On nás prenesol do kráľovstva svojho milého Syna, v ktorom máme vykúpenie a odpustenie našich hriechov." Byť kresťanom neznamená to, že nás pokrstili, dali konfirmovať a že platíme cirkevnú daň. Byť kresťanom znamená to, že môj život je celkom pozmenený, Ježišom vytrhnutý z moci diablovej a poddaný novému vládcovi!

K tomu vám musím rozpovedať príhodu, ktorú som počul od jedného berlínskeho mestského misionára.

Opatroval človeka, ktorý bol otrokom alkoholu. Také závislosti sú strašné. Jedného dňa sa dozvedel, že ten muž toho zase hrozne vela vypil, potom roztrieskal nábytok a zmlátil svoju ženu. Tak ho ten misionár išiel navštíviť. Bolo poobede, okolo 5.hodiny. Ten muž sedí v kuchyni a pije kávu. Vedla neho čupí jeho päťročný syn. Misionár ho priateľsky pozdravil a pátra sa ho: "Zase to nevyšlo?" Na to ten chlap len zaškrípe zubami, bez slova vyskočí, ide vedla do komory a vráti sa so šnúrou na prádlo. Potom bez slova začne priväzovať svojho malého chlapčeka ku stoličke. "Čo má ten človek za lubom?", uvažuje

misionár. "Je ešte stále opitý?" Ale ho nechá. A on pripútava svojho malého syna k stoličke, až napokon urobí posledný uzol. Potom na syna skríkne: "Vstaň!" Malý začne jajkať a nariekat: "Ved ja nemôžem!" Nato sa opilec so srdcervúcou tvárou obráti na misionára a hovorí: "Vidíte, 'Ved ja nemôžem!' Aj so mnou je to tak: 'Ved ja nemôžem!'" Aké otriasné. "Ved ja nemôžem!" Na to misionár siahne do vrecka, vyberie nožík a začne rezať - nehladiac na škodu, ktorú spôsobí - až celkom poprerezuje tú novúšnúru na prádlo. Potom pokojne hovorí chlapcovi: "Vstaň!" Chlapec vstane a misionár sa obráti k opilcovi: "No prosím!". "Áno", vysvetluje tento, "ked sa ten povraz prereže." Na to hovorí misionár: **"Počúvajte, prišiel jeden, kto prezáva povrazy, ktorými sme poviazaní. Je to Ježiš."**

Svet je plný takých ľudí, ktorí to môžu dosvedčiť. O tom hovorí aj naša pieseň: "Boli sme národ otrokov, ej, ale už smenie! Sme národ Kristom Ježišom po dvakrát vykúpení. Raz na výšinách Golgoty, raz na vojnovom poli. Šiel nám putá Boh svätý, aby sme Jeho boli."

Je to nádherná skutočnosť, že existuje možnosť vyslobodenia z moci temnoty!

3. Ústredná téma

Aká je moja téma? **Vyslobodenie prichádza prostredníctvom Ježiša.** Teraz musím hovoriť o Ježišovi. A keď môžem hovoriť o Čom, vtedy som pri mojej najmilšej téme.

Spomínam si, ako ma raz v New Yorku pozvali do černošského klubu. Viete o tamojších rasových napätiach. V tomto černošskom klube stála vo vstupnej hale na podstavci mramorová socha. Bolo vidieť, že nepredstavuje černocha. Čudoval som sa, že tam černosi postavili pomník belochovi. Tak som sa jedného spýtal: "Priateľu, kto je to?" A teraz nasledovala scéna, na ktorú nikdy nezabudnem. Opýtaný zastal pred tou sochou a úplne slávnostne vyhlásil: "To je Abrahám Lincoln, môj osloboдiteľ!" A vtedy som v duchu videl, ako - dávno predtým, než sa tento mladý muž narodil - prezident Abrahám

Lincoln vybojoval v hroznej vojne černochom slobodu. Tento mladý muž pri tom neboli. Ale za to, že sa teraz môže slobodne pohybovať, vdačí tomu, čo Abrahám Lincoln preňho vybojoval na krvavých bojiskách. Išiel som hore schodmi a ešte stále som videl toho mladého muža stáť pred sochou a počul som ho, ako si opakuje: "Abrahám Lincoln, môj oslobođiteľ!"

V Biblia je veta, ktorá hovorí o zvláštnej veci: "Zákon ducha, ktorý žije, nás osloboďil od zákona hriechu a smrti."

Sú zákony prírody. Ked držím v ruke vreckovku a pustím ju, klesne dolu podľa zákona zemskej prítažlivosti. Na tom sa nedá nič zmeniť. Ale ked ju teraz rukou zachytím, potom nedopadne až na zem. To znamená: Ked zapôsobí väčšia sila, tá poruší zákon prítažlivosti. My sme od prírody podriadení zákonom hriechu a smrti. Všetci padáme, všetci sa klžeme - do večnej záhuby. Vieme to. Teraz záleží všetko len na tom, aby do hry vstúpila vyššia moc, ktorá by nás zachránila od pádu. Až potom prestaneme padať. A túto vyššiu moc nám dal Boh v Ježišovi - pre našu záchrannu, naše oslobodenie. Rozumiete tomu? Ježiš zobrať diablu poslednú moc! V sile Ducha Svätého, ktorú nám dáva Ježiš, môžeme kráčať v novom, vykúpenom živote!

Je to zvláštne. Svet sa nevie osloboodiť od tohto Ježiša. Rozumiete tomu? Niekoľko raz povedal, že Ježiš je ako cudzie teleso na tomto svete. Áno, je to s Ním skutočne tak: je cudzím telesom z neba! Kto je tento Ježiš? Musíme sa tu trochu pristaviť, pretože mi veľmi na tom záleží, aby ste spoznali Ježiša. O Ježišovi sa prosím nenechajte pomýliť všelijakým časopismi. Ani sa nedajte ohlupovať ľuďmi, ktorí Ježiša ani poriadne nepoznajú. Jedine Nová zmluva vás správne informuje, kto je Ježiš. Luther to svojho času z Biblie formuloval takto: "Pravý Boh, narodený z Otca vo večnosti, a pravý človek, narodený z Panny Márie." Boh a človek! Nebo a zem sa v Ňom spájajú.

Ježiš je "pravým človekom"!

Vedel plakat pri hrobe Lazarovom. Myslím si, že sa vedel aj smiať, keď povedal svojim učeníkom: "Pozrite sa na vtáky pod nebom. Nesejú, nežnú, nezhromaždujú do stodôl - a váš nebeský Otec ich predsa užíví." Áno, vidím Ho, ako sa smeje, môj Spasiteľ. "Bezočivé vrabce! Nestarajú sa o nič-

a predsa sa nasýtia a sú tučné a dobre živené." Ó, aký nádherný človek je Ježiš! Čítame, že kázal a potom nasýtil päťtisíc mužov. Päťtisíc mužov, okrem žien a detí! Keby sme ženy z našich kresťanských zhromaždení poslali von, čo by tu zostało? Čo to bolo za zhromaždenie pri Pánu Ježišovi: 5000 mužov bez žien a detí! Pritom nemal nijaký mikrofón. Aký musel mať nádherný hlas! Ó, bol to vynikajúci človek!

Jedna z najväčších scén Novej zmluvy je táto: Rímsky prokurátor Pontius Pilatus dal Ježiša mučiť. Na hlavu Mu položili korunu upletenú z tŕnia. Jeho hlava je zaliata krvou, jeho chrbát je plný rán, Jeho tvár opluvaná. Ako ľudský vrak! A takto vychádza. Pilát sa najprv pozrie naňho a potom na zástup. Potom ukáže na Ježiša a rieku: "Ajhla, človek". Luther to prekladá slovami: "Ajhla, aký človek!" Doslova hovorí: "Hladte, to je človek!" Pilát tým povedal: "Videl som mnoho dvojnohých bytostí, ale boli to lační vlci, nebezpečné tigre, prefíkané lišky, márnomyseľné pávy, áno: opice. Ježiš je však človek!" Pilát si asi uvedomil: "Ježiš je človek, akí by sme mali byť my." Nedávno mi niekto povedal: "Ježiš bol človekom ako my." Na to som odpovedal: "Ježiš bol človekom, ale práve že nie takým, akí my sme, ale akí by sme mali byť." Ježiš bol človekom, akí by sme mali byť, akým si ho Boh predstavuje. Keď vám niekto povie: "Ježiš bol človekom ako m", potom sa ho spýtajte: "Si ty ako Ježiš?"

"Ježiš je pravý Boh, narodeným z Otca vo večnosti!" Mohol by som o tom hodiny rozprávať. Napríklad o udalosti, keď sa učenici dostali na Genezaretskom jazere do búrky. Lodka sa za niekoľko minút naplnila vodou, stožiar sa zlomil. "Také niečo nemôže námorníkom otriast", chvastali sa, lebo boli medzi nimi aj skúsenejší námorníci. Ale po čase predsa dostali strach a vznikla medzi nimi panika. Začali zúfalosť kričať: "Kde je Ježiš?" "Spí v podpalubí!" Utekali k Nem a za nimi sa valila voda. Začali Ním triať, aby Ho zobudili: "Pane, topíme sa!" A ja vidím Ježiša vystupovať na palubu. Do zúriacej búrky. Stále by sme Ježiša radi zamkli do tichých kostolov. On ale kráča doprostred búrok. Viete si to predstaviť? Je to tak, ako by Ho búrka chcela uchvátiť. Ale on vystiera ruku a majestátne prikazuje zúriacej búrke: "Mlč a utíchni!" A v tomto okamihu sa vlny utíšili,

mračná sa roztrhli. Keď som túto príhodu rozprával svojim detom, môj malý syn ma prerušil s tým: "A potom bola hravica 'kaput'?" "Áno" prisvedčil som mu, "potom bola búrka 'kaput'". Slnko svieti. Učenici poklakli: "Ktože je tento? To nie je človek ako my!" Konečne našli odpoved: "To je Boh, ktorý sa stal človekom!"

Správne to pochopili až po Veľkej noci, keď Ježiš vstal z mŕtvych a vystúpil z hrobu. Priatelia, ja vám tu nerozprávam rozprávky. Neopovážil by som sa tu stáť, keby som nevedel, že je to pravda: **V Ježišovi, ktorý vstal z mŕtvych, prišiel k nám živý Boh.**

Najradšej Ho však vidím, ako visí na kríži. Tam je skutočným "Bohom a človekom". Chcel by som Ho pred vašimi očami vykresliť - Jeho, ktorý je síce korunovaný, ale korunou posmechu. Jeho mocné ruky a nohy sú priklincované na kríži. Potom sklonil svoju hlavu a skonal. "Ó, hlava plná bolesti a posmechu, plná krvi a rá". Pozrite sa na toho Ježiša, ostaňte pred Ním stáť a pýtajte sa: "Prečo tam visí?" Pýtajte sa, až kým nenájdete odpoved: "Tu ma vyslobodzuje spod vlády a moci temnosti! Tu ma vykupuje z moci diablovej!" Môžem to teraz len krátko načrtuť takto: Skúste si predstaviť seba pri tomto kríži, naň pohliadnuť a vidieť, veriť a pochopiť: "Tu sa mi dostáva vyslobodenia z moci temna, aby som sa mohol stať slobodným Božím dieťaťom" Už sa nemusíte nechať poháňať diablon, ale pohľadom na tento kríž sa môžete dozvedieť: "Moc diabla sa skončila! Ježiš je silnejší! Tento Ukrižovaný ma vykúpil a urobil slobodným dieťaťom Božím!"

Teraz nechajme bokom hlúpe problémy dnešnej doby! Prenesme sa konečne do reality! Máme a smieme sa stať slobodnými Božími deťmi! Boh pre nás vytvoril všetky predpoklady k tomu v Ježišovi, ktorý bol ukrižovaný a vstal z mŕtvych - pre nás! Viem, keď je reč o "Bohu", cíti sa človek veľmi nepríjemne. Prečo len? Pozrite: My všetci sme v situácii márnootratného syna, o ktorom píše Biblia. Ten odišiel zo svojho domova, od svojho otca. Ale ďaleko od otcovského domu sa stal veľmi nešťastným. Veľmi rád by sa bol domov vrátil k svojmu otcovi, ale mal obavy, neopovážil sa. Prečo? Pretože medzi otcom a ním sa toho toľko nazbieralo!

Takto žije vela ľudí, ktorí sа nestretávajú s Bohom, pretože si v hlbke svojho srdca myslia: "Medzi mnou a Bohom je toho toľko, že nepatríme k sebe." A majú úplnú pravdu! Sú pod nadvládou temnoty, a nemôžu žiť v spoločenstve s Bohom! Nuž - ale čo si o tom myslíte? Keď nás Ježiš chce vyslobodiť spod nadvlády temnoty a urobiť nás deťmi Božími, chce odstrániť aj to, čo stojí medzi Bohom a nami! A to urobil na kríži. Cez Neho môžeme nájsť odpustenie hriechov! Áno: tento ukrižovaný Spasiteľ dáva odpustenie hriechov! Toto povedal Pavel slovami: "Boh nás vytrhol z moci tmy a prenesol do královstva svojho milovaného Syna!" Od prírody sme vedení diabolom. Ale Ježiš, Syn Boží, nás zachraňuje tým, že nám daruje odpustenie hriechov. Milí priatelia, Boh nám dal čas na to, aby sme prijali spasenie v Ježišovi!

4. O jednom, ktorý tiež nemal čas

Áno, ešte som celkom neskončil. **Teraz by som vám chcel porozprávať o jednom mužovi, ktorý tiež nemal čas.** Hovorí sa o ňom v Novej zmluve. Bol to veľký muž, rímsky vladár. Volal sa Félix. Nádherné meno. Félix totiž znamená "Šťastný". Mal manželku, ktorá sa volala Druzilla. A mal väzna, ktorý sa volal Pavel. Jedného dňa - mal práve viac času - povedal: "Mali by sme toho Pavla podrobiť menšiemu výsluchu. Pod so mnou, žena." A potom idú do súdnej siene. Sadnú si tam s veľkou slávou. Napravo a napravo od nich stojia legionári. Potom predvedú väzna. "Povedz, Pavel, prečo tu sedíš?" vyzýva Félix svojho väzna. A tu začne Pavel mohutnú reč. Tak by som aj chcel vedieť rečiť. Bolo to čoraz väžnejšie ovzdušie. Odrazu bol v sieni sám živý Boh! Pavel hovorí o spravodlivosti, ktorú by jeden sudca mal mať. To sa Félixa hlboko dotkne. Myslí na mnohé nekalé prípady úplatkov. A potom hovorí Pavel o zdržanlivosti. Na to Druzilla padne takmer zo stoličky. "Prepána, z akej doby ten vlastne prichádzza?" myslí si. A keď Pavel pokračuje: "Boh to chce!", je obidvom zrazu horúco. A potom hovorí Pavel o Božom súde, ktorý sa môže stať

večným zatratením. V tej chvíli Félix vyskočí zo stoličky a hovorí: "Okamih prosím, Pavel! To je celkom pekné, čo tu hovoríš. Zaiste je to aj veľmi dôležité. Keď budem mať vhodnejší čas, chcem ťa znova vypočúť. Ale teraz nemám čas!" A potom ho rozkáže odviesť. Čas už nikdy nemal.

Mám obavy, že keď nemáme čas, aby Boh k nám prehovoril o spravodlivosti, zdržanlivosti a o svojom súde, že to s nami bude tak ako s Félixom! Je nám nepríjemné, keď cítime Božiu prítomnosť. Však? Potom sa radšej vrhneme na najbližší film alebo zapneme televízor. Tým aspoň ostávame v takom prostredí, ktoré nás nerozrušuje. A tak ostáva všetko po starom! Nie je to hrozné, keď musíme o niektorom živote povedať: "Všetko ostalo po starom - stále!"? Tu prišiel Boží Syn a hovorí: "Hla, ja činím všetko nové! Odpustím minulosť! Vykúpím vás svojou smrťou, aby ste sa dostali do kráľovstva Božieho! Dám vám Ducha Svätého, aby sa z vás stali noví Iudia!" - a my povieme: "Alenie!" - a všetko ostáva stále po starom. Sú kresťania, kresťanstvo ktorých dávno odumrelo, len to zatiaľ ešte nezbadali - a tak všetko ostáva po starom. Ó, moji priatelia, prajem vám, aby to u vás bolo inak. Prajem vám to najkrajšie, čo existuje: **Aby pri vás nezostalo všetko po starom, ale aby sa všetko obnovilo prostredníctvom Ježiša.**

5. O tom, ktorý má čas

Nakoniec musím povedať ešte niečo veľmi dôležité: **Pokiaľ sme v moci diablovej, dovtedy sme štvani Iudia.** Ale poznám niekoho, kto má pre vás čas: Ježiš, Spasiteľ, ktorý vstal z mŕtvykh! Ženy sa možno ponosujú: "Môj muž nemá pre mňa nikdy čas!" Muži sa stažujú: "Moja žena na mňa nikdy nemá čas!" Rodičia nariekajú: "Deti nemajú pre nás nikdy čas!" Deti sa stažujú: "Rodičia na nás nikdy nemajú čas." Počúvajte: Ježiš má čas! Ježiš má pre nás čas!

Je to pre mňa v poslednej dobe úplne nový objav. Minulého týždňa som mal určité ťažké problémy, ktoré by som vám nechcel dopodrobna vysvetlovať. Ale niekedy sa človek dostane

tak skutočne doprostred konfliktov dnešných čias. Bol som taký ubitý, že mi moja manželka povedala: "Si taký nezniesiteľný, ale - viem to aj pochopiť!" Ja som očervenel - chápete? - a utekal som do lesa. A v tichu som rozprával so svojím Spasiteľom: "Pane Ježišu, musím Ti teraz vyrozprávať celú tú biedu..." Povedal som Mu všetko. A On si našiel čas, aby som Mu to mohol dopodrobna vysvetliť. Za chvíľu prešli dve hodiny. A potom som otvoril svoju Novú zmluvu - a zrazu tam bolo každé slovo ako odpoved Božia pre mňa osobne! Aký radostný som sa vracal domov! Urobil som úplne nový objav: Ježiš má pre mňa čas!

V Novej zmluve je jeden nádherný príbeh: Na kraji cesty sedí slepec a žobre. Má takú veľkú drevenú lyžicu. A ked niekto prichádza, vystriesvoju lyžicu a volá: "Dajte mi almužnu!" Zrazu prichádza množstvo ľudí. Slepý si myslí: "Čože to má byť? Procesia alebo vojsko?" Nakoniec sa pýta: "Čo sa to deje?" Jeden mu zavolá: "Prechádza tadiaľto Ježiš!" A vtedy sa tomu slepcovi rozjasní vnútro. O Ježišovi už počul, áno, on verí, že Ježiš je Syn Boží. A tak začne kričať: "Ježišu, Synu Boží, pomôž mi! Ježišu, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou!" Ľudia znervóznejú a hovoria: "Nekrič tak! Chceme počuť, čo Ježiš hovorí." Ale slepý volá ďalej: "Ježišu, Boží Synu, zmiluj sa nado mnou!" Áno, on kričí ešte viac. Na to sa ľudia rozhnevajú a hrozia mu: "Ak hned neprestaneš, zmlátim ťa!" Hroziaci dav je nebezpečná záležitosť. Ale slepec sa zastaví: "Ježišu, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou!" Teda, keby sa mňa pýtal, tak by som mu vysvetlil: "Pozri, musíš to pochopiť. Ježiš je na ceste na Golgotu. Chce umrieť pre svet. Svet zahynie pre svoje viny. Ježiš chce vyriešiť otázku trestu tým, že vezme na seba viny celého sveta, aby priniesol zmierenie s Bohom. A potom chce vstať z mŕtvych, premôcť smrť. To sú všeobecné záležitosti. Teraz do toho nemôžeš vstupovať." Ale ten slepec volá zo všetkých síl: "Ježišu, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou!" A potom prichádza jedno z najkrajších miest Novej zmluvy: "Ježiš ale zastal." "Ach, Pane Ježišu," povedal by som, "keď mám dôležitú poradu, tak sa nemôžem dať zdržiavať hocikým." "Ježiš však zastal a dal ho priviesť k sebe", hovorí Biblia. Ježiš, ktorý rieši problémy celého sveta, má čas pre toho slepého žobráka!

Taký veľmi cenný je Mu jeden človek.

Taký cenný ste Mu aj vy! Myslíte si, že je na celom svete ešte niekto, pre koho ste taký dôležitý? A pre Toho nemáte čas? Satan vás musel veľmi otupiť!

Počul som raz úžasný príbeh: Jedna loď sa potápala. Cez chodby beží steward a reye: "Všetci na palubu! Lod sa potápa!" Beží aj okolo kuchyne. Kuchár tu úplne kludne peče kurčatá a hovorí: "Musím si najprv splniť svoju povinnosť!" - a peče kurčatá! A potom sa aj so svojimi kurčatami utopil. Tak mi pripadá aj dnešný človek: "Ježiš? Neaktuálne! Nezaujíma ma! Nemám čas!" Tak ide svet bez Ježiša do pekla!

Myslím si, že to najdôležitejšie musíme urobiť ako prvé. A ak Boh dáva záchrannu, potom tým najdôležitejším je, aby sme túto záchrannu prijali! Chcel by som, aby ste teraz mohli postať pred Ježišovým krížom a aby ste mohli s básnikom povedať: "Komu inému by som sa mal vzdať, ty králu, ktorý si na kríži mrel? Tu Ti obetujem svoju krv a život, celé svoje srdce Ti tu vylejem. Tebe tu prisahám na tvoj prápor kríža ako bojovník a poddaný."

Pozor, ! životu nebezpečné •

Práve som sa k vám prihnal po autostráde veľkou rýchlosťou. Pretože som už rozmyšľal o svojej prednáške, mal som stále na mysli: "**Pozor, životu nebezpečné!**" Rozumejte:

Dnes už neumierame normálnym spôsobom v posteli ako starí a sýti životom. Dnes končíme uprostred života pri nehode alebo dostaneme infarkt. Kedysi ľudia, ktorí sa dožili

90 rokov, si ľahli, aby mohli zomrieť. Dnes sa to už obvykle nestáva. Denne počúvame takéto správy: Nad oceánom explodovalo lietadlo - osemdesiat mŕtvych. Autobus sa zrútil do pripasti: šesťdesiat mŕtvych. Výbuch v jednej továrni: mŕtvi. V baniach Porúria stále znova zahynie niekoľko ľudí. A vždy po niekolkých desaťročiach prichádza vojna. V prvej vojne zahynuli 2 milióny, v ďalšej 5 miliónov. Doslova sme obklopení nebezpečenstvom.

Ked na to všetko myslím, často prichádzam k uzáveru: "My skutočne nemáme šance zomrieť prirodzenou smrťou." **Predstavte si, že dnes večer o 22 hodine by ste mali smrteľnú haváriu? Mohlo by sa to stať, však? Kde budete potom o 23 hodine? Čo z vás bude? Uvažovali ste už o tom?**

1. Vážnosť situácie

Rozpoviem vám jednu milú historku, ktorú som sám neprežil, ale som ju počul od svojho starého otca. A ten vedel výborne rozprávať!

Jeden mladík išiel k svojmu starému strýkovi a povedal: "Môžeš mi blahoželať, zmaturoval som." "Teší ma", hovorí strýko "u máš dvadsať mariek a kúp si za to niečo pekné. A teraz mi povedz, aké máš ďalšie plány?" Chlapec odpovedal: "Teraz pôjdem študovať za právnika." "To je pekné", hovorí strýko "a čo potom?" "Potom sa stanem referentom na okresnom súde." "Pekné", hovorí strýko, "a potom?" "Potom budem prísiediacim na súde." "Pekné", hovorí strýko, "a potom?" "Potom si, strýko, pohľadám manželku a založím si rodinu." "Dobre, a čo potom?" "Dúfam, že to dotiahnem aspoň na predsedu súdu alebo prokurátora." "Pekne", povie strýko, "a čo potom?" "Áno, strýko," chlapec začal už byť nervózny, "potom aj ja zostarnem, pôjdem do dôchodku." "Pekne", hovorí strýko, "a čo potom?" "Potom si postavím dom a budem pestovať jahody." Strýko pokračoval: "A čo potom?" Chlapec už nahnevane odpovedal. "Potom človek raz umrie." "Tak. A potom?" To sa už chlapec nesmeje. Prelakol sa až na smrť: "Potom umriem - a potom??"

"A potom???" pýta sa strýko. Chlapec odpovedá: "O tom som ešte nikdy neuvažoval." "Ako? Zmattroval si, a pritom si taký hlúpy, že myslíš len tak krátkozrako? Či by človek, ktorému Boh dal rozum, predsa nemal myslieť trošku ďalej? Čo potom?" Rýchle prišla odpoved: "Strýčko, čo bude po smrti, to nikto nevie." "To nie je pravda, chlapče môj. Je tu jeden, ktorý vie, čo príde po smrti. Je to Ježiš! A On povedal: Široká je tá cesta, ktorá viedie do zániku... ale do života viedie úzka cesta. Po smrti prichádza súd Boží. Človek môže zahynúť alebo sa zachrániť."

Chcel by som vás vyburcovať a len toľko povedať, že nastačí si robiť životné plány iba po hrob. Treba sa pýtať: čo bude potom?

Ked som ako farár prišiel do styku s mladými ľudmi, často som im to vysvetloval takto: Ked si chceme dať opraviť topánky, nevyhľadám automechanika. Automechanici sú šikovní chlapci, ale do topánok sa nerozumejú. So svojimi topánkami idem k obuvníkovi! Ale keď mám niečo pokazené na svojom aute, nejdem k obuvníkovi, ale k automechanikom. A ak si chceme kúpiť žemle, nejdem k mäsiarovovi. To sú šikovní ľudia, ale do pečenia sa nerozumejú. Ak si chceme kúpiť rožky, idem k pekárovi. A keď mám prasknuté vodovodné potrubie, potom idem za inštalatérom. Inými slovami: - vždy sa obrátim na odborníka! Kam sa ale obrátiť, keď chceme vedieť, čo bude po smrti? To sa chodí od Petra k Pavlovi alebo sa spoliehame len na vlastné chmúrne myšlienky a úvahy. Nemali by sme sa s takou vážnou otázkou - čo je po smrti, obrátiť na odborníka?! Kto je tým odborníkom? V týchto oblastiach je len jeden odborník, a to Syn Boží, ktorý prišiel z iného sveta a sám bol aj v ríši smrti. On zomrel na kríži a znova sa vrátil. On sa v tom vyzná. On hovorí: "Môžeš zahynúť! Ale môžeš prísť aj do neba!"

Keby mi dnes aj 25 profesorov tvrdilo: "Smrťou sa všetko končí!", vtedy im odpoviem: "Všetka česť vašim mnohým titulom, ale odborníkmi v týchto otázkach nie ste! Ešte nikdy ste totiž neboli na druhom svete. Ja však poznám niekoho, kto tým prešiel, kto tam bol: Ježiš Kristus. A On o tom hovorí niečo iné."

Ludia dnes veľmi riskujú tým, že žijú tak, ako by sa smrťou všetko končilo, alebo ako by sa človek samozrejme dostal do neba, keď bol pokrstený a keď ho pochoval farár.

V pekle sa to raz bude hemžiť ľuďmi, ktorí boli pokrstení a farárom pochovaní. Pochopte to: Nachádzate sa v akútnom, vážnom ohrození života! Skôr alebo neskôr všetci budeme stáť pred Božím súdom!

Priznám sa, že táto skutočnosť bola dôvodom, prečo tu stojím dnes pred vami. Ako mladý človek som si nikdy nemyslel, že raz budem stáť na kazateľnici. Zúčastnil som sa - ako mladý dôstojník - v prvej svetovej vojne. Nás pluk utrpel veľké straty. Bol som taký dôstojník ako ostatní, ani horší ani lepší. Ale keby mi vtedy voľakto bol povedal: "raz budeš kázať v kostole", bol by som sa nahlas rozosmial. Musím vám to teraz povedať ako svoje svedectvo: bol som ďaleko od Boha. Môj otec sa ma raz spýtal: "Neveriš v Boha?" Odpovedal som mu: "Nie som taký hlúpy, aby som Boha popieral. K ateizmu treba obrovskú porciu hlúposti, to je aj pre mňa privela. Ale", vtedy som to povedal takto: "Boh sa so mnou nestretol. Preto ma nezaujíma."

Krátko po tomto rozhovore - boli sme práve na pochode do Francúzska - som sedel so svojím kamarátom, mladým poručíkom v priekope na kraji cesty nedaleko Verdunu. Čakali sme na rozkaz k postupu. Rozprávali sme si - starí vojaci tomu rozumejú - sprosté vtipy. Práve som rozprával jeden, ale môj kamarát, poručík, sa nesmial. "Kučera", hovorím, lebo tak sa volal, "prečo sa nesmeješ?" Zrazu sa zvalil, a ja vidím, že je mŕtvy! Malá črepina granátu ho zasiahla priamo do srdca. Stál som tam ako osemnásťročný pri mŕtvom kamarátkovi a spočiatku sa ma to vôbec nedotklo: "Čo si taký nezdvorilý, kamarát, že si sa pobral prečskôr, akosom dorozprával vtip!" Ale v nasledujúcej chvíli mi napadlo: "Kde je?" Vidím sa ešte, ako tam stojím v priekope, keď ma zalistalo prenikavé svetlo, jasnejšie ako žiara výbuchu atómovej bomby. "Tento teraz stojí pred svätým Bohom!" A nasledujúca myšlienka bola: "Keby sme sedeli opačne, tak by to zasiahlo mňa a pred Bohom by som teraz stál ja!" Nie pred volajakým pánožkom, ale pred Bohom, ktorý

zjavil svoju vôľu, vydal prikázania a ja som ich všetky prestúpil, ako ste ich aj vy všetci prestúpili! Sú ľudia, ktorých hriechy volajú až do neba, a predsa hovoria o sebe: "Žijem správne, ničoho sa nebojím." Načo toľko klamať! Ja som si v tej chvíli uvedomil: Prestúpil som všetky Božie prikázania! A keď ma teraz trafí gulka, budem stáť pred Bohom! A bolo mi jasné, že potom prídem do pekla! Vtom prišli naši chlapci s koňmi. "Vpred!" Vysadol som na privedeného koňa. Tu ležal môj mŕtvy priateľ. Po mnohých rokoch som prvýkrát zopäť zopäť svoje ruky a modlil sa: "Milý Bože, nedovoľ mi padnúť prv, než budem presvedčený o tom, že už nepôjdem do pekla!"

Neskôr som vyhľadal vojenského kňaza a spýtal som sa: "Pán farár, čo mám robiť, aby som sa nedostal do pekla?" Na to odpovedal: "Pán poručík, najprv musíme zvíťaziť, zvíťaziť, zvíťaziť!" Povedal som mu: "Ani vy to neviete!" Nie je to otriasné, keď tisíce mladých idú na smrť a nikto im nedokáže povedať, ako môžu byť spasení? A to sa deje v kresťanskom národe! Bol by som z toho zúfalý, keby sa do mojich rúk nebola dostala Nová zmluva. Ešte vidím pred sebou vo Francúzsku ten sedliacky domček za frontom, v ktorom som sa zdržiaval. Nová zmluva! Pomyslel so si: "V tej knihe je iste napísané, ako sa zachrám pred peklom." Len som v nej tak listoval, lebo som sa v nej nevyznal. Moju pozornosť upútala jedna veta: "Ježiš Kristus prišiel na svet, aby spasil hriechov." Bolo to, akoby bol do mňa udrel blesk. "Hriech" - ved to som ja! To mi nemusel nikto vysvetlovať. Nechcete konečne aj vy priznať pred Bohom a ľovekom: "Som hriech!"? Prestaňte so svojím falošným ospravedlňovaním!

V tej chvíli som nepotreboval farára. Som hriech! To mi bolo jasné! A chcel som byť spasený. Nevedel som s istotou, čo to znamená. Porozumel som iba toľko: Byť spasený znamená dostať sa zo stavu, v ktorom som sa nachádzal a nájsť pokoj s Bohom. "Ježiš Kristus preto prišiel na svet, aby spasil hriechov." Ak to Ježiš môže urobiť, tak Ho ja musím nájsť! Nájsť Ježiša! Trvalo to ešte niekoľko týždňov. Hľadal som volakoho, kto by mi Ho ukázal. Nenašiel som nikoho. Vtedy som urobil volačo, čo by som rád aj vám odporúčal. Zavrel som sa, boli sme už zase

na pochode, do starého domu na jednom francúzskom statku. Dom bol napoly zborený a vyprataný, ale jedna miestnosť bola ešte celá. Vo dverách bol klúč. Vošiel som, zamkol som za sebou dvere, padol som na kolená a povedal: "Pane Ježišu! V Biblia je napísané, že si preto prišiel od Boha, aby si zachránil hriešnikov. Ja som hriešník. Čo sa týka budúcnosti, nemôžem Ti nič slubovať, lebo mám zlú povahu. Nechcel by som sa však dostať do pekla, keby som teraz bol zasiahnutý. Preto sa Ti, Pane Ježišu, celý od hlavy po päty odovzdávam. Učiň so mnou, čo chceš!" Nebolo nič počuť, nepohla sa ani zem, ale keď som vyšiel, našiel som Pána - Pána, ktorému som patril.

Odvtedy - mal som 18 rokov - mi je zo dňa na deň jasnejšie, v akom hroznom smrteľnom nebezpečenstve ľudia žijú. Žijú bez odpustenia hriechov. Viete, či sú vaše hriechy odpustené? Ako chcete obstatť pred súdnou stolicou Božou? Dnes sa žije bez pokoja s Bohom, bez obrátenia. Máme určitý kresťanský náter, ale vo vnútri je len úbohé, nekajúce srdcom bez pokoja. Počujte teda: Boh nechce, aby sme zahynuli! Boh to nechce! "Boh chce, aby každý človek bol spasený a poznal pravdu." Preto posiela svojho Syna. Ale, priatelia moji, potom musíme k Ježišovi aj prísť. Potom Mu musíme aj patriť. Ako v Nemecku a inde kresťanstvo zaobchádzas Bohom a záchrannou prostredníctvom Ježiša, to nemôže dobre dopadnúť. Som z toho zhrozený. Chápete: Sme v smrteľnom nebezpečenstve, lebo napredujeme k súdu Božiemu!

V krúžku mladých som mal jedného milého chlapca, ktorý spočiatku pravidelne chodil na hodiny. Stalo sa to v období Hitlerovej riše. Od určitého času však k nám prestal chodiť, lebo ho zaradili na školenie národných socialistov. Dlho som ho nevidel. Jedného dňa som ho stretol: "Dobrý deň, Günter", pozdravil som ho. "Heil Hitler" odvetil. Hovorím mu: "Günter, dávno som ťa nevidel. Ako sa máš?" Vzprial sa a hrdo poznamenal: "Moje heslo je: Činím dobre a nikoho sa nebojím! A keby niečo v mojom živote predsa nebolo v poriadku a ak by naozaj existoval Boh, vtedy za seba čestne prevezmem zodpovednosť pred Bohom. Ja ale nepotrebujem nijakého baránka hriešníkov Ježiša, ktorý by za mňa zomrel."

V duchu vidím milióny Iudí, ktorí stoja za ním a tak isto rozmyšľajú ako on: "Robím dobre, som spravodlivý, a môžem sa pred Bohom za svoj život zodpovedať!"

Milý priatelia, ja by som sa pred Bohom neodvolával na právo, lebo viem, že práve vtedy som v najväčšom - smrteľnom nebezpečenstve, keď sa odvolávam na právo. Spolahlite sa na to: My všetci sa dostaneme pred Boží súd! Ja by som vás chcel varovať. Po chrbte mi behá mráz, keď si pomyslím na to, ako sa Iudia približujú súdu Božiemu!

Existujú veľkolepé plastiky známeho maliara a sochára Ernesta Barlacha. Ale napísal aj divadelnú hru "Podnapitý Boll", v ktorej predstavuje jedného veľkostatkára, stále mierne pripitého. Raz po dobrom obede a pijatike si za horúceho dňa vyšiel na jarmočné priestranstvo malého mestečka. Zastal pred kostolom, kde nad dverami štyria cherubíni fúkajú do trúb. Tak, ako sa díval, zdalo sa mu, že cherubíni ožili a volajú: "Teraz predstúpi celé ľudstvo pred Boží súd." Barlach doslova píše: "Mŕtvi, vstávajte z hrobov! Nechráni vás, že vaše telá sú už spráchnivelé. Von z hrobov!" A teraz si Podnapitý Boll uvedomil: "Nemôžem pred Bohom utiečť. Raz musím pred Ním stať v celej svojej úbohosti."

Vieme v podstate všetci, že tá naša samospravodlivosť je neistá: "Čiň dobre a nikoho sa neboj!" Súd Boží príde! A vtedy naše "právo" zhorí ako vosk v ohni!

Viem, že dnes taký odkaz neradi počúvate, keď hovorím: "Bez obrátenia k Ježišovi Kristovi príde do pekla." Niektorí sa usmievajú a hovoria: "Peklo? Pojem zo stredoveku, ved to neexistuje." Keď to počujem, vždy mi prichádza na um jedna príhoda, ktorú vám musím vyzoprávať.

Stalo sa to počas vojny. Išiel som na návštevu. Cestou ma prekvapil letecký nálet. Vbehol som do najbližšieho krytu a čakal som na koniec poplachu. Potom som pokračoval v ceste do štvrti, kam som sa vybral na návštevu. Domy boli neporušené ale bez života. Obyvateľov som nevidel. "Sníva sa mi?" pomyslel som si "domy stoja a Iudia zmizli!"

Stretol som strážnika a pýtam sa ho: "Prečo všetci odišli?" Nepovedal nič, chytil ma za ruku a zaviedol ma k oknu jedného

domu. A odtiaľ som videl: Domy stály v kruhu okolo veľkého trávnika - a uprostred neho ležala obrovská bomba, veľká ako kotol parnej lokomotívy. Hovorím: "Slepá bomba?!" "Nie" odpovedal. "Nie je slepá, ale časovaná!" Tieto boli najnebezpečnejšie, lebo neexplodovali pri dopade, ale po určitom čase, čo môže byť 5, 20 alebo aj viac hodín. Stalo sa, že také bomby vybuchli až potom, keď ľudia vyšli z úkrytov. Strážnik pokračoval: "Preto ľudia ušli. Počujete, ako tiká?" Skutočne to bolo počúť a každú chvíľu mohla bomba vybuchnúť. "Podte", volal ma strážnik, "nie je príjemné tu ostávať." Vyhľadali sme si bezpečné miesto v jednej prieplave, aby sme boli chránení v prípade výbuchu. V tej chvíli nás prekvapil zvláštny pohľad. Na bombu si sadla skupina vrabcov. Jeden vrabec si dokonca sadol na rozbušku. Volal som na ne: "Vrabce! Ste v nebezpečenstve!" A zdalo sa mi, akoby volali späť: "Haha! My sme osvietení. Kto by ešte dnes veril na bomby. Je to úplne bezpečné!"

Je vám to jasné? Tak hľúpo sa dnes ľudia posmievajú. Boh s nami už tak vážne hovoril prostredníctvom svojho Slova a rôznych súdov s naším národom. Syn Boží prišiel do tohto sveta, bol ukrižovaný a na tretí deň vstal z mŕtvych. Každý predsa môže pochopiť, že Boh je tu a že je svätým Bohom! A predsa keď niekto volá: "Ste v smrteľnom nebezpečenstve! Hľadajte spásu svojich duší!" Vtedy sa smeju a hovoria: "Haha! Kto by už dnes veril na také veci!"

Vidíte, Biblia vie byť aj veľmi výsmešná. Celý ateizmus a popieranie Boha spomína len jediný raz, jednou vetou: "Blázon vo svojom srdci hovorí. Niet Boha!" Takto hovorí Biblia o ateizme. Viac túto vec už nespomína.

2. Záchrana života

Boh už raz vyniesol strašný súd nad týmto svetom. Zachránil sa jediný človek so svojou rodinou. Ten človek sa volal Nôach. Pán Boh mu rozkázal postaviť koráb skôr, ako začne súd. Poznáte príbeh o potope? Ak nie, tak vás to má mrzieť a neprezradte to nikomu. Teda: Skôr ako sa súd začal, prikáže

Boh Nóachovi: "Vojdi ty aj celá tvoja domácnosť do korábu." Nóach vošiel a Boh za ním zavrel dvere.

Pozrite: Svet ide v ústrety Božiemu spravodlivému súdu. A tu máme koráb: milost, ktorá sa nám ponúka prostredníctvom Ježiša Krista, ktorý prichádza z Božieho sveta k nám do nášho biedneho sveta. Zomiera za nás na kríži! Počujete? Ked možno všetkému ani nerozumiete, ale aspoň toľko pochopíte: Ked Boh dovolil, aby Jeho Syn na kríži zomrel, je to také vykúpenie, ktoré môže zachrániť aj najväčšieho hriechu! Potom vstal z mŕtvych. A On nás volá svojím Svätým Duchom. Ježiš je naším korábom! Ako vtedy Nóachovi povedal Boh: Vojdi do korábu ty a celá tvoja domácnosť! Teraz prostredníctvom mňa volá ku každému z vás: "Vojdi do milosti Ježiša Krista! Urob ten krok do Božieho pokoja! Vzdaj sa všetkého, čo ti prekáža! Povedz svojmu Vykupitelovi: 'Tu prichádza jeden veľký hriech!' Polož všetky svoje hriechy pod Jeho kríž! Ver, že Jeho krv sa vyliala aj za teba! Povedz Mu: 'Panе odovzdávam Ti celý svoj život.'" To znamená vojsť do korábu.

Pozor! Životu nebezpečné: Koľkí z nás ešte kráčajú pred Boží súd bez ochrancu, bez pokánia. Je tu predsa veľká možnosť: Milost. Veriť znamená: urobiť jeden krok od Božieho súdu do milosti Ježišovej. Tento jeden krok nie je detská hra! To znamená: zachrániť sa zo smrteľného nebezpečenstva.

Albert Hoffmann, známy priekopník, misionár na Novej Guinei, mi raz vyrozprával jednu príhodu, na ktorú som nezabudol. Povedal som mu: "Brat Hoffmann, prežívam veľký duševný boj za moje kresťanstvo. Ešte ani farárovi nie je ľahké zostať s Ježišom v takom svete, ktorý slúži diablu a ponáhla sa do pekla." "Tak to by som ti rád niečo vyrozprával: Na Novej Guinei sme mali taký zvyk, že ked sa Papuánci chceli stať kresťanmi, vyučovali sme ich, aby správne spoznali Ježiša. Potom sme ich v jednu nedelu krstili. To bola vždy veľká slávnosť. Aj poharia prišli vo veľkom počte. Ale hlavná udalosť sa odohrala vždy v predošlý večer. Založili veľkú vatru. Tí, ktorí boli pripravení sa pokrstiť, prichádzali k ohňu a na rukách prinášali rôzne predmety ich modloslužby: magické predmety, obrázky modiel, amulety. Po jednom potom

pristupovali k ohňu a hádzali tieto symboly ich starého života do mihotavých plameňov. Raz som pozoroval jednu mladú ženu. Aj ona pristúpila. Mala plné ruky obrázkov, amuletov. A v tejto chvíli, keď ich už chcela zahodiť, nedokázala to urobit. Iste si myslela: "S nimi žili moji predkovia, moja celá minulosť je k nim pripútaná a s tým sa mám rozlúčiť?" Cúvla. Potom jej asi prišlo na um: 'Ale potom nemôžem patriť Ježišovi.' Tak opäť urobila tri kroky vpred. Znovu sa však nevedela odtrhnúť od svojich vecí a vrátila sa. Vtedy som k nej pristúpil," pokračoval misionár Hoffman, "a prihovoril sa jej." Keď ti je tažko, tak si to ešte rozmysli a môžeš sa prihlásiť na krst druhýkrát." Teraz už rozmyšľala len okamih, potom rýchlo urobila tri kroky vpred a hodila všetko do ohňa. Potom stratila vedomie a padla vedľa vatry." Dodnes som nezabudol na slová misionára Hoffmana, ktorý mi potom s jasnou tvárou povedal: "Myslím, že len ten pochopí duševný boj tejto ženy, kto prežil skutočné obrátenie."

Milí priatelia! Len jeden krok vám chýba ku bráne korábu. Von z nebezpečenstva života do náručia Ježiša. Tento krok ale nie je detskou hrou. Musíme skoncovať s celou našou minulosťou a rozlúčiť sa s ňou. Ale počúvajte! Lacnejšie to nejde!

Hovorím dosť jasne? Stále znova ma rozruší, keď vidím, koľko ľudí uteká do večnej záhuby aj napriek všetkým výstrahám. Boh to nechce. On chce, aby každý z vás bol spasený. Preto poslal svojho Syna, preto On zaplatil za moje a vaše hriechy. Potrebné je len poznať svoje hriechy a mať vieru, že Ježiš za ne zaplatil.

Počas Hitlerovej ríše ma raz pozvali na úrad gestapa a musel som čakať v miestnosti, v ktorej boli samé skrine plné zväzkov spisov. Z každého spisu trčali záložky s menom, ako "Meier, Karl", "Schultze, Friedrich". Ako som tak dlho čakal pri tých skriniach, dakoval som Bohu, že nemusím svoj celý život tráviť medzi týmito spismi. Z dlhej chvíle som si tie mená začal čítať. "Meier, Karl", "Schultze, Friedrich"... Naraz mi padlo do oka meno "Busch, Wilhelm". Ved sú to moje spisy! Odrazu to už pre mňa nebolo nudné. Viete si to predstaviť! Rád by som si bol prečítal, čo je o mne v tom spise napísané, ale neopovážil som sa to riskovať. Skoro som sa až triasol. "Moje spisy!" Vidíte, a tak to

so mnou bolo aj pod Ježišovým krížom. V mojom živote boli časy, kedy pre mňa nič nebolo tak nezáživné ako kresťanstvo. Hocičo ma zaujímalo viac - až do tej hodiny, kým som prvýkrát neuvidel kríž Ježiša Krista správne. "Tu ide o moje spisy. Tu píšu o mne - o mojich hriechoch a o mojom vyslobodení." Odvtedy je kríž Ježiša pre mňa to najzaujímavejšie. Len sa pozrite na toho Muža s trňovou korunou! On je ten veľký záchrancu života. Tu na kríži sa rozhodlo o záchrane tvojho a môjho života. To sa vás týka aj vtedy, kedy ste o tom doteraz nevedeli! Ach, hovorím príliš hlasno. Viem, že by som mal hovoriť tichšie, ale skúste ostať nevzrušení pri takejto zvesti.

3. Zo smrti do života

"Pozor, životu nebezpečné!" Rád by som vám to ukázal aj z inej stránky. Ked som si uvedomil: "**Pozor! Životu nebezpečné! Stoj! Obráť sa! Hladaj svojho Záchrancu!**", vtedy mi prichádza na um: Vlastne len ten môže byť v ohrození života, kto žije. Keď sa volakde zrúti zo svahu autobus a všetci pasažieri sa zabijú, vtedy už nie sú v smrteľnom nebezpečenstve. Rozumiete? Teraz by som vám to chcel povedať takto: Hrozí vám, že nikdy neprídete k pravému životu, že ako duchovne mŕtvi prejdete týmto svetom a s konečnou platnosťou zahyniete. Vyjadril som sa dosť zrozumiteľne? Aj u vás vidím také nebezpečenstvo, že zmeškáte čas dostať sa k pravému životu. Biblia jasne svedčí: "Kto má Syna, má život; kto nemá Syna Božieho, nemá života!"

Nedávno som stretol jednu slečnu z Berlína, učiteľku jazykov. "Prepáčte," povedal som. "Pastor predsa môže byť niekedy aj nezdvorilý. Otázka: Koľko máte rokov, slečna?" Vo všeobecnosti sa to nepatrí, pýtať sa slečnu na jej vek, ale starý farár si to občas môže dovoliť. Na to mi ona bez váhania odpovedala: "Osem rokov!" "Moment", zarazilo ma, "osem rokov?". Ved ste profesorkou a vyučujete tri reči, akože osem?" Zasmiala sa a vysvetlila: "Pred ôsmymi rokmi som sa stretla s Ježišom. Vtedy som prišla k životu. Predtým som bola mŕtva."

Čudujem sa: "To je správne vyjadrené." Vtedy mi povedala: "Kto má Syna, má život; kto nemá Syna Božieho, nemá života!" Potom pokračovala: "Vidíte, predtým som nemala Vykupiteľa, ale ani ozajstný život, zarábala som iba mnoho peňazí, zabávala sa, ale to neboli život."

Nie je to smelé tvrdenie? Kto sa nerozhodne svoj život dať Ježišovi, vôbec ho nemá. Áno, bez Ježiša nemáme ani tušenie o živote! Len ten má život, kto má Syna!

Pred niekoľkými rokmi prišiel za mnou mladý človek. Opýtal som sa : "Čo chceš?" "Ani sám neviem" odpovedal, "len to viem, že to nie je život, čo žijem." Začudovane som sa vyzvedal: "Prečo, veď máš dobré zamestnanie ako zámočník a dobre zarábaš!" "To predsa nie je život! Pondelok zámočník, utorok zámočník, streda zámočník, štvrtok zámočník, piatok zámočník a potom v sobotu futbal, v nedeľu kino, dievča, pondelok zámočník, utorok zámočník, streda zámočník, štvrtok zámočník, piatok zámočník a potom v sobotu futbal, v nedeľu kino, dievča. To nie je život!" "Chlapče", povedal som, "to máš pravdu. Je to však už pokrok, ak si pochopil: To predsa nie je život! Poviem ti, čo je život: V mojom živote nastala veľká zmena: Našiel ma Ježiš, ktorý pre mňa zomrel a vstal z mŕtvych. Ježiš sa stal mojím Vykupiteľom a zmieril ma s Bohom. Ked som tomu porozumel, odovzdal som Mu svoje srdce a predstav si: Odtedy žijem!" Aj ten mládenec potom našiel Ježiša. Nedávno som sa s ním stretol znova a opýtal som sa: "Nuž, aké to je? Je to už teraz život?" So šťastnou tvárou odpovedal: "Áno, teraz to už je život!" Je teraz veľmi aktívny, pracuje medzi mladými a privádza ich k Ježišovi. Našiel skutočný život v Ježišu Kristovi.

Chápete? Váš život je v nebezpečenstve, hrozí vám, že ho stratíte, ak nenájdete svojho Záchrancu, aj napriek tomu, čo všetko ste počuli o kresťanstve.

Mám jedného priateľa, obchodníka. Nedávno ho jeden továrnik pozval do svojej vilky, ktorá je uprostred krásneho parku. Bolo tam vyše sto pozvaných hostí. V rámci slávnostnej hostiny mal príležitosť porozprávať sa aj s hostitcom: "Človeče! Ako dobre sa vám vodí! Vy ste ako kráľ! Veľký majetok! Veľká

továreň! Milá žena! Milé deti!" Ten odpovedal: "Máte pravdu, dobre sa mi vodí." Zrazu však smrtelne zvážnel a pokračoval: "Len to sa nepýtajte, čo je tu vo vnútri." A ukázal na svoje srdce.

Ked niekedy idem po ulici, často si myslím: "Keby ľudia boli úprimní, všetci by zastali a kričali by: "Nepýtajte sa, čo je tu vo vnútri, tu v mojom srdci." Tam vládne nepokoj. Myšlienky ich obviňujú. Tam vládne hriech.

Vidíte, je len jediný lekár, ktorý nás vie vyliečiť. Len si pomyslite: Boh vidí našu biedu! Z vlastnej sily sa nedokážeme dostať bližšie k Bohu, ale On prišiel k nám v Kristu s veľkou láskou. To posolstvo, ktoré vám chceme povedať, vyráža dych: "Tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby každý, kto verí v Neho, neumrel, ale mal život večný." Ja by som ten svet nemal tak rád. Ja by som ho radšej zakul do železa, tento svet plný špinavosti, zloby a hlúposti. A tento svet Boh miloval! To až rozum zastáva! "Boh má rád tento svet. Dal svojho Syna Ježiša, aby všetci, ktorí Jeho lásku prijmú, nezahynuli, ale získali život." Povedzte, čo by mal Boh ešte pre vás urobiť? Ved nechal umrieť svojho Syna, aby ste vy mali život.

Rád by som uzavrel jedným pekným príbehom: K veľkému anglickému prebudeneckému kazateľovi Charlesovi Spurgeonovi prišiel raz po jednej kázni mladý muž a povedal: "Pán kazateľ, máte pravdu, tiež musím nájsť toho muža z Golgoty a stať sa dieťaťom Božím. Jedného dňa sa obrátim." "Jedného dňa?" opýtal sa Spurgeon. "Áno, neskôr." "Neskôr? Prečo nie dnes?" Tu vysvetľuje ten mladý muž trochu neisto: "Rád by som bol spasený, a preto sa raz aj obrátim k Ježišovi. Ale predtým by som rád ešte niečo zo života mal." Vtedy sa Spurgeon hlasno rozosmial a povedal: "Mladý muž, ste veľmi nenáročný. Aby som mal niečo zo života, to by mne nestačilo. Ja nechcem niečo zo života, ale život. A v mojej Biblia je napísané (a on mu našiel to miesto): Ježiš hovorí: Ja som prišiel, aby život mali a hojnoscť mali."

Vidíte, ked takú prednášku skončím, tak mám nedobrý pocit, ked si pomyslím: "Možno si to tým ľudom nepovedal celkom správne." Preto dovolíte, aby som to stručne zopakoval? Boh dovolil Ježišovi zomrieť na kríži za nás, zatratených

hriešnikov nato, aby sme my tu - tu a dnes! - mali život. Ked sa ráno zobudím, dokážem spievať od radosti, že som sa stal Božím dieťaťom, lebo v Ņom som našiel život! Počujete? Ježiš prišiel, aby sme tu mali život a aby nás vo večnosti zachránil do Božieho súdu, aby sme mali večný život!

Potom už môžeme ďalej šťastne kráčať po našich životných cestách.

Ešte jeden malý príklad. Jedného novembrového večera striedavo pršalo a snežilo. Vietor až hvízdal, taká bola zima. Po ulici kráčajú dvaja muži. Jeden z nich je bez kabáta. Vyhrnul si golier, nevadí mu, že je premočený. Môžesi pobeňovať ako chce, je mu to jedno, lebo nemá domova. Takto dnes pobieha vo svete väčšina ľudí. Nemajú žiadny ciel. Kam sa ponáhľajú? Je to bezútešné, nemať nijaký ciel. Bezbožný filozof Nietzsche hovorí vo svojej básni: "Vrany sa stahujú smerom do mesta, čoskoro bude snežiť. A beda tomu, kto nemá domova!" Ani vy nemáte večný domov? Potom prichádza k nám po hradskej druhý pocestný. Je v tej istej búrke, v tom istom blate, v tom istom daždi a v tom istom snehu. Ale ten si píska pesničku a smelo vykračuje. Prečo? Lebo pred sebou vidí svetielko domova. Tam je jeho domov, tam je teplo, a preto mu cesta nepripadá tažkou. Takí ľudia chodia svetom radostne, keď patria Ježišovi a majú v sebe život - tak večný ako i dočasný.

Boh hovoril Nôachovi: "Vojdi do korábu." Utíšte sa aj vy. Ježiš je tu. Môžete sa s Ním rozprávať. Jemu vylejte svoje srdce. Niekto sa ma opýtal: "Mávate prijímacie hodiny?" Ale ja som odpovedal: "Načo? Ľudia predsa nemusia hovoriť so mnou. Musia hovoriť priamo s Ježišom." Urobte to tak aj vy!

Čo máme robit?

Priatelia moji, dostávam množstvo listov s rôznymi otázkami. V jednom nedávno stálo: "Je to váš vlastný názor, čo hlásate, alebo je to učenie vašej cirkvi?" Moholsom iba odpovedať: "Je to učenie Biblie!" A vidíte, pomyslel som si dalej: "Pokial počúvate názory farára Buscha, ste oklamaní ľudia. Nemáte z toho veľa. Musíte počúvať hlas Ježišov" Ježiš sa nazýval "dobrým pastierom". A hlas tohto "dobrého pastiera" musíte počúvať. Ja vo všetkej slabosti môžem iba trošku pomôcť, aby bolo počuť hlas Ježiša, "dobrého pastiera" našich duší.

Ked teraz hovoríme na tému "**Čo teda máme robit?**", potom je mimoriadne dôležité, aby ste si to nechali povedať od samého Pána Ježiša, aby ste počuli pastierov hlas.

1. Skoncujte so svojou plytkou neverou!

Ako dlhoročný farár vo veľkomeste som počul tak veľa námietok proti biblickému posolstvu, stretol som sa s toľkou plytkou neverou, že vás chcem hned na začiatku požiadať - a pritom ide o spásu vašej duše - : **Skoncujte so svojou plytkou neverou!**

Počas vojny som bol popri starostlivosti o mládež určitý čas aj duchovným pastierom jednej veľkej nemocnice. Jedného dňa, keď práve stojím predo dvermi nemocničnej izby a chcem zaklopať, náhle pribehne ku mne cez dlhú chodbu jedna mladá sestrička a hovorí zadýchčane: "Prosím vás, nechodte do tejto izby, pán farár!" "Ale, a prečo nie?" pýtam sa. "Ten pán si energicky zakázal každú návštěvu farára! On určite nechce, aby ste ho navštívili. Vyhodí vás!" Pritom ukazuje na menovku na

ste ho navštívili. Vyhodí vás!" Pritom ukazuje na menovku na dverách. Čítam meno známeho obchodníka, ktorého poznám z jeho reklamy. "Sestrička", vysvetlujem, "ja už mám nervy ako drôty" a klopem na dvere "Dalej" zvolá mohutný mužský hlas. Vstúpim do izby. Na posteli leží starý pán so šedivými vlasmi. "Dobrý deň!" hovorím, "som pastor Busch!" "Ó", odpovedá "o vás som toho už vela počul. Vy ma pokojne môžete navštíviť!" "To je milé!" hovorím natešene. A potom pokračuje: "Alesvaším kresťanstvom mi dajte láskavo pokoj!" "Aká smola!" usmievam sa naňho. "Práve o tom som sa chcel s vami rozprávať!" "Vylúčené!" Pokrúti zamietavo hlavou. "To neprichádza do úvahy. S tým som nadobro skoncoval! Viete, ako chlapcovi mi vtíkali do hlavy žalmy. A keď som ich nevedel, dostal som bitku. Ako dospelý som si potom vytvoril vlastný svetonázor, v ktorom nosnými piliermi sú Darwin, Häckel a Nietzsche!" Očervenel som! Pretože sa, žiaľ, zvyknem rýchle nahnevať, hovorím zvýšeným hlasom: "Počujte, starý pán! Keď mi 16-ročný chlapec v puberte hovorí, že urobil napr. Nietzscheho svojím prorokom, potom by som sa pousmial a si pomyslel: "No áno, to je prechodný stav. Ešte na to prídeš, že ani moderní filozofi už neveria svojim starým prorokom." Ale keď starý človek ako vy, ktorý sa nachádza na pokraji večnosti, mi povie také veci, je to strašné! Ste smrtelne chorý. Chcete s takým nezmyslom predstúpiť pred Pána Boha? Prosím vás!" Prekvapene sa na mňa pozerá. Ten tón je mu zrejme nový. Pritom mi napadá: "Počkať! V nemocnici nesmieš tak vybuchnúť. Tu sa musí postupovať jemne." A zrazu pocitujem hlbokú lútosť s týmto úbohým mužom. Preladím na miernejší tón a napriek pôvodnému odmietaniu začínam hovoriť o Ježišovi, ktorý chce byť aj jeho dobrým pastierom. Hlboko si povzdychnie: "Áno, to by bolo pekné! Ale čo mám urobiť s celým svojím svetonázorom!? Mám všetko, v čo som po celý svoj život veril, hodnič cez palubu?" "Určite!" zvolám radostne. "Milý pane. Hodte všetko cez palubu, čo z hladiska večnosti nemôžete potrebovať! Hodte všetko cez palubu, radšej dnes ako zajtra! Vo vašej plytkej nevere sa nedá ani poriadne žiť, ani blažene umrieť. A potom sa vrhnite do otvoreného náručia Syna Božieho, ktorý za vás umrel a vás

vykúpil. Tento Spasiteľ chce byť aj vaším Spasiteľom!" Vtom prišla sestrička. Bola prekvapená, keď nás videla v takom dôvernom rozhovore. Zakývala mi. Rozumel som, čo to znamená. Nadišiel čas odísť. Pevne som stisol starému pánovi ruku a tíško som opustil miestnosť. Neviem, či moje slová prijal. V noci umrel!

Vidíte: s hrôzou som tu pochopil, ako sa aj vzdelaní ľudia vlečú životom s Darwinom, Häcklom a Nietzschem a takou plytkou neverou sa pripravujú o spásu svojej duše. Preto by som vás chcel predovšetkým poprosiť: Hodte cez palubu plytké dôvody, ktoré sú základom vašej nevery! Preč s nimi! Vaša plytká nevera nestojí ani za deravý groš! V Biblia je napísané: "Je jeden Boh a jeden sprostredkovateľ medzi Bohom a ľudmi, a tým je Ježiš Kristus."

Jedného dňa som sedel naproti jednému mužovi. Bol to chlap ako trojdielna skriňa. Nazývam ho vo svojom srdci stále Ringelmann, lebo mal na sebe taký krúžkovaný pulóver, ale volal sa samozrejme celkom ináč. Jeho manželka zomrela pri nálete. Dvoch synov stratil vo vojne. Úbohý človek! Potom som ho navštívil. Sotva som si sadol, spustil: "Pán farár, dajte mi pokoj s kresťanstvom. Toľko som toho prežil, že už nedokážem ničomu veriť. Príliš veľa som toho už prežil! Mne už môže niekto rozprávať, čo chce, ja už ničomu neverím"! Nato som sa zasmial a vyhlásil: "To si neviem predstaviť! Povedzte, pán Ringelmann", v skutočnosti sa volal ináč, "cestujete niekedy vlakom?" "Áno!" Nato ja: "Potom dúfam, že každý raz pred nastúpením cesty zájdete k rušňovodičovi a vyzvete ho, aby vám ukázal svoje vodičské oprávnenie!" "Nie, nie!" hovorí. "Toľko predsa môžem železnici dôverovať, že rušňovodič..." "Ako?!" čudujem sa. "To nastupujete do vlaku bez toho, aby ste sa predtým presvedčili, či ten chlap tam vpredu vôbec vie riadiť! Vy zveríte svoj život tomu chlapovi - bez záruky?! No, počujte! To ja volám 'viera', pán Ringelmann, keď niekomu zveríte svoj život. Odteraz už nikdy nepovedzte: 'Už neverím ničomu!', ale povedzte: 'Neverím ničomu, okrem štátnych dráh!'" "Áno" Spytujem sa ďalej: "Pán Ringelmann, chodíte občas do lekárne?" "Áno", odpovedá, "mávam dosť často bolesti hlavy, tak si chodím

do lekárne po prášky proti migréne." "Ale", hovorí "pán Ringelmann, lekárniči už vydávali omylem namiesto prášku na bolesti hlavy jed. To dávate tie prášky pred použitím preskúmať?" "Nie", odpovedá, "Pán farár, taký skúsený lekárnik sa tomu predsa rozumie, ten ma predsa neoklame!" "Ako?" pýtam sa prekvapene, "Vy to prehltnete nepreskúmané? Vy zveríte svoj život tomu lekárnikovi? Požijete liek jednoducho preto, že mu dôverujete?! To nazývam 'niekomu veriť'! Pán Ringelmann, nepovedzte už nikdy 'Už ničomu neverím!', ale povedzte: 'Neverím ničomu - iba štátym dráham a lekárnikovi!'" A tak som pokračoval, rozumiete. Stále toho bolo viac a viac. Potom som ho presviedčal: "Vidíte, jedného dňa v živote som stretol toho, ktorého poslal sám Pán Boh, toho, ktorý vstal z mŕtvych, ktorý má na svojich rukách stopy po klincoch, svedčiace, že ma miloval až do smrti. Nikto v šírom svete tak mnoho pre mňa neurobil ako Ježiš! Nikto nie je taký vierohodný ako Ježiš! Myslíte si, že Ježiš klamal?" "Nie!" "Prosím, takéto svedectvo by som nikomu nedal - len Ježišovi! A keď som to spoznal, povedal som, 'Preto chcem Ježišovi zveriť svoj život.'" Nato sa spýtal: "Je to také jednoduché?" Odpovedám: "Také jednoduché to je, pán Ringelmann. Také jednoduché! Vy veríte všeličomu, len tomu jednému, ktorému môžete skutočne veriť - tomu neveríte! Hodte už tieto plytké dôvody vašej neverie cez palubu a odovzdajte svoj život Pánu Ježišovi!" Raz som povedal stovkám mladých ľudí: "Dám milión mariek ako prémiu tomu, kto mi ukáže kohosi, kto oľutoval, že prijal Ježiša Krista do svojho života!" Nemal som milión, ale mohol som to pokojne prehlašať, pretože nie takého človeka, ktorý by to bol oľutoval. Ale poznal som množstvo ľudí, ktorí oľutovali, že to neurobili!

Preto: skončujte so svojou plytkou neverou! Verte Tomu, ktorý urobil pre vás všetko! To je vec medzi Ním a vami. Musíte sa utiahnuť do ústrania a povedať: "Panе Ježišu, odo dneška chcem patriť len Tebe!"

2. Skoncujte so svojou neuveriteľnou samospravodlivostou!

V Biblia je napísané: "To je verná pravda a vzácne slovo, že Ježiš Kristus prišiel na svet, aby zachránil hriešnikov" - doslova "aby ich zachránil." Mnohí ľudia proti týmto slovám namietajú a hovoria: "Ja predsa nie som hriešnik! Ja nie som zločinec!"

A tým ja teraz hovorím: "Klamete! To potom budete musieť povedať aj v ten deň pred Božou tvárou: 'Ja nie som hriešnik! Dodržal som všetky Tvoje prikázania!'" Budete to môcť povedať? Ach, prestaňte s tou svojou neuveriteľnou samospravodlivostou, ktorá si namýšla, že všetko je v poriadku! Nič nie je v poriadku, nič!

Mal som pred rokmi rozhovor s jedným asi 20-ročným chlapcom, na ktorý nikdy nezabudnem. Strelol som ho a povedal mu: "Milý Heinz, už ťa nevídam na našich biblických hodinách a v mládežníckom krúžku!" On mi odpovedal: "No viete, pán farár, medzitým som si to rozmyslel. Sústavne hovoríte o Ježišovi, ktorý zomrel za hriešnikov. Ja ale nepotrebuju nijakého obetného baránka, aby sa ma zastal. Keď som urobil niečo zlého a ak jestvuje nejaký Boh, tak si to chcem zodpovedať aj pred Ním! Ale to je predsa smiešne, že by som k tomu potreboval nejakého Spasiteľa, ktorý za mňa zomrel!" Nato som mu odpovedal: "Dobre, môj milý! Ty sa teda chceš pred sväтыm Bohom odvolať na svoje právo. To môžeš! Môžeš zavrhnuť Ježiša a povedať: 'Odvolávam sa pred Bohom na svoje právo.' Ale, môj milý, uvedom si prosím: vo Francúzsku sa súdi podľa francúzskeho práva, v Anglicku podľa anglického a pred Bohom podľa Božieho práva! Milý môj, prajem ti, aby si neporušil ani jediné z Božích prikázaní, lebo ináč si stratený! Do videnia!" "Moment!" hovorí. "Tak presne predsa na tom nezáleží!" "Ha!" odpovedám. "Ako si vlastne predstavuješ svätého Boha?! Predstav si, že by som bol žil 50 rokov dobre a spravodlivo a potom by som raz tri minúty kradol. Na to sa príde a ja sa dostanem pred súd. Stojím pred sudcom a vysvetľujem: 'Pán

sudca, nebudte predsa taký malicherný! 50 slušných, nevinných rokov a tri minúty krádeže, to sa predsa vyrovná! Kto by bol taký malicherný, pán sudca!' Vieš si to predstaviť? Sudca na to odpovie: 'Moment! Nehovorím o vašich 50 slušných rokoch, ale hovorím o troch minútach, v ktorých ste sa dopustili krádeže. Zákon vás žaluje v tejto záležitosti!' A keď tak postupuje pozemský sudca, potom tak celkom iste postupuje Pán Boh!"

Nemyslíte, že ste obžalovaní pred Bohom? Nemyslíte, že potrebujete odpustenie hriechov? Nemyslíte, že ste hriešní? Ach, skončujte so svojou neuveriteľnou samospravodlivosťou a hľadajte Pána, ktorý umrel za váš hriech na kríži a na vašom mieste zaplatil, prijmite Ho, priznajte Mu svoje hriechy a povedzte Mu: "Pane, Tebe odovzdávam seba i všetky svoje neprávosti! Prosím Ťa o Tvoje milosrdenstvo! Očist ma svojou krvou!"

3. Urobte rozhodujúci krok!

K tomu vám radšej zase rozpoviem jednu príhodu, ktorá ozrejmí, na čo myslím.

Bolo to na začiatku fašistickej riše, keď som mal zase raz do činenia s vysokým "nosičom lamiet". Lametami nazývali mladí ľudia tie pliešky zo zlata a striebra, čo fašistickí velikáni nosili na svojich uniformách - ako pávy. Trasúc sa a s malou dušičkou som šiel k tomu chlapovi, pretože farári v tej dobe nič neznamenali. Na moje prekvapenie ma však tento chlap nevyhodil, ale ma dokonca priateľsky vypočul. Keď sme skončili, hovorím mu: "Počujte! Zriedka sa mi stalo, žeby niekto ako vy so mnou zaobchádzal tak milo. Chcem sa vám za to podakovať! A preto, že ste boli ku mne taký milý, chcem vás niečím veľkým obdarovať. Chcem vám oznámiť svoje posolstvo: "Tak veľmi miloval Boh tento svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby všetci tí, čo v Noho veria, nezahynuli, ale mali večný život." Nato sa on na mňa pozrie a hovorí: "Už mi nemusíte dalej nič hovoriť. Moji rodičia sú pobožní, veriaci ľudia. Vaše posolstvo poznám z detstva. Ale..." Položil na stôl veľký biely hárok papiera, zobrajal

ceruzku, urobil uprostred bieleho papiera veľkú čiaru a pokračoval: "Pozrite sa, pán farár, viem všetko a viem, že keby som to chcel mať, musel by som prekročiť takúto hranicu, akú som tu nakreslil, musel by som urobiť krok cez čiaru. Stojím tesne" - a pritom ukázal vedľa čiary - "na hranici, ale musel by som sa odvážiť urobiť ten rozhodujúci krok cez hranicu!" A potom povedal trošku v rozpakoch: "To mi ale nedovoluje moje spoločenské postavenie!" A tak som odišiel veľmi zarmútený. Dávno už je mŕtvy. Jeho spoločenské postavenie ho vo večnosti nezachráni! Ale pochopil: "Keď sa chcem dostať do kráľovstva Božieho, musím urobiť krok cez hranicu."

Máte k tomu odvahu? Ó, to sa vyplatí! Ježiš vás očakáva s otvoreným náručím! Urobte ten rozhodujúci krok cez hranicu - do otvoreného náručia Ježišovho!

4. Skoncujte s jasne vedomými hriechmi!

Poznám človeka, ktorý žije v smilstve. Zastavil som ho a povedal mu: "**Žijete v cudzoložstve! Spôsobujete svojej manželke nešťastie! Dostanete sa do pekla!**" Natomídi odpovedá: "Nezmysel! Chcem vám to vysvetliť: Moja manželka mi nerozumie ..." Potom mi vyrozprával veľký príbeh, pritom vedel presne: "Je to hriech, čo robím!" Sú Iudia, ktorí žijú rozvadení a hovoria: "Ten druhý to začal!" Vlastne existujú iba hádky, ktoré začal ten druhý. Nikto odjakživa nezačal ten spor sám, však? Vždy to začali iba tí druhí. Ja vám však chceme povedať: V Božích očiach sú hádky toľko ako vražda! Prečo s tým neskoncujete? "Čo mám robiť?" pýtate sa. Chcem vám to povedať: Skoncujte so svojimi vedomými hriechmi.

Kiež by ste sa niekedy vo svojom živote pozastavili a pýtali: "Čo v mojom živote nie je v poriadku? S čím by som vlastne teraz mal skoncovať?" Určite to budete celkom presne vedieť! Myslíte si, že Ježiš bude k vám milostivý, keď chcete ďalej vedome hrešiť? V Biblia je napísané: "Obráťte sa!" Márnotratný syn zanechal svoj starý život. Vy môžete pred Ježišom predstúpiť takí, akí ste: hrievní a neveriaci. Ale potom musíte skoncovať

s tými vecami, ktoré vás vedú do záhuby, o ktorých presne viete, že sú hriešne!

V množstve listov, ktoré dennodenne dostávam, sa sústavne vyskytujú prípady, že sa ľudia rozčuľujú a hovoria: "To je príliš tvrdé, čo hovoríte! To a to nie je hriešne" Často uvádzajú také veci, ktoré som vôbec nepovedal. Pritom cítim, ako sa naše svedomie búri proti Ježišovmu panstvu v našom živote. Uznajte, že nemôžete nadobudnúť živú vieru a v nej obstáť, keď sa neosmelíte odovzdať svoj život Ježišovi tak, aby ste skoncovali s tým, s čím sa skoncovať musí. Zbavte sa svojich vedomých hriechov!

5. Hovorte s Bohom!

Viete sa modliť? Možno viete odrecitovať veršík, ale modliť sa? Viete, niektorí ľudia majú takú predstavu o modlení, že mi vlasy, - tie, čo nemám, - dupkom stoja. Nedávno som bol v jednej rodine. Matka hovorí "Áno, aj my sme kresťania. Pod sem, Klárika!" A matka vyzve svoju 4-ročnú dcérku: "Vieš sa už tak pekne modliť, tak sa pomodli tu pánu farárovi!" Dieťa sa začalo modliť. Ja som ho rýchlo prerušil: "Zastav! Nie: "Pomodli sa tuto pánu farárovi!" Pre všetko na svete, prosím nie!" To predsa nie je modlenie! Modliť sa znamená - hovoriť so živým Bohom, ktorý je v Ježišovi, Jemu sa so všetkým zveriť. Už ste sa niekedy takto modlili?

Človek menom Robinson, anglický biskup, napísal hroznú knihu: "Boh je inakší". V nej píše, že moderný človek sa už nevie modliť. To si ostatne tiež myslím. Ale to nehovorí proti modlitbe, ale proti modernému človeku! Nemyslíte? Tento biskup chce preto celé kresťanstvo zmeniť, pretože moderný človek sa už nevie modliť. Tu by som skôr odporúchal: Nech sa moderní ľudia radšej znova naučia modliť!

Odvážte sa niekedy jednoducho modliť! A keď poviete iba: "Pane, pomôž mi ďa nájst!" Alebo: "Pane, zachráň aj mňa!" Alebo: "Pane, privied ma k pravej viere!" Alebo: "Pane, odpust mi moje hriechy!" Len už niekedy začnite! Nie, hned sa

nedokážete veľkolepo modliť. Farári sa možno modlia veľkolepo - s knihou v ruke, z ktorej čítajú. Ale to ani nie je potrebné, aby sme sa modlili veľkolepo, len keď vôbec začneme hovoriť so živým Bohom. Len už niekedy začnite, potom sa modliť naučíte!

Viete: Veriť, to je vzťah "ja a ty" medzi Pánom a mnou. A tu sa treba rozprávať, však? To sa ja rozprávam s Ním a On so mnou! A tým sa dostávam k môjmu ďalšiemu bodu.

6. Čítajte Bibliu!

Ako hovorí Boh s Iudmi? Cez Bibliu! Preto musíte bezpodmienečne začať čítať Bibliu! Myslíte si: "**Bibliu predsa už dnes nikto nečíta!**".

Áno, žiaľ! Raz niekto povedal: Evanjelici spievajú vždy na pamiatku reformácie Lutherovu pieseň "Hrad prepevný". Tu stojí na konci: "Slovo ostane stát!" (v pôvodnom nemeckom teste). A tak ho kresťania nechajú "stát" na polici bez toho, aby ho brali do ruky a myslia si pritom: "Tam stojí dobre a správne!" Ale takto to Luther nemyslel!

Často mi ľudia hovoria, keď ich navštěvujem: "Áno, pán pastor, máme dokonca starú Bibliu od našej prababičky z roku 1722!" Potom privlečú taký kus nábytku, čo určite nikto nečíta. Pri všetkej úcte k starým Bibliám vám odporúčam: Kúpte si raz malú "Novú zmluvu"! Dostať také, ktoré sú menšie než moja ruka. Dostať roztomilé vydania Novej zmluvy. Také moderné vydanie si niekedy kúpte!

Potom si stanovte každý deň určitý čas, keď ju budete čítať. Treba tomu jednoducho načúvať! Tu k vám totiž hovorí Ježiš!

Možno natrafíte na miesta, ktorým vôbec nerozumiete. Pokojne ich preskočte a pokračujte. Vždy to zvyknem vysvetľovať mojim chlapcom takto: Raz mi rozprával jeden farmár z Brazílie, že keď sa dostal na druhú stranu oceánu, dostal kúsok zeme. Keď si ho obzrel, zistil, že je to vlastne kus pralesa. Vyrúbal stromy a odstránil pne a kamene. Jedného dňa bol s prácou tak ďaleko, že mohol zapriahnuť dva voly a po prvý raz oráť. Keď zoral pôdu na tri kroky, pluh sa mu na niečom zastavil. Čo

urobil? Odišiel domov po dynamit a vyhodil skalu spolu s pluhom a volami do vzduchu? Nie! Obišiel skalu a oral ďalej. Ked konečne skončil, vyzeralo to celé dosť úboho. Ale niečo už zasial a zozbieran i nejakú tú úrodu. Ked oral druhý rok, bolo to už o niečo lepšie. Znovu vykopal a odstránil nejaké pne a kamene. Bolo to už ovela lepšie. A na tretí raz to šlo už zase hladšie.

Takto musíte čítať aj Bibliu! Len s tým začnite! A keď niečomu nerozumiete, tak to preskočte! Len čítajte ďalej! Zrazu sa dostanete k slovám - hned v prvej kapitole Novej zmluvy - kde stojí: "Ježiš zachráni svoj ľud od jeho hriechov." Poviete: "Tomu rozumiem! To je určené pre mňa!" Tak prehovorí k vám Boh cez Bibliu! Nájdite si každý deň čas pre Božie slovo! Pritom Ho poprose: "Panе, daj mi svetlo! Daj, aby som Tvojim slovám porozumel! Osvieť moje srdce, môj rozum a moju dušu!"

A ešte niečo: Nenechajte si Bibliu nikým znechutiť! Biblia je veľkolepá kniha. Áno, niet aktuálnejšej a vzrušujúcejšej knihy, ako je Biblia.

Ako mladý vojak v čase prvej svetovej vojny som raz bol pri Verdune na stráži. Bol večer. Začínalo sa stmievať. Sedel som na kraji jednej pripasti. Ešte predtým, než sa úplne zotmelo, som zrazu spozoroval, ako sa cez jeden lesný priesek predierala nepriateľská poľná kuchyňa. Nikdy by sme si neboli pomysleli, že sa tadiaľ dá vôbec prejsť. Ale táto poľná kuchyňa, ktorá nevyčkala úplné zotmenie, nám prezradila cestu k nepriateľským stanoviskám. Ked tadiaľ ide poľná kuchyňa, určite budú cez tento priesek prechádzať do nepriateľského tábora i posily pechoty a muničné kolóny! Tu je teda cesta, ktorou pripochoduje nepriateľ! Čo sme urobili? Pomyšleli sme si azda: "Túto cestu treba ušetriť a neostreľovať!" Práve naopak. Celú noc sme ju držali pod paľbou!

Biblia je tou cestou, cestou Božích doplňujúcich zaopatrovacích a strelných zásob pre kresťanov! A taký prefíkaný je aj diabol, že túto cestu má pod ustavičnou paľbou. Takto ostreľuje aj Bibliu. Aj ten najhlúpejší chlapec hovorí: "Pha, taká kniha!" Aj najmúdrejší profesori dokazujú, že Biblia je len ľudským výtvorom. Chápete? Tu sú si zajedno: Paľba na Bibliu!

Ale keď chcete byť Božím dieťaťom a dosiahnuť spasenie, potom týmto veciam nevenujte pozornosť. Nedajte si preto Bibliu znechutíť! Biblia dokazuje, že bola napísaná ľuďmi naplnenými a osvietenými Duchom Svätým. A keď ju budete čítať, skoro zbadáte, že je v nej iný - Boží Duch.

Niekto sa mi raz stažoval: "Pre mňa je Božie slovo mŕtve. Rád by som chcel byť spasený, ale Jeho slovo mi nič nehovorí." Nato som odpovedal: "Poproste Pána Boha o Ducha Svätého. Keď to musí byť, prostě každý deň po dobu jedného štvrtotoka: 'Pane, obdaruj ma Duchom Svätým, aby som Tvojmu slovu porozumel a stal sa veriacim človekom!'" Verte mi, Pán Boh vám určite odpovie!

Nakoniec vám chcem povedať ešte toto:

7. Načúvajte slovu Božiemu!

Chodte predovšetkým tam, kde si môžete vypočuť jasné slovo Božie! **Sú dnes aj kazateľnice, z ktorých sa káže "zriedené" evanjelium.** Tam by som nešiel. Na limonádu nemám chuť, ale musí to byť víno radosti evanjelia! To už spoznáte, či sa vám zvestuje radostné posolstvo alebo nie. Všade sú farári, kazatelia a ľudia, ktorí dokážu zvestovať evanjelium. Ale vy načúvajte Božiemu slovu. Pridržiavajte sa tých, ktorí ho chcú počúvať za všetkých okolností. Nedávno mi niekto povedal: "Viete, ja som individualista!" Nato môžem iba odpovedať: "Nikdy nebudeť skutočným veriacim, keď sa nebudeš stretávať s ostatnými kresťanmi, keď nepôjdete tam, kde sa zvestuje slovo Božie!"

K tomu by som vám chcel nakoniec vyrozprávať jeden príbeh o jednej starej žene, s ktorou som sa zoznámil. Jeden mladý muž mi raz povedal: "Nerozprávajte predsa príhody o starej žene!" To však bol len názor mladého človeka. Tá stará žena zohrala v mojom živote veľkú úlohu. Strelol som sa postupne s troma inžiniermi, ktorí jej prostredníctvom prijali vieri v Ježiša Krista. Spoznal som, že z tejto ženy vyvieraťa veľká sila, preto som ju navštívil. Bola to vdova po baníkovi. Potešila sa, keď som ju navštívil a vyrozprávala mi, ako ona prijala vieri.

Bývala v predmestí nazvanom Stoppenberg, ktoré sa dnes už spojilo s mestom Essen. Jedného dňa sa z novín dozvedela, že v kostole sv. Pavla budú uvedení dvaja noví farári. Povedala svojim kamarátkam: "To je v Essene vždy veľká udalosť. Podte sa tam pozrieť!" A tak potom putovali cez polia smerom k mestu. Ku kostolu to bola dlhá cesta. Ked došli, bol už obrovský kostol sv.Pavla preplnený. Postavili sa vzadu. Vtom uviedli farára menom Július Dammann, ktorý veľmi zapôsobil na veriacich v Essene. Žena rozprávala ďalej: "Július Dammann vystúpil na kazateľnicu po prvý raz a čítal: 'Lebo tak miloval Boh svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby každý, kto verí v Noho, nezahynul, ale mal večný život.' Potom sa predklonil a povedal: 'Žiadneho z tých stotisíc slov Biblie sa natoľko nebojím, ako slova za hynut. Na veky môže zahynúť, kto sa vzdá Boha. To je peklo!' Ako mladé dievča som stála úplne vzadu v tomto veľkom kostole. Od tohto okamihu som už nič iného nepočula. Zasiaholo ma to ako blesk. 'Ja tiež musím zahynúť! Nemám pokoj v Bohu! Neboli mi odpustené moje hriechy! Nie som dieťatom Božím! Som stratená!' Šla som domov ako vo sne. Po troch dňoch sa ma otec spýtal: 'Si chorá?'"Snažila sa to rodičom vysvetliť. Oni však povedali: "Máš nejaké muchy! Máš choré nervy!" Nikomu nevedela objasniť svoju smrteľnú úzkosť zo slov: "Som stratená." Prajem vám všetko dobré - a predsa, ba práve preto vám prajem, aby ste spoznali skutočnosť Ducha Svätého a slová: "Som stratený". Potom rozprávala ďalej: "Štyri týždne som takto blúdila ako zmyslov zbavená. A potom čítam: 'Farár Dammann bude zase kázať.' Znovu meriam cestu z domu do mesta. Celou cestou som sa modlila. Prišla mi na um iba jedna modlitba, časť piesne: "Len jedno, Pane, jediné, daj mi spoznať úprimne, všetko iné ako zdá sa, jarmom tažkým pre mňa je." To sa modlila celou cestou. Potom dôjde do kostola. Farár Dammann práve káže. Všetko je preplnené. Znovu sa jej neujde miesta a musí stať vzadu. Potom sa znova modlí: "Len jedno, Pane, jediné, daj mi spoznať úprimne!" Otvorí spevník a vyhľadá označenú pieseň. S prekvapením zistí, že je to práve táto pieseň. Pomyslí si: "Ked všetci modliac sa spievajú túto pieseň, potom sa musí voľačo stať!" Potom vystúpi farár

Dammann na kazateľnicu a číta evanjelium Svätého Jána: "Ježiš hovorí: Ja som tie dvere. Keď vojde niekto cezo mňa, bude zachránený. Amen." Ďalej rozprávala: "Teraz som bola druhý raz v kostole a znova som nepočula nič viac ako tie slová, lebo v tomto okamihu bolo všetko jasné: 'Ježiš, ktorý vstal z mŕtvych, je bránou do života!' Ja som do nej vskročila. Z kázne som nič viac nepočula, ale úplne mi to stačilo. Vstúpila som do života!"

Často zvyknem rozprávať tento príbeh, keď stretнем ľudí, ktorí mi hovoria: "Nie, ja nechodom do kostola! Neznášam ten vzduch. Radšej idem do zeleného lesa, kde spievajú vtáčiky a šumia stromy ..." Potom odpovedám: "Tá žena by nikdy nepoznala živú vieri, keby si nebola vypočula slovo Božie!"

Čo máme vlastne robiť? Skoncujte s vašou plynkou neverou, skoncujte s vašou neuveriteľnou samospravodlivostou! Urobte rozhodujúci krok! Zbavtesa svojich vedomých hriechov! Hovorte s Pánom Bohom! Čítajte Bibliu! Pravidelne počúvajte slovo Božie!

Mal som odpovedať na otázku: "Čo máme vlastne robiť?" a dal som vám dôležité odpovede. Ale pre mňa je veľmi dôležité povedať vám na koniec niekoľkými slovami to najdôležitejšie:

V zásade nie je rozhodujúce, čo robíme my, i keď aj to je dôležité. Rozhodujúce je, čo Boh pre nás urobil - prostredníctvom Ježiša! To je to radostné posolstvo, ktoré vám chcem zvestovať: "Ježiš urobil pre nás všetko! Prišiel k nám, umrel za nás, vstal z mŕtvych za nás, sedí na pravici Božej kvôli nám, On je tým dobrým pastierom, ktorý robí pre svoje ovečky všetko." Žalmista svedčí v 23. žalme: "Hospodin je mojím pastierom, nebudem mať nedostatku ..." Potom vymenúva, ako nekonečne veľa robí preňho dobrý pastier. Prial by som si, aby ste aj vy mohli povedať: "**Hospodin je mojím pastierom!**"

Prečo Boh mlčí?

Vo svete sa stávajú strašné veci. Išiel som - myslím, že to bolo na jar roku 1937 - v Essene cez ulicu, keď som stretol 16-ročného vystrašeného mladíka. Pretože som ho poznal zo svojej práce s mládežou, opýtal som sa ho: "Čo je s tebou?" A on mi na to odpovedal: "Odvliekli ma do nemocnice a tam ma sterilizovali, pretože moja matka bola Židovka. A keď som prišiel domov, boli už moji rodičia preč." Už ich nikdy viac nevidel. Otec bol uväznený. Matka sa dostala do Auschwitzu do koncentračného tábora! Mladíkovi som len pomohol dostať sa do Holandska. Odtiaľ sa potom dostal ďalej, až do Ameriky. Ale nikdy nemôžem zabudnúť na obraz tohto vydeseného mladíka: "Odvliekli ma do nemocnice a tam ma sterilizovali, pretože moja matka bola Židovka. A keď som prišiel domov, moji rodičia už boli preč." No, a takýchto prípadov bolo na milióny! A preto sa mnohým ľuďom vnucuje otázka: "A Boh?" - "Kde je teda Boh?" - "Nemá k tomu Boh čo povedať?" "Prečo Boh mlčí?"

V Kolíne nad Rýnom vrazil nejaký pomätenec s plameňometom do ľudovej školy: Usmrtil tam dvanásť malých detí! Znovu sa tu do mysle tlačia otázky: "A Boh?" - "Prečo Boh mlčí?"

Alebo si spomínam na jednu mladú pani, ktorá mala rakovinu. Pomaly, v ťažkom utrpení zomrela a zanechala svoje deti. Kto to pri nej prežíval, ten sa tiež musel pýtať: "A Boh?" "Kde je tu Boh?" - "Prečo Boh mlčí?"

Je veľa ľudí, ktorí by teraz mohli vyrozprávať svoje príbehy a nakoniec sa pýtať: "A Boh?" - "Kde bol Boh?" - "Prečo Boh mlčí?"

Náš milý nemecký básnik Friedrich Schiller napísal báseň o radosti a v nej slová: "Radost, radost, krásna iskra bohov, dcéra z Elýzia ..." A v nej je i verš: "Bratia, hore, nad hviezdami milý Otec má tam stany." No, človek dneška je v pokušení hovoriť: "Bratia, hore nad hviezdami žiadom Otec nemá stany!"

Komu sa niečo také ťažké stane, tomu sa prirodzene vnucujú otázky: "Kde je Boh?" - "Prečo to Boh dopustil?" - "A prečo Boh mlčí na všetky tie strašné veci?" Taký človek sa potom ľahko dostane k bodu, keď sa ho zmocní aj nebezpečná myšlienka: "Možno predsa len niet nijakého Boha?! Možno je to nebo naozaj prázdné?! Či ten ateizmus predsa len nemá pravdu?"

Moji milí priatelia, komu prídu na um takéto myšlienky, ten sa musí zhroziť. Lebo keby bolo pravdou, že nijakého Boha niet, bolo by to strašné. Potom by sme my ľudia - my beštie! - boli ponechaní na seba. Potom by sme boli ako stratené deti, ktoré už nevedia nájsť cestu domov. Niet Boha?! Ó, to by bolo ukrutné! Ked mi niekto z ľudí povie: "Ja som ateista!", tak potom mu poviem: "Nemáte ani tušenia o tom, čo tým hovoríte! Nad nami nič! Sme opuštení!" "Sme tu sami medzi sebou!" Nič nie je strašnejšie pre človeka, ako človek, však? Rimania mali príslovie: "Homo homini lupus." To znamená - "človek je človeku vlkom" - hrozné!

Nemôžem ani vysloviť, koľkokrát som ako farár počul túto vetu: "Ako to môže Boh dopustiť? Prečo Boh ku tomu všetkému mlčí?" A pretože sa ma ľudia často takto vypytovali, chcel by som na to teraz odpovedať.

Ale už vopred musím povedať: Nie som nijakým tajným Božím tajomníkom. Boh mi nezveril svoje tajné plány, ani mi ich nenadiktoval. Rozumiete? Je to už aj samo o sebe trochu hlúpe pýtať sa tak, ako keby sme mohli rozumieť Bohu. Boh, ktorému by som mohol rozumieť, by bol nanajvýš nejakým dekanom alebo superintendentom. Tým by som ešte mohol porozumieť. Ale to by už nemohol byť nijaký Boh, ktorému by som ja vedel dobre a správne rozumieť. Ved Boh v Biblia hovorí: "Moje myšlienky nie sú vašimi myšlienkami, ani moje cesty nie sú vašimi cestami." To je skutočne jasné.

Získal som však už nejaké poznatky z Biblie a chcel by som, ak to budem vedieť, odpovedať na otázku: "Prečo Boh mlčí."

1. *Od základu falošne postavená otázka*

Hned na začiatku by som chcel povedať: Otázka: "Prečo Boh mlčí?" je nesprávne postavená. Tá je totiž postavená tak, ako keby tu bola súdna sieň: Na súdnej stolici sedí pani Schultzová alebo pán farár Busch. A na lavici obžalovaných sedí Boh. A potom hovoríme: "Obžalovaný Bože, ako môžeš toto všetko dopustiť? Prečo mlčíš?" Chcel by som vám to povedať úplne zrozumiteľne: Takého boha, ktorý by nás nechal sedieť na súdnej stolici a ktorý by sám sedel na lavici obžalovaných, takého boha niet!

Pamätám sa na jednu vzrušujúcu scénu, keď som bol ešte celkom mladým farárom. Ako 27-ročný som prišiel do Essenu práve v čase, keď tam vypukol štrajk baníkov, ktorý vtedy veľmi rozrušil ľudí. V tom čase som jedného dňa kráčal okolo veľkého námestia. A tam stál na debničke od mydla nejaký muž, mohutne rečnil a hučal do okolostojacích ľudí. Hovoril o hladujúcich deťoch, o nespravodlivých mzdách a nezamestnanosti. A keď ma zrazu zbadal, spoznal ma a hneď na mňa skríkol: "Aha, ved tu práve ide farárisko! Podže sem!" Nuž, také priateľské pozvanie väčšinou neodmietнем. Idem teda k tomuto zástupu. Muži mi robia miesto, aby som sa mohol dostať až k rečníkovi. Stálo tam okolo mňa asi tak 100 baníkov. Cítil som sa trochu čudne a nedobre. Na takéto situácii ma na univerzite nepripravovali. A potom sa ten rečník pustil do mňa: "Počuj, farárisko! Ked je nejaký Boh - čo neviem, ale hádam aj nejaký môže byť - tak ked zomriem, chcem pred neho predstúpiť a povedať mu" (a začal kričať): "Prečo si dopustil, aby na bojiskách trhalo ľudí na kusy?! Prečo si dopustil, aby niektoré deti hľadovali a iné aby plytvali potravinami, pretože ich majú nadbytok?! Prečo si dopustil, aby ľudia biedne skapínali na rakovinu?! Prečo? Prečo?" A potom Mu poviem: 'Ty, Bože,

odstúp! Preč s Tebou! Vypadni!" Takto kričal tento muž. A potom som aj ja kričal: "Celkom správne! Preč s týmto bohom! Preč s týmto bohom!" A zrazu všetko stíchlo. Rečník vystrúhal začudovanú tvár a povedal: "Moment! Ved vy ste predsa farár! Preto nemôžete kričať: 'Preč s týmto bohom!'" A ja som mu na to odpovedal: "Počuj! Taký boh, pred ktorého by si ty takto predstúpil, na ktorého by si si takto mohol otvárať svoje ústa, ktorého možno takto predvolať k zodpovednosti - že ty stojíš pred ním ako sudca a on je tvojím obžalovaným - ten je iba v tvojej fantázii. Preto i ja môžem povedať: 'Preč s týmto bohom!'" Preč s týmto hlúpym bohom, ktorého sinaša doba sama vytvorila, ktorého môžeme žalovať a odstrkovať preč od seba - a zase pozvať späť podľa potreby! Taký boh neexistuje. Ale ja ti niečo poviem: Je celkom iný a skutočný Boh. Pred Toho raz predstúpiš ako obžalovaný, a pred Ním si nebudeš môcť ani len ústa otvoriť, lebo On sa bude pýtať teba: 'Prečo si Ma nectil? Prečo si Ma nevzýval? Prečo si žil v nečistote, v hriechu? Prečo si klamal? Prečo si nenávidel? Prečo si sa vadil? Prečo si ...?' Tak sa ťa bude pýtať. A vtedy ti tvoje slová zostanú trčať v hrdle! Potom sa na tisíc otázok ani jedným slovom neopovážiš odpovedať! Niet takého Boha, ktorému by sme my mohli povedať: 'Preč s Tebou!'" Ale je tu svätý, živý, skutočný Boh, ktorý mnohým spomedzi nás bude musieť povedať: 'Preč s tebou!'"

Chcel by som vám tiež povedať: Ked dnes počujete ľudí, ktorí vyčítajú Pánu Bohu: "Ako môže Boh toto všetko dopustiť? A prečo Boh na toto všetko mlčí?", tak im povedzte: "To by bol len nejaký hlúpy, vymyslený boh, ktorého by sme my mohli obžalovať. Ale je tu len jeden svätý Boh, ktorý nás obžalúva, a to vás i mňa!" Zachovali ste Božie prikázania? Alebo ako si to predstavujete?! Boh berie svoje prikázania vážne! My sme obžalovaní a nie Boh!

To je to prvé, čo som vám musel úplne jasne povedať: To celé - ako je tá otázka postavená, je od základu nesprávne.

A teraz to druhé:

2. Mlčanie sväteho Boha je Jeho súdom

Prečo Boh mlčí?" Pozrite: Áno, Boh často mlčí. Ale toto Božie mlčanie je strašným súdom nad nami!

Som presvedčený, že je aj peklo. Ale nie také, aké sa nám ukazuje na mnohých obrazoch, že ten diabol tam praží duše alebo podobné hlúposti. Ale verím, že už to bude peklem, keď Boh už nebude mať ľudom viac čo povedať. A potom už budú môcť na Noho volať, modliť sa k Nemu, môžu kričať - On im už viac nič neodpovie! Ruský spisovateľ Dostojevskij raz povedal: "Peklo je miestom, kam Boh už nikdy viac nenazrie" - tam sme už raz a navždy odlúčení od Noho, tam sme Bohom skutočne opuštení. Áno, mlčanie Božie je Jeho súdom. A pozrite: Takto začína peklo už tu, keď Boh mlčí.

Chcel by som vám k tomu vyrozprávať jeden príbeh z Biblie: Boli dve mestá: Sodoma a Gomora. Boli kultúrne vyspelé s najjemnejšou civilizáciou. Boha tam nepopierali. Iste tam bolo aj niekoľko farárov, takí chudáci. Ale Ľudia tam jednoducho nebrali Boha vážne. Možno ešte pri sobášoch a pohreboch milého Pána Boha trochu obťažovali, ale vo všeobecnosti sa o Noho veľmi nestarali. Šliapali tam po všetkých Jeho prikázaniach. V Sodome býval zbožný muž menom Lót. Ten ich občas napomínal: "Takto s Pánom Bohom zaobchádzať nemôžete! Nemýlte sa, Boha nemožno vysmievať! Čo človek rozsieva, to bude aj žat!" "Ach", odpovedali mu, "nerozprávaj hlúposti! Ved nie si farár! Prestaň nám hovoriť také nezmysly: 'Čo človek rozsieva, to bude aj žat!'" A potom jedného dňa ráno na svitaní - Boh ešte predtým vyviedol Lóta z mesta - nechal Boh na tieto mestá pršať z neba oheň a síru. Aké to je, to sme už zažili aj my vo vojne pri bombardovaní. Ale Boh to dokáže aj bez lietadiel. Viem si predstaviť, ako tam Ľudia vyskakovali zo svojich postelí a kričali: "Do pivnice!" A Ľudia sa rútia do pivníc. Ale za chvíľu je aj v tých pivničiach horúčava ako v pekárenskej peci. Nedá sa v nich vydržať. Nové heslo: "Musíme von!" A Ľudia sa ženú von. Ale vonku všade prší oheň a síra. Ľudia sú celkom bezradní. Von ísť nemôžu a v pivničiach sa priamo dusia. Tak nám to rozpráva Biblia. A tu si predstavujem - čo

Biblia nehovorí -, ako sa tu zhromaždil zástup ľudí: elegantná mladá pani, pre ktorú bol Boh len dobrým starým mužom, starší pán, ktorý dokázal rozoznať každú značku červeného vína podľa chuti - ani on nemal nič proti milému Pánu Bohu, len mu bol úplne ľahostajný. Také typy ľudí tu boli spolu po pivničiach: milí a poriadni ľudia, dobrí občania, ktorí riadne platili dane. Všetci mali svoje temné tajomstvá - aké má i dnes každý človek. Ale v pivnici je stále väčšia horúčava. Chcú vyjsť von, ale nemôžu, lebo všade dookola zúri skaza. A vtedy sa ich zmocní hrôza. A zrazu ten tučný pán hovorí: "Ľudia, ten Lót mal predsa len pravdu: Boh skutočne žije!" A tá mladá pani hovorí: "Tak už nám pomôže len jedno: mali by sme sa modliť! Ale kto sa vie modlit?!" A tu sa začnú dvíhať ruky (v staroveku sa modlili so zdvihnutými rukami), ktoré sa dovtedy nikdy k modlitbám nedvihali. A začne to: "Pane, zmiluj sa predsa! My sme zherešili! Znevažovali sme ťa! Ale prestaň predsa! Ved Ty si predsa ten milý Pán Boh, Ty si predsa milostivý! Pane, zmiluj sa predsa nad nami!" A - je ticho! Počuť iba zavýjanie a praskanie ohňa. Potom tie zdvihnuté ruky klesajú, rozpäté ruky sa zatínajú do pästi: "Bože, prečo mlčíš?!" A zase je ticho. Počuť iba hučanie ohňa. A ľudia už teraz môžu prosiť alebo zlorečiť - Boh už neodpovedá.

Existuje hranica, ktorú môže človek, mesto alebo národ prekročiť, hranica ľahostajnosti proti živému Bohu. A potom už Boh neodpovedá. Potom sa už môžu modliť alebo rúhať a On už neodpovedá. Chápete už, že toto mlčanie nad Sodomou bolo tým najhroznejším súdom. Boh im už nemal čo povedať! A keď pozerám na našu vlast v jej úplnej ľahostajnosti voči Božej pravde, voči Božím prikázaniam a voči Božiemu spaseniu, chytá sa ma často hrôza. Možno ešte zažijete, že sa budete modliť alebo rúhať a Boh už nebude mať čo povedať!

Raz je v Biblia povedané o Bohu: "Volal som vás, - a neodpovedali ste." A ty, človeče, prečo mlčíš, keď ta Boh volá?

Teda: **Božie mlčanie je tým najstrašnejším súdom Božím!** A to tretie, čo by som chcel povedať:

3. *Veľká vzdialenosť bráni tomu, aby sme počuli*

**Ked máme pocit, že Boh mlčí, tak to môže znamenať, že
sme sa od neho priveľmi vzdialili!**

Nedávno ku mne prišiel jeden mladý muž a povedal mi: "Pán farár Busch, vy ma už znervózňujete! Stále hovoríte len o Bohu. Stretneme sa - a vy už znova začíname o Bohu. Ja Boha nepočujem, ja Boha nevidím. Kde teda Boh hovorí? Ja nič nepočujem!" Odpovedal som mu: "Mladý muž, poznáte príbeh o márnootratnom synovi?" "Tak približne", odpovedal mi. "Tak približne - to je málo. Vyrozprávam vám príbeh, ktorý rozprával sám Ježiš. Bol raz jeden bohatý statkár, ktorý mal dvoch synov. Jeden bol trochu ľahkomyselný. Bolo mu doma pritesno, otupno. Jednoducho mu to doma nevyhovovalo. Jedného dňa sa obráti na svojho otca: 'Starý, daj mi moje dedičstvo a hned mi ho vyplat, chcem ísť do sveta!' Otec mu vyplatal jeho dedičský podiel, a syn odišiel ďaleko do sveta. Ďalej sa o ňom hovorí: Prehýril svoj majetok. Viete si to predstaviť, vo veľkomestách je možné svoje peniaze nádherne utratiať. A práve vtedy tam nastal hlad i nezamestnanosť. Syn sa beznádejne spustil a skončil ako pastier svíň. U Izraelcov považujú svine za nečisté. Pre Izraelca to bolo to najhoršie, čo ho mohlo postihnúť - stať sa pastierom svíň. Pretože tam však panoval hlad, bol šťastný, že si mohol aspoň niečo ukradnúť zo žlabu ošípaných a najesť sa. Tam už hlas svojho otca nemohol počuť. Bol od neho jednoducho pridaleko. A tak si ten márnootratný syn mohol povedať: 'Ja už nepočujem hlas svojho otca.' Samozrejme! Nepočul ho!" - Dovoľte mi, aby som tu niečo vsunul a vymyslel si príbeh, ktorý v Biblia nie je: Tak tu sedí ten utečenec pri svojich sviniach. Má prázdne brúcho. A tu začne žalovať na svojho otca: "Ako to len môže môj otec dopustiť, aby som sa mal tak úboho!" A takým sa mi vidí i dnešný svet: Opustil Boha, postihla ho ukrutná bieda - a on kričí: "Ako môže Boh toto všetko dopustiť?! Prečo Boh mlčí?!" Ale Ježiš tento príbeh márnootratného syna vyrozprával inak: V jeho živote nadišla hodina, keď vstúpil do seba: "Ved ja som

blázon! U môjho otca je hojnosť chleba - a ja tu hyniem hladom. Vstanem a vrátim sa k svojmu otcovi a povie mu: 'Otče, zhrešil som.' I vstal a vrátil sa! Ked ho zbadal jeho otec, už zdaleka mu bežal v ústrety. A jeho márnootratný syn mu povedal: "Otče, zhrešil som!" A vtedy ho otec objal a volá: "Prineste to najlepšie rúcho a dajte mu prsteň na ruku, aj obuv na jeho nohy!" Zrazu už počuje hlas svojho otca. "Ak nepočujete Boží hlas, tak ste od neho pridaleko! Musíte sa obrátiť, to viete celkom presne!", odpovedal som tomu mladému mužovi.

Ludia môžu byť od Boha veľmi daleko, áno, dokonca sa môžu dostať, obrazne povedané, až ku sviniam. Ja som si v čase svojej najväčzej bezbožnosti ako poručík v prvej svetovej vojne vždy uvedomoval a myslel: "Vlastne by som sa mal obrátiť!" A ešte som ani nestrelol človeka, ktorý by neboli v podstate vedel: "Ja by som sa vlastne mal obrátiť!" Aj tá naj-samospravodlivejšia pani vysvetluje: "So mnou je tov poriadku!" Ale keď s ňou dlhšie hovoríš, tak mi povie: "Áno, ja sa vlastne musím obrátiť! Mám vo svojom živote mnoho hriechov. V podstate je moje srdce celkom kamenné!"

Každý z nás vie: "a by som sa vlastne mal obrátiť!" A prečo to neurobíte? Obráťte sa! A potom aj vy budete počuť hlas svojho Otca!

Ale ešte musíme uviesť i ďalší bod k otázke: "**Prečo Boh mlčí?**"

4. Musíme počuť Božie posledné slovo!

Dokážete ešte počúvať? Som už nudný? Teda, ak je to nudné, tak je to kvôli mne a nie kvôli evanjeliu. **Farári vedia urobiť evanjelium nudným, to možno poznáte. Potom si ale čítajte Bibliu sami, bez nás.**

Evanjelium berie človeku dych - verte mi! Čo by som vám teraz chcel povedať, je to najdôležitejšie: Ked máte pocit, že Boh mlčí, tak musíte počuť Božie posledné slovo! Teda - teraz vám zacitujem vetu z Biblie, ktorá je taká dlhá, že by som vám ju vlastne mal povedať dvakrát. Je napísaná v 1. kapitole epištoly

Židom: "Kým kedysi mnohokrát a rozličným spôsobom hovorieval Boh otcom prostredníctvom prorokov (napríklad Mojžiša a Jeremiáša), za týchto posledných dní nám hovoril v Synovi." Viete, kto je Syn Boží? To je Ježiš!

Ježiš! Tu som zase pri svojej téme. Tu mi bije srdce hned rýchlejšie, keď môžem hovoriť o Ježišovi. Tento Ježiš je - ako bol raz pomenovaný - Božím Slovom, ktoré sa stalo človekom: "a On, to Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami!" Rozumiete tomu? Keď povieme nejaké slovo, tak to je hned preč - ako dych. Boh dal, aby sa Jeho Slovo stalo telom - a to v Ježišovi. Ježiš je posledným Božím Slovom!

Poznáte výraz "moje posledné slovo"? Teda predstavte si: Chcem vám predať kravu. Nebojte sa, neurobím to! Do predaja kráv sa vôbec nerozumiem. Ale dajme tomu, že by som vám chcel predať kravu. Koľko stojí jedna krava? Neviem. Povedzme 1 000 mariek. Vy poviete: "Dám za ňu 300 mariek, viac nie." "Ale ja by som mal za tú kravu vlastne pýtať 1 200 mariek!" vysvetlujem. Potom ponúknete 400 mariek. A ja poviem: "Musím za ňu mať 1 100 mariek!" A tak by sme sa jednali, až kým by som prehlásil: "Teda: 800 mariek je už moje posledné slovo!" A ak nie som nejaký gašparko, tak zostanem na tom a už nič nemením. Ježiš je posledným Božím Slovom! A keď Ho neprijmete, už vám potom Boh nemá čo povedať. Rozumiete? Keď sa ľudia stažujú: "Boh nič nehovorí! Prečo Boh mlčí?" tak im odpovedám: "Boh už vám nemá viac čo povedať, keď nechcete priať Jeho Posledné Slovo!" Musíte priať Ježiša! Vy Ho môžete priať! Inak to nejde!

Často stretávam ľudí, ktorí mi hovoria: "I ja verím v milého Pána Boha. Ale Ježiš?!" Počujte: Ježiš je posledné Božie Slovo k nám, ktoré sa stalo telom! A čo to znamená, to vám musím ešte ďalej vysvetliť. Preto vám musím o Ježišovi ešte niečo povedať. Nič nerobím radšej ako to!

Okolo Ježiša je zástup ľudí. A On hovorí. Zrazu sa tam niekde vzadu niečo deje. Ľudia začnú čosi hovoriť a potom utekat. Ježiš preruší reč: "Čo sa deje?" Stalo sa niečo strašné. Prišiel tam nejaký malomocný človek. Viete, čo je to malomocenstvo? Človek už za živa hnije. Je to strašné: hnus

zožiera uši, nos, ba aj pery. A toto malomocenstvo je také nákazlivé, že ešte aj dych takého človeka môže nakaziť. Preto museli malomocní bývať na pústi. Nesmeli chodiť medzi ľudí. A tu zrazu taký malomocný príde do davu ľudí! Počul o Ježišovi, a to ho hnalo horúcou túžbou: "Chcem vidieť Záchrancu!" A tak prichádza. Ten má dosť miesta! Ľudia len tak ustupujú! A pritom vrieskajú: "Chod preč! Ty! Vypadni!" Berú kamene a vyhrážajú sa mu. Ale on sa nedá zadržať. Viem si to tak dobre predstaviť, ako sa mu v strede davu robí prechod, uvoľnený zdesenými ľuďmi. A tou vzniknutou uličkou ide ten malomocný dopredu, až kým nezastane pred Ježišom. Nie, on pred Ježišom nestojí, ale klesá pred Ním do prachu a tam vyplače celú svoju biedu Spasiteľovi: "Môj život je úplne zbabraný, zničený! Pane Ježišu, ak chceš, môžeš ma očistiť. Pomôž mi!" Ach, viete, ten znivočený obraz Boží a Spasiteľ, Syn Boží, sa musia stretnúť! Tak to musí byť. Naša bieda musí prísť pred Ježiša! Ach, prial by som vám, aby ste časť svojej "nábožnosti" odhodili nabok, a priniesli svoju biedu pred Ježiša. Tu leží ten malomocný pred Ježišom: "Ak chceš, môžeš ma očistiť!" A teraz sa stane niečo, čo pokladám za nekonečne krásne. Vedel by som si predstaviť, že aj Ježiš ustúpil o krok pred týmto tak strašne zničeným obrazom človeka a povedal: "Áno, dobre! Vstaň! Bud čistý!" Ale nie, Ježiš to tak nerobí. Naopak, On pokročí vpred a položí svoju svätú ruku na chorú hlavu! Ľudia kričia od zdesenia. "Malomocného sa predsa nesmieš dotýkať!" A Biblia hovorí: "Ježiš sa ho dotkol." Spasiteľovi sa nehnusí nijaká špina! Nijaká bieda Mu nie je priveľká! On položí na ňu svoju ruku! Keby som bol tým druhým Wilhelmom Buschom, tým maliarom, tak by som chcel namaľovať toto: Ježišove ruky na tej zničenej a napoly rozpadnutej tvári toho malomocného. To je Ježiš, ten veľký div všetkých čias! A keď je tu teraz nejaký človek, o ktorom už nikto nechce nič vedieť, na toho Ježiš položí svoju ruku a povie: "Ja som ťa vykúpil; môj si ty!" Ak je tu teraz niekto, koho trápi, že je malomocný od nečistoty a hriechu, tak Ježiš kladie na neho svoju ruku a hovorí: "Chcem! Bud čistý!"

V Ježišovi k nám prichádza celá láska Božia do našej biedy, do nášho hriechu, do našej nečistoty, do našej choroby!

Ježiš je to Božie Slovo, ktoré sa stalo telom, ktoré sa stalo človekom. A tu ľudia hovoria: "Prečo Boh mlčí?" Či Boh dosť jasne a nádherne neprehovoril? A či to neprehovoril Boh?!

A tento Ježiš je jedného dňa pribitý na kríž. Priklincovali Mu ruky i nohy. Potom bol ten kríž vztýčený. A okolo kríža - zúriaci dav. Rímski vojaci zaháňajú ľudí späť. Podte, pridajme sa k tomu davu, postavme sa aj my tam pod kríž! Hľadte na toho Muža z Golgoty! Tu je "hlava ubolená, ranami pokrytá a na posmech zdobená, tŕiami obvitá." Hľadte na Noho! Pýtajte sa Ho: "Prečo tu visíš?" A On vám odpovie: "Pretože ty si sa previnil proti Bohu. A teraz bud zaplatíš ty za svoju vinu v pekle - alebo tu zaplatím Ja za teba. Jeden zaplatiť musí! Ja to chcem urobiť za teba! Len uver a ver vo Mňa!"

Priatelia moji, keď som to ako mladý človek pochopil: "Áno, to je ten veľkonočný obetný Baránok, ktorý nesie hriech sveta" - vtedy Ježiš vzal aj moju vinu, vtedy ma zmieril s Bohom, vtedy zaplatil za mňa výkupné, aby ma vykúpil Bohu. Vtedy som položil svoje srdce pod kríž a povedal som: "Komu inému by som sa mal vzdať, ó králu, ktorý na kríži si mrel? Tu Ti obetujem svoju krv a život, moje celé srdce Ti tu vylejem".

A potom Ježiša položili do hrobu v skale. Na hrob privaličili tažkú kamennú platňu. Rímski vojaci strážia hrob. A zavčas rána na tretí deň sa rozjasní, ako keby v blízkosti hrobu explodovala atómová bomba, takže tí vojaci - a to boli chlapci, nijaké útlocitné panny - od strachu upadli do bezvedomia. A to posledné, čo tam videli, bolo, ako tento Ježiš slávne vyšiel z hrobu!

Nerozprávam vám tu nejaké rozprávky. Ale hovorím k vám, pretože viem, že tento Ježiš vstal z mŕtvych. Tento Ježiš, ktorý zomrel za vás, žije! Nie je tu nikto, za koho by Ježiš nebol zomrel. A tento Ježiš žije. A On vás volá - ako to "Posledné Božie Slovo"! A rozhodujúcou otázkou nášho života je, či Ho prijmeme!

"Prečo Boh mlčí?" Boh však v skutočnosti vôbec nemlčí, moji milí priatelia. On hovorí! Jeho Slovo sa volá "Ježiš"! A to znamená: Láska, milosrdenstvo!

Vo svojom živote som prekonal strašné hodiny - vo fašistických väzeniach, aj za bombardovania počas vojny. Pamätam sa na jednu z tých najstrašnejších hodín. Výkrik hrôzy mi ostal trčať v hrdle, keď ma počas bombardovania priviedli na jeden dvor. Okolo mňa ležalo as i 80 mŕtvol, ktoré cez deň vyhrabali z jedného zo zasypaných protileteckých krytov. Iste, podobné strašné obrazy som videl už aj v prvej svetovej vojne. Ale - to bolo ešte ovela strašnejšie - tu neležali vojací, ale starí muži, upracované ženy a deti; malé, drobné deti, na ich vychudnutých telíčkach bolо vidno tú dlhú vojnú. Deti! Čo mali už tie do činenia s touto šialenou vojnou? A keď som tak stál medzi tými mnohými mŕtvolami - sám v tej príšernej hrôze, sám v tomto smrteľnom tichu, vtedy som kričal vo svojom srdci: "Ó, Bože, kdeže si? Prečo mlčíš?" A tu zrazu vyvstalo predo mnou slovo Biblie: "Tak veľmi miloval Boh svet, že svojho jednorodeného Syna dal..." Boh sám musel toto slovo zvolať do mojej beznádeje. A zrazu stál predo mnou golgotský kríž, na ktorom Boh nechal vykrvácať svojho jednorodeného Syna - pre nás!

Nerozumiem Bohu. Nerozumiem, prečo Boh toho toľko dopustí. Ale tu je žiariaca fakla, znamenie, pomník, maják Jeho večnej lásky. To je Ježišov kríž. Ved Boh "neušetril vlastného Syna, ale ho dal za nás za všetkých, ako by nám s Ním potom i všetko nedaroval!" Tak hovorí apoštol Pavel. A je to tak: Keď pod krížom Kristovým nájdem pokoj s Bohom, nemám už viac nijakých otázok.

Keď moje deti boli malé, nechápali ešte všetko, čo som robil, ale dôverovali mi: "Náš otec to už iste добре urobí!" Keď pod krížom Kristovým nájdem pokoj s Bohom a stanem sa Božím dieťaťom, potom už dokážem dôverovať svojmu nebeskému Otcovi: "On všetko robí správne." A preto už nemám nijakých otázok. Všetko závisí od toho, aby ste prijali, aby ste si privlastnili toto posledné Božie Slovo - Ježiša! Môžete ma počúvať ešte 5 minút? Musím teraz povedať ešte niečo, čo je veľmi dôležité:

5. Božie mlčanie sa môže stať volaním

Pozrite: Človek môže celé hodiny diskutovať o tom, prečo Boh to alebo ono dopustí, ale tá otázka sa stane aktuálnou a akútnou, keď to postihne práve nás. Nezdá sa vám? A zo všetkých tých strašne temných chvíľ môjho života som našiel východisko až pod Ježišovým krížom.

Nedávno mi jedno dievča povedalo celé zúfalé: "Nemôžem už dalej žiť!" Neviem, v akej situácii práve ste, ale kvôli tým temným záležitostiam vášho života by som vám chcel povedať: Nejde o to, aby ste sa pýtali: "Prečo? Prečo? Prečo?", ale musíme sa pýtať: "Načo?" K tomu by som chcel na záver vyrozprávať ešte jeden príbeh.

Ked som bol pred niekoľkými desiatkami rokov farárom v istom baníckom okrese, stalo sa tam čosi strašného. Jedného dňa som počul o nejakom robotníkovi, ktorému sa v šachte stalo neštastie. Na kríže mu padol kameň. A tak bol teraz úplne ochrnutý, bez akejkolveknádeje na zlepšenie. Hrozné! Navštívil som ho. Ale táto moja návšteva bola strašná, áno, bola to moja najstrašnejšia návšteva, akú som zažil. Búda bola plná jeho kamarátov. Na stole stáli flaše pálenky. Ten ochrnutý sedel vo svojom vozíčku. A keď som ta vkročil, ozval sa hlasný rev: "Ty čierny drozd, zostaň vonku! Kde bol tvoj Boh, keď mi ten kameň padol na kríž? Prečo Boh mlčí?" A potom začal kliať. Bolo to ako v pekle. Nezmohol som sa ani na slovo a vyšiel som von. Medzi baníkmi svojho zboru som mal niekoľkých priateľov, ktorým som na najbližší večer toto všetko vyrozprával v "mužskom krúžku". A o týždeň nato, práve keď som chcel zahájiť ten môj "mužský krúžok", otvorili sa s hrmotom dvere a dnu vtlačili vozíček s tým ochrnutým baníkom. Jednoducho ho tam tí moji priatelia pozvali a priviedli do nášho "mužského krúžku" Neviem, či sa ho vôbec vela pýtali, ale asi nie. A tak tu teraz sedel predo mnou. A potom som hovoril na text: "Tak veľmi miloval Boh svet" - nie, aby sa nám dobre viedlo, ale aby "svojho jednorodeného Syna dal." Hovoril som o Ježišovi, o tom poslednom Božom Slove, ktoré musíme počuť, a pokračoval som: "...aby nikto z tých, ktorí veria v Noho, nezahynul."

A tento muž počúval! Po prvý raz počul takto hovoriť o Ježišovi! A zrazu videl svetlo. Chcem to celkom skrátiť. O tri mesiace sa stal vlastníctvom toho Pána Ježiša. Nemôžem vám tu všetko vyzoprávať, ako sa pri ňom všetko obnovilo. Jeho byt, jeho domácnosť prišla celkom do poriadku. Kde bolo doteraz počuť len samé kliatby, tam teraz zazneli piesne o Ježišovi. Stratil starých priateľov, ale našiel nových. Flaše pálenky zmizli, zato teraz už na jeho stole ležala Biblia. Jeho žena i deti ožili. Ešte som ho raz navštívil, krátko pred jeho smrťou. Na túto návštevu nemôžem zabudnúť. Mal také pekné meno: "Amsel" - Drozd. Iste mi to nebude zazlievať, že tu vyslovujem jeho meno, on už je vo večnosti. "Amsel", spýtal som sa ho, "ako sa máš"? "Ach," odpovedal mi: "odkedy môj život patrí Ježišovi, odkedy mám odpustené hriechy, odkedy som dieťaťom Božím, odvtedy je v mojom dome", chvílu uvažoval a potom pokračoval, "každý deň ako deň pred Vianocami." Či to nie je pekne vyjadrené od takého baníka?! A potom ešte nasledovalo to, na čo nikdy nezabudnem. Povedal ešte: "Busch! Ja už skoro zomriem, tak to cítim." Tykali sme si, lebo sa z nás stali dobrí priatelia. "A potom vojdem bránou a budem stáť pred Bohom. Je mi celkom jasné: Smrťou nič nekončí. A keď tam vo večnosti zastanem pred Božím trónom, padnem pred Ním a budem Mu dakovať za to, že mi zlomil chrbiticu." "Amsel", prerusil som ho zhrozene, "čo to hovoríš!" A on odpovedal: "Viem, čo hovorím. Pozri! Keby sa to nebolo stalo, keby ma bol Boh nechal tak bezbožne behať ďalej, tak by som bol vbehol priamo do pekla, do večného zatratenia. Preto musel Boh vo svojej zachraňujúcej láske tak tvrdo zasiahnuť a ochromiť mi chrbiticu, aby som mohol nájsť Jeho Syna, Ježiša. Prostredníctvom Ježiša som sa stal šťastným dieťaťom Božím. A preto Mu za to chcem dakovať!" A potom ešte nasledovala veta, ktorá sa mi nezmazateľne vryla do pamäti: "Je lepšie ochrnutý patriť Ježišovi a byť dieťaťom Božím, než s oboma zdravými nohami skočiť do pekla!" Na to nikdy nezabudnem, ako to povedal: "Je lepšie ochrnutý patriť Ježišovi a byť dieťaťom Božím, ako s oboma zdravými nohami skočiť do pekla!" Na to som mu povedal: "Môj milý Amsel! Pozri: Boh na teba poslal niečo skutočne ľažké. Spočiatku si hundral: 'Kde bol

Boh? Prečo Boh mlčí?" A teraz si pochopil, prečo to Boh na teba dopustil: On ťa chcel pritiahnúť k Ježišovi, aby ťa Ježiš mohol pritiahnúť k Nemu!"

Vidíte: Nemáme sa pýtať "Prečo?", ale skôr "Načo?"

A k tomu by som vám chcel povedať: Myslím, že všetko ľažké v našom živote je tu nato, aby nás mohol Boh cez Ježiša pritiahnúť k sebe! Veľmi rád spievam tento verš piesne: "Tiahni ma Otče k svojmu Synovi, aby ma On zas k Tebe vzal. Tvoj Duch nech vládne v mojom srdci a riadi moje zmysly a um. Aby som vždy Tvoj pokoj mal a Tebe v srdci spieval a hral" Želal by som si, aby ste to aj vy mohli v modlitbe spievať so mnou.

Naše právo na lásku

Túto tému som už formuloval aj takto: "**Môže byť láska hriechom?**" Ide tu o otázku pohlavnosti, ktorá nás všetkých dosť zamestnáva. Pristúpil by som hneď k téme "Naše právo na lásku!" Rád by som vám k tomu povedal niečo vážne a dôležité.

1. Bezhranicná bieda

Najnápadnejšou skutočnosťou našej doby je, že ešte nikdy neboli ľudia takí opustení ako dnes. Pritom sme ešte nikdy nežili tak tesne vedľa seba ako v súčasnosti. A predsa - hoci sme natlačení jeden ku druhému ako sardinky, neboli sme ešte nikdy takí osamelí ako dnes.

Raz mijeden 16-ročný chlapec povedal: "Nemám nikoho!" Odpovedal som: "Netáraj nezmysly! Ved máš otca!" "Ach, ten starý!" odpovedá, "príde domov popoludní o piatej, trochu ponadáva, naje sa a zase odíde." "A tvoja matka?" "Tá je až po uši v práci, nemá sa kedy o mňa starat!" "A čo spolupracovníci?" "Sú to kolegovia, nič viac. Nemám nikoho, komu by som sa mohol vyžalovať." Povedal mi to 16-ročný chlapec! Ale také osamelé sú nielen deti. Manželky často žijú smrteľne osamelé pri svojich manželoch a naopak. Manžel ani netuší, čo prežíva jeho manželka. A manželka ani netuší, čo znepokojuje jej manžela. A toto sa potom nazýva manželstvom! A tak všetci sme len osamelými ľuďmi!

Ak hovoria dnešní filozofovia o osamelosti súčasného človeka, vždy nájdú pozorné uši. Človek doslovne volá po vyslobodení z osamelosti. A pozrite: táto túžba po vyslobodení z osamelosti sa spája s najsilnejšou mocou vášho života - s pohlavným pudom. A zrazu sa trhajú hrádze: pätnásťročný si hľadá priateľku, ktorá ho vyslobodí z osamelosti. Manžel, ktorý žije so svojou ženou a je úplne sám, flirtuje so sekretárkou, aby ho možno vyslobodila z osamelosti. Mladý vysokoškolák, jeden z 11 000 alebo 20 000 študentov a v podstate tak strašne sám, spojí sa so inou študentkou, ktorá je práve taká osamelá ako on. Túžba po vyslobodení z osamelosti sa spája s najsilnejším pudom v živote, s pohlavným pudom, takže dnes žijeme v šialene presexualizovanom svete. A túto okolnosť, že človek v sexe hľadá vyslobodenie z osamelosti, využívajú šikovní obchodníci, napr. filmoví producenti a spisovatelia. To znamená: Už ani jeden film bez posteľnej scény! Ani jedna kniha bez rozpadu manželstva!

Ked človek tak pozoruje túto snahu - flirtuje sa, bozkáva sa..., tak má pocit, že to všetko je jedno "dulci jubilo", jasná radosť. Jedno mladé dievča mi povedalo: "Pán farár, máme proste celkom iné predstavy ako naši starí otcovia. Máme novú morálku, novú etiku!" Skoro som bol v pokušení úctivo zdvihnúť klobúk, keby som nejaký mal, a odpovedať: "Klobúk dolu!" Ale ked je už človek tak dlho farárom vo veľkomeste ako ja, tak už neverí veľkým slovám. Viem zo skúseností, že táto "kling-klang-

glória" je len fasádou, za ktorou sa skrýva nekonečná bieda. Mladí muži a mladé dievčatá, ktorí žijú v zamotaných vzťahoch, sa nevedia vyrovnať sami so sebou. Manželstvá, ktoré v neustálom pokrytectve trvajú alebo sa rozpadnú. Nekonečná bieda! Všetci vieme o tejto biede. Nehovorím o ľudoch všeobecne, ale o nás.

Pred rokmi som mal podobnú prednášku v jednom malom mestečku v Lipperlande - len pre mladých. Keď som vošiel do sály, myslel som si: "To je peklo!" Chlapci, dievčatá, cigaretový dym! Niekoľko chlapcov práve vyťahovalo flaše pálenky. Niekoľko dievčat sedelo chlapcom na kolenach. "Tu mám hovoriť! Chlapče, chlapče!", myslel som si. Začal som potom touto vetou: "V oblasti pohlavnosti vládne do neba volajúca bieda!" Akoby v tom okamihu niekto vytiahol všetky rolety. Ešte stále vidím jedného chlapca, ako odtisol svoje dievča. Toto ho zasiahlo. Nastalo hrobové ticho. Musel som si pomyslieť: "V prvom okamihu to vyzeralo, akoby to všetko bolo radosť a nadšenie, ale predsa len je pravda, že v oblasti pohlavnosti panuje nekonečná bieda!"

2. V čom je tá bieda

Vidíte: **Tá bieda má svoj základ v jednej skutočnosti, totiž v tom, že už ani nevieme, čo je skutočne dobré a čo je skutočne zlé.** Hovoríme: "V tejto oblasti máme už dnes na veci nový pohľad!" Zostáva však pravdou: hriech je skutočnosťou! Ked zhreším, moje svedomie je zaťažené. To je realita. Tá bieda začína tým, že už ani nevieme, čo je skutočne dobré a čo je skutočne zlé. Dovoľte mi teda opýtať sa celkom surovo: Je pohlavný styk pred manželstvom OK - alebo je to niečo zlé? V problémovom manželstve vykonané cudzoložstvo je nutnosť - alebo je to zlé? Je lesbická láska medzi dievčatami hriech - alebo nie? Homosexualita muža s druhým dospelým alebo s chlapcom alebo špinavé veci medzi chlapcami, je to hriech - alebo nie? Je sebaukájanie a rozvod hriechom alebo nie? Čo je vlastne dobré a čo je zlé? Tu začína tá bieda! Tisíce románov to

opisujú tak, akoby to bolo mimo oblasť dobra a zla, ako keby sa táto otázka dala vylúčiť. Však? "Nebyť kamarátskym - to je zlé - ale tieto oblasti nemajú nič spoločného so zlom alebo dobrom." Zoberte si niektoré moderné filmy: Veľký detail bozkov, opona padá a potom tiene za oponou. To patrí jednoducho k tomu, akoby to bolo mimo hranic dobra a zla. Je to správne? Čo je zlé a čo je dobré? Ešte sa pamätam, ked som sa ako mladý muž prebudil k sebapoznaniu, že ma najviac trápila otázka: "Čo je dovolené a čo nie?"

Aby sme mohli nájsť na túto otázku správnu odpoved, najprv sa musíme opýtať: "Kto vlastne rozhoduje o tom, čo je dobré a čo je zlé? Kto má vlastne na to právo?" Raz predo mnou stál takýto párik: ona s vymaľovanými očami, on trochu labilný mladý muž s prstami žltými od cigariet. Hovorí: "No, čo sa s vami deje, to vidno aj na sedem kilometrov proti vetru!" Slečinka mi vysvetluje: "Čo by s nami bolo, pán farár! Medzi nami sa predsa nič nedeje!" Odvetil som "Moment! Kto vlastne má právo povedať, či sa tu niečo deje alebo nie?" Áno, kto tu vlastne povie, čo je dobré a čo zlé? Cirkev? Nie! Ani ja by som sa nepodriadil. Ako mladý človek som vo svojom živote v žiadnom smere neuznával nadradenosť farárov a teraz som jedným z nich. Kto môže určiť, čo je dobré a čo zlé? Teta Amálka? Alebo moje vlastné svedomie? "Nasledujem vnútorný hlas!" Hm, hm! Kto vlastne má právo povedať, čo je dobré a čo zlé?

Pozrite: Teraz sme dospeli k jednému veľmi dôležitému bodu. Ked existuje živý Boh, ktorý je Pánom sveta, potom má právo povedať, čo je dobré a čo zlé! Ak Boha niet, vtedy si robte, čo len chcete. Tiež v tom nevidím nijaký zmysel, byť mravný kvôli tete Amálke. Každý človek je tu postavený pred otázkou: Je Boh - alebo nie? Poznám Iudí, ktorí sa vyváľajú v každej špine, ale tvrdia: "Ja tiež verím." Hlúpost! Ak existuje Boh, tak jeho vôľa platí aj v oblasti pohlavnosti. Musíte sa rozhodnúť. Môžete vylúčiť Boha zo svojho života, ale potom na to aj zomriete! Nemôžeme hovoriť do svojho štyridsiateho roku: "Žijem bez Boha!" - a myslieť si, že neskôr budeme starí a pobožní. Nedá sa to! " Hladajte Boha - pokial ho možno nájsť", píše sa v Biblia a nie: "- kedy sa vám zachce". Opakujem ešte raz:

Ak niet Boha, môžete si robiť, čo chcete. Ked však Boh žije, tak má právo povedať, čo je dobré a čo zlé. Je to jasné, však?

Poviem vám: Boh skutočne žije! Boh skutočne žije! A keď sa ma opýtate, odkiaľ to tak stopercentne viem, odpoviem vám: Pretože sa zjavil v Ježišovi! Rád by som vám to vštepi do srdca: Odkedy prišiel Ježiš, je každá ľahostajnosť voči Bohu alebo popieranie Boha - nevedomosť alebo zlomyseľnosť! Boh žije! A pretože Boh žije, má právo povedať, čo je dobré a čo zlé! Môžete Ho zo svojho života vylúčiť, môžete povedať: "Máme iné morálne zásady!" - ale ručím vám za to, že raz budete musieť vyslať pred Bohom počet zo svojho života!

Je veľkým vyslobodením, keď dôjdete k poznaniu, že Boh rozhoduje, čo je dobré a čo zlé. Hovorí nám to celkom zreteľne a jasne vo svojom Slove, v Biblia. Raz sa ma opýtal jeden muž celý prekvapený: "Aj také veci sú v Biblia napísané?" Odpovedal som mu: "Áno, aj tie sú tam napísané! Boh dáva úplne jasné poučenia o tom, čo je v oblasti pohlavnosti dobré a čo zlé!"

Sledovali ste ma? Musíme sa pýtať: "**Čo vlastne o tejto oblasti hovorí Boh?**" Chcem teraz z Biblie povedať len podstatu.

3. Čo hovorí Boh?

a/ Boh schvaluje sexualitu

Je jedna báseň od Tucholského, v ktorej vysvetluje čosi takého: Od pása nahor som kresťan - a od pása nadol som pohan. To je nezmysel! Biblia hovorí: "Boh stvoril človeka - stvoril ho ako muža a ženu." A Boh nás stvoril aj s našou sexualitou! Preto tu o tom hovorím otvorené. Nie je to oblasť tabu. Boh ma stvoril ako muža - a vás mužov tiež. Budme teda mužmi - a nie pajácmi! Boh vás stvoril ako ženy. Teda budte ženami! Tá kŕčovitá snaha žien, aby boli ako muži a naopak, je predsa chorobná. Rozumejte: Budte predsa skutočnými ženami! Budte ozajstnými mužmi! "Boh stvoril človeka - muža i ženu" a nestvoril ešte nejaké tretie pohlavie. Boh schvaluje našu sexualitu. Môžem to vedieť. Nemusíme tu nič potláčať. Do stvoreného sveta patrí aj to celé napätie z toho, že sú muži a ženy.

Sme však padlé stvorenia. Svet už viac nie je taký, aký vyšiel z Božích rúk. A preto je práve táto dôležitá a jemná oblasť pohlavnosti v takom veľkom nebezpečenstve. Preto Boh ochránil túto oblasť:

b/ Boh chráni sexualitu manželstvom

Boh schvaluje sexualitu a chráni ju manželstvom. Manželstvo nie je spoločenská zmluva, ale Božie nariadenie.

Jeden americký psychiater, ktorý o tejto oblasti napísal obsiahlu knihu a vôbec nie je kresťanom, hovorí: "O celej tej otázke nieto výstižnejšej vety ako je v Biblia: 'Boh stvoril človeka -stvoril ichako muža a ženu.'" A pokračuje: "nie som kresťanom, ale ako psychiater tvrdím, že jedine správne je - manželstvo." Rozumejte dobre: verné manželstvo - nie siedme, ôsme, deviate alebo desiate "manželstvo" filmových hviezd z Hollywoodu! Je to tiež jedno zo šialenstiev nášho času a ukazuje celú našu bezmocnosť, že takéto "manželstvá" sú považované za ideálne. Boh stvoril manželstvo ako inštitúciu - manželstvo lásky a vernosti.

Konečne by som teraz chcel mať malú prednášku o manželstve: Vy, milé ženy, ešte nie ste dosť dobrými ženami, keď varíte svojim mužom dobré jedlá a prišívate odtrhnuté gombíky. Vy, mužovia: nestačí, keď dávate ženám peniaze na domácnosť a dalej sa o ne vôbec nestaráte. Podľa vôle Božej má byť manželstvo vyslobodením z osamelosti! Vy, ktorí ste zosobášení, je vaše manželstvo také? Azda by bolo dobré sa porozprávať a povedať: "Kam sme sa to vlastne dostali? Naše manželstvo malo byť vyslobodením z osamelosti!" Na počiatku hovorí Boh: "Nie je dobré byť človeku samotnému; urobím mu pomoc." Rozumejte: vyslobodenie z osamelosti!

Na tomto mieste rád rozprávam jeden veľavravný príbeh: Ked som bol celkom malým chlapcom, mali sme ísť so sestrou k príbuzným do Stuttgartu na svadbu. Bola to prvá svadba, na ktorej som bol a všetko bolo veľmi zaujímané. Do kostola sa šlo na kočiaroch a potom bola v hoteli veľká hostina. Na konci jedálneho lístka bolo napísané "zmrzlinová bomba". Sedeli sme so sestrou na konci stola a mali sme len jedinú túžbu, aby už konečne prišla tá zmrzlinová bomba. Nekonečne dlho

neprichádzala, pretože stále znova a dlho rozprával nejaký ujo. Tieto príhovory boli pre nás strašne nudné. A predsa som si jeden z nich zapamätal. Jeden ujo, ktorý chcel byť veľmi vtipný, sa postavil a povedal: "Moji milí slávnostrí hostia! Hovorí sa, že v nebi sú pripravené dve stoličky, ktoré sú určené manželom, ktorí ani sekundu nelutovali, že sa zobrali." A vzápäť pokračoval: "Ale tie stoličky sú dodnes prázdne." A v tom momente ho prerušil môj otec. Cez celú spoločnosť zavolal na moju matku, ktorá sedela na druhom konci stola: "Mami, tie stoličky dostaneme my!" Bol som malý a neporozumel som hlbokému zmyslu tých slov. Do môjho srdca však vstúpila radosť, pretože som cítil celé to zázračné teplo takého rodičovského domova. Je vaše manželstvo také? Tak to Boh myslie!

Ked som sa ženil, jeden starý kolega nám hovoril veľmi pekne na slová Písma: "Urobím mu pomoc, ktorá by bola 'okolo neho'." Povedal: "Nie panovníčku, ktorá by na d ním vládla. Nie otrokyňu, ktorá by ležala p o d ním pri jeho nohách. Tiež nie p r i ň o m ako vedľajšia vec. Ale pomoc, ktorá je v ôkol neho." Chcel by som teraz zaspievať veľkú oslavnú pieseň o manželstve; chcel by som, keby som mal na to čas.

Hlboko na mňa zapôsobilo, ked sa môj otec pozrel pri striebornej svadbe na svoju manželku a povedal: "Počas tých dvadsiatich piatich rokov mám ta každým dňom radšej!" Myslel som vtedy na všetky manželstvá, v ktorých za dvadsať päť rokov postupne všetko ochladlo. Hrozné! Sú mnohí, ktorí by svojmu partnerovi mali povedať: "Ty, musíme začať ešte raz od začiatku!" Dá sa to! To sa dá!

Teraz to tretie. Mnohí mladí povedia: "Vôbec nemyslím na sobáš. Ako je to s nami? Môžeme robiť, čo chceme?" Tým chcem povedať:

c/ **Boh chce čistú mladosť**

Viem, znie to dnes smiešne. Myslíte si, že sa Boh riadi módou? Nie je to môj výrok. Hovorí to Božie Slovo.

Chcel by som to trochu podložiť. Pozrite, v Biblia je takáto veľkolepá myšlienka. Hovorí sa tam o jednom mládencovi Izákovi. Otec preň nechal jedného dňa vyhľadať manželku. Izák ide na pole a modlí sa, pretože je presvedčený, že mu Boh

priviedie manželku. A už teraz je verný tejto žene, ktorú ešte ani nepozná. Vy, mladí mužovia, ktorí ešte vôbec nemyslíte na ženenie, smiete byť presvedčení, že vám Boh v pravý čas dá to pravé dievča! A tomu dievčatu máte už teraz byť verní! Alebo naopak: Milé dievčatá, budte verné tomu, koho ešte vôbec nepoznáte! Je to biblická myšlienka. Boh chce čistú mladosť!

Raz mi jeden lekár - psychiater vysvetľoval: "Som presvedčený, že dievča je v podstate schopné skutočne milovať len raz. Jej srdce je skutočne prebudené len raz. Keď dievča malo sedem milých, je - tak to doslova vyjadril - pre manželstvo zhovádená. Vydá sa za siedmeho a myslí stále na toho prvého, ktorého mala rada." Odpovedal som: "Zaujímavé! Ako psychiater ste dospeli k tým istým pravdám ako hovorí Božie Slovo."

Musíme teda povedať úplne jasne: Predmanželský pohlavný styk, lesbická láska, homosexualita, cudzoložstvo, rozvod, to všetko sú hriechy, za ktoré sa musíte zodpovedať pred tvárou svätého Boha!

Mohol by som tu vlastne skončiť. Viem, akou veľkou pomocou bolo pre mňa ako mladého človeka, keď som pochopil, čo je Božia vôla a že On rozhoduje o tom, čo je dobré a čo zlé. Bol by som ale smutný, keby som tu prestal a nepovedal ešte niečo dôležité.

4. Ako prekonáť túto biedu

V Biblia je jeden nádherný, otriasajúci príbeh: **Ježiš, Syn živého Boha, je uprostred Iudí.** Zrazu nastáva hrozný rozruch. Uvolňujú miesto. Zmes Iudí - kňazi a zberba - privádzajú peknú mladú ženu. Vidím ju zreteľne pred sebou v natrhnutých šatách. Vlečú ju pred Ježiša a hovoria: "Pane Ježišu! Túto ženu sme pristihli pri cudzoložstve s cudzím mužom. Boží zákon hovorí, že cudzoložník má byť odsúdený na smrť. Stálesi taký milosrdný, Pane Ježišu, ale proti Božej vôle nebudeš určite nič namietať. Chceli by sme teraz počuť z tvojich úst, že táto žena musí byť ukameňovaná!" Ježiš sa na tú mladú ženu pozrie a odpovie:

"Áno, Boh to berie veľmi, veľmi vážne; a podľa Božej vôle má byť odsúdená na smrť." Na tvárich už vidieť škodoradost. Niektorí už dvihajú kamene, aby cudzoložnicu ubili kameňmi. Ježiš ale ešte pokračuje: "Ešte moment! Ten z vás, kto je celkom a úplne bez hriechu - v myšlienkach, slovách a skutkoch - ten nech hodí prvý kameň!" Potom sa Ježiš zohne a píše niečo do piesku. Rád by som vedel, čo písal, ale to už nie je v Biblia. Po dlhšom čase sa narovná - a hľa, celé priestranstvo je prázdne, iba tá žena tu ešte stojí. V Biblia je napísané: "Odišli obviňovaní svojím svedomím."

Dovoľte mi opýtať sa vás všetkých: "Smel by do tej ženy ako prvý hodíť kameň niekto z vás - lebo je v tejto oblasti celkom čistý - v myšlienkach, slovách a skutkoch? Mohol by si hodíť prvý kameň?" Nikto, však? Teda sme tu zhromaždení hrievníkov, áno, to skutočne sme.

Vidíte: Títo ľudia urobili jednu veľkú chybu. "Odišli obviňovaní svojím svedomím." Mali by to urobiť opačne. Mali by povedať: "Panе Ježišu! Musíme sa postaviť vedľa tej ženy. Ty si ju nezatrati, pomôž aj nám!" V sexuálnej biede dnešného sveta nepoznám inú pomoc ako Ježiša. A keď to tak hovorím, hovorím to ako ten, ktorý žil z Ježišovej pomoci. Nehovorím teórie, keď hovorím o Ježišovi. On bol životom môjmu života a je ním až do tejto chvíle. Ani sám farár nie je neutrálny, tiež je mužom. Potrebuje Spasiteľa tak isto ako vy. Zakúsil som obe stránky Ježišovej záchrany, a to, že:

a/ Ježiš odpúšťa vinu

Ani farár, ani kňaz, ani anjel nemôže odpustiť vaše hriechy. Neodpustiteľnou vinou je prvá nečistá myšlienka a každý pád. A tak sa so svojimi vinami blížite k večnosti, na Boží súd - ak nenájdete predtým Ježiša a nevyznáte Mu hriechy, aby vám odpustil. Ježiš je jediný, ktorý môže odpustiť naše hriechy.

Postavte sa v duchu pred Ježišov kríž a povedzte: "Predkladám Ti teraz všetky svoje hriechy mladosti. Priznávam sa Ti ku všetkým svojim nečistým pomerom. Nechcem nič zamlčať." Vzhliadnite potom k Jeho krízu a hovorte: "Tvojou som krvou draho kúpený, Tys spásou mojou, ty len sám. Niet

spravodlivosti, niet vo mne neviny. V Tebe mám svoj liek jediný!" Počujete? "Krv Ježiša Krista, Božieho Syna, očistuje nás od každého hriechu." Aké to osloboďujúce slovo!

Ako sedemnástročný vojak bol som dosť vyobracaný v mlyne špiny. Zrazu som sa prebudil a pri pohlade na cestu plnú špiny som sa pýtal: "Kto zoberie zo mňa moju premárnenu mladost?" A tu som porozumel: "Ježiš zlikviduje moju minulosť. Ježiš odpustí moje viny!" Obrátil som sa k Nemu. A teraz už viac bez Noho nechcem žiť.

Raz som o tom rozprával na veľkom zhromaždení v Düsseldorfe - že Ježiš odpustením vín likviduje minulosť. Ked už po skončení zhromaždenia všetci odchádzali, zrazu vidím, ako sa cez odchádzajúci dav ku mne prediera jeden vysoký elegantný pán. Konečne stojí úplne vzrušený predomnou a pýta sa: "Je to pravda, čo ste povedali, že existuje odpustenie previnení?" "Áno," odpovedám, "vďaka Bohu! Z toho žijem!" Tu odpovie: "Som psychiater. Pozrite, ku mne prichádza mnoho ľudí s duševnými chorobami. Majú komplexy. Ale oni nevedia, čím trpia. Väčšinou sú to staré viny, na ktoré sa už ani nevedia alebo nechcú presne rozpamätať. Musím s nimi dlho spolupracovať, aby som tieto staré príhody dostal z ich podvedomia do vedomia. Ďalej som však už bezmocný. Môžem priviesť starú vinu na denné svetlo - klamstvo, zvadu, nezdržanlivosť. Ale často som si v pochybnostiach myslí: 'Keby som tak mohol tú vinu aj úplne odstrániť.' A preto sa vás pýtam, pán farár Busch, naozaj existuje niekto, kto môže odstrániť viny? Je to pravda, alebo nie?" Na to som zase šťastne potvrdil: "Vďaka Bohu! Áno!" Pritom mi došlo, akú máme v Novej zmluve neslýchanú a veľkolepú zvest: Ježiš odpúšťa viny!

A ďalej:

b/ Ježiš rozväzuje putá

Raz som povedal veľmi peknej mladej sekretárke: "Slečna, kráčate do pekla! Váš pomer k šéfovi je hrozný. Nerobte predsa nešťastným toho muža a jeho rodinu!" Tu s bolesťou v tvári odpovedala: "Neviem sa z toho dostať! Mám ho totiž rada!" "Áno", odvetil som, "ale ten muž má predsa ženu a deti! Ste krutá!" Opäť povedala: "Neviem sa z toho dostať!" Pritom som

cítil, ako sama pocituje utrpenie toho pomeru, ktorého putá však nevie roztrhať. Bol som šťastný, že som jej mohol povedať: "Pozrite, my naozaj nemôžeme roztrhať reťaze hriechu, ale v Biblia stojí: 'Ked' vás Syn Boží vyslobodí, budete skutočne slobodní.' Volajte na Ježiša! On vie roztrhať aj také temné zväzky!"

Veľmi rád spievam verš piesne: "Ježiš prichádza, putá už pukajú, povrazy smrti v dvoje sa trhajú." - a ako farár vo veľkomeste som neraz zažil, ako sa putá smrti trhali! - "Náš záchranača prichádza. On, Boží Syn nás skutočne vyslobodí. Vynáša k sláve z hriechu a hanby: Ježiš prichádza, putá už pukajú!"

Na tomto mieste našej sexuálnej biedy a závislostí je jasné, že mladí aj starí potrebujú Spasiteľa, Vykupiteľa. Môžeme si vyskúšať, že Ježiš dáva nádherné a úplne reálne vykúpenie! Potrebujete Spasiteľa, inak bude vaša existencia veľmi biedna!

5. Svet túži po "agape"

Musím ešte niečo dodať. Mnoho dievčat hovorí: "**Áno, už máme štyridsať a ešte sme sa nevydali.** Ako je to teda s nami?"

Pozrite: Som stopercentný pacifista, pokojne sa k tomu priznávam, a stal som sa ním vlastne oslovený biedou takýchto dievčat. V druhej svetovej vojne padlo päť miliónov mladých mužov. Znamená to, že piatim miliónom dievčat bolo odopreté najvyššie prianie ich života, aby urobili šťastným jedného muža; že päť miliónov dievčat musí ísť cestou života osamelych. Potrebujem ešte viac dôvodov proti vojne? Mali by ste si niekedy ujasniť, čo znamená pre náš národ táto mlčiacia bieda piatich miliónov dievčat! Tí muži, ktorých chceli obšťastniť, ležia na bojových poliach. Chcel by som takým dievčatám povedať: "Preboha, nekradnite teraz hrievnym spôsobom to, čoho sa vám nedostalo! Nevkrádajte sa do cudzích manželstiev! Je to prúd nebezpečenstva a pokušenia, ktorý vnikol do nášho národa." "Áno, ale čo s nami?", pýtajú sa. Tu odpovedám:

"Keď už ste tak vedené, povedzte na to svoje 'Áno'. Nemusíte byť bezpodmienečne chudery, aj keď ste sa nevydali!"

Biblia rozpráva o nevydatej žene menom Tabita. Bývala v meste Joppe, dnešnom Jaffe. Pri jej smrti bol práve nablízku apoštol Peter. Zavolali ho. Petrovi sa až dych zastavil, keď vstúpil do izby, v ktorej zomrela. Myslel si: "Určite tá stará panna leží na svojom smrteľnom lôžku celkom opustená!" A tu, hla, plná izba! Je tu vdova, ktorá hovorí: "Túto sukňu mi ušila Tabita!" Jeden slepec dosviedča: "Bol som taký opostený. A každé nedeľné popoludnie od tretej do štvrtnej Tabita prichádzala a hodinu mi predčítala. Bola to svetlá hodinka môjho života!" Sedeli tu malé deti - viete, také, čo im ešte z nosa tečie - a zvestovali: "Sme deti s klúčikmi na krku. Nikto sa o nás nestaral. A potom prišla Tabita a ujala sa nás!" Zrazu si Peter uvedomil: "Tabita mala omnoho bohatší život ako mnohé vydaté ženy, ktoré zatrpkli pri nudnom partnerovi!"

My máme pre lásku len jedno slovo. V gréctine sú ale pre lásku dve slová. A Nová zmluva je napísaná grécky. Láska, o ktorej sme hovorili najprv, je v gréctine "eros". Z toho je aj slovo "erotika". Druhé slovo pre lásku je "agape". To je tá Božia láska, ktorú môžem dávať ďalej.

Vy mladé dievčatá, ktoré ste sa nevydali, povedzte svojej ceste "Áno" - a naplňte svoj život s "agape"! Svet túži po takej láske.

Môžem to zopakovať ešte raz? Boh určuje, čo je dobré a čo je zlé! Boh hovorí: **Čistá mladosť, verné manželstvo.** A keď nás nevedie do manželstva, potom ide o prijatie tejto cesty.

6. Láska, na ktorú nemáme právo

Nakoniec by som ešte raz chcel hovoriť o Ježišovi. Téma zní "Naše právona lásku!" **Najednu lásku ale právom nemáme, tú dostávame zdarma.** Je to láska Ježiša Krista. Sme hriešníci. Potrebujeme Spasiteľa. Chcel by som vám povedať svoje osobné svedectvo.

V Tretej riši som zase raz sedel vo väzení - pre svoju vieru. Navštívil ma väzenský farár a povedal: "Vaše vyhladky sú strašne čierne." Potom odišiel. A ja som zostal opäť sám vo svojej cele. Bola veľmi úzka. Celkom hore bola malá škáročka svetla. Bola zima a mrzlo. Ach, celá atmosféra, do ktorej som sa dostal, bola taká bezútečne chladná. Bolo mi smutno za ženou, za deťmi, za službou, za mojimi mládencami, vedľ som bol ich farárom. A tak som tu sedel - bez nádeje, že sa niekedy odtiaľ dostanem. Keď nastal večer, prepadlo ma bezhraničné zúfalstvo. Neviem či vás niekedy vo vašom živote prepadlo skutočné zúfalstvo. Bola to však chvíľa - nemôžem o tom svedčiť inak - **ked do mojej cely vstúpil Pán Ježiš!**

On žije! Môže chodiť cez zatvorené dvere. Urobil to a pred očami mi postavil svoju smrťna kríži, kde pre mňa hriešného zomrel. A moje uši počuli Jeho slovo: "Ja som ten dobrý pastier. Dobrý pastier k ladie svoju dušu za ovce." V tej chvíli prešiel z Ježišových rúk na mňa taký prúd Božej lásky, že som to skoro neunesol, bolo toho na moje srdce skoro privela. A pochopil som: To je tá láska, ktorú si nezasluhujeme, na ktorú nemáme právo, ktorá nám bola darovaná.

Táto Ježišova láska je otvorená aj pre vás! Prečo nechávaš tento prúd pretekať pomimo? Chce preniknúť až doprostred tvojho srdca!

Je možné rozprávať sa **s Bobom?**

Vo Švábsku sa rozpráva jeden milý príbeh: Do jednej švábskej dediny prišli povrazolezci, ktorí večer chceli vystupovať. Mali už postavenú konštrukciu, uprostred s dlhým povrazom. Okolo ide jedna matka s dieťaťom, ktoré sa jej pytá:

"Mamička, to na tom povraze môže volakto aj chodiť?"
 A matka na to odpovedá: **"Kto to vie, ten môže, ale ja to neviem!"** Kto to vie, ten môže.

To je prvé, čo vám musím k našej téme povedať.

1. *Kto to vie, ten môže*

Áno, je to možné, - ved Boh je tu prítomný! -, tomu, kto to vie! Ale mnohí z vás musia tiež povedať: "Ale ja to neviem!" Prirodzene, je možné sa s Bohom rozprávať! Ked sa viete rozprávať s pánom Majerom, prečo by ste to nevedeli so živým Bohom? On je tu! Ale predsa - viete sa s Bohom rozprávať?

Ešte ako dieťa som sa naučil túto pieseň: "Tam daleko v nebi, kde žijú anjeli, tam Boh hľadí..." A tak som si mysel: "Tak potom nemá význam sa modlit, lebo tak hlasno kričať neviem, aby ma Boh tak daleko v nebi počul!" A Rusi sa posmievajú: "Vyslali sme do vesmíru Sputnik. Keby tam volajaký boh bol, tak by sme sa museli s ním stretnúť." Pozrite, mnohí tomu nerozumejú a pýtajú sa: "Kde je Boh? Ďaleko v nebi? Tam hore? Ako vysoko? Sto kilometrov, tisíc kilometrov?" Chcel by som vám to ihned celkom jasne vysvetliť: "V diaľke nebies", o tom Biblia nehovorí, ale Biblia hovorí o niečom celkom inom. Hovorí o živom Bohu: "Na ozaj nie je daleko od nikoho z nás." Na inom mieste to vyjadruje takto: "Zo všetkých strán ma obklopuješ." Tomu porozumieme len vtedy, ked pochopíme, že našimi schopnosťami dokážeme vnímať iba trojrozmerný svet. Svet je však väčší. Boh sa nachádza v inom rozmere, ale tesne blízko nás. Ked ste hrešili, stál vedla vás - a mlčal. Sú ľudia, ktorí sa dožili 40 alebo 50 rokov svojho života - to značí 40 alebo 50 rokov pred Ježišom tvárou hrešili - a On mlčal.

Prirodzene, že je možné sa s Bohom rozprávať! Ale je to tak ako u toho povrazolezca; ten, čo to vie, tomu to aj možné je. Väčšina ľudí dnes však musí povedať: "Ja to neviem." Prosím vás, budte raz celkom úprimní! Neviete sa modliť! Mohol by, kto to vie. Neviete to však!

To je ten hrozný príznak našej doby, že ste stratili

schopnosť sa modliť a veriť. Slávny spisovateľ Franz Werfel napísal román: "Spreneverené nebo". V ňom napísal jednu vetu, ktorá ma sprevádza celým životom - vždy, keď mám jednač s ľuďmi. Táto veta znie takto: "Znakom modernej doby je, že sa človek metafyzicky otupuje." "Metafyzickými" nazývame tie večné veci, ktorí súce skutočne jestvujú, ale v inom, nie trojrozmernom svete. "Metafyzické otupenie" znamená, že človek je tak dlho ohlupovaný rádiom, televíziou, prázdnymi rečami, propagandou, ideológiou, politikou, susedmi, terorom v továrnach, až stratí schopnosť rátať s tým, že je tu Boh a že sa s Ním možno aj rozprávať. Dá sa rozprávať s Bohom? Dalo by sa, ak by človek neboli ohlúpnutý 100 ročnými dejinami duchov.

Jeden 16-ročný chlapec mi rozprával o otrásnom zážitku, ktorý prežil, keď narukoval na vojnu. Jeho útvar zažil bombardovanie. Keď ako prvý vyšiel z úkrytu, našiel človeka, ktorého dotrhali črepiny granátu. Chcel mu pomôcť. Ten mu však povedal: "Musím zomrieť. Už mi nemusíš pomáhať. Potrebujem len niekoho, kto by sa so mnou pomodlil. Syn môj, pomodli sa so mnou!" Chlapec odpovedal: "Ja patrím k Hitlerjugendu a tam nás učili preklínať a nie sa modliť."

Potom ten chlapec utekal za veliteľom a prosil ho: "Pán veliteľ, príde!" Veliteľ si kľakol vedľa toho roztrhaného muža, ktorému už vyliezali črevá: "Čo chceš, priateľu?" spýtal sa. "Pán veliteľ, musím zomrieť, pomodlite sa so mnou!" "Nebesá! Modliť sa neviem!" A potom veliteľ privolal nadporučíka. Nakoniec tam stojia tí skúsení velitelia, ktorí sú hrdí na to, akí sú chlapí, ktorí dokážu vyrozprávať každý dvojzmyselný vtíp, vedia dobre nadávať, ale ani jeden z nich sa nevie pomodliť. Nedokážu vykoktať ani jednoduchý Otčenáš. Chlapec mi povedal: "Stál som tam a povedal som si: "Keď sa z tejto špinavej vojny dostanem, prvé, čo urobím bude, že pôjdem niekam, kde sa môžem naučiť modliť. Nechcem tak biedne zdochnúť ako tento chlap!"

Vidíte, to je situácia našej doby. Či som u generálneho riaditeľa alebo u robotníka: Jeden je príliš múdry, aby sa modlil a druhý je pod tlakom voľnomyšlienkovstva. Už to nevieme.

A to je vlastne tá povážlivá katastrofa, čo múdry Franz Werfel nazýva "metafyzickým otupením." Preto tá hrozná bezmocnosť voči každému úderu. Sedel som v Essene v protileteckých krytoch s ľudmi, ktorí mali veľkú hubu a nadnesene hovorili o konečnom víťazstve, o úžasnom vodcovi a o Veľkonemeckej ríši, ale ked už potom padali bomby, vtedy nariekali. A my, kresťania, sme sa modlili a spievali im piesne o Ježišovi, aby to mohli vydržať. Oni sami sa už nevedeli ani modliť. Ó, áno, ked sa už človek nevie modliť, je to katastrofa.

Nedávno stál pri mne jeden vzdelaný muž, ktorý mi s úsmevom vysvetloval: "Pán farár, modlitba predsa nič nevyrieši." Osopil som sa naňho a povedal: "Netárajte také hlúposti!" "Ako to?" sptuje sa prekvapene. A ja mu odpovedám: "Pripadáte mi, ako ked človek s amputovanými nohami vyhlasuje: 'Lyžovanie predsa nemá význam!'. On to ale vôbec nevie!"

O lyžovaní možno diskutovať, ale nie s ľudmi, ktorí majú amputované nohy, však? Ale takí sme aj my. Nevieme sa modliť, ale vyhlasujeme: "Modlenie nemá význam!" Z mojich slov počujete, že som v tomto bode stratil rešpekt pred nemeckým mužským svetom. To má svoje príčiny, verte mi! Čím sme úbohejší, tým veľkolepejšie heslá dokážeme vykrikovať. Kiežby som vás mohol dovest k tomu, aby ste sa dnes večer stíšili a povedali: "Boh vie, že to minimum, čo by kresťan mal vedieť, je modliť sa! A ja to neviem!"

Nad otupením nášho biedného Ľudu ma netrápi len hnev, ale chytá sa ma aj veľká bolest. Viete, je mi smutno, ked myslím na to, s akou samozrejmostou sa cirkev ešte stále tvári tak, ako keby sa všetci Ľudia vedeli modliť. Je to u vás tiež tak? Na Vianoce prídu do kostola aj takí Ľudia, ktorí inak nikdy do kostola nechodia. Na takýchto vianočných službách Božích je všetko preplnené. A ked farár vyzve prítomných - a to sa ma dotkne - : "Pomodlíme sa!" potom všetci skladajú ruky a skláňajú svoje hlavy. Vtedy by som najradšej skríkol: "Netvárte sa tak! Ved ani 10 % z vás sa nevie modliť! Ved to sa len pretvarujete!" Nemám pravdu? Pri sobášoch: "Pomodlíme sa!" Na pohreboch: "Pomodlíme sa!" Vtedy tam stoja

s klobúkmi v ruke, a myslia si, že keď sa do nich pozerajú, že to sa už pomodlili. A potom sa ide piť!

Ked som bol vojakom - už pred rokom 1915 - dostali sme rozkaz ísť do kostola. Pred odchodom z kasárne nám rotmajster vydal pokyny: "Celkom potichu vydete medzi lavice. A keď už tam ste, zostanete stáť, odložíte prilbu, napočítate pomaly do 12 a potom si sadnete!" A ľudia videli vojakov a mysleli si: "Ako pobožne sa tí modlia!" Pritom oni len pomaly počítajú do 12 a potom si sadnú! Myslím si, že pri sobášoch a pohreboch, keď sa hovorí "Pomodlíme sa!", ľudia nepočítajú ani do 12. Preto je mi to veľmi ľúto, keď si pomyslím, že voľakedy sa mohlo povedať: "Pomodlíme sa!" - a ľudia sa vedeli modliť a nepredstierali modlenie.

Veľký bádateľ afričkého vnútrozemia Dávid Livingstone, jeden z najväčších osobností, aké poznal svet, smelý, učený a múdry, odišiel do večnosti - svetský človek by povedal: zomrel - takýmto spôsobom: Putoval v afričkom vnútrozemí len so svojimi domorodými nosičmi. Jedného rána nosiči zbalili batožinu a zložili stan. Len Livingstonov stan ešte stojí. Nerušia ho, pretože vedia: Ránosa modlieva. Hovorí so svojím nebeským "Tuan" - svojím Bohom. Ale tentokrát to trvalo nejako dlho. Konečne sa vedúci skupiny nosičov pozrel cez škáru do stanu a vidí: Ešte klačí. Počkali až do poludnia. Potom sa konečne odvážili otvoriť stan. Tu on ešte stále klačal, ale jeho srdce už nebilo.

Tento veľký muž a významný človek zomrel na kolenách pri modlitbe, tak odišiel domov k svojmu Pánovi. A nemecký meštan hovorí: "Modlit sa nemá zmysel!" Nehanbíme sa?! Namiesto toho, aby sme povedali - s plačom - : "Ja to už neviem!" Tento muž to vedel. Zomrel na kolenách. My umierame v nemocničiach s injekciami. Ináč by sme umieranie nevedeli vydržať, keby nás lekári neomámili. Tento muž nepotreboval žiadne injekcie. Hovoril s Bohom. A v rozhovore s Ním odišiel do večnosti.

Ako je to s modlením v našich domácnostiach? V mojom rodičovskom dome - bolo nás osem súrodencov - to bývalo takto: Ráno pred raňajkami smesa všetci zhromaždili. Zaspievali

sme si jednu pieseň: "Ranný svit večnosti ...", alebo "Chválte Pána ..." Potom sme si prečítali jeden úsek z Biblie. Nakoniec sa môj otec pomodlil. To že sa doma modlilo, ma sprevádzalo i v čase, keď som sa stal bezbožným. A keď som sa stal odpadlíkom a keď som ako mladý dôstojník sklzol na zlé chodníčky, modlitba mojich rodičov bola ako povraz, ktorý ma strhol späť. Máte ešte rannú pobožnosť? Vy, muži, Boh si raz vyžiada od vás duše vašich detí a žien, keď ste nezastávali riadne úlohu hlavy rodiny. Ako sa u vás začína deň? Zaspievate si nejakú pieseň? Prečíta sa niečo z Biblie? Neviete sa modliť? Čo sa stane, keď vaše malé deti povedia: "Tatko, pomodli sa niekedy s nami!"

Zažil som raz, že ma jeden vzácny pán z Essenu poprosil: "Navštívte ma niekedy!" A tak tam sedel so svojou manželkou a oznamoval mi: "U nás sa stalo niečo zvláštneho. Môj 16-ročný syn prišiel z vášho mládežníckeho krúžku a spýtal sa: 'Prečo sa u nás nemodlíme?' Keď som mu vysvetlil: 'Ach, to sú všetko len také formulky. To predsa nemá nijaký význam!', syn sa dalej spýtoval: 'Otecko, čo si myslíš o DUCHU SVÄTOM?' Na to som mu odpovedal: 'Tak o ňom si už vobec nič nemyslím!' Na to syn konštatoval: 'To je práve to nešťastie našej rodiny. Potrebujeme otca, ktorý sa vie modliť o DUCHA SVÄTÉHO!'" To mi rozprával tento muž. A potom som sa ho spýtal: "Počujte! Mám vášho syna pokarhať, že bol trocha drzý k svojmu otcovi?" Ale ten pán odpovedal: "Nie, nie! Myslím to tak: Ak má chlapec pravdu, potom je to so mnou zlé!" Na to som mu mohol len povedať: "Je to s vami zlé. Chlapec má pravdu." "Áno", povedal, "tiež sa toho obávam. Čo mám robiť?"

Chápete: Ten muž si zrazu uvedomil: "Ako otec rodiny som zanedbal svoju najdôležitejšiu povinnosť!" Nestačí svojim deťom kupovať iba ošatenie a stravu. Vy, otcovia, máte väčšiu zodpovednosť! Viete sa modliť?

Viete, keď uvažujem o ľudoch dnešných dní, prichádza mi na myseľ tento príklad: Medzi námorníkmi koluje povest, že nad siedmimi oceánmi stráší jedna lode, ktorá je celkom opustená, a predsa sa nepotopí. A potom by sa mohlo stať, že volajaký parník sa plaví po mori a zrazu zbadá túto lode. Nadviaže s ňou spojenie, - ale lode sa neozýva! My sme tiež ako takéto strašidelné

lode. Boh nám vysiela signály na spojenie. "Chvílu s láskou, potom s žiaľom prichádzaš ty ku mne, Bože, aby si aj moje srdce pre seba si pripravil." Boh nadväzuje s nami spojenie prostredníctvom udalostí a zážitkov - a predovšetkým prostredníctvom slova Božieho. Ale my nevieme odpovedať! Sme strašidelné lode!

Ked som o týchto veciach hovoril, zažil som, že sa potom jedno malé dieťa pýталo svojej matky: "Prečo ten ujona kazateľnici tak nadáva?" Dúfam, že to chápete: Nenadávam, ale niekedy mi až srdce puká od žiaľu, kam až dovedli náš úbohý národ - inteligenciu a robotníkov, mužov a ženy, starých a mladých - že už jednoducho nedokážu vzývať Boha, ktorý stojí vedľa nich.

Mnohí ľudia sú "veriaci" alebo "nábožní" - len sa nevedia modliť. Keď navštievujem domácnosti, stále sa stretávam s ľuďmi, ktorí hovoria: "Sme veľmi nábožní, pán farár. Moju matku poznal aj pán pastor Schulze. Poznali ste ho? Nie? Moja matka ho poznala veľmi dobre!" Na to som odpovedal: "Spolu ajsa vašim farárom Schulzom sa dostanete do pekla, ak nepoznáte Ježiša. Otázkou je, či viete vzývať meno Ježišovo, či sa viete modliť!" Prosím, pýtajte sa sami seba: "Viem sa modliť? Modlím sa?" - a dajte si sami odpoved.

Možno si poviete: "Prestaň, farár Busch! Radšej nám povedz, ako sa naučím modliť?" A k tomu sa teraz musím dostať.

2. Ako sa naučím modliť?

a/ Prvý výkrik

No, ako sa učíme hovoriť? Viete si spomenúť, ako ste sa učili hovoriť? Nie, už si nespomínate! Ani ja! Ale ak sa chcete naučiť modliť, musíte sa najprv naučiť tú prvú hlásku ozajstného života z Boha. Chcem vám povedať, ako znie.

Pán Ježiš raz rozprával príbeh: Dvaja muži išli do kostola. Jeden z nich bol jemný muž a mal vysoké postavenie. Hned išiel dopredu a začal: "Milý Bože, ďakujem ti, že som taký jemný chlapík!" Tu si už Boh zapchal uši. Ten muž už mohol hovoriť, koľko len chcel, Boh už vôbec nenačúval. Aj také niečo sa stáva.

Druhý bol dosť biedny typ. Povedali by sme: "Lahký kriminálnik." Obchodoval načierno, pašoval, alebo robil niečo podobné. Biblia o ňom hovorí ako o "publikánovi". Keď vchádzal do kostola, premohol ho strach zo sviatočného prostredia, preto ostáva stáť pri vchode a myslí si: "Sem vôbec nepatrím! Do krčmy, kde je živo, tam skôr, ale sem nie!" Už chcel odísť, keď mu napadlo, prečo sem vlastne prišiel. Nekonečne sa mu cnelo po Bohu. My všetci predsa tak nekonečne túžime po Bohu. Vrátiť sa domov k nášmu Otcovi! A preto sa tento muž nemôže vrátiť. Ale do kostola tiež nemôže. Uvedomuje si, ako vyzerá jeho život - a tak len zloží ruky a hovorí len jednu vetu: "Bože, bud milostivý ku mne hriešnemu!" V Biblia sa hovorí: "Vtedy sa rozozvučali nebeské chóry." Jeden človek znova ožil.

Prvý výkrik znovuzrodeného života znie: "Zhrešil som!"

Rád to znázorňujem nasledovne: Keď sa narodil môj prvý syn, prežíval som pôrod, ktorý bol veľmi ťažký, so svojou manželkou. Myslel som na Ježišove slová: "Žena, keď rodí, má zármutok." Myslel som si, že moja milovaná žena, ktorej hlavu som držal, to skoro ani nevydrží. Zrazu počujem hlások, vreštavý hlások. Dieťa je tu! Nový život! Nebol to nejaký krásny spev, toto vreštanie! Ale ja som reval, ako zámocký pes, keď som to počul. Viete to pochopiť? Toto mnou otriaslo - prvý výkrik nového života!

Vidite: Prvý výkrik života z Boha je ten, keď človek konečne príde do svetla pravdy a povie: "Zhrešil som! Bože, zamiluj sa nado mnou, hriešnikom!" Všetko vaše modlenie bude nanič, ak na začiatku nestojí tento prvý výkrik života. Ešte som nevidel dieťa, ktoré by začalo veľkými rečami, ale na začiatku prichádza prvý výkrik života. Inej cesty ani do Božieho kráľovstva niesť!

Prvý výkrik života! Bolo už niečo také vo vašom živote? Nie? Potom sa, preboha, stíšte! Nie som propagandistom cirkvi, moji priatelia, ale bol by som rád, keby sa niekoľkí z vás nedostali do pekla! Nedá sa to inak, ako tak, že vydáte prvý výkrik nového života z Boha: "Zhrešil som! Bože, bud milostivý mne hriešnemu."

Ked sa mánnotratný syn vrátil od svíň domov, prvé, čo povedal, bolo: "Otče, zherešil som proti nebu i pred tebou." V tom okamihu, keď to vypoviete, stojí pred vami Syn Boží, Ježiš a zvestuje vám: "Môj milý, moja milá, zomrel som pre tvoje hriechy! Ja som zaplatil za teba!"

b/ Len deti Božie sa vedia správne modliť

Nedávno som stretol jedného známeho, ktorý má tri roztomilé malé deti, jedného chlapca a dve dievčatá. Ked mi tak kráčali naproti, počul som, ako deti svojmu otcovi rozprávali: ako kniha a všetci naraz. A ich otec sa snažil, aby všetkým odpovedal. Došiel som k nim a povedal: "Dobrý deň, pán XY! Dobrý deň, detičky!" Ako to býva zvykom! A pozrime sa: Deti okamžite zatichli. Pred cudzím hned stíchli. To znamená: Deti vedia vlastne riadne hovoriť len so svojím otcom alebo matkou. Ked príde cudzí človek, sú v pomykove.

Tak aj my sa dokážeme správne modliť, až keď sa staneme detmi Božími! Modliť sa nevieme preto, lebo nie sme detmi Božími.

Áno, sme "veriaci", sme konfirmovaní; dostali sme kresťanskú výchovu, chodíme na Vianoce do kostola; zdravíme sa farárovi "Dobrý deň" a neboxujeme ho medzi rebrá, takí sme zdvorilí. Jeden prebudenecký kazateľ raz povedal: "Vy ste ako pokrstené zajace!" Na to sa ho spýtali: "Čo to má byť?" A on odpovedal: "Keby si chytíl zajaca a pokrstí ho, hned by zase utiekol do pola. Tak to robíte aj vy. Sotva vás pokrstili, už sa zase hned vracieť do sveta!" Milí priatelia, tak sa modliť nedá. Len deti Božie sa vedia riadne modliť! A preto len deti Božie sa vedia riadne tešíť zo života.

Pozrite: Musíte sa stať detmi Božími. Od prírody nimi nie ste. Možno máte kresťanský náter, ale nie ste detmi Božími. Dieťaťom sa človek stáva - narodením, dieťaťom Božím - znovuzrodením. Musíte sa stať dieťaťom Božím - potom sa budete vedieť modliť! Áno, deti Božie už nemôžu žiť bezmodlenia! Pre deti Božie je modlenie ako dýchanie. Moji chlapci sa často natahujú, keď na seba vykrikujú: "Nezabudni dýchať!" Vy zabúdate na dýchanie dušu! Pre deti Božie je modlenie dýchaním. Musíte sa preto stať dieťaťom Božím!

V krátkosti vám rozpoviem, ako sa niekto môže stať Božím dieťaťom: Len prostredníctvom Ježiša! On povedal: "Ja som dvere. Ten, kto vchádza cezo mňa, bude zachránený." Ježiš prichádza k nám cez hmly sveta, so stopami po klincoch na rukách a nohách. Nezaujímal ste sa o Noho, pokladali ste za hlúpost zaoberať sa Ježišom. On k vám však predsa príde. Môže sa stať, že Ho spoznáte: "Ty muž z inej dimenzie, Ty Syn živého Boha, Ty si predsa mojím vykupiteľom!" Prvým krokom, akosá stať dieťaťom Božím, je: spoznať Ježiša. A druhým krokom je: mať v tohoto Ježiša veľkú dôveru: On môže napraviť môj vnútorný život, môj nepokoj, moju tajnú vinu, moje hriechy mladosti! V Starej zmluve jeden muž Boží hovorí: "Ty vediaš záležitosti mojej duše." Zrazu pocitujeme dôveru k Ježišovi. Dôverujeme Mu zrazu tak, že sa odvážime zanechať nás doterajší spôsob života a odvordať celý svoj život do Jeho rúk. Nazývame to obrátením. To bol okamih v mojom živote, keď som ako 18-ročný zanechal svoj bezbožný život a zasvätil ho Ježišovi. Nikto mi pri tom nepomáhal. Ani ja vám nemôžem pomáhať. Musíte si to s Ním vybaviť sami. Ale riskujte to a povedzte Mu: "Pane Ježišu, prijmi ma k sebe, celý svoj život chcem zasvätiť Tebe!" V tomto momente, keď to urobíte, stanete sa dieťaťom Božím. Prichádzajú ku mnene ľudia a hovoria, že aj iným spôsobom možno dosiahnuť spasenie. Skúste to! Ja však hovorím: Je len jedna brána do kráľovstva Božieho! Touto bránou je Ježiš! Ježiš, ktorý za nás zomrel a vstal z mŕtvych!

Vidíte: Keď ste sa stali dieťatom Božím - ach, hľadajte Ježiša, prosím, On vás hľadá už tak dlho! - potom sa budete vedieť aj modliť, potom sa skončí bieda vášho života, potom Mu môžete povedať všetko, čo máte na srdci - ako dieťa svojmu otcovovi.

Som už teraz starým farárom a zoznámil som sa s mnohými ľuďmi. Dnes som presvedčený, že každý človek - každý! - má svoje temné tajomstvá. Tie nosíme všade so sebou. Ale keď sa stanem dieťaťom Božím, potom môžem svoje srdce otvoriť pred Ježišom. Môžem mu rozpovedať svoje temné tajomstvá, svoje záležitosti, s ktorými sa nedokážem vysporiadátať, svoje temné závislosti. Môžem mu povedať to, čo by som

svoje temné závislosti. Môžem mu povedať to, čo by som nezveril nikomu inému.

Na konci spoločného výletu so skupinou mojich chlapcov rozprávali niekoľkí príbehy zo svojho života. Jeden 18-ročný mladík rozprával: "Bol som nábožný, ale skoro som to všetko hodil cez palubu. Jedného dňa, keď som išiel na biblickú hodinu, som povedal: 'Pane Ježišu, keď sa mi dnes večer osobne neprihovoríš aspoň jedným slovom, tak to všetko nechám. Nedokážem sa vysporiadať so sebou a so svojím životom vo veľkomeste, ak nebudem mať v určitých veciach jasno.'" A potom pokračoval: "Keď som z biblickej hodiny išiel domov, bolo všetko jasné! On vypočul moju modlitbu a prehovoril ku mne osobne!" Dojalo ma to, keď to ten mládenec rozprával, ako z nevery a zúfalstva volal na Ježiša - a dostal odpoved. Akú odpoved však dostaneme, ak budeme volať ako deti Božie!

Moja matka žila v Hülbene pri Urachu v Švábskych Alpách. Cez vojnu mi raz napísala: "Dnes v noci som sa zobudila o tretej hodine. Myslela som na svoje deti v poli a na vnúčatá a na vás v bombardovanej oblasti a na Alžbetu v Kanade, od ktorej nemám žiadne správy. Zmocnili sa ma také starosti, ako keby ma hrdúsil ozbrojenec so železnými rukavicami. Nevydržala som to. Potom som sa modlila: 'Pane Ježišu, prehovor ku mne! Už to nevydržím od starostí.' Potom som zažala svetlo a zobraťa Bibliu" - dobre tomu, kto má stále po ruke Bibliu na svojom nočnom stolíku! - "a otvorila ju. Prvé slová, ktoré som našla, zneli: 'Na Noho uvalte všetky svoje starosti, lebo On sa stará o vás.'" List mojej matky bol zakončený týmito nádhernými slovami: "Potom som rýchlo všetky svoje starosti uvalila na svojho Spasiteľa, zhasla svetlo a s radostou som zaspala!" To je čosi: "Potom som rýchlo všetky svoje starosti uvalila na svojho Spasiteľa, zhasla svetlo a s radostou som zaspala!" Ked sa staneme Božími deťmi, potom môžeme takto žiť.

Pamäťam sa, že moja matka raz povedala: "Včera večer som bola taká unavená, že som sa vôbec nemohla pomodliť. Tak som iba povedala: 'Dobrú noc, milý Spasiteľ!'" Pomyslel som si: "Takto hovoria deti Božie so svojím Pánom, takto

samozrejme!" A On skutočne bdie. V každú dennú i nočnú hodinu je môj Spasiteľ so mnou - a ja patrím Jemu a môžem s Ním naisto počítať.

Porozumeli ste? Ked sa človek nevie modliť, je to katastrofa prvej triedy. Prajem vám váš prvý výkrik: "Zhrešil som! Bože, zmiluj sa надо mnou!" A prajem vám, aby ste nenašli pokoja, kým nebudeste patriť Ježišovi, kým sa nestanete dieťaťom Božím. Potom si už ďalej nemusí o vás robiť starosti.

Ako žiť, ked' neviem, veriť?

1. Bez viery sa nedá žiť

Áno, hned na začiatku vám to musím povedať: **Ked nevieme veriť, potom nevieme ani žiť.** V tom prípade vám ani neviem poradiť. Neveriacemu človeku sa nedá pomôcť. Chcel by som vám vysvetliť, prečo je to tak. Namýšlame si, že Boh je nejakým teologickým pojmom, myšlienkom alebo prírodnou silou alebo niečo podobné. Priatelia moji, Boh je osobnosťou a On skutočne žije a napĺňa všetko vo všetkom. A ked nemám pokoj s Bohom, ak nemám s Bohom vysporiadane záležitosti, áno, ak nie som dieťaťom Božím, potom žijem mimo skutočnosť. A to je nebezpečná vec.

Bola to v mojom živote veľká chvíľa, ked som ako mladý dôstojník v prvej svetovej vojne zrazu pochopil: "Boh je predsa

aj tu!" V tej chvíli som sa cítil ako človek, ktorý s autom narazil do múru. Predtým som tiež hovoril: "Verím v jediného Pánabohu" alebo podobné frázy, ale nechápal som, že je to skutočnosť. Zrazu som však narazil na božiu skutočnosť.

V Biblia je jeden dojímavý žalm, ktorý hovorí o tom, že Boh je taký skutočný, že sa mu jednoducho nedá ujsť. Píše sa tu: "Keby som vstúpil na nebesá, tam si Ty." Americký kozmonaut Glenn povedal, že ním to otriaslo, keď si v kozmickej rakete uvedomil: "Boh je aj tu!" "Keby som vystúpil na nebesá" alebo uháňal do kozmického priestoru - "aj tam si prítomný"! Keby som sa v bani prekopal do šachty aj hlbšie ako 1 000 m - i tam by som stretol Boha! Žalmista hovorí: "A keby som si ustlal v záhrobí, aj tam si Ty." Ked som pred nejakým časom letel do Kalifornie, dala mi moja manželka zospomínaného žalmu jeden úryvok, ktorý som si prečítał, keď som v San Francisku otvoril svoj kufor: "Keby som si vzal krídla rannej zory a býval pri najdalšom mori, aj tam by ma odprevadila Tvoja ruka a Tvoja pravica by ma uchopila." Boh je veľkou skutočnosťou!

A pretože je Boh tou veľkou skutočnosťou, nemôžeme Ho beztrestne vynechať z nášho života. Keď žijem tak, ako by Boha nebolo, tým, že pohŕdam Jeho zákonmi, nesvätím nedele, cudzoložím, klamem, nectím si rodičov, neoslavujem Boha, potom žijem mimo skutočnosti. Za takýchto okolností si neviem poradiť so životom! Obzrime sa po svete okolo seba: Mnohí jednoducho nedokážu žiť; ani tí nie, ktorí zarábajú veľa peňazí. V duši cítia veľký nepokoj: v osobnom živote to neklape, ani v rodine.

"Ako sa vysporiadame so životom, keď už nedokážeme veriť?" Potom nebudem vedieť ani žiť! A už vôbec nie, keď máme umrieť. Ved o sto rokov tu nebude ani jeden z nás. Potom sme všetci prešli smrťou.

Ked niekto povie: "Po smrti už nepríde nič. Potom sme mŕtvi!", potom pouvažujte, komu chcete radšej dôverovať, svojmu srdcu alebo Božiemu slovu? Ako to s nami bude pri umieraní, keď nám zrazu príde na mysel: "Teraz si nemôžem zobrať so sebou nič z toho, čo som si nahonobil!" Niekto si

možno postavil domček, ja nie, možno vy. U mňa je to pekná knižnica. Zo všetkého, čo mi bolo milé, ani z ľudí, ktorí mi boli milí, si nemôžem nikoho a nič zobrať so sebou. Len jedno si zoberieme so sebou do večnosti: Svoju vinu pred Bohom. Predstavte si: Ležíte na smrteľnej posteli, a zrazu si pomyslíte: "Všetko musím zanechať - len všetky moje previnenia a hriechy, počnúc od mladosti, predstúpia teraz so mnou pred tvár svätého a spravodlivého Boha!" Ako máme obstáť pred Božím súdom - bez viery v Toho, ktorý ospravedlňuje bezbožného. A my pred Ním stáť budeme!

Pán Ježiš, ktorý je taký milosrdný, povedal: "Nebojte sa tých, ktorí vás môžu ubiť k smrti." Pred takými ľuďmi by som ja mal strach; ale On hovorí: To sú malé ryby! - "Nebojte sa ich, ale bojte sa toho, ktorý môže zabiť telo a dušu zatratiť v pekelnom ohni." - a ako keby Mu prebehol mráz po chrbte, hovorí Ježiš ešte raz - "Áno, toho sa bojte!"

Pred niekoľkými rokmi žil v Nórsku slávny profesor Hallesby. Zoznámil som sa s ním aj ja. Bol to znamenitý muž. Opravdivý, vážený a vážny Nór. Počas celého týždňa vysielał cez rozhlas bohoslužbu. Viem si ho ešte aj dnes predstaviť, ako stál pred mikrofónom a hovoril: "Môže sa stať, že dnes večer si spokojne ľahnete do posteľe a zajtra ráno sa prebudíte v pekle. Chcel by som vás preto varovať!" Tieto slová spôsobili veľký rozruch, lebo aj Nóri patria do kategórie "moderných ľudí", akí predsa dnes hrajú "fantastickú" úlohu. Jeden novinár z najväčšieho denníka, vydávaného v Oslo, napísal úvodný článok pod názvom "Ved nežijeme v stredoveku" s nasledovným obsahom: Je hrozné, že taký moderný prostriedok ako rádio, môže byť šíriteľom takých nezmyslov! A keď veľké noviny uverejnja niečo také, potom brešú s nimi aj všetky menšie. A celým tým papierovým lesom to šumelo: "Nežijeme predsa v stredoveku!! Ako môže jeden profesor rozprávať o pekle!" Na to redakcia rozhlasu poprosila profesora Hallesbyho, aby celú vec uviedol na pravú mieru. A tak sa profesor Hallesby znova postavil pred mikrofón a prehlásil: "Musím celú záležitosť objasniť. Aj to urobím: Možno, že vy si dnes večer pokojne ľahnete do posteľe a zajtra ráno sa prebudíte v pekle. Chcel by

som vás preto varovať!" Teraz už bol oheň na streche. Pýtali sa všetkých nórskych biskupov: "Existuje peklo alebo nie?" Ešte aj spravodajský časopis "Der Spiegel" sa zapodieval touto záležitosťou a priniesol veľký článok: "Spor o pekle v Nórsku." Neprešiel ani rok od tejto vzrušujúcej udalosti, keď som mal niekoľko prednášok pre študentov v Oslo a večer niekoľko verejných prednášok. Prednáškový cyklus sa začal tlačovou konferenciou. V hoteli sa zhromaždili zástupcovia všetkých novín. Tu sa stala zvláštna vec, keď napravo odo mňa stál novinár, ktorý vtedy vyvolal celý ten rozruch a naľavo profesor Hallesby, ako zástupca evanjelickej tlače. A potom mi ten novinár povedal: "Pán farár Busch, mám spor s profesorom Hallesbym. Vy ste moderný človek. Aký je váš názor: 'Existuje peklo?'" "Áno," odpovedal som, "samořejme, že existuje peklo! Samořejme!" "Neviem pochopiť, ako môžete také niečo tvrdiť." odpovedal. "Ja vám to rád vysvetlím." povedal som. "Verím, že peklo existuje, pretože to povedal sám Ježiš. Ja bezpodmienečne dôverujem Ježišovým slovám, ten vedel viac, než všetci múdri ľudia dohromady!"

A Božie slovo hovorí: "Boh chce, aby každý človek bol spasený, aby každý poznal pravdu." A preto hovoríme o viere, lebo Boh nám ukázal cestu, ako možno blažene žiť a aj blažene umrieť.

Ako sa vysporiadame so životom, keď už nevieme veriť? Ako si správne usporiadať svoj život, keď už neviem veriť? Bez toho sa nedá žiť!

Rád by som vám to ešte vysvetlil iným spôsobom. Predstavte si, že máte milú malú zlatú rybku. Jedného dňa si pomyslite: "Ty chúdatko, stále musíš byť v tej studenej vode! Chcel by som ti to konečne naozaj spríjemniť!" A potom ju vyberiete z vody, vyšúchate froté uterákom a preložíte do peknej zlatej klietky. Dáte jej to najlepšie krmivo - neviem, čím sa kŕmia zlaté rybky - : mravčie vajíčka alebo niečo podobné? Dáte jej teda najkrajšie a najtučnejšie vajíčka a poviete: "Moja milá zlatá rybka, taká krásna zlatá klietka, tie nádherné mravčie vajíčka, ten dobrý vzduch! Teraz sa konečne máš dobre!" Ako na to bude reagovať rybka? Bude vďačne mávať plutvičkami

a hovorí: "Ďakujem, ďakujem!" Nie, to neurobí, ale bude lapať po vzduchu a trepotať sa ako divá. A keby vedela hovoriť, určite by volala: "Nechcem tvoju zlatú klietku, ani tvoje mravčie vajíčka, ja sa chcem dostať späť do svojho živlu, do vody!" Vidíte: Nás živel je živý Boh, ktorý stvoril nebo i zem a nás tiež. "Všetok život vyviera z Teba", takto sa začína švajčiarska národná hymna. Boh je naším živlom! Pokiaľ nemám pokoj s Bohom, môžem svojej duši dať aj zlatú klietku - rozumiete: dnešný človek dáva svojej duši všetko: zábavu, cestovanie, najlepšie jedlá, dobré víno, všetko - a naša duša sa predsa trepoce a hovorí: "To všetko v podstate nechcem! Túžim po svojom živle, chcem pokoj s Bohom!" Nebudte predsa voči sebe takí krutí! Naše srdce bude v nás kričať, kým nenájde pokoj u živého Boha! Ako túži ryba po svojom živle, tak túži naša duša dostať sa k Bohu, ktorý je naším živlom!

Ako sa môžeme vysporiadať so životom, keď už nevieme veriť? Nato môžem povedať len jedno: vôbec nijako - ani v živote, ani v okamihu smrti, ani po smrti vo večnosti! A keby ste namietali: "Ved všetci Iudia to celkom dobre zvládajú", vtedy vám musím odpovedať: To ale potom aj tak vyzerá! Však? Napríklad - taký muž ako Goethe - bol pekný, bohatý, múdry, bol aj ministrom, skrátka mal všetko - ten na konci svojho života povedal Eckermannovi, že keby spočítal všetky tie hodiny, keď vo svojej duši pocítoval vnútorné uspokojenie, že by toneboli ani celé tri dni. Taký, bez pokoja, bol jeho život! **Nie, človek sa so životom nevie vysporiadať, ak nemá vieru!**

To bolo to prvé, čo som vám musel povedať a teraz príde môj druhý bod:

2. Všetko závisí od pravej viery

V podstate všetko závisí od toho, aby ste našli pravú, spasiteľnú vieru!

Ved každý človek má svoju vieru. Ked som raz ako mladý študent bol doma u svojej mamičky, prišla jedného dňa moju matku navštíviť jedna dáma. Pretože mamka práve nebola

doma, povedalsom: "Milostivá pani, matka nie je doma, nemohol by som to ja vybaviť miesto nej?" "Ste veľmi milý", povedala zdvorilo. Keď som jej ponúkol miesto, sadla si, spýtala sa ma: "Čo vlastne robíte?" Odpovedal som: "Študujem teológiu." "Čo!" zvolala "teológiu? Veď kto ešte dnes verí? Veď to je nemožné!" Potom tá stará dáma - bolo to vo Frankfurte, kde žil Goethe - vyrukovala so starým Goethem a hrdo vyhlásila: "My máme vieru Goetheho! Kresťanstvo je predsa už za nami!" Pretože mi tento rozhovor bol trápny, a nechcel som s tou starou dámou začať nejaký spor, prešiel som na inú oblasť: "Milostivá pani, môžem sa vás opýtať, ako sa máte?" Na to rýchlo odpovedala: "Tfuj, tfuj, tfuj!" a klopala pritom na stôl. "Také niečo sa predsa nepýtame!" Pýtam sa: "Prepáčte, prosím, čo znamená to: 'Tfuj, tfuj, tfuj'?" "To inak prináša nešťastie!" "Tak", konštatoval som, "vy ste vieru v živého Boha odhodili, veríte ale na 'tfuj, tfuj, tfuj!' s poklopaním na drevo. Je to ale úžasné, akú ste urobili skvelú výmenu!" Vtedy som pochopil: Každý človek má volajakú vieru. Otázkou však je, či mám pravú, zachraňujúcu vieru. Dnešná doba hovorí: "Hlavné je, že máme nejakú vieru!" A potom sa hovorí: "Verím v Pánabohu!" - "Verím v prírodu!" - "Verím v osud!" - "Verím v prozretelnosť!" Nie, nie, moji priatelia, najdôležitejšie je, aby som mal pravú vieru, vieru, ktorá dáva pokoj, pokoj s Bohom a pokoj v srdci. Musím mať vieru, ktorá ma zachráni pred peklom, ktorú môžem prežívať, lebo mi daruje nový život. Inak na vieru kašlem. Mnoho ľudí verilo v Nemecko, v konečné víťazstvo a vo Führera. A čo z toho všetkého ostalo!? Nevidíte, že existuje aj falosná viera? Musím mať tú pravú, zachraňujúcu vieru!

Ale pravá, spasiteľná viera, je viera - jedným slovom povedané - v Ježiša, Syna živého Boha. Ver v Ježiša Krista! Nie v zakladateľa náboženstva, takých je dnes celá kopa, ale v Ježiša Krista, Syna živého Boha.

Teraz musím hovoriť o tom, čo všetko nájdeme v Ježišovi.

V Biblia čítame o krásnej príhode, ktorá tú zachraňujúcu vieru v Ježiša jasne znázorňuje.

Vráťte sa v duchu so mnou o 2 000 rokov pred brány Jeruzalema, na vrch Golgota, "Miesto lebky". Nevšímajme si

Judí, ktorí tu kričia, ba až revú. Nevšímajme si rímskych vojakov, ktorí tu držia stráž a losujú o šaty odsúdených! Ale pozrite sa hore: Na strednom kríži visí Syn Boží. Priklinovaný! Tvár má zaliatu krvou od tŕňovej koruny, ktorú Mu vtlačili na hlavu. Tam visí Boh. A napravo od Noho visí vrah, aj toho popravili. A zlava tiež. Potom naraz nastáva tma. Prichádza smrť. Odrazu sa jeden vrahov rozkričí: "Počuj, ty v prostriedku, ty si povedal, že si Syn Boží. Ak ním skutočne si a nie len klamár, tak zostúp z kríža a pomôž aj mne!"

Ó, to sa dá pochopiť. Človek v úzkosti smrti povie slová, ktorí by inak nepovedal. Potom sa ozve aj ďalší. Vynechá Ježiša a prihovorí sa k druhému odsúdenému: "Ty sa ešte stále Boha nebojíš?!" Tak to začína, keď niekto pochopí, že Boh je svätý, ale i hrozný.

Ked bomby padali na naše mestá, Iudia stratili kontrolu nad sebou. Možno, že to zavinila cirkev, že jasne nepovedala: Boh vie byť aj hrozný! Boh môže odtiahnuť svoju ochraňujúcu ruku. "A ty sa ešte stále Boha nebojíš?!" Malo by sa to volať po našich veľkomestách: "A vy sa ešte stále Boha nebojíte!" Malo by sa to revať do našich obchodných kancelárií a úradov, kde Iudia idú aj cez mŕtvoly, len aby sa dostali k peniazom: "A vy sa ešte stále Boha nebojíte!" Malo by sa to povedať mladým, ktorí žijú v smilstve: "A vy sa ešte stále Boha nebojíte! Ako si to vlastne predstavujete? Či ste slepí?" Tým sa to začína, keď spoznám, aký svätý a hrozný je Boh.

A potom tento lotor, ten zločinec ďalej hovorí: "Nás právom odsúdili! My sme si to zaslúžili." To je to druhé, čo nás vedie k spasiteľnej viere: On vyznal svoju vlastnú vinu.

Stretol som mnohých Judí, ktorí mi povedali: "Neviem veriť!" Spýtal som sa ich: "Uvedomovali ste si niekedy, že ste sa proti Bohu previnili?" "Nie, ja konám dobre a nikoho sa nebojím." Na to som im odpovedal: "Kým sa takto budete klamať, nikdy sa ku svetlu nedostanete!" Nedávno som stretol jedného, ktorý prehlásil: "Ja robím dobre a nikoho sa nebojím." Nato som mu odpovedal: "Blahoželám! Ja to o sebe tvrdit nemôžem. Všeličo v mojom živote nie je v poriadku." Nato on odpovedal: "No prirodzene, keď to človek vezme tak celkom

presne!" "Ó", povedal som: "Boh to berie celkom presne! Potom neklamte sám seba!" Vidíte: K pravej spasiteľnej viere sa dostanete až vtedy, keď hriech budete nazývať hriechom, keď vaše špinavé sexuálne pomery nazvete smilstvom, keď vaše cudzoložstvo nazvete cudzoložstvom, keď svoju lož nenazvete prefíkanosťou, ale klamstvom, keď svoje sebectvo už nebudeste pokladať za oprávnené, ale si priznáte, že ste sám sebe svojim vlastným Bohom - a to je modloslužba. To je druhý krok, ktorý vedie k spasiteľnej viere, že svoj hriech konečne nazývam hriechom, že predstúpim pred Boha a prehlásim: "Pane, zaslúžil som si tvoje odsúdenie!" Je to hrozné, že v dnešných časoch si Iudia nahovárajú: "Všetko je v poriadku!" Boh nám raz z našej tváre strhne masku!

A potom už tento zločinec nevynechá Ježiša, ale obráti sa k Nemu tvárou: "Ty si nevykonal nič zlého. Prečo tu visíš?" A v tejto chvíli je mu jasné: "Ten tu visí kvôli mne! On nesie moje viny!" Teraz už môže len volať: "Pane, Ty králu, spomeň si na mňa, keď prídeš do Svojho kráľovstva!" Toto je tretia vec: Verí, že Kristus ho môže naveky zachrániť, lebo za nás umrel. A tu mu Ježiš odpovedal: "Ešte dnes budeš so mnou v raji!"

Vidíte: to je zachraňujúca viera: Ked pochopím svätošť Božiu, keď uznám svoju stratenosť a keď spoznám Ježiša, ktorý umrel za mňa na kríži, že On je moja jediná šanca? Bez tejto viery nie je možné problémy v živote doriešiť, ale s touto vierou je možné dostať sa k cieľu. Už vám iné nemôžem povedať nič.

Niektorí Iudia mi vytýkali: "Ved ste celkom jednostranný!" Nato som mohol len odpovedať: "Prepáčte! Existuje len tá jedna cesta, ako to zvládnuť v živote, v smrti a pred súdom vo večnosti: keď ja ako hriechník prídem k Ježišovi, kajúcne mu vyznám svoje hriechy a ak verím: 'Tu prýšti pre mňa drahá krv, tomu verím a rozumiem. To odstráni moje viny, lebo Ježiš za mňa mrel.'"

Chcel by som, aby ste túto jednu vetu nikdy nezabudli: "Ježiš umrel za mňa!" Ked zajtra ráno vstanete, nech znie vo vašej pamäti. Ked zajtra budete začínať prácu a potom aj v zhone dňa si pomyslite: "Ježiš umrel za mňa!" Vtedy sa stane - ak Boh dá milosť - že Ho budete vzývať a poviete: "Za mňa! Potom

predsa smiem veriť." V tom okamihu, keď toto pochopíte, stanete sa dieľaťom Božím! Ježiš hovorí: "Ja som dvere, keď niekto vojde cezo mňa, bude spasený."

Tak teraz musím ešte doplniť tretiu vec: Rozprávať o tom, čo mi ľudia pripomínajú: "Pastor Busch, ved práve v to neviem uveriť, čo hovoríte. Pokial počúvam, tak je to pekné, ale neviem tomu uveriť." Na to teraz musím odpovedať. Tých, ktorí takto rozprávajú, môžeme rozdeliť do štyroch skupín.

3. Ľudia, ktorí nevedia veriť ...

a/ ... pretože nie sú nábožne založení

Do prvej skupiny patria tí, ktorí mi vysvetlujú: "Ja nemôžem veriť, lebo nie som nábožný. Vy, pán farár, ste nábožensky založený, ale ja nie." Na toto môžem vždy len odpovedať: "Ja tiež nie som nábožný." Teda, mám veľmi málo pochopenia pre vyzváňanie zvonov, pre kadidlá a podobné veci. Mám radosť, že som v posledných rokoch v Essene mohol vždy kázať v takej sále, kde hrala len poriadna dychovka. Nebol tam ani organ, ani zvony - a nič mi nechýbalo. Nemám nič proti tomu, ale nepotrebujem to. Tak málo som nábožný!

Ked Ježiš, Syn Boží, chodil po zemi, boli veľmi nábožní ľudia. Boli to zákonníci, křiazi, farizeji - všetko veľmi nábožní ľudia. Napríklad liberálne náboženskí ľudia boli saducejovia. To sú tí, ktorí by dnes povedali: "Ja hľadám Boha v prírode." V dobe fašizmu hovorili: "Na našich zástavách plápolá Boh." Stále nábožní! A tí nábožní ľudia ukrižovali Syna Božieho. Nehodil sa im do krámu. Okrem nich boli aj celkom nenábožní ľudia: pobehlice, priekupníci - Biblia ich nazýva publikánnimi - remeselníci, ktorí sa plne venovali svojmu povolaniu, pretože museli bojovať o každodenný chlieb; popredný muž Zacheus si ako colník nahrabal veľký majetok. To boli úplne nenáboženské typy ľudí. A títo našli cestu k Ježišovi! Ako je to možné? Vedeli: "My sme sa pred Bohom previnili. Nič v našom živote nie je v poriadku. Príde však Spasiteľ, ktorý nás urobí Božími deťmi!" A verili v Noho.

Pán Ježiš neprišiel preto, aby nábožných ľudí urobil ešte nábožnejšími, ale Pán Ježiš prišiel preto, aby zachránil hriešnikov pred smrťou a peklom a urobil ich deťmi Božími! A keď sú tu ľudia, ktorí hovoria: "Neviem veriť, pretože nie som nábožný," potom im môžem odpovedať: "Máte najväčšie šance stať sa dieťaťom Božím!" Sme hriešnici, to vieme presne, ale: "Ježiš umrel za mňa!" Ešte raz to zdôrazňujem: Ježiš neprišiel preto, aby nábožných ľudí urobil ešte nábožnejšími, ale aby zo stratených hriešnikov urobil Božie deti!

b/ ... pretože nechcú veriť

Druhá skupina pozostáva z takých, ktorí súce hovoria: "Neviem veriť!", ktorí by si ale, keby boli celkom úprimní, v skutočnosti museli priznať: "Ja vôbec nechcem veriť!" Pretože keby prijali vieru, musel by sa ich celý život zmeniť. To ale nechcú. Vedia, že v ich živote nič nie je v poriadku. Keby sa stali deťmi Božími, potom by museli vyjsť na svetlo. Nie, to by nechceli. Potom by sa možno na nich kolegovia čudne pozerali! Čo by na to povedali príbuzní, keby sa zrazu stali kresťanmi? Nie, potom radšej nie! A keď stretnete ľudí, ktorí hovoria: "Ja neviem veriť!", potom sa na nich dobre pozrite, či by nemali povedať: "Ja vôbec nechcem veriť!"

V Biblia je jeden otriasný príbeh. Na Olivovom vrchu sedí Syn Boží, Pán Ježiš. Pred Ním v údolí leží v nádhernom slnečnom jase mesto Jeruzalem. A naproti sa zdvíha chrámový vrch, kde bol nádherný chrám, o ktorom dokonca poharia hovorili, že to bola budova, čo by mala patriť medzi divy sveta. To všetko leží pred Ním. Zrazu Jeho vylakaní učenici vidia, že Ježišovi padajú slzy. Prekvapene a s otázkou v očiach sa pozerajú na Noho. Vtedy Pán Ježiš takto zvolal: "Jeruzalem, Jeruzalem, ako často som chcel zhromaždiť tvojich synov, ako sliepka svoje kuriatka pod svoje krídla, ale nechceli ste! Teraz stojíte pred Božím súdom. Vaše mesto bude spustošené." Toto sú jedny z najstrašnejších slov Biblie. "Ale nechceli ste!" Jeruzalemcii tiež hovorili "Nemôžeme veriť", lenže oni nechceli veriť!

Vidíte: Kto nechce veriť, ten ani nemusí! Smiem vám to povedať. V cirkvi existuje rôzne donucovanie. V Božom kráľovstve však je len absolútна dobrovoľnosť. Ten, kto chce žiť

bez Boha, ten to aj smie! Boh sa nám ponúka. My však smieme odmietnuť. Chcete žiť bez Boha? Smiete! Chcete žiť bez zmierenia s Bohom? Smiete! Chcete vyžiť bez modlitieb? Smiete! Chcete žiť bez Biblie? Smiete! Chcete prestupovať Božie prikázania? Smiete! Chcete znesväčovať nedele, cudzoložiť, opýjať sa alkoholom, klamať, kradnúť? Smiete! Ten, kto nechce toho Spasiteľa, ktorého Boh poslal, aby zachránil hriešnikov, môže Ho odmietnuť. Kto sa chce dostať do pekla, môže! U Boha niesou donucovania. Len si, prosím, uvedomte, že potom však budete musieť znášať aj všetky následky. Boh vám prostredníctvom Ježiša ponúka odpustenie hriechov a pokoj. Smiete povedať: "Ja to nepotrebujem! Ja to nechcem!" A potom smiete takto žiť! Potom si ale nemyslite, že v posledných piatich minútach svojho života - v čase umierania - budete ešte môcť pochopiť, čo vám Boh celý život ponúkal. Smiete Božiu ponuku pokoja v Ježišovi odmietnuť, potom však musíte večne žiť bez pokoja s Bohom. A to je peklo!

Peklo je miesto, kde sa človek definitívne zbavil Boha. Tam vás už nikto nebude pozývať, ani volať. Tam by ste sa zrejme aj chceli modliť, ale už to nepôjde. Možno by ste chceli vzývať meno Ježišovo, ale už vám ani nepríde na um. Nemusíte prijať správu, ktorú vám teraz hovorím. Nemusíte sa k Ježišovi obrátiť. Ale uvedomte si, že si tým volíte peklo! Máte úplnú slobodu!

"A vy ste nechceli!" povedal Ježiš obyvateľom Jeruzalema. Nenútil ich. Ale čo si oni zvolili, to bolo hrozné!

c/ ... pretože toho toľko prežili

Tretia skupina pozostáva z tých, ktorí hovoria: "Nedokážem veriť!" a vždy to doplnia jednou zvláštnou vetou. Túto vetu som nikdy nepočul od žien, hovoria ju len muži. Tá veta znie takto: "Pán pastor, ja som toho už toľko prežil, že už neviem veriť!" Opýtam sa: "A čo ste prežili? Ved ani môj život neboli nudný!" "Áno, ja som toho toľko všeličoho prežil, že už ničomu neviem veriť." Táto veta koluje ako mátoha v mužskom svete. Vtedy sa im obvykle vysmievam a pripomínam: "Veríte tomu, čo je uvedené v cestovnom poriadku, a veríte každému vysvetleniu, ktoré dostávate od policajtov?" "Áno!" "Tak

potom už viac nehovorte: 'Už ničomu neverím', ale hovorte: 'Nič neverím okrem toho, čo je uvedené v cestovnom poriadku a čo povie policajt.'“ A tak by sme mohli pokračovať, chápete. Vtedy hovorí: "Pozrite, do môjho temného života plného hriechov, špiny, noci a omylov mi vstúpil Ježiš. Vtedy som spoznal: On je Syn Boží, poslaný Bohom! A tak som odovzdał svoj život Tomu, ktorý tak vela urobil pre mňa: Ježišovi. A keď už ozaj nikomu a ničomu nemôžete veriť, tak Tomu, ktorý svoj život obetoval za vás, Tomu môžete veriť, veriť tomu, čo hovorí, áno tomu môžete veriť. Veríte všeličomu, len voči Tomu jednému, ktorému sa možno s plnou dôverou zveriť, čo ešte nikto neolutoval, tu hovoríte: 'Nie!' - to je smiešne. A pritom hovoríte, že ste toho toľko prezili. Ešte ste toho nezažili dosť!"

d/ ... pretože ich niečo pohoršuje

Štvrtá skupina tých, ktorí nevedia veriť je trochu svojrázna. Títo ľudia vraj preto nemôžu veriť, lebo sa napríklad pohoršujú nad cirkvou, nad jej učením.

Jedna mladá študentka sedí predo mnou a vysvetluje mi: "Študujem prírodné vedy." Hovorí: "To je pekné, slečna! A čo má byť?" A ona pokračuje: "Pán farár, počula som jednu vašu prednášku a mám taký pocit, že máte niečo také, čo by som aj ja rada získala, ale ja neviem veriť. Viete, neviem 'stráviť' všetky tie predpisy a dogmy cirkvi. Pripadá mi to tak, ako keby som mala prehltnúť viazanicu suchého sena!" Na to som sa zasmial a povedal "Slečna, vy nemusíte prehltnúť nijakú viazanicu suchého sena. Počuli ste už o Ježišovi?!" "Áno" hovorí. "Čo by ste povedali na to, keby som tvrdil: 'Ježiš je luhár.'" "Nie", odpovedá: "tomu neverím!" "A veríte, že Ježiš hovoril pravdu?" "Áno", povedala, "tomu verím." Pýtam sa dalej: "Slečna, je volakto, komu by ste sa odvážili povedať: 'Verím, že si nikdy neklamal!'" "Nie," hovorí, "to by som nikomu nepovedala." "Vidíte, slečna," povedal som, "vy už veríte. Vyslovili ste dôveru Ježišovi. To je predsa úžasné. Tak sa to začína. On hovorí pravdu. Biblia hovorí: 'Ale to je ten večný život, aby poznali Toho, koho si poslal, Ježiša Krista.' Nemusíte sa trápiť kvôli dogmám a inštitúciám v cirkvi. Ale z hmly sveta k vám niekto prichádza. Stále zreteľnejšie môžete vidieť na

rukách rany a na hlave stopy po tŕňovej korune, ktoré svedčia o tom, že vaše viny vzal na seba, že vás miloval ešte vtedy, keď vás nikto nemiloval. Pohľad na Ježiša vám pomôže povedať: 'Môj Spasiteľ, môj Pán a môj Boh!' Veriť neznamená to, že hltáme dogmy ako suché seno, lebo to farár prikázal. Veriť znamená spoznať Ježiša Krista!"

"Ha" hovorí iný, "ja nemôžem veriť, lebo farári, farári ..." A potom to začne. Potom mi rozprávajú príbehy o farároch. Jeden mal aféry so ženami, druhý ušiel s pokladňou. Všade sa niečo udialo s farármami. "Tak ako mám ešte veriť!" A potom sa začervenám až po uši, lebo sa poznám. Keď som aj neušiel s pokladňou, ale keby ma ľudia spoznali, ani mňa by nebrali vážne. Ved čo možno na to povedať?! Teraz však dávajte dobrý pozor: Nikde v Biblia nie je napísané: "Uver svojmu farárovi a budeš spasený!", ale v Biblia stojí: "Uver v Pána Ježiša Krista a budeš spasený!" Farár môže byť - viem: sú aj iní - ale keď ako tak obстоju na svojom mieste, tak môže byť ako smerová tabuľa k Ježišovi! Smerovka plní svoj účel, aj keď stojí trošku nakrivo alebo keď dážd trochu poškodil písmená. Stačí len, aby som mohol prečítať, kam ukazuje. Ani ja by som nepočúval takého farára, ktorý nie je smerovkou k Ježišovi, ktorý bol ukrižovaný a vstal z mŕtvych ako Syn Boží. Ešte nikdy som sa však nerozčúlil nad smerovou tabuľkou, ktorá ma správne informovala o ceste a cieli, ale jednoducho podľa nej idem cestou k cielu.

A tento cieľ sa volá: "Ježiš prišiel, zdroj milosti". Hádam sa nechcete pri poslednom súde postaviť s obhajobou: "Pane, neprijal som twoju milosť a odpustenie hriechov preto, lebo farár nestál za nič!"? Tak sa chcete postaviť pred Bohom!? Pripadá mi to tak, ako ten chlapec, ktorý hovorí: "Dobre mu tak, tomu môjmu otcovi, že mi odmrznú ruky. Prečo mi nekúpi rukavice!"

Nie priatelia, kto tvrdí: "Neviem veriť!", nemá pravdu.

Ježiš hovorí jednu veľkolepú vetu: "Keď niekto chce plniť Božiu vôľu, rozozná to učenie, či je z Boha." **Otázka je, či chcem začať poslúchať aj to najmenšie, čo spoznám ako Jeho vôľu a aj to robiť.**

4. Čo robiť, ak nemôžem veriť?

Chcel by som vám to ešte na záver povedať niekoľkými vetami:

a/ Proste Boha o svetlo!

Ved On je pri vás. Povedzte Mu: "Pane, pomôž mi dospiet ku viere. Dovoľ mi uzrieť svetlo!" On to počuje!

b/ Počítajte s prítomnosťou Boha!

Ježiš je tu! Stíšte sa a povedzte Mu: "Pane Ježišu, chcem Ti odovzdať svoj život." Tak som to urobil aj ja, ked som vo svojej úplnej bezbožnosti dostať strach pred Bohom a potom som počul o Ježišovi.

c/ Čítajte Bibliu!

Každý deň aspoň jednu štvrtodinku sám s Ježišom! Čítajte si z Biblie a počúvajte, čo vám Boh chce povedať. Čítajte pozorne! A potom si zložte ruky a povedzte: "Pane Ježišu, vela by som ti toho chcel povedať. Neviem si poradiť so svojím životom, ty mi pomôž!"

d/ Hľadajte spoločenstvo!

Hľadajte spoločenstvo s ľuďmi, ktorí tiež chcú vážne byť kresťanmi! Neostávajte sami! Niet osamelých pútnikov na ceste do neba. Hľadajte spoločenstvo s kresťanmi, ktorí idú po tej istej ceste.

Čo robiť, keď nás stále sprevádzajú *briech*? a nedôslednosť.

Vo Würtembergu je niekedy počuť vetičku, ktorá znie: "Začína to ísť do tuhého!" A pri našej téme by som tiež chcel povedať: "Začína to ísť do tuhého! Začína to byť vážne!"

"Ako žiť, keď nás stále sprevádzajú hriech a nedôslednosť?" Tak tu vám musím hned povedať: "... keď nás hriech a nedôslednosť sprevádzajú" - to nesedí. Hriech a nedôslednosť nás totiž sprevádzajú s t á l e. A preto som šťastný, že vám môžem hovoriť o takej veľkej a nádhernej veci - o dare, ktorý robí ľudí preštastných a bohatých. To je čosi, čo nedostať nikde kúpiť, v nijakej krajine na tejto zemi. A keby ste boli hoci aj miliardármi a boli ochotní za ňu hned odrátať na stôl všetky svoje peniaze, aj tak by ste si ju nemohli kúpiť. Nedá sa zohnať ani po známosti. Čo si dnes človek nemôže kúpiť, tak to si väčšinou ešte môže zohnať po známosti. Túto nádhernú vec, o ktorej chceme teraz rozprávať, tú nedostanete nikde ani po známosti. Táto vec sa nedá zohnať vlastnými schopnosťami. Túto vec je možné dostať len darom. A táto veľká, prapodivná a nádherná vec, o ktorej chceme hovoriť, ktorú si človek nemôže zaobstarať sám, ani po známosti, tá sa volá: odpustenie hriechov.

Viem, že sú teraz mnohí sklamani a myslia si: "Odpustenie hriechov?" A preto tu hned vzniká otázka:

1. Potrebujem to?

Som presvedčený, že polovica z vás povie: "Odpustenie hriechov? To mne netreba!"

Jeden mladý muž mi to prednedávnom vysvetľoval takto: "My predsa žijeme v dobe, v ktorej sa záujem a potreba každej veci vyvoláva reklamou. Naši pradedovia ešte nič nevedeli o žuvačke alebo o cigaretách. Neprestajnou reklamou v televízii, v rozhlase aj na plagátoch sme postupne a nenápadne vedení k tomu, že už ani neveríme tomu, že by sme napríklad mohli žiť bez cigarety. Týmto spôsobom sa vyvoláva potreba každej veci, a tie potom možno predávať." A potom tento mladík pokračoval: "Nuž a tak to robí aj cirkev. Cirkev vysvetluje ľuďom: 'Vy potrebujete odpustenie hriechov!' a potom ho predáva. Rozumiete: my necítim potrebu - ale vy ju vyvolávate nato, aby ste mohli predať svoj tovar!" A je to tak? Keď teraz niekoho zastavítena ulici: "Dobrý deň! Akosa voláte?" "Majer!" "Pán Majer, potrebujete odpustenie hriechov?" A pán Majer odpovie: "Nezmysel! Potrebujem 2000 mariek, ale nie odpustenie hriechov!" Je to pravda? Takto sa vyvoláva záujem o vec, ktorá tu doteraz nebola, aby sa potom na ňu Bibliou odpovedalo?

Ja vám hovorím, že to je hrozný omyl, skutočne hrôzostrašný omyl. Ved nič tak nutne nepotrebuje ako odpustenie hriechov! Kto si myslí, že nepotrebuje odpustenie hriechov, ten ešte nepozná svätého a tak hrôzostrašného Boha. Tak mnoho sa hovorí o Božej láske, že už nič nevieme o tom, že Boh - tak to je v Biblia - je hrozný Boh! Tak som sa aj ja prebudil zo života hriechu, keď som zrazu pochopil: Pred svätým Bohom musí mať človek bázeň! A ten, kto hovorí: "Ja nepotrebujem nijaké odpustenie hriechov!", ten ešte nemá ani poňatia o živom Bohu, ktorý môže zatratiť aj telo aj dušu v pekle. Áno: Človek môže na veky zahynúť! To hovorí Ježiš, ktorý to musí vedieť. A keď celý svet hovorí: "Tomu neveríme!", tak potom bude celý svet stratený! Ježiš vie, čo je za oponou. A On nás dôrazne varuje pred zatratením! A my tu teraz stojíme so svojimi hriechmi a odvažujeme sa povedať: "Nepotrebuje nijaké odpustenie hriechov! To len cirkev vyvoláva určitú potrebu,

ktorej vôbec niet!" Hlúpost! Ved nič tak nutne nepotrebujeme ako práve odpustenie hriechov!

Na tom to mieste vám musím vyrozprávať jeden zážitok. Mal som raz zhromaždenie v krásnom meste Zúrichu, v Dome kongresu. Bolo to obrovské zhromaždenie. Mnoho ľudí už len muselo stáť pri stene. Dole mi boli veľmi nápadní dvaja páni, pretože sa veselo zabávali. Bolo na nich vidieť, že prišli do toho zhromaždenia len zo zvedavosti. Jeden z nich mal krásne upravenú briadku. To ma na ňom zaujalo, lebo som si myslal: "Škoda, že ja nemôžem mať takú!" Ked som začal svoju prednášku, zaumienil som si hovoriť tak, aby to aj tí páni museli počúvať. A oni aj skutočne s veľkým záujmom počúvali. Tu som po prvý raz vyslovil: "odpustenie hriechov". A v tom okamihu, ked som vyslovil "odpustenie hriechov", zbadal som, ako sa ten pán s tou peknou briadkou, začal posmešne smiať a svojmu priateľovi niečo šepkať do uší. A bola to - ako som povedal - obrovská sála. Tí dva páni boli dosť daleko. Nemohol som teda počuť, čo ten pán povedal, ale uhádol som to z jeho tváre. Posmieval sa asi takto: "'Odpustenie hriechov'! To je typické farárske táranie! Nebesá!" A pri tom si možno myslal: "Ja predsa nie som nijaký zločinec! Ja predsa nepotrebujem nijaké odpustenie hriechov!" A takto rozmýšlate aj vy, však? "Ja predsa nie som nijaký zločinec! Ja predsa nepotrebujem nijaké odpustenie hriechov!" Tak podobne to asi aj on povedal. A tu ma pochytila zúrivosť. Viem, že pred Bohom neobstojí nijaká zúrivosť. Ale i napriek tomu ma občas pochyti. "Moment!", povedal som "Urobím teraz na pol minúty prestávku, aby mi prosím potom každý odpovedal slovom 'áno' alebo 'nie' na otázku, ktorú vám teraz položím: 'Chcete sa pre celú večnosť vzdať odpustenia svojich hriechov, lebo odpustenie hriechov nepotrebuje? Áno alebo nie?'" A potom som s tými tišickami ľudí bol pol minúty celkom ticho. A zrazu vidím, ako ten muž s tou peknou briadkou zbledol a dokonca sa pridržiaval steny. Tak sa ten chlapík naňakal. Iste pochopil: "Teraz síce hovorím: 'Nie som nijaký zločinec!' Ale ked ide o smrť a ked to začne byť vážne, tak potom by som radšej mal odpustenie hriechov. Nechcel by som sa ho na večné časy vzdať." Ani vy! Alebo predsa?

Existuje vetička, ktorú som vo svojom živote hrozne často počul: "Robím dobré a nikoho sa nebojím!" Ale predstavte si: Nepočul som to nikdy od ľudí mladších ako štyridsať rokov. Mladý človek veľmi dobre vie, že jeho život má mnoho hriechov. Až keď sme už naše svedomie bezohľadne ubili, až potom dokážeme povedať takýto nezmysel. A keď niekto tvrdí: "Ja robím dobré a nikoho sa nebojím!", tak mu môžem potvrdiť: "Máš viac ako 40 rokov. To už je skleróza, že takto hovoríš. To je už bezohľadne ubité svedomie!" Dokial totiž naše svedomie nie je ešte ubité, tak celkom presne vieme, že nič tak nutne nepotrebuje ako práve odpustenie hriechov!

Pred niekolkými rokmi raz v Essene vystupoval Bill Haley, vtedy nazývaný "moderný" hudobník, alebo lepšie povedané taký "brušný tanečník". Tisíce mladých sa zhromaždili v Grugahalle, aby si ho vypočuli i s jeho "bandou". Už pri prvej piesni začali pomaly, ale iste títo mladí ľudia tú halu demolovať. Vznikla tým škoda asi za 60.000 mariek. Po tom mi jeden mladý policajt povedal: "Sedel som vpredu a musel som sa pevne držať stoličky, aby som sa nepridal k nim." Na nasledujúci deň som išiel stredom mesta. A tu som videl spolu stáť troch mladých, ktorí vyzerali presne tak, akoby tiež boli pri tom. Išiel som k nim a prihovoril som sa: "Dobrý deň! Stavím sa o hocičo, že ste včera večer aj vy boli u Billyho HALEYA!" "Jasne, pán farár!" "Ó," odpovedal som im: "Poznáme sa? To je pekné!" A pokračoval som: "Nerozumiem len, prečo vlastne ste tú halu tak zdemolovali?" A tu som dostal odpoved: "Ach, pastor Busch. Ved to je všetko len zúfalstvo!" "Čože", spýtal som sa ich: "Zúfalstvo? A prečo?" A tu mi jeden z nich odpovedal: "Ach, to ani sami nevieme!"

Veľký dánsky teológ a filozof Søren Kierkegaard rozprával, že ešte ako dieťa často chodieval so svojím otcom na prechádzky. Niekedy zostal jeho otec stáť a zamyslel sa díval na svojho syna. A potom povedal: "Moje milé dieťa, ty tu kráčaš v takom tichom zúfalstve." Keď som si to číтал, tak som si myslal: Keď je človek štyridsať rokov farárom vo veľkomeste, tak vie, ako to príde na každého jedného.

A teraz sa vás pýtam: Poznáte aj vy toto vnútorné zúfalstvo? Chcem vám tu povedať odkiaľ to pochádza. Urobme si nato takú prieskumnú cestu do svojho vlastného srdca.

Pomôžem si takýmto obrazom: Ako farár v Porúri som podnikal často cesty do baní. To vám je pekná vec. Človek tam dostane pracovný odev, nasadí si ochrannú prilbu a potom sa spúšťa v ľažnej klietke do hlbky - napríklad až do ôsmeho poschodia. A ide to aj hlbšie? Veru áno. Ale tam hlbšie sa už nechodieva, lebo tam dole je už "žumpa". Tam totiž steká a sa zbiera voda zo šachiet a toto Iudia volajú "žumpou". Odkedy bývam v Essene, tak som raz zažil, že sa to ľažné lano pretrhlo a tá klietka sa zrútila dole do tej hlbiny - až do tej žumpy. Strašné!

Táto žumpa v bani sa mi stala symbolom pre Iudí. Všetci viete, že v našom živote je viacero takých "poschodí". Navonok môžeme napríklad robiť celkom radostný dojem - ale v našom vnútri to všetko vyzerá celkom ináč. Tak sa človek môže usmievať a pri tom byť vnútornie až nasmŕt smutným. Človek sa môže tváriť tak, ako keby hravo zvládal svoj život - ale celkom dole, v našom duševnom živote, v hlbke nášho srdca prebýva hlboké zúfalstvo. Tak to hovoria lekári, tak to hovoria filozofovia, tak to hovoria psychológovia a tak to hovoria aj psychiatri. O tom hovoria filmy, o tom hovoria romány. Je to hrozné pozorovať, ako sa občas to zúfalstvo i ten strach stupňujú. Istý psychiater mi povedal: "Ani netušíte, aká preplnená je moja ordinácia práve mladými Iuďmi!" Lež väčšina ľudí sa vôbec nepýta na to, odkiaľ toto zúfalstvo i tento strach pochádzajú, pokúšajú sa ich len zbaviť - opojením. Potom je však už mûdrejšie, keď sa človek pozrie skutočnosti do očí.

To, že to zúfalstvo väzí dole v srdci človeka, to je podľa všetkého objavom našej doby. Pozoruhodné však je, že Biblia to konštatovala už pred tritisíc rokmi. Hovorí: "Srdce je klamné nado všetko." A všimnite si: Biblia nám hovorí aj o tom, prečo je to tak. Spomína niekoľko dôvodov: že sme od upadnutia do hriechu vzdialení od Boha, že odvtedy už žijeme mimo svoj vlastný živel - viete: Boh je naším prirodzeným živlom! -, že sa v podstate bojíme súdu živého Boha nad naším životom. Ale

najzávažnejším dôvodom toho hlbokého zúfalstva nášho srdca sú naše viny, naše viny pred Bohom! A tie sú tým veľkým problémom nášho života, s ktorým sa my sami nedokážeme vysporiadať! My to však vnímame a preto je to hlboké zúfalstvo v našich srdciach.

Potrebuje odpustenie hriechov? Prirodzene, že potrebujeme odpustenie hriechov! Áno, nič tak nutne nepotrebuje, ako práve odpustenie svojich hriechov!

A čo je vlastne hriech? Hriechom je každé vzdialenie sa od Boha. My sme sa už ako hriešnici narodili. Dovoľte mi použiť tento príklad:

Dieťa narodené v Anglicku počas druhej svetovej vojny istenemalonič proti nám, Nemcom, ale patrilo k nepriateľskému táboru. A tak aj my sme sa narodili vtábore, ktorý jenepriateľským voči Bohu - v tomto svete. A tak sme už od prírody oddelení od Boha. A teraz sa stále viac oddelujeme od Boha, keď budujeme múr hriechov a víň. Každé porušenie Božieho prikázania je ako kameň, ktorý prikladáme k tomu múru. A tak je pre nás hriech hroznou skutočnosťou.

Na tomto mieste vám musím vyrozprávať, ako sa mi po prvý raz objasnilo, že hriech je takou strašnou skutočnosťou, a že človek už nijaký hriech nemôže napraviť. Mal som obdivuhodného otca, s ktorým ma spájal prekrásny vzťah. Jedného dňa som sa v podkrovnej izbe nášho domu zaoberal písomnou úlohou, keď zdola ku mne zaznelo: "Wilhelm!", tak sa totiž volám. Na to som vystrčil hlavu a pýtam sa otca, ktorý ma volal: "Čo sa stalo? Kde horí?" A otec mi hovorí: "Musím ísť do mesta. Nechcel by si ma sprevádzať? Dvom to je predsa len príjemnejšie!" "Ach, otecko", volám dolu, "práve pracujem na veľmi dôležitej časti mojej písomnej práce. Nehodí sa mi to." "Tak idem sám," odpovedal mi. A o štrnásť dní bol mŕtvy. U nás je taký zvyk, že sa mŕtvy uloží v dome a synovia striedavo držia stráž pri otvorenej truhle. Je tichá noc. Všetko spí. Ja ticho sedím pri otvorenej truhle. A tu mi zrazu príde na um, ako ma otec pred štrnásťimi dňami prosil, aby som ho sprevádzal do mesta. A ja som mu na to odpovedal 'nie'! Teraz sa dívam na neho a myslím si: "Ach, otec, požiadaj ma ešte raz!"

A keď chceš, aby som išiel s tebou aj sto kilometrov, tak pôjdem s tebou!" Ale jeho ústa už sú nemé. A tu mi zišlo na um: Táto malá neláskavosť je teraz už strašnou skutočnosťou, ktorú ani po celú večnosť nebudem môcť napraviť alebo zmeniť.

Čo myslíte, koľko viny je v našom živote, koľko toho, čo sme zanedbali?! Akože sa vysporiadame so životom, keď nás stále sprevádzajú viny i to, čo sme zanedbali? Bez odpustenia hriechov sa v podstate nikdy nemôžeme so svojím životom vysporiadať.

A pri umieraní? Akože to bude? Či chcete všetky svoje viny a hriechy vziať so sebou do večnosti? Ja som si často predstavoval, ako to tam bude. Ved čím ďalej, tým som k tomu stále bližšie. To tu možno ešte pevne držíme nejakú láskyplnú ruku. Ale potom príde okamih, keď aj tú budeme musieť pustiť. A vtedy dôjde loďka nášho života do veľkého mlčania - pred Bohom, pred Jeho tvárou! Verte mi: aj vy budete raz pred Ním stáť! A to so všetkými svojimi hriechmi, vinami i tým, čo ste zanedbali, so všetkým tým sa postavíte pred svätého a večne živého Boha! A bude to hrôza, keď zistíte: "Celú svoju vinu, i to, čo som zanedbal, som si sem priniesol so sebou!"

Potrebuje odpustenie hriechov? Veru, nič nepotrebuje nutnejšie, ako práve odpustenie hriechov, áno, viac ako každodenný chlieb!

2. A kde je čosi také?

Je niečo, čím by sme mohli vymazať minulosť? Ak áno, tak kde?

Vyzoprával som vám práve príbeh o svojom otcovi. Ja už tú svoju vinu voči svojmu otcovi nemôžem napraviť. Rozumiete? My v podstate už nemôžeme nič napraviť na tom, čo sme zavinili! Následky pred Bohom zostávajú! Všetko vyjde najavo! Bol istý muž menom Judáš, ktorý zradil svojho Spasiteľa za tridsať strieborných. A až potom sa mu náhle vyjasnilo: "Bolo to nesprávne!" Ide k Ľudom, ktorým Ho zradil, prináša im naspäť tie peniaze a hovorí im: "Zradil som nevinnú krv. Berte si tie peniaze späť! Ja to chcem napraviť!" A tu oni pokrčili plecami a vysvetlujú: "Čo nás je do toho? To je tvoja vec!" Aj vy

sa obrátte na koho chcete a každý aj vám odpovie: "To je tvoja vec!"

Číje i napriek tomu všetkému možné zahladíť, zlikvidovať naše viny a nedbalosť? Kde môžno čosi takého získať? Kde nájdeme odpustenie hriechov?

Priatelia moji, tu odpovedajú mužovia Biblie zborovo - jasavým zborom. Od začiatku až po koniec, od Starej po Novú zmluvu znie melódia Biblie: Existuje odpustenie hriechov!

A kde? Podte so mnou pred brány Jeruzalema na vršok Golgota. Nevšímajme si tie veľké zástupy ľudí, ani tých dvoch zločincov zavesených na pravej i na ľavej strane, ani rímskych vojakov, ale zahľadme sa na toho Muža v prostriedku, ktorý tam visí na kríži. Ktože je tento Muž v prostriedku? To nie je jeden z nás. On sa raz postavil proti zástupu ľudí a povedal: "Kto ma usvedčí z nejakého hriechu?" A tu nikto nevedel ani o jednom. Z nás by sa nikto neodvážil takto sa opýtať. Potom Ho zaplietli do procesu, kde Ho vypočúvali rímski sudsia a vysoká židovská rada. A nenašli proti Nemu nič. Lebo On nie je jedným spomedzi nás. On nepotrebuje odpustenie hriechov. A On tam visí hore na kríži?! Kto je tento Muž? On nevyšiel spomedzi ľudí tohto sveta, ale On prišiel medzi nás z inej dimenzie, z Božieho sveta. Hovorím o Ježišovi, o Božom Synovi. A On visí na kríži? Prečo? Začo? Priatelia moji, Boh je spravodlivý: On musí hriech potrestať. A tak uvalil naše hriechy na Syna, na Svojho Syna, a odsúdil tie naše hriechy na Pánu Ježišovi! "On znášal trest za náš pokoj!" Toto je tá veľká zvest Biblie: Odsúdenie Božie dopadlo na tohto Ježiša preto, aby sme my mali pokoj! Tu je odpustenie hriechov.

Kde sa teda môžem zbaviť svojich hriechov? Kde môžem dosiahnuť pokoj s Bohom? Pod Ježišovým krížom! "Krv Ježiša Krista, Božieho Syna, očistuje nás od každého hriechu." Ó, kiežby to všetci pochopili!

Raz vyšla zaujímavá kniha od Američana Williama L. Hulla. Bol to farár, ktorý trinásťkrát navštívil vraha miliónov ľudí Adolfa Eichmanna počas jeho väzenia a viedol s ním dlhé rozhovory. Počul i jeho posledné slová - doprevádzal ho až pod šibenicu a bol pri tom, keď bol vysypaný jeho popol do

Stredozemného mora. Obsah svojich rozhovorov s Eichmannom uverejnil pod titulom Boj o jednu dušu.

Na začiatku uvádza:

"Išlo mi o záchrane duše tohto strašného hriechika, aby neprišiel do pekla. A je to hrozné, ako tento muž, ktorý od písacieho stola povraždil milióny ľudí a spôsobil svetu mnoho hrôzostrašného utrpenia, ako až do posledného dychu hovorieval: 'Ja nepotrebuju nikoho, aby zomrel za mňa. Ja nepotrebuju odpustenie hriechov. Odpustenie ani nechcem.'"

Či chcete íst v šlapajách Eichmannových i zomrieť ako on? Ak to nechcete, tak sa celým svojím srdcom obráťte k Pánu Ježišovi, k Božiemu Synovi, ktorý ako jediný na svete nám môže odpustiť naše hriechy, pretože On pre ne zomrel a tak za nás zaplatil!

Ked farár Hull hovorieval s Eichmannom, tak sa vždy až zhrozil nad tým, že ponúkal tomuto človeku cez krv Pána Ježiša Krista odpustenie jeho hriechov. Veď či môže takýto veľký hriechník dostať odpustenie hriechov? Áno! Áno! "Krv Ježiša Krista, Božieho Syna, očistuje nás od každého hriechu." Ale ja ich musím vyznať, Jemu samému ich povedať a potom sa zahľadieť na ten kríž a pochopiť: "Tu prýšti pre mňa drahá krv, tomu verím a rozumiem. To odstráni moje viny, lebo Ježiš za mňa umrel."

Biblia používa stále nové obrazy, aby nám dobre objasnila, že ten ukrižovaný a zmŕtvychvstalý Pán Ježiš - ved On nezostal v smrti, ale na treť deň vstal z mŕtvych, to dúfam všetci viete, že On žije - že On odpúšta hriechy.

Biblia napríklad používa obraz o ručiteľoch. Ručiteľ sa zaväzuje, že ma zastúpi, ak nebudem môcť platiť. Nieko musí zaplatiť! To platí v živote stále: Nieko musí zaplatiť! A za každý hriech v našom živote vzniká určitá podlžnosť voči Bohu. Biblia hovorí: "Odplata za hriech je smrť." A Boh žiada ako odplatu za naše hriechy našu smrť. A tu prichádzza Pán Ježiš a ide za náš hriech na smrť, aby sme my mali život. On sa stáva naším Ručiteľom pred Bohom. A tak teraz platí: Alebo zaplatíte za svoje hriechy v pekle - alebo prídeťte k Ježišovi a poviete Mu: "Panu Ježišu, ja chcem prijať, že Ty si už zaplatil za mňa!" Ernst

Gottlieb Woltersdorf vyznáva vo svojej piesni: "Nič viac neviem povedať, než že prišiel Ručiteľ a moje dlhy uhradil, môj účet sám prevzal a celkom ma vyplatil, tak že z množstva mojich víň mi ani prášok nezostal."

Biblia používa aj obraz o vykúpení. Je tu človek, ktorý sa dostał do rúk obchodníkov s otrokmi. Ten otrok sa už sám vykúpiť nemôže. A tu príde na trh s otrokmi nejaký láskavý človek a vidí toho úbohého otroka. Jeho srdce zahorí láskou voči nemu a tak sa pyta: "Koľko stojí tento otrok? Ja ho vykúpim!" Od ktorej chvíle je už ten otrok slobodný? Áno, od okamihu, keď bol za neho zapatený posledný halier. Pán Ježiš už zaplatil za nás aj ten posledný halier! A tak už môžete aj vy priať a povedať: "Pane Ježišu, na Teba teraz kladiem svoje hriechy a verím, že Ty si za mňa dokonale zaplatil!" Ježiš vykupuje! Ježiš oslobodzuje otrokov od hriechu! Filip Friedrich Hiller spieva: "Hriechy sú už odpustené. To je slovo k životu pre utrápeného ducha. V mene Ježišovom..."

Biblia nám prináša stále nové obrazy. Používa aj obraz o zmierení. Aj ten najobmedzenejší pohan vie, že potrebuje zmierenie. A preto vo všetkých náboženstvách sú celé armády kňazov, ktorí prinášajú obete zmierenia. Boh však uznáva len jedinú obet zmierenia: "Ajha, Baránok Boží, ktorí sníma hriech sveta!" To množstvo kňazov už prinieslo mnoho obetí. Ale Pán Ježiš je ten jediný kňaz, ktorý nás skutočne zmieril s Bohom! A On sám je aj tou obeťou, ktorá nás zmierila s Bohom! Len On sám nás môže zmieriť so živým Bohom. Albert Knapp hovorí v jednej svojej piesni: "Večne On mi má byť pred zrakom, keď On sta Baránok tichý, bledý a zakrvavený za mňa tam na kríži visí,... istotne aj na mňa mysel, keď tam zvolal: Dokonané!"

Ďalší obraz Biblie je o umývaní. Tu píše jeden kresťan inému: "On si nás zamiloval a zmyl z nás naše hriechy Svojou krvou." Poznáte príbeh o márnootratnom synovi, ktorý sa napokon ocitol v tej najväčšej špine: pri sviniach. Ó, a koľká sa už dostali až k tým sviniam! Človek musí povedať, že ich je škoda! Ten márnootratný syn sa však potom spämäťal a taký, aký bol, bežal domov do náručia svojho otca. Nečistil sa prv, neobstaral si najprv nové oblečenie a novú obuv. On prišiel domov

k svojmu otcovi taký, aký bol. Až potom ho jeho otec očistil, aj znova zaodel. Mnohí ľudia sa domnievajú, že sa najprv musia polepšiť a až potom že sa môžu stať kresťanmi. To je však katastrofálny omyl! My môžeme prísť k Ježišovi takí špinaví, akí sme. A aký zašpinený a znečistený je náš život! Podte k Ježišovi takí, akí ste! On vás očistí! On urobí vo vás všetko novým! "Krv Ježiša Krista, Božieho Syna, očistuje nás od každého hriechu." Tak to dosvedčuje apoštol Ján. A takto sмиeme a máme aj my svedčiť.

Nemôžem vám teraz vymenovať všetky obrazy z Biblie. Ale myslím si, že si už sami začnete čítať Bibliu, aby ste vždy viac spoznávali tú nádhernú zvest Biblie o odpustení hriechov.

Ako mám žiť, keď ma stále sprevádzajú viny a zanedbania? Tosa mi nepodarí! Ale podarí sa mi to, keď som našiel Ježiša a keď som cez Noho zažil odpustenie hriechov! Potom sa už vo mne stratí ten hlboký strach i zúfalstvo. Odovzdať sa Ježišovi, to nie je nejaká temná, strašná záležitosť, naopak - práve tým budete vyvedení z tej temnice strachu do jasných lúčov jarného slnka milosti Božej. A to vám želám z celého srdca.

Teda: Potrebujeme odpustenie hriechov? Áno! A kde ho dosiahneme? U Ježiša, toho ukrižovaného a zmŕtvychvstalého Spasiteľa.

3. Ako to dosiahnem?

Teraz si niekto myslí - dúfam! -: To je veľkolepé! Iste, musí to byť nádherná vec, mať odpustenie hriechov! Ale ako to dosiahnem? **Nijaké noviny o tom nepíšu, nijaký moderný román sa tým nezaoberá, nijaký film mi o tom nič nepovie. Akože to teda dosiahnem?" Áno, ako to dosiahnem?**

Tu tažko pomôže jeden druhému. Verím, že najlepšie urobíte, keď ešte dnes na tichom mieste budete volať k Pánu Ježišovi! Lebo On skutočne vstal z mŕtvych. On žije! V Biblia sú ľudia, ktorí prišli k viere, označovaní takto: "Všetci, ktorí vzývajú meno Pána Ježiša." Nuž, tak teraz aj vy jednoducho prídu a volajte k Nemu!

Poznáte výraz "vzývať, volať"? Počujte: Vy máte priame spojenie s Pánom Ježišom! Ale toto spojenie je u vás už tak dlho mŕtve, nevyužité! Máte priame vedenie k Pánu Ježišovi, ktoré ste možno ešte nikdy nevyužili! Je to bieda! Zavolajte Mu. Nemusíte ani dlho voliť číslo. Povedzte Mu len: "Pane Ježišu!" a On je už na linke. On je už tu! A to je vlastne modlitba.

A čo Mu potom poviete? Všetko, čo máte na srdci! Povedzte: "Pane Ježišu. Mám tajný pomer k istému človeku. A sám sa z neho nemôžem dostať. Ale viem, že je to hriech, Pane Ježišu - Ty mi pomôž!" - "Pane Ježišu! V mojom obchode to celkom nesedí. Daňové priznania sú už roky nesprávne. Neviem, ako to mám robiť inak, pretože inak skrachujem. Pane Ježišu, Ty mi pomôž!" - "Pane Ježišu! Som neverný svojej manželke. A neviem sa z toho dostať. Pane Ježišu, Ty mi pomôž!" Rozumiete? Vy môžete všetko, čo nepoviete nikomu inému, zveriť Pánu Ježišovi po Jeho linke. On vás počuje. Vybalte to! V tom je oslobodenie. Vyrozprávajte Mu celú svoju vinu.

Pýtajte sa Ho: "Pane Ježišu, pastor Busch povedal, že cez Tvoju krv bude všetko dobré. Je to pravda?" Povedzte Mu to. Zavolajte Ho ešte dnes. Začnite s Ním hovoriť po tejto linke, ktorú už tak veľmi dlho nepoužívate. Teraz ju môžete riadne zatažiť! Takto s Ním môžete hovoriť. A podte medzi ľudí, "ktorí vzývajú meno Pána Ježiša Krista"!

Možno poviete: "Áno, ja som Mu povedal všetko, ale On mi nič neodpovedal!" Ale áno, predsa, len dávajte pozor! Teraz vám chcem povedať ešte o tej linke, na ktorej On hovorí s vami. Vezmite si Novú zmluvu. A potom neskôr si budete čítať aj Starú zmluvu. Ale s ňou nezačíname, tá je pre začiatočníkov trocha ťažká. Začnite si čítať Novú zmluvu a to evanjelium podľa Jána, potom si čítajte Lukášovo evanjelium. Začnite si čítať tak, ako keby ste číitali správu o udalostiach v obrázkovom časopise. A potom zbadáte: Tu hovorí On! Lebo Biblia sa líši od ostatných kníh tým, že cez toto spojenie so mnou hovorí teraz žijúci Pán.

Kto si mi raz povedal: "Ked chcem počúvať Boha, tak idem do lesa." A ja som mu na to odpovedal: "Ved to je ale nezmysel! Lebo ked idem do lesa, tak tam počujem stromy šumieť, vtáky spievať, potôčky žblnkotať. To je prekrásne. Ale či

sú mi moje hriechy odpustené a ako získam nové srdce, a či je mi Boh milostivý, na to mi ten les nedá odpoved. Na to mi odpovie Boh len cez Bibliu."

Nájdite si každý deň tichú štvrtodinku pre Pána Ježiša. A tak vzývajúc, volajte k Pánu Ježišovi a povedzte Mu všetko: "Pane, dnes mám tak veľa ťažkých povinností. Sám ich nezvládnem." Chápete: Povedzte Mu všetko! A potom si otvorte Novú zmluvu a prečítajte si aspoň pol kapitoly. "Pane Ježišu! A teraz hovor Ty!" A tu zrazu zbadáte Božie slovo pre vás. A vy poznáte: "Toto hovorí mne." Podčiarknite si to. Najlepšie, keď si k tomu poznačíte aj dátum.

Raz som ako mladý človek prišiel do jedného domu. Na klavíri tam ležala Biblia. Keď som ju vzal do ruky, zistil som, že v nej bolo mnoho miest podčiarknutých červenou alebo zelenou farbou s dátumami. Spýtal som sa - bola to veľká rodina - "Komu patrí táto Biblia?" "Tá patrí našej Emuške." Pozrel som sa na Emušku - a vzal som si ju za ženu. Lebo takú dievčinu som chcel mať, ktorá pochopila, že Pán Ježiš s nami hovorí po tejto linke a nijako inak.

Ked sa Ľudia hádajú nad Bibliou, tak mi je úplne zle. Hovoria: "Ved Bibliu tiež napísali len Ľudia!" - a podobné hlúposti. To ma nudí!

V prvej svetovej vojne som bol ako vojak jeden čas telefonistom. Vtedy sme ešte nepoznali bezdrôtové spojenie. Mali sme také malé prístroje, na ktoré sa pripájali drôty. Jedného dňa som musel ísť na jeden vrch na pozorovateľňu. Tá však tam ešte nebola zabudovaná, a tak som ležal v tráve a pokúšal sa urobiť spojenie k batérii. A tu prišiel na ten vrch nejaký ľahko ranený pešiak. Zavolal som na neho: "Človeče, hod sa na zem! Už nás zamerali. Za chvíľu spustia palbu!" On sa teda hodil na zem a priplazil sa ku mne: "Práve som dostał pekný zásah, s ktorým budem môcť ísť domov. Počuj, ty tu máš ale starý prístroj!" "Áno", mumlem, "veľmi starý model." "A svorky sú už celkom uvoľnené!" "Áno", potvrdzujem mu, "svorky sú celkom voľné." "A tu je kus odlomený!" hovorí. Tu mi povolili nervy. "Tak, a teraz si už zavri ústa. Nemám čas počúvať tvoru dlhú kritiku! Musím tu počúvať a udržiavať spojenie!" A tak je to i s mojou Bibliou. Ja chcem počuť hlas Ježiša - a tu prídu Ľudia,

ktorí hovoria: "Biblia napísali tiež len ľudia!" Môžem im len odpovedať: "Ach, zavrite si ústa, lebo ja tu načúvam hlasu Pána Ježiša!"

Rozumiete: Nedajte sa oklamáť! On hovorí po tejto linke! A vyhľadávajte spoločenstvo s ľudmi, ktorí sa tiež snažia ísiť touto cestou!

Pozrite, keď vo svojich rozhovoroch občas poviem niečo také, tak mi na to ľudia vždy odpovedajú: "Ach, veď to je len pre staré babičky. Do kostola chodia len starí ľudia." A preto sa teším, že som už vyše tridsať rokov mládežníckym farárom, ktorý poznal mnoho mladých ľudí, ktorí by vám mohli dosvedčiť, čo som vám povedal, že existuje odpustenie hriechov, že človek môže hovoriť s Ježišom a že On odpovedá.

Vyhľadávajte spoločenstvo s takými ľudmi, ktorí už tiež majú skúsenosti s Ježišom. Áno, človek môže nájsť ľudí, ktorí tiež chcú ísiť s Ježišom k nebesiam.

A teraz stojí pre vami Ježiš a hovorí: "Podte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, pretože vás stále sprevádzajú vaše viny a zanedbania. Ja vám dám odpočinutie! Ja vám môžem darovať odpustenie hriechov!"

Čo robiť, keď nám iní ľudia idú *na nervy?*

Táto téma celkom nesedí: - "...keď nám iní ľudia idú na nervy" - **oni nám predsa idú na nervy!** Pretože iste je tu niekto, kto vám lezie na nervy - či nie? Verím, že by som mohol spokojne povedať: Nech sa prihlási ten, kto nemá nikoho, kto by

mu išiel na nervy. Nik by sa neprihlásil! Že nám iní ľudia lezú na nervy, to sa nedá povedať len "...k e d", ale je to pravidlo. Nemám pravdu? Ó, áno, my si ideme navzájom strašne na nervy! Nie všetci. Napríklad moja žena mi nejde na nervy. Ale je mnoho iných ľudí, ktorí mi veľmi lezú na nervy. Aj vám? Isteže! Toľko do seba zapárame. V rodinách, v domácnostiach, so susedmi, v zamestnaní, v podnikoch a tak isto aj v kresťanských kruhoch si idú ľudia stále navzájom na nervy. Svet je plný tajného lezenia si na nervy. Je mnoho ľudí, ktorí by mohli hovoriť: "Ako by mi bolo dobre, keby toho alebo tamtých nebolo!" A tu ten druhý nie je len trňom v oku, ale trňom v živote. A preto sa o tom raz musí hovoriť: Ako žiť, keď nám iní ľudia lezú na nervy?

Priatelia moji, musím to všetko postaviť do širšieho rámca. Pozrite: Môžete sa stať, že niekto pokašlieva - a v skutočnosti má poškodené plúca. A tu nepomôžu nijaké cukríky proti kašľu. Tu sa musí ísť na dôkladnejšiu diagnózu a použiť inú liečbu! Rozumiete tomuto obrazu. A že si lezieme na nervy, to je iba znak toho, že ľudské telo je choré. To, že si lezieme na nervy, má hlbšie príčiny, než len to, že napríklad susedka je trochu nepríjemná. A preto musím túto vec postaviť do celkom širokého rámca. Chcem vám ukázať, že toto lezenie si na nervy je symbolom choroby ľudstva.

1. Svet, v ktorom žijeme

Pozrite: Ja mám svoj svetonázor z Biblie. **A vidím, že to je ten jediný správny názor na svet; ved všetky ostatné svetonázory po dvadsiatich rokoch putujú do zberu.**

A Biblia hovorí: Ked Boh stvoril svet, bol ešte dokonalý. Vtedy nešiel Adam Eve na nervy, a tak isto ani Eva Adamovi. Bola to dokonalá harmónia. A menovite živý Boh nešiel ľuďom na nervy, ani ľudia nešli Bohu na nervy. Rozumiete: Vtedy patrilo všetko spolu. Boh i ľudia, aj ľudia navzájom medzi sebou. Ešte nebolo nijakých roztržiek.

A potom Biblia hovorí, že na začiatku ľudských dejín nastala určitá prakatastrofa. Biblia ju nazýva pádom do hriechu. Hovorí, že človek bol postavený pred skúšku. Nesmel jeť z istého stromu. Toto mu Boh zakázal. Ale lákalo ho to - mohol voliť - a on si vyvolil zlo, neposlušnosť. Vzal zo zakázaného ovocia. A v tom okamihu, keď sa na počiatku ľudských dejín odohral ten pád do hriechu, všetko sa rozbilo.

Vtedy sa Boh a Iudia rozili. Boh vyhnal človek z raja a pred jeho bránu postavil cherubína. A odvtedy sme oddelení od Boha. Odvtedy ideme Bohu na nervy - a Boh nám. Len začnite hovoriť s ľuďmi o Bohu. Tak sú hned nervózni: "Prestaňte s tým už konečne! Ved sa ani nevie, či ten Boh vôbec existuje!" Medzi Bohom a nami je hrozná prieplasť.

A od tohto istého okamihu sa rozdelili aj Iudia. A to bolo hned zrejmé na detoch Adama a Evy. Už vtedy začalo to, že si Iudia idú navzájom na nervy.

Sú dvaja bratia. Stáva sa predsa, že práve súrodenci si idú strašne na nervy. Boli veľmi rozdielni, Kain a Ábel. Hádam v podstate ani nebolo možné povedať, prečo vlastne. Jedného dňa je Kain, rolník, s motykou na poli. A prišiel tam i Ábel. Viem si predstaviť, ako to v Kainovi náhle všetko tak zovrelo: "Keby ten fajnový podlizovač už zmizol: Nechcem ho ani vidieť!" Ale Ábel k nemu dokonca pristúpi a povie pár slov. A tu vezme Kain motyku a jednoducho ňou vrazí do jeho znenávidenej tváre - a príde k sebe až vtedy, keď už pred ním jeho brat leží mŕtvy. Priatelia moji, my sme všetci civilizovaní Iudia, a preto sa už nevraždíme motykami. Ale keď čítame noviny, tak cítime, že sa to tak stáva. A keď si spomínam na tie veľké vraždené procesy z tretej ríše, tak všetky majú ten istý kainovský úmysel: "Nenávidím Iudí!" A tak človek vraždí stájisice! Kain prišiel k sebe až vtedy, keď pred ním už ležal jeho brat mŕtvy. Trochu sa zlakol. Ale potom vykopal plytkú jamu, zvalil do nej mŕtvolu a prikryl zemou. Poobzeral sa dookola a zistil: "Nikto tu nebola a nik to nevidel." My Iudia si vždy myslíme, že čo nikto nevidel, to sa ani nestalo. Čo myslíte, aké zážitky vlečú Iudia so sebou!? Kain odchádza. Je mu hrozne. Zrazu počuje: "Kain!" "Čo je, kto to volá?" "Kain!"

A potom mu prebehne po chrbte mráz. A zrazu vie, kto to tu naňho zavolal: živý Boh! On bol pritom! On bol tichým divákom! "Kain!!! Kde je tvoj brat Ábel?" Kain sa chce ešte brániť: "Ved ja nie som opatrovateľom svojho brata Ábela! Či mám byť strážcom svojho brata?" "Kain", hovorí Boh, "Hlas krvi tvojho brata volá zo zeme ku mne."

Pozrite, tento príbeh objasňuje: od pádu do hriechu sa všetko rozbilo. Ľudia sa rozišli, my si lezieme na nervy. Aj Boh a človek sa rozišli, Boh začal ísť Kainovi na nervy - tak ako niekomu z vás lezie na nervy. Ale my sa svojho blížného nikdy nezbavíme - ani Pánu Bohu nikdy neujdeme: To je svet, v ktorom žijeme!

2. Dohováranie nepomôže

Áno, tu nepomôže nijaké dohováranie. Tu nepomôže napríklad ani reč o "milom Bohu". **Medzi Bohom a nami je múr, priepast.** Za vojny, keď môj dom aj naokolo pol mesta Essenu horelo, pribehla ku mne jedna žena a kričala na mňa: "Ako to môže ten váš Boh dopustiť!?" A ja som jej na to odpovedal: "Môj Boh to môže dopustiť. Možno je ten Boh vaším nepriateľom!" Od pádu do hriechu sa všetko rozpadlo: Boh i človek! My sme sa s Bohom, aj medzi sebou navzájom rozišli. A to je ten najhlbší dôvod toho, prečo nám iní ľudia lezú na nervy. Keď máte susedku, ktorá vám lezie na nervy, tak to pochádza z tohto pádu do hriechu - a že sme padlí ľudia a oddelení od Boha. A preto tu nepomôže nijaké dohováranie!

Nedávno som bol znova na švajčiarskych hraniciach. A tam visel na pohraničnom domku milý plagát. A na ňom bolo napísané: "Spoločne sa lepšie kráča!" No, musel som si tam pomyslieť: "Jasné, ale ten plagát mi nepomôže, keď mi niekto lezie na nervy!" Alebo som pred krátkym časom čítal na jednom plagáte: "Budte milí voči sebe navzájom!" Američania vešajú na každom rohu plagáty s nápisom: "Keep smiling!" - "Usmievaj sa priateľsky!" Ale to tú vec v podstate nezlepší. Nemám pravdu? Veru - ani dohováranie tu nepomôže!

Pamäťom sa ešte, keď som ako mladý teológ býval u jednej rodiny, v ktorej boli všetci rozvadení. Celé príbuzenstvo bývalo na jednom mieste a bolo úplne rozhádané. S veľkým oduševnením som ich jedného večera všetkých zhromaždil a pokúšal som sa ich všetkých navzájom zmieriť. Vtedy som si išiel ústa vyzoprávať. Večer o jedenástej hodine sa zjednotili a podali si ruky. Bol som taký šťastný a povedal som si: "Raz iste budeš schopným farárom. Ved si už celkom dobre začal." Išiel som šťastný domov, a nerušene som zaspal. Ráno som stretol jednu mladú pani z tých zmierených a vravím jej: "Aké to len včera večer bolo pekné!" "Pekné?" odpovedala mi ona. "A vy neviete, čo sa stalo?" Pýtam sa jej: "A čože sa stalo?" - a zbledol som. Oni všetci ešte na ceste domov znova začali s tým krikom. A potom to bolo s nimi ešte horšie ako predtým! Smejete sa? Ja som sa nesmial. Tu som zrazu znova zbadal, aké vážne to je s pádom do hriechu, že sme sa s Bohom aj so svojimi blížnymi navzájom rozišli, a že tu už ani to najlepšie dohováranie nič nepomôže.

Často mi ľudia píšu: "Milý pán pastor, ja mám tam a tam príbuzných, ktorí žijú vo vzájomných sporoch. Nemohli by ste ich navštíviť?" To vždy odmietam, pretože viem, že dohováranie im nepomôže. Pomyslite si aj teraz na ľudí, ktorí vám lezú na nervy. Darmo by som im dlho dohováral - to by nič nepomohlo. A to je to strašné. Prirodzene, že je to aj smiešne, keď človek vidí, ako to vyzerá. Trochu vám to chcem znázomiť. Bol som raz v jednej rodine. A tam prichádza ich sedemnásťročný syn: tarbavý, v rifliach, s vlasmi na spôsob Beatles. Vidím, ako jeho otca dvíha. "Pozrite na neho!" povie: "Pozrite len na neho!" Otec je usilovný a svedomitý úradník. Môžete si predstaviť, ako sa to v otcovi všetko búri, keď vidí zo svojho syna takého nedbanlivca. Alebo tu je milá kresťanská matka, len trochu zákonnícka. Dcéra si maluje pery. A matka: "Ach, ako mi tá lezie na nervy!" A dcéra: "Ach, ako mi tá moja matka lezie na nervy!" A či to nie je všade tak? Stretol ma jeden muž, ktorý žil rozvedený, a tomu som vysvetlil: "Viete, to je hriech!" A on mi odpovedal: "Pán farár, prestaňte! Mne už lezie na nervy aj to, ako moja manželka chlípe svoju polievku!"

Zdá sa vám to smiešne? Mne sa to zdá hrozné! Poviete: "To sú maličkosti!" Maličkosti? Sú to znamenia toho, že svet vo svojom upadnutí do hriechu vypadol z Božích rúk a že my žijeme v tom padlom svete - ako ľudia bez Boha!

Toto lezenie si na nervy môže vyzerat aj veľmi zle. Poznám v Essene istú mladú dievčinu, ktorá má sklerózu multiplex a je následkom tej svojej strašnej choroby celkom ochrnutá. Býva v jednom malom dome. Blízko nej býva jeden surový mládenec, ktorý veľmi rád každý večer od pol ôsmej až do jedenástej hodiny pozerá televíziu a nastavuje si aparát na čo najsilnejší zvuk. Táto úbohá dievčina večer čo večer, hodinu čo hodinu to všetko cez tú tenkú stenu musí počúvať. Prosila toho muža: "Ach, prosím vás, nastavte si zvuk na tom svojom televízore len na počúvanie v izbe!" A tento chlapík si nastavil svoj televízor ešte hlasnejšie. Predstavte si to: Rok čo rok, večer čo večer aj celé hodiny to tam takto hučí. Také sme my beštie, také beštie! Tak si môžete domyslieť, ako tento mladý muž lezie na nervy tejto dievčine! A je len prirodzené, že táto dievčina tiež lezie na nervy tomu mládencovi. A tak tento tichý boj cez stenu nevýslovne strpčuje život!

Ked som bol ešte celkom mladým farárom, mal som 150 konfirmantov. Potom som ich všetkých začal navštevovať. Bývali v činžiakoch. Pri prvej návšteve bola doma zvada, pri druhej návšteve bol doma krik, a tak aj pri tretej návšteve bol v dome krik. Jedného dňa som na hodine vyzval konfirmantov, aby vstali všetci, u koho doma nebýva krik. Vstali traja alebo štyria. "Čože?" spýtal som sa ich, "u vás ostatných je v dome krik?" "Áno!" Tak som sa spýtal tých párr konfirmantov, u koho nebol krik: "A prečo sa u vás nekričí?" A oni mi odpovedali: "My bývame sami!"

Taká je situácia. A tu to máme zvládnutť, tu máme byť šťastní a máme tvoriť, keď stále čosi dráždi naše nervy! Ked nám niečo spadne na nohu, tak nás to bolí. A keď nám stále idú ľudia na nervy, tak to je neznesiteľné.

3. Boh zasahuje!

Keby som vám už okrem toho, čo som vám povedal doteraz, nemal viac čo povedať, tak by som radšej ani nezačal hovoriť. **Mám však neuveriteľne veľkú, ba prevratnú zvest:** Do celej tejto šlamastiky, z toho vzájomného lezenia si na nervy a nášho podpichovania, zasahuje sám živý Boh vo svojom - nám nepochopiteľnom - milosrdenstve. Celý tento žalostný svet leží pred Božími očami a On doň zasahuje.

On zasahuje podivuhodne. A to je tá dych zarážajúca zvest Biblie: On preboril ten mür, ktorý je medzi Ním a nami a prichádza k nám osobne vo Svojom Synovi Ježišovi! Ked už naša doba odsunula zvest evanjelia Ježiša ako bezvýznamnú, tak to nehovorí proti evanjeliu, ale je to svedectvo hlúposti našej doby, pretože Ježiš je našou jedinou šancou! Čo väčšieho sa tu ešte má stať, než to, že Boh už zboril ten mür, ktorý je medzi Ním a nami a dal nám Svojho Syna - doprostred toho nášho odpadlítva od Boha, do toho nášho lezenia si na nervy - do našich sporov? A ked ten Syn Boží, Pán Ježiš príde, celá situácia sa mení!

a/ Ježiš daruje pokoj s Bohom

A teraz sa pokúsim ukázať vám, že v Ježišoví jesústredené všetko. Ježiš sa nerozišiel s Bohom. Ježiš je Syn Boží. Nedávno mi ktosi povedal: "Ježiš bol človek ako my. Nanajvýš bol zakladateľom náboženstva." Jasom mu na to odpovedal: "Teda vy tu zrejme myslíte na niekoho iného než ja. Ja hovorím o tom, ktorý povedal o Sebe: 'Vy ste zdola; ja som zhora.'" Áno, ja hovorím o Synovi živého Boha, ktorý je divom, ktorý je celkom iný, ktorý je Božím vniknutím do toho strateného a prekliateho sveta. On nie je rozdelený s Bohom. A Jemu nikto z ľudí nejde na nervy. Jemu nešiel na nervy ani Judáš, ktorý Ho zradil. Ked mňa niekto zradí, tak mi lezie na nervy. Ježiš miloval Judáša až do konca! Takto musíte hľadieť na príbeh Ježiša: Muž, ktorému nikto nešiel na nervy!

Tu je ten zvláštny príbeh - večer pred Jeho smrťou, keď bol spolu so svojimi učeníkmi. Viete, tam na východe sa nesedáva na stoličkách, ale tam sú okolo stola rozložené široké vankúše,

na ktorých sa leží. Ani ja si neviem dobre predstaviť, ako pri tom ľudia mohli jestť; každopádne my by sme nevedeli takto poležiačky jestť nožom a vidličkou. Oni však vtedy tak jedávali. Najprv si zobuli sandále a obyčajne si potom umyli nohy od prachu z cesty. Učeníci v tento deň vykonali veľkú púť s Ježišom. Boli teda unavení, zobuli si sandále a hodili sa na vankúše. A viem si predstaviť, ako Peter pozerá na Jána a súčasne mu dáva očami pokyn: "Jeden musí doniesť vodu a špongiu a ostatným umyť nohy. Môžeš to predsa urobiť, vedť si najmladší! Ján, ideš mi na nervy, že sa od toho stále tak odťahuješ!" Ján však mykne plecami a myslí si: "Ten Peter mi už lezie na nervy, že ma stále označuje za najmladšieho. Jakub by predsa tiež raz mohol doniesť vodu a špongiu, aby sme si mohli poumývať nohy!" A Jakub si zase myslí: "Ako k tomu prídem. Ja predsa patrím k najmilším učeníkom. Nech to raz urobí Matúš!" A v okamihu si všetci lezú na nervy, pretože každý sa odťahuje od toho, čo má urobiť. A tu vstane Ježiš. A učeníci sa naňakajú: "Hádam nie On!" A predsa, On to robí. Vojde dnu so zásterou sluhu i snádobou na umývanie a so špongiou - a všetkým umyje nohy. Aj Judášovi! Aj Petrovi! I Jánovi! Aj Matúšovi! A skoro by som povedal: Aj mne! To je ten Ježiš, v ktorom je všetko sústredené: Boh je v Ņom a On miluje ostatných.

Musím vám ukázať Ježiša - tak Ho vidím najradšej - ako visí na kríži! Chcel by som, aby som vás mohol priviesť k tomu, aby ste v duchu stáli so mnou na tom vrchu pred bránami Jeruzalema, kde to množstvo ľudu vrieska, kde rímski vojaci stoja so svojimi kopijami, kde sa nad hlavami týcia tri kríže. Toho v prostriedku, toho mám na mysli. Toho stŕňovou korunou, toho vám chcem postaviť pred oči. Priatelia moji, tu On zomiera za vás, aby vás vytrhol z tejto biedy, v ktorej iným lezieme na nervy, v ktorej si sami lezieme na nervy, a kde nám iní lezú na nervy, aby vás zmieril s Bohom.

Ked chcete, aby všetko to, čo je medzi Bohom a vami bolo odstránené, tak podte k Ježišovmu krížu. Ten Ježiš, ktorý zomrel za vás a za vás aj z mŕtvych vstal, je Božou ponukou pokoja. Uvalte všetky svoje pochybnosti na Noho - ved máte mnoho pochybností - a tak ich hodte cez palubu! Áno, hodte sa do

náručia tomu Ježišovi! Hodte všetky svoje staré závislosti, aj všetky svoje viny Ježišovi k nohám! A to môžete urobiť tak, že sa zahladíte na Ježišov kríž. Podajte Mu ruku a povedzte Mu: "Už len Tebe chcem patriť!" A v tom okamihu ste už urobili krok k pokoju s Bohom. Apoštol Pavel v liste veriacim Rimanom hovorí: "Kedže sme boli ospravedlnení z viery, máme pokoj s Bohom prostredníctvom Pána nášho Ježiša Krista." Ježiš je Božou ponukou pokoja. Prijmte ju! Najhroznejšie však je, že je vela Iudí, ktorí to súce počuli, a predsa sa do toho stavu pokoja nedostali. To je hrozné! Chcel by som zápasíť o vaše srdcia! Chcel by som zápasíť o vaše duše, aby ste prijali túto Božiu ponuku pokoja!

Mal som dnes rozhovor s niekoľkými novinárm. A dospeli sme k tomu, čo vlastne ešte dnes môže človek brať vážne. Tak som im vysvetlil: "Otvorene vám to priznávam: po tom, čo som prežil dve svetové vojny, aj ríšu fašizmu, neviem, čo by som ešte mohol brať vážne. Výroky, ktoré mi poskytujú svetonázoroví proroci a politici, tie ani oni sami neberú vážne - a tak ani ja. Nevedel by som, čo iného by som medzi nebom a zemou mohol brať vážne, ako tú Božiu ponuku pokoja v Ježišovi!" A to je to jediné, čo môžem brať vážne. Ale to sa vyplatí. A keď tu mladí i starí Iudia hovoria: "My už nič nemôžeme brať vážne!", potom je evanjelium práve pre nich: V Ježišovi vás Boh vzal neuveriteľne vážne. A tak teraz tiež tak vážne prijmite Jeho ponuku pokoja v Ježišovi!

Vidíte: Ježiš nás opäťovne spojil s Bohom. Vašou biedou však je, že ste snáď len "nábožní" a "platitelia cirkevnej dane" - ale ešte nemáte pokoj s Bohom. Vravím vám: Za vás Ježiš zomrel a vzal na seba všetky vaše viny, aby ste vy teraz mohli prísť a padnúť pred Ním a povedať: "Pane, tu prichádzza jeden stratený hriešnik. Ja už teraz v Teba verím. Prijímam Ďa!" - a tak prejdete do života, do pokoja s Bohom!

b/ Ježiš daruje aj pokoj s blížnym

Tam však, kde sa dostane Ježiš, tam nedosiahne človek len pokoj s Bohom, ale aj pokoj so svojím blížnym. A tu už prestáva to lezenie si na nervy.

Teraz ma dobre počúvajte: medzi vami sú iste aj veľmi

nábožní ľudia, ale pokial vám iní ľudia ešte lezú na nervy, tak tu ešte čosi nesedí: Je to jasné? A vy mi poviete: "Mali by ste poznáť moju susedku: Tú kozu!" A ja vám odpovedám: "Pokial ju ešte nemilujete, zatial to s vami ešte nie je celkom v poriadku. Lebo keď Ježiš vstúpi do nášho života, tak prestanú v nás pôsobiť tie slabé nervy, na ktoré nám ostatní ľudia stále lezú!"

Pozrite: kam vstúpi Ježiš, tam daruje pokoj s Bohom, aj pokoj voči tomu, kto mi lezie na nervy. A keď máte ľudí, ktorí vám lezú na nervy, tak musíte mať Ježiša! Inak vám nič nepomôže. Vaše nervy sa ďalej ničia v takýchto prípadoch! Ježiš vám chce darovať pokoj s Bohom a vy Ho máte vnútorne prijať - a potom vám to pôjde aj s inými ľuďmi!

Mám istého priatela, ktorý mi je veľmi blízky. Ten má veľmi príjemný byt. Ale má aj nepríjemného majiteľa domu, ktorý je veľmi zatažený na peniaze. A tu pred krátkym časom mu ten majiteľ domu napísal nehanebný list: "To musíte urobiť! A to máte spraviť! A to musíte zaplatiť!" A tento môj priateľ mi potom rozprával: "Mal som vyletieť z kože. Išiel som k písaciemu stolu, aby som mu napísal odpovied. A tu zrazu stál predo mnou obraz Ježiša, ktorý zomrel za mňa, ale aj za môjho majiteľa domu. Tak som už nemohol pokračovať. Išiel som k nemu a povedal som mu: 'Počujte, takto sa budeme rozprávať? Obidvaja sme predsa rozumní ľudia! Nemohli by sme sa rozumne porozprávať? Ved vás mám naozaj rád! Netreba, aby ste so mnou takto jednali.'" A tu bol on natol'ko premožený, že sa roztržka medzi nimi stratila, takže vlastne dnes sú celkom dobrými priateľmi, ten neznesiteľný majiteľ domu a ten učenik Ježišov.

Môžem vám vyzoprávať ešte jeden pekný príbeh? Tak dávajte pozor: Poznám istého pána menom Dapozzo. Je francúzskym evanjelistom. Ešte z koncentračného tábora má celkom rozbité rameno. A on mi vyzoprával tento príbeh, na ktorý som nikdy nezabudol. Povedal mi: "V koncentračnomtáboore ma raz na poludnie dal zavolať veliteľ tábora. Zaviedli ma do izby, kde bol prikrytý stôl. Ale na ňom bol len jeden príbor. A potom prišiel veliteľ tábora. Mal som úžasný hlad. Veliteľ si potom sadol a nasledovalo podávanie fantastického jedla, jeden

chod za druhým. A ja som tam musel stáť v pozore a prizerať sa. Dal mi najavo, ako mu všetko chutí a ja som umieral hladom. Ale to ešte nič nebolo. Nakoniec si dal doniesť kávu, k nej si postavil na stôl jeden balík a povedal: 'Pozrite, to vám poslala vaša manželka z Paríža: pečivo!' Vedel som ako málo bolo vtedy u nás jedla a ako musela moja manželka šetriť, aby mohla upieciť tieto koláčiky. A potom veliteľ tábora začal tieto keksy jest. Ja som ho prosil: 'Dajte mi z nich aspoň jeden, nechcem ho zjest, ale chcem ho mať ako pamiatku na svoju manželku.' A on so smiehom zjedol aj tento posledný kúsok." To bol okamih, v ktorom to lezenie na nervy dosahuje vrchol: kde začína nenávist! A Dapozzo pokračuje doslovne takto ďalej: "V tomto okamihu mi bolo jasné, čo znamená: 'Láska Božia je rozliata v našich srdciach.' Mohol som toho muža milovať. Myslel som si: 'Ty úbožiak! Nemáš nikoho, kto by ťa mal rád. Obkllopuje ťa len samá nenávist! Ako mi je dobre, že som Božím diétatom!'" Rozumiete: Boh ho môže obostrieť súcitom a milosrdenstvom. A on mu už nejde na nervy. A tu tento muž vyskočil - on to cítil - a vybehol von! Dapozzo ho po vojne navštívil. A tu ten muž zbledol: "Chcete sa mi pomstíť!" "Áno", odpovedal Dapozzo, "chcem sa vám pomstíť. Chcem si u vás vypiť šálku kávy. A v aute som doniesol tortu. A teraz budeme spolu jest a pit." A tento muž shrôzou pochopil, že človek, ktorý sa dostal pod moc Ježiša, už nemusí nenávidieť, že je už oslobodený od toho lezenia si na nervy, pretože láska Božia je rozliata v jeho srdci.

Ja som už starý veľkomestský farár a často som počul ľudí nariekať: "Ja som taký opustený. Nikto ma nemá rád." Už to ani počúvať nemôžem. Preto vám vravím: "A ty? Kdeže je človek, ktorý by mohol vstať a povedať: 'Ten mi preukázal lásku?'" Viete, ja to považujem za veľmi sprosté. Prepáčte, že sa tak vyjadrujem, ale ja pochádzam z Porúria a my tam hovoríme tak surovo, keď ľudia stále bedákajú: "Niet už lásky vo svete!" A oni sami sú cencúľmi!

Ked som to pochopil, tak som si pomyslel: "Aj ja by som chcel preukazovať lásku." A tu som zbadal: ved to ale vôbec nevieme. Naše srdce je nevýslovne sebecké. Áno, sú ľudia,

ktorých môžeme mať radi, pretože sú nám sympatheticí. Ale tých, ktorí nám lezú na nervy?

Spomínam si na jeden rozhovor s istým komunistickým robotníkom, ktorý mi povedal: "Demonstrovali sme za najbiednejších v Šanghaji!" A ja som mu na to odpovedal: "To je veľkolepé! A čo váš sused?" A tu z neho vyliezlo: "Ked ho stretnem, tak dostane po hube!" Rozumiete: "Miluj svojho najvzdialenejšieho" - to ešte nie je také ľažké, ale: "miluj svojho blížneho" - tak to už je zložitejšie.

A teraz si myslím: tento svet by bol celkom iný, keby som vedel milovať svojho blížneho, a to aj toho najhorsieho, ba aj toho nebezpečného, aj toho, kto to so mnou myslí len zle. A to človek sám od seba nedokáže. To už je dar Boží. Priatelia moji, prirodzene, že to nie je jednoduché. Sám som to skúsil: Ked totiž Ježiš vstúpi do nášho života a daruje nám pokoj s Bohom a súčasne nám chce darovať i pokoj s naším blížnym, tak je to veľmi bolestivé, pretože nám pritom ukazuje na to, že ešte viacej my lezieme iným ľuďom na nervy, než oni nám, takže my pre iných sme ovela ľažsím bremenom. Od tej doby, čo poznám Ježiša, On mi ukazuje, ako sa i ja často previním na iných ľuďoch. A tu nám je stále dôležitejším to, že Spasiteľ zomrel na kríži a že nám daruje odpustenie hriechov.

Rozumiete: Ježiš urobil tú najväčšiu revolúciu vo svete, lenže my Ho musíme prijať! A preto vás prosím, aby ste si to nielen vypočuli, ale aby ste vy sami Ježiša brali celkom vážne. Želal by som si, aby každý z vás mohol povedať: "Našiel som Ježiša! A On našiel mňa!"

Všetko sa má zmeniť, ale ako?

Ked som bol mladý, s nadšením sme čítavali novely spisovateľa Maxa Eytha, ktorý je dnes už zabudnutý. Bol inžinierom, preto najčastejšie spracovával témy zo začiatkov technického obdobia. Jednej zo svojich noviel dal názov "Tragédia povolania". Hlavným hrdinom novely je mladý inžinier, ktorému jedného dňa za zvláštnych okolností zverili veľmi významnú úlohu; mal vybudovať most nad riekou, ktorá už ústí do mora. Je to veľmi zložitá úloha, lebo na most pôsobia už aj príliv a odliv. A na začiatku technického veku ešte neboli k dispozícii dnešné presné meracie prístroje.

Náš mladík sa odhodlal postaviť ten obrovský most. Odovzdanie mostu do prevádzky prebieha počas veľkej slávnosti - zástavy, hudba, fotoreportéri. Vysokí štátni hodnostári a elita mesta sa vo vlaku vezú cez most. Mladý inžinier je stredobodom pozornosti. Všetky noviny prinášajú jeho meno. Zlepšia sa jeho majetkové pomery a v Londýne založí veľký projekčný ústav. Čoskoro sa ožení s bohatou ženou. Má všetko, čo si srdce žiada. A predsa je v jeho živote bolavé tajomstvo, o ktorom vie len jeho manželka. Stále na jeseň sa stratí. Odcestuje k svojmu mostu a ked v noci zúri búrka a bičuje dážď, on stojí, schovaný v pršiplášti, vonku pri moste a bojí sa. Doslova cíti, ako búrka tlačí na piliere jeho mosta. Stále znova prepočítava, či piliere urobil dosť pevné, či správne prepočítal tlak vetra na piliere. Po utíšení vetrov a búrok vráti sa zase do Londýna, kde žije ďalej ako spoločnosťou vážený a uznaný človek. Snaží sa správať tak, aby nikto nezbadal, že v duchu prežíva úžasný strach: "Je ten most správne postavený? Je dosť pevný?" Tieto mučivé otázky sú temným tajomstvom jeho života.

Max Eyth otriasne opisuje, ako ten inžinier potom jednej hroznej búrlivej noci znova so strachom pozoruje svoj most. Vidí, ako na most prichádza vlak. Vidí jeho zadné svetlá. Tie však zrazu v hukote búrky zmiznú. A on vie: vlak sa teraz zrútil do hĺbky, do spenenej vody. Most sa v prostriedku prelomil.

Ked som si ako mladý chlapec ten príbeh čítať prvýkrát, mysel som si: "Nie sme my tiež všetci takí?" Každý z nás stavia most svojho života. A občas v bezsennej noci alebo, ak sa nás niečo veľmi mocne dotkne, vynorí sa strach: "Naozaj som dobre staval most svojho života? Vydrží búrky života?" A vtedy si jasne uvedomujeme: celkom to nesedí! Most nášho života nie je celkom v poriadku! To by som vám chcel v prvom rade ukázať:

1. Nie je to celkom v poriadku

Ako veľkomestský farár som sa mnohých opýtal: "Povedzte mi, je váš život úplne v poriadku?" Nenašiel sa ani jeden, ktorý by na konci rozhovoru nebol priustíl: "Úplne v poriadku? Nie! Všeličo by malo byť inak!" Prirodzene neviem, kde je slabý bod na moste vášho života. Ale sami všetci celkom presne viete: "Všeličo by malo byť inak!"

V človeku sa potom občas zrodí predsavzatie: "Chcem sa zmeniť! V tej a tej oblasti sa chcem polepšiť!" Povedzte mi: veríte skutočne, že sa človek môže zmeniť? Nie, človek sa v podstate zmeniť nemôže! Biblia to vyjadruje celkom drsne: "Či môže černoch zmeniť farbu svojej kože a leopard svoje škvŕny? Tak ani vy neviete robiť dobre, keď ste zvyknutí na zlé."

Svet je plný morálnych rečí a morálnych predsavzatí - ale nikto nemôže samého seba zmeniť. Možno sú to tvrdé slová. A ja často stojím otriasený medzi ľudmi, s ktorými sa stýkam a cítim: vy to bezpečne viete, že most vášho života nie je celkom v poriadku. A potom sa pytajú: "No a čo máme robiť? Nemôžeme sa predsa zmeniť." Je to tak: "Nečistý nemôže mať čisté srdce. Klamár sa nemôže zmeniť na pravdovravného. Sebec sa nemôže zrazu stať nesebeckým, môže trochu predstierať lásku, ale v podstate zostáva sebcom ako predtým. Nečestný sa sám

nezmení na čestného." Keby som vás dôkladnejšie poznal, vedel by som, kde sú slabé body mosta Vášho života. Najlepšie vám ich však vie ukázať Boh.

Biblia nám ukazuje otrasnú pravdu. Tieto myšlienky a slová predsa nie sú moje vlastné, ale vám zvestujem slovo Božie. Vidíte: Biblia prináša neslýchané posolstvo, ktoré berie dych. Hovorí: "Živý Boh poslal do tohto sveta niekoho, kto dokáže zmeniť náš život - a ten niekto nie je nik menší, ako Jeho vlastný Syn - Pán Ježiš."

2. Všetko sa môže zmeniť

Milí priatelia, neviem, či je to vinou cirkvi, že mnohí ľudia považujú kresťanstvo za nudnú záležitosť. Ja si zase dovolím tvrdiť, že to jesvetoborná zvest: Boh poslal Svojho Syna Ježiša na tento svet, ako našu jedinú nádej. Ježiš povedal tieto úžasné slová: "Hla, činím všetko nové!" Len On, jedine On, môže ľudí zmeniť!

Videl som alkoholikov, ktorí boli oslobodení. Sebecké staré ženy, čo svojou sebeckosťou trápili celý svet, ktoré boli odrazu zmenené a žili pre druhých. Mužov, poviezanych svojou nemravnosťou, ktorí boli oslobodení. Ježiš nás dokáže zmeniť! Ježiš prichádza - a hľa: všetko sa stáva novým! To nie sú rozprávky. Takých príkladov by som vám mohol uviesť celú kopu.

A preto my, ktorí presne vieme, že most nášho života nie je celkom v poriadku - potrebujeme tohto Spasiteľa. Potrebujeme Pána Ježiša - nie kresťanstvo - ale Krista! Rozumiete: nepotrebuje náboženstvo, dogmy, cirkevníctvo, ale potrebujeme živého Spasiteľa. A On je tu! Ešte dnes môžete k Nemu volať a vyznať Mu všetky slabosti svojho života. To je to veľkolepé posolstvo, ktoré pre vás mám.

Dovolte mi, aby som vám to ešte bližšie vysvetlil jedným príkladom. Prednedávnom som bol týždeň v Mníchove. V strede mesta sa rozprestiera obrovský park - Anglická záhrada - jeden zo skvostov tohto mesta. Pretože som bol ubytovaný v nedalekom hoteli, každé ráno som chodieval do toho parku.

Cez park žblnkotal potok, ponad neho viedol drevený mostík, naľavo od ktorého bol malý vodopád. Jedného dňa vidím, že na mieste, kde dopadala voda, tancoval veľký kus dreva. A pretože som mal čas, pozoroval som, ako to drevo stále krúžilo dookola. Chvílkami sa zdalo, že sa už dostane do prúdu a popláva ďalej, ale potom ho vír vždy znova vrátil späť na staré miesto. Na druhý deň som sa tam šiel pozrieť, a to drevo tam ešte stále bolo. Stále to vyzeralo, ako by sa snažilo dostať sa do prúdu. Ale vír ho vždy znova dochytil. Viete si to predstaviť? Bol tu živý prúd, ale drevo sa stále točilo v kruhu dookola!

Taký je aj život väčšiny ľudí. Krúti sa vždy len v tom istom starom kruhu: v tých istých hriechoch, biedach, bezbožnostiach a zúfalstvách v srdci. Prežívame stále len všedné dni, stále dookola! Pritom tu je prúd, živé prúdenie od Syna Božieho, od Ježiša, ktorý za nás zomrel na kríži. Ak Boh nechal Svojho Syna zomrieť takou strašnou smrťou, tak to iste má význam, aj vtedy, keď to ešte nedokážete celkom pochopiť! Pozrite sa v duchu na Noho! "Aj mňa, aj mňa tu zachraňuje!" To predsa musí čosi znamenať! Predsa nemôžete nad tým len tak ľahko preletieť. Musíte sa snažiť všetkými silami tomu porozumieť. A na tretí deň Ho Boh vzkriesil z hrobu. Od toho vzkrieseného Ježiša prichádzza prúd vyslobodenia! My sme však na tom tak, ako to drevo v Anglickej záhrade, stále sa točíme okolo seba v tom istom kruhu. Vtedy v Anglickej záhrade som uvažoval takto - to drevo by potrebovalo len celkom malý impulz, aby sa dostalo do prúdu. Jasom však nemohol zasiahnuť, lebo som nechcel spadnúť do vody. Ale vy nie ste kus dreva. Ten prvý krok z toho prastarého kruhu, ten krok do prúdu spasenia, ktorý vychádza zo Syna Božieho, ten musíme urobiť my sami. Nakoniec predsa len pochopíme, že nás povolával Boh! Ale teraz vám musím povedať: ten krok do prúdu spasenia musíte urobiť vy sami! A sú ľudia, ktorí celkom jasne cítia, že Boh ich v srdci tiahne, aby urobili tento krok z toho prastarého kruhu do prúdu spasenia, ktorý vychádza z Ježiša.

3. Tak alebo inak

Rád by som vám to objasnil niekoľkými biblickými udalosťami. Apoštola Pavla raz uvrhli do väzenia v Cézarei. V tomto meste v tých časoch sídlil rímsky miestodržiteľ. Novým rímskym prokurátorom sa stal muž menom Festus. Jedného dňa ho navštívil židovský kráľ Agrippa so svojou ženou - Bernikou. "Počúvaj, Festus" - povedali tí dvaja, "ty tu máš jedného zaujímavého väzňa, ktorý sa volá Pavel. Radi by sme ho vypočuli." A tak jedného dňa pripravili veľký verejný proces, kam predviedli toho zaujímavého väzňa Pavla. Zíšli sa všetci významní dôstojníci, politici a úradníci. Festus a Agrippa s Bernikou zaujali miesto na vyvýšených trónoch. Proces prebiehal za veľkej parády, poriadok zabezpečovali rímske legie. Veľkolepá udalosť. A vtedy predviedli obžalovaného Pavla. O niekoľko minút sa však úlohy prítomných zmenili. Už nie je obžalovaný Pavel, ale celá spoločnosť okolo neho. A potom má Pavel evanjelizačný príhovor, v ktorom svojim poslucháčom objasnil, ako to je s Ježišom. Tentoraz im nevyčítal hriechy, ale im vykreslil pred oči Syna Božieho, ktorý povedal: "Ak je niekto smädný, nech príde ku mne a pije." "Ak je niekto z vás smädný a hladný po živote, ak je zaťažený svedomím; plný túžby po Bohu, alebo má strach pred smrťou, nech počuje: Ježiš roztvára svoje náručie a volá: 'Podte ku mne všetci, ktorí pracujete a ste unavení!'" Približne tak to Pavel povedal. Tak velebil pred nimi Pána Ježiša, s ktorým sa osobne stretol. Keď potom skončil, miestodržiteľ Festus prehlásil: "Pavel, vieš hovoriť veľmi pekne, ale ja si myslím, že to, čo hovoríš je trochu bláznivé. Dal si sa uniesť svojím temperamentom." Festus vobec nič nepochopil. Biblia o niektorých ľudoch hovorí: "Ich srdce stučnelo." Srdcia omazané tukom! To sa stáva: Všetko sa tu skĺzne. Možno sú aj medzi vami ľudia, ktorí tiež majú tučné srdce. Taký bol aj pán Festus. Kráľ Agrippa je však celkom rozrušený. Jeho vyjadrenie sa ma veľmi dotklo: "Pavel, nechýbalo vela, že by si aj mňa presvedčil, aby som sa stal kresťanom, učeníkom Ježiša." "Nechýbalo vela!" - a potom odišiel. A potom všetko ostalo pri starom. Ako pri tom dreve v Anglickej záhrade, všetko sa točí

v starom víre, v starej všednosti, v starom živote - až do smrti a až do pekla. Stále tá stará pieseň o hriechu a samospravodlivosti. Aj u vás ostáva všetko po starom? Potom Ježiš za vás zbytočne zomrel. Potom pre vás Ježišovo vzükriesenie neznamená nijaký zisk. V tom prípade nemáte odpustenie, nijakú slobodu ani pokoj v Bohu. Treba urobiť len jeden krok: "Nechýba vela, aby som sa stal kresťanom." Je to zarážajúce: Ľudia, ktorí sa nazývajú kresťanmi - a predsa nie sú deťmi Božími. Ľudia, ktorí sú nábožní, a predsa smerujú do zatratenia. Ľudia, ktorí sú nábožní a predsa žijú bez duševného pokoja.

A teraz vám poviem opačný príklad. Apoštol Pavel sa jedného dňa dostal do európskeho mesta Filipis. Boli tam zábavné podniky, divadlo a všetko, čo patrilo k poriadnemu mestu. A pretože k poriadnemu mestu patrí aj väzenie, tak tam ani to nechýbalo. Väznici spravoval jeden bývalý rímsky dôstojník, ktorý to tiché miesto dostal možno za svoje staré zranenie. Raz tomuto žalárníkovi - ako o ňom čítame v Biblia - priviedli dvoch väzňov, akých mal len zriedka: apoštola Pavla a jeho sprievodcu Sílasa. Veľmi smelo a s oduševnením kázali v meste. Pretože sa po kázni národ začal búriť, vrchnosti mesta nariadili ich zatknuť. Odovzdali ich žalárníkovi: "Dobre ich do rána stráž!" A žalárník, ako sa na tvrdého bachára patrí, prisvedčil: "Dobre strážiť? Áno! Vykonám!" Mal tam jednu celu, tam celkom dole, kde po stenách tiekla voda. Tam ich priviedol a pripútal reťazami. Keby ste mi položili otázku, akého náboženstva bol tento človek, tak by som vám odpovedal: Takého, aké má väčšina z vás. Veril v jestvovanie nejakého "Pánabohu", alebo hádam aj viacerých pánbhoffov. V Ríme totiž boli náboženstvá, ktoré nikto vážne nebral. Ako v súčasnosti u nás. Viete si toho správcu žalára predstaviť? A potom sa mu stalo volačo pozoruhodné, čo sa už nedá celkom presne vysvetliť. Najprv začal Pavel o polnoci v žalári spevom oslavovať Ježiša. Myslím, že mu to trvalo až do polnoci, kým sa vyrovnal s tým nespravodlivým zaobchádzaním, krutým uväznením a bičovaním. Muž sa s tým nevie len tak ľahko vysporiadať. Potom však prišiel k záveru: "Pán Ježiš, Syn Boží, ma predsa vykúpil Svoju krvou! Som dieťa Božie! Mám pokoj s Bohom! Aj tu,

v žalári, som v Jeho rukách!" A vtedy sa pustil do chválospevu. A Sílas spieval k tomu druhý hlas alebo bas. Nádherné! A väzni počúvali. Taký spev v tomto väzení ešte nikdy nepočuli.

Priatelia, mal som možnosť poznať väznice štátnej bezpečnosti. Počuť tam kliatby, výkriky zúfalstva a hrubé nadávky strážcov. Ked som raz chcel spievať chválospev, hned mi to prísne zakázali. Asi už zistili, že je nebezpečné, keď niekto spieva na chválu Božiu. Vtedy tam ale ešte tak daleko neboli. Teda: Pavel a Sílas spievali. To samozrejme žalárnika udivilo: "Človeče, čo to spievajú?" Pozorne načúval: "Ved tí spievajú náboženské piesne. Je to možné, že to ešte niekto berie vážne? Tu v žalári? Tam dole v tej diere predsa každý stratí chuť do spevu. A oni ešte k tomu spievajú svojmu Bohu na chválu!" A potom ten žalárnik, ktorý sa medzitým už uložil do posteľe, zažil poriadne zemetrasenie. Bolo to od Boha. Dvere žalára sa otvárajú a väzni sú slobodní. Žalárnik vyskočí z posteľe, oblečie si to najnutnejšie a vidí: Všetky dvere sú otvorené! "Človeče, moji väzni sú preč! Teraz ma zdegradujú! Som hotový!" Chce spáchať samovraždu. Vtedy však zdola naňho zavolá Pavel: "Nevzrušuj sa! Sme tu všetci!" Biblia síce nehovorí o tom, aké vnútorné zmeny nastali u žalárnika, ale tomu človeku v tej chvíli bolo jasné: "Je tu živý Boh, ktorý sa zastane svojho služobníka! Je tu živý Boh, ktorého som v celom svojom živote iba urážal! Je tu živý Boh, ktorý mi musí povedať svoje 'Nie'! Je tu živý Boh, ktorý dobre pozná moje hriechy, moje špinavé záležitosti! Je tu živý Boh - a ja som stratený!" Vpadne do Pavlovej cely a zúfalo narieka: "Chlapi, čo mám robiť, aby som bol zachránený?" Zrazu si uvedomuje: Môj život je ako to drevo v potoku v Anglickej záhrade. Točí sa stále na jednom mieste. Viete: všetko ostávalo po starom. Teraz však je pre neho dôležitá už len jedna otázka: "Čo mám robiť, aby som sa dostal do prúdu záchrany?" My by sme mu pravdepodobne držali dlhú kázeň, veľkú moralistickej prednášku. Možno by sme mu povedali: "Najprv ma vyved odtiaľ von!" Ale Pavel mu povedal iba jednu vetu: "Potrebujete Ježiša. Ver v Pána Ježiša Krista a budeš zachránený aj ty, aj tvoj dom." Žalárnik toho vela nevie. Len zdaleka počul, že tento Ježiš ho zachráni od Božieho hnevú, od súdu, od pekla, od starého života. Rozumiete: práve v tom

okamihu dostał od Boha popostrčenie zo starého života - do prúdu záchrany. Stáva sa Ježišovým vlastníctvom. Nádherne sa ešte píše: vypustí Pavla zo žalára, nechá si rozprávať o Ježišovi a ešte v tú noc sa dá pokrstiť s celou svojou rodinou, aby sa stal Ježišovým vlastníctvom. Príbeh končí slovami: "A plesal s celým domom, že uveril Bohu." Teraz sa dostał do prúdu života! Teraz získal pokoj s Bohom!

U jedného platilo: "Nechýbalo veľa." Druhý zažil postrčenie do prúdu záchrany. **Ako to bude s vami?**

4. Berte vážne Ježiša!

"Všetko sa musí zmeniť, ale ako?" V prvom rade je dôležité: Musíte spoznať Ježiša! Stalo sa to hned po vojne. Dal si ma zavolať jeden vrchný školský riaditeľ: "Pán pastor, mám tu pätnásť mladých mužov. Všetci majú vojnovú maturitu, ale tá im neplatí, ak v budúcom polroku neurobia doplnkové skúšky. Sú to bývalí leteckí poručíci, delostreleckí nadporučíci a im podobní. Prirodzene že sú hrozne naštvaní, že znova musia sedieť v školských laviciach. Boli by ste ochotný učiť ich náboženstvo?" Súhlasil som a so strachom v srdci som išiel do školy. Tam už sedeli tí ostrieľaní bojovníci vo vyblednutých vojenských rovnošatách. "Dobrý deň!" pozdravil som, "mám mať s vami hodinu náboženstva." Ešte som ani neskončil prvú vetu, keď jeden z nich vstal a začal: "Ako môže Boh dovoliť takú strašnú vojnu?!" A druhý pokračoval: "Kde je tu Božia láska?! Ved on mlčí, keď milióny Židov hynú v plynových komorách!" Podobne pokračovali ďalej. Rútala sa na mňa celá hromada otázok. Konečne som zdvihol ruku a povedal som: "Počkajte chvíľu! Ved postupujete ako slepec s palicou v hmle. Nemá zmysel o Bohu takto hovoriť! Ved Boh je pre nás úplne neznámy a skrytý. Ukázal sa nám iba jediným spôsobom: v Ježišovi. Skôr akoby sme pokračovali ďalej, musíme najprv vedieť, kto je Ježiš? Páni, pred ďalšou debatou mali by ste poznať zjavenie Božie. Budeme sa tým zaoberať. Nabudúce si so sebou doneste svoje Biblie." A potom sme čítali: "Na počiatku stvoril Boh nebo

a zem." Ďalej sme čítali o páde človeka a o Božom súde nad padnutým ľudstvom. Hlbokým dojmom zapôsobili na nás všetkých slová Biblie: "Poznaj a vid, aké neblahé a trpké je, že si opustil Hospodina, svojho Boha." Tieto slová prežívajú národy. To prežívajú aj jednotlivci. Potom sme čítali o Ježišovi! Čítali sme v jednom kuse o Jeho smrti a vzkriesení. Nezabudnuteľné sú pre mňa chvíle, keď v úplnom tichu jeden čítal a ostatní počúvali. Z tých mocných Božích skutkov v Ježišovi sa nám až zastavoval dych. Vládlo medzi nimi také pohnutie, že im všetky hlúpe debaty uviazli v hrdle. Pokladali sa za kresťanov - a nič nevedeli o živom Bohu, ktorý v Ježišovi prišiel k nám a urobil pre nás všetko! A potom:

Prosím, berte vážne Ježiša a Jeho pozvanie! Ježiš povedal jedno podobenstvo: Jeden kráľ usporiadal svadbu. Rozposal sluhov, aby zavolali pozvaných: "Prídte, už je všetko pripravené!" Tí sa však začnú vyhovárať: "Rád by som išiel, ale práve som uzavrel veľkú obchodnú zmluvu a musím sa o ňu starať." - rozumiete? Hovoria mi: "Vy ste farár. S vami je to všetko úplne inak ako s nami. Obchodník si to nemôže dovoliť." Iný sa ospravedlňuje: "Veľmi dakujem, ale práve som sa oženil. Medové týždne..., hádam pochopíte, vtedy sa človek nemôže dosť dobre venovať iným veciam!" Ani jeden neprišiel. Pokúsim sa predstaviť si, ako žili títo ľudia ďalej. "Vlastne som mal ísť ku kráľovskému synovi, ale niečo mi prišlo do cesty..."

Robí to tak väčšina: Vlastne by som mal byť Božím dieťaťom, ale sa k tomu nejako neviem dostať. Áno, vlastne...! Ó, prosím vás, prijmite Ježiša vierou!

Mnohí hovoria: "Ja mám tiež vieru." Čomu všetkému Nemci v tretej ríši už uverili: Führerovi, Nemecku, konečnému víťazstvu, zázračným zbraniam atď. Už sme verili všeličomu. Nestačí však, že mám tiež nejakú vieru, ja musím dôjsť k zmieraniu s Bohom. Dosiahnuť to môžem jedine prostredníctvom Ježiša! Chcel by som vám ukázať, čo to znamená veriť. Rád by som vám to objasnil na niekoľkých príbehoch.

Ako celkom mladý farár som v jednej strašnej štvrti chodil na návštevy z domu do domu. Všade, kam som prišiel, mi pred nosom zabuchli dvere so slovami: "Nič nekúpime!" To

som vždy hned strčil nohu medzi dvere a vysvetloval: "Nič nepredávam. Chcel by som vám čosi darovať! Som farár." "Faráriská nepotrebuješme!" Jedného dňa som prišiel do jedného bytu a keď som otvoril dvere, dostał som sa rovno do kuchyne. Zúrivo tam pobehoval jeden mladý muž. "Dobrý deň!", pozdravím. "Deň!" "Som evanjelický farár." Na to sa on zastaví a kričí: "Čo? Farárisko? To mi ešte chýbal! Už len to mi chýbal! Vypadnite! Ja už ničomu neverím, stratil som vieri v ľudstvo." Prežíval asi niečo tažké. Odpovedám mu: "Mladý muž, dovolte, aby som vás objal. Aj ja som stratil svoju vieri v ľudstvo! V tom sa teda výborne zhodneme!" "Ako?", pýta sa prekvapene. "Ako farár predsa musíte podporovať vieri v ľudstvo!" "Musím?", pýtam sa. "Svoju vieri som žiaľ stratil. Bol som na vojne. Keď si pomyslím na tie oplzlosti, špinu a na to, ako jeden druhému závidel... Nie! Ďakujem! Moja viera v ľudstvo sa rozpadla na prach!" "Áno, ale potom nerozumiem, prečo ste farárom?" "Ó," odpovedal som, "dostał som novú vieri, ktorá vydrží!" "No, to by som rád vedel, aká je to viera?" Vtedy som mu mohol zvestovať evanjelium: "Len veľká dôvera v Ježiša Krista, ktorý prišiel k nám, je jedinou možnosťou záchrany pre tento svet." "Ježiš?", diví sa. "Ved to je kresťanstvo! Myslel som si, že to už dávno zaniklo!" "Ale kdeže, to ešte len vtedy poriadne začína, keď sa všetky ostatné viery zrútia!"

Prial by som vám, aby ste svoju všelijako falošnú vieri hodili cez palubu a našli dôveru k Ježišovi!

Hned po vojne som si zohnal staré auto Opel P4, lebo som chcel veľa cestovať. Bol to úžasný model! Keď som s tým malým P4 poprvýkrát prihrkotal, jeden z mojich priateľov zvolal: "Prepánakrála! Teraz budeme musieť dať všetky stromy očalúniť! Pastor chodí autom!" Nahnevane som povedal: "Myslíš si, že neviem šoférovať?" "Ale iste, ved mäš vodičský preukaz!" "Tak pod, nastúp!" vyzval som ho. "Nie, radšej nie! Ešte som nespísal svoju poslednú vôľu!" odpovedal. V tej chvíli tam prišla moja manželka. "Žena, pod, nastúp!" povedal som jej. A ona nastúpila! Bez zaváhania! Žije až dodnes. V tom okamihu, keď opustila pevnú zem a nastúpila ku mne, zverila

svoj život mne. Tak to urobte aj voči Ježišovi: Zverte Mu bezpodmienečne svoj život!

Nedávno som čítal otriasnú správu z druhej svetovej vojny, ako sa do Stalingradského kotla, obklúčeného ruskými vojskami, dostalo ešte posledné nemecké lietadlo. Naplnili ho ranenými. Potom však prišli ešte ďalší vojaci, ktorí boli ľahšie zranení alebo čiastočne omrznutí. Všetci chceli tým lietadlom odletieť, hoci už bolo plné. Vyliezali na stroj, kam sa len mohli zachytiť: zvonku na kľučky dverí, na podvozok. Nakoniec sa lietadlo vzneslo. Po pristátí však na lietadle už neboli ani jeden z tých, čo sa naň povešali zvonku. Ich ruky zmrzli - odviala ich búrka. Zachránili sa len tí, čo boli v lietadle!

Vtedy som musel myslieť na toto: evanjelium o Ježišovi, Synovi Božom je ako lietadlo, ktoré zachraňuje. Dá sa ním vyletieť z údolia zahynutia, je v ňom dosť miesta. Napriek tomu mnohí nie sú vo vnútri, poriadne nenastúpili, ale visia zvonku. Prídu raz za rok na Vianoce do kostola. Dajú sa pokrstiť, ale veria všetkému, čo sa naskytne. A potom, keď umrú, má pastor potvrdiť, že to boli dobrí ľudia. Rozumiete: Visia len zvonku. Môžete si byť istí: takí budú strhnutí. Zachránený je len ten, kto je vo vnútri! Ste naozaj vo vnútri?

Peklo bude raz plné ľudí, ktorí vedeli o Ježišovi, ale nenastúpili k Nemu. Rozumiete: Veriť v Ježiša znamená nastúpiť k Nemu. Urobte to! On je jediný, komu môžeme svoj život bez váhania zveriť.

Nakoniec by som vám ešte raz chcel postaviť pred oči Ježišov kríž. Podte teraz v duchu so mnou na Golgotu, na vrch pred bránami Jeruzalema. Tam visí na kríži Boží Syn. Pod krížom je jediné miesto na celom svete, kde človek môže nájsť odpustenie hriechov, tak, že sa všetko zmení!

V meste Lübecku je nádherný starý chrám - Lübecký dóm, v ktorom je známy oltárny obraz z 15. storočia od Hansa Memlinga "Ukrižovanie Krista". Keď v roku 1942 pri bombardovaní kostol horel, neznámy vojak so svojimi priateľmi vbehol do kostola a s nasadením života ten obraz zachránil. Krátko po vojne som mal v Lübecku prednášku. Jedného dňa ma zavolal riaditeľ múzea: "Mám v pivnici slávny Memlingov

obraz. Ak ho chcete vidieť, rád vám ho ukážem." Nenechal som si ujsť túto príležitosť. S riaditeľom múzea a ešte s jedným priateľom sme zišli do pivnice. Skutočne obdivuhodný obraz: Vojaci na koňoch, žoldnier hrajúci kocky, pestrý zástup ľudí, pláčúce ženy, posmievajúci sa farizeji. Nad tým všetkým sa týcia tie tri kríže. Objavil som však zvláštnu vec: uprostred tlačenice, pod Ježišovým krížom, je prázdne miesto zarastené trávou, jediné voľné miesto. "Je to zvláštne", poznamenal som, "obraz je preplnený postavami, iba jediné miesto je prázdne a to práve pod Ježišovým krížom. Na čo asi mysel Memling, keď ten obraz maľoval?" Maliari stredoveku boli do istej miery expresionisti, vždy chceli svojimi obrazmi niečo vyjadriť. Môj priateľ mi to vysvetlil: "Myslím, že maliar tým chcel povedať: **Tu, pod Ježišovým krížom, je voľné miesto. Môžeš sa to postaviť aj ty!"**

Často myslím na ten obraz: "Tu, pod tým krížom, smrť už stráca svoju hrôzu; V Ježišových ranách hlbokých, môžem vidieť záchrannu. Ruky má rozprestreté na záchrannu každého hriešnika ..." Áno, som šťastný, že sa aj pre mňa nájde miesto pod krížom Ježiša, Syna Božieho. To miesto je voľné aj pre vás! Dokedy však bude to miesto prázdne? Až na veky?

Bezo! mňa!

Každá doba prináša svoje zvláštne frázy, ktoré človek potom neprestajne počúva pri každej vhodnej i nevhodnej príležitosti. **Jednou z najznámejších fráz našej doby je u nás "Bezo mňa!"** A týmto slovom bijeme okolo seba, bijeme iných, áno, touto frázou zabíjame seba samých. A tak vidíme, že toto

"Ja nie!" je veľmi nebezpečnou, ba životnebezpečnou frázou. Ale táto fráza môže nadobudnúť aj neslýchane kladný význam. Nuž si to hned teraz preveríme.

1. Nehovoríme to vtedy, keď to povedať máme

V Biblia je jeden prastarý príbeh, ktorý však je veľmi aktuálny a patrí presne sem. A tak vám ho vyrozprávam.

Iste ste už všetci počuli o Abrahámovi, o tom Božom mužovi, o ktorom je hned na začiatku Biblie správa: "Uveril Abrahám Bohu a počítalo sa mu to za spravodlivosť." Abrahám bol mužom, ktorý sice veľmi presne vedel o vine vo svojom živote, ktorý však tak žil pred očami Božími, že poznal svoje hriechy, Bohu ich vyznával a vo viere prijal Božie zmierenie. Tento Abrahám sa jedného dňa dostal so svojím synovcom Lótom do veľmi kritickej situácie. Biblia hovorí, že "Abrahám bol veľmi bohatý, mal stáda." Ale aj "Lót mal ovce i dobytok." A potom došlo k tomu, že "vznikol spor medzi pastiermi Abrahámových a Lótových stád." A takto hrozil veľký verejný konflikt medzi tými dvoma príbuznými. Poznáte to: "Iud bez dostatočného priestoru!" - a tak spory medzi pastiermi jedného i druhého nadobúdali stále hrozivejšie formy. Stále znova prichádzali k svojim pánom a vzrušene rozprávali o prudkých zvadách i slovných súbojoch. Situácia sa zhoršovala. A tu, priatelia moji, keby ste vy boli na mieste Abrahámovom, ktorý bol Lótovým omnoho starším strýkom, čo by ste vy v takejto situácii podnikli? Keby som bol ja strýkom toho Lóta, bol by som asi povedal: "Čo sú to za spôsoby, ako sa tvoji pastieri správajú k mojim! Zmiznite odtiaľto!" A na to by Lót bol odpovedal: "Nikdy! Ja si brániem svoje právo. Ty musíš ustúpiť!" A takto by bol tento spor pokračoval do nekonečna. Tak vidíte: Tu bol okamih, v ktorom nutne muselo vzniknúť veľké nedorozumenie medzi Abrahámom a Lótom. A hľa, tu stojí starý zbožný Abrahám pred Božími očami, hľadí na svojho synovca a myslí

si: "Spor? Hádka? Bezo mňa! Bezo mňa!" A tak Abrahám položí ruku na rameno svojho synovca a povie mu: "Môj milý, nech nieto sváru medzi mnou a medzi tebou, ani medzi tvojimi a mojimi pastiermi, ved sme bratia!" A potom mu dá návrh, ktorým by sa všetko mohlo dať do poriadku, hoci by to bolo pre neho nevýhodou. Ale "Spor? Bezo mňa!"

Dovoľujem si opýtať sa vás - tu prítomných žien i mužov: Prežili ste už aj vy také chvíle, keď sa na vás niekto takto vyrútil. A mysleli ste pritom: "Hádka? Bezo mňa!"? Takto ste reagovali? Nie, iste ste tento spor prijali s radosťou, a ešte dnes máte zvady s paňou Schultzovou alebo so susedom. Tak vidíte, ako často by tu bolo to slovíčko "Bezo mňa!" na mieste. Pán Ježiš hovorí: "Blahoslavení, ktorí tvoria pokoj." Naše kresťanstvo je preto tak málo hodné, lebo my v rozhodujúcich okamihoch nevieme povedať: "Spor? Bezo mňa!", pretože my práve v tých rozhodujúcich chvíľach úboho zlyhávame.

Alebo vám vyrozprávam ešte iný príbeh, ktorý mám veľmi rád. Ved poznáte ten predívny príbeh v Biblia, príbeh o jednom mladom mužovi menom Jozef, ktorého jeho bratia ešte ako chlapca predali? Ako otrok sa dostal do Egypta, do tej veľkej, vtedy tak kultúrne vyspelej krajiny, do Egypta, do domu bohatého muža menom Putifár. Tento pán Putifár mal zástupy otrokov a veľké domy. Jozef však v dňoch svojej mladosti urobil zmluvu so živým Bohom. To sa stáva. Mladý muž povie živému Bohu: "Ja chcem patriť Tebe!" A teraz tu, hľa, je v Egypte celkom sám. Vidí, ako tam ostatní otroci kradnú a klamú. Ale on sa nepridá. Vysmievajú sa mu preto. Jeho pán však získa k nemu dôveru a mnohé mu zverí. Viete: "kresťania sú trápni ľudia, ale predsa sa im môže niečo zveriť, kedže nekradnú ani neklamú." A tak sa stalo, že tento mladý muž, keď dorastol, spravoval nakoniec svojmu pánovi Putifárovi všetko. Biblia to tak pekne hovorí, a to sa mi veľmi páči, keď si pomyslím: "Putifár ponechal v Jozefových rukách všetko, čo mal, a popri tom sa nestaral o nič, iba ak o chlieb, ktorý jedol." Aj toto by si bol dal od Jozefa odobráť, ale to už musel zvládnúť sám. Tento Jozef sa stal pekným mladým mužom. Bol dobre a elegantne oblečený. A tu ho objavila mladá manželka jeho pána. Je to pohanská žena.

Nemá čo robit. Viete, tá pani Putifárová mala na všetko otrokov a tak: "Zahálanie je počiatkom každej neresti." Je to skutočne tak. Jedného dňa jej padli oči na Jozefa. A vtedy začala s ním flirtovať. Jozef sa však tváril, akoby to nevidel. A potom sa došlo k tej hroznej scéne, keď pani Putifárová bola s Jozefom sama doma. Zrazu stojí pred ním v celej svojej bezuzdnej náruživosti, chytí ho za šaty a prosí ho: "Jozef, Lahni si ku mne!" Je to až ohromujúco krásne, ako nám potom Biblia rozpráva, čo Jozef po krátkom uvážení odpovedal: "Bezo mňa! Bezo mňa! Cudzoložstvo? Bezo mňa!" Nuž, takto hovoríme my.

Muži Biblie hovorili oveľa krajšie. Jozef sa vyjadril oveľa krajšie: "Ako by som mohol spáchať takú veľkú nešlachetnosť a zhrešíť proti Bohu?" **A to je: "Bezo mňa!"**

Iste tu nie je nikto zo starších Iudí, kto by ešte nezažil takéto chvíle rozhodovania, keď pred vami stalo pokušenie k hriechu, ktorý dnes za nijakú cenu nechce byť nazývaný hriechom, teda keď ste boli pokúšaní k nemravnosti? Povedali ste si vtedy tiež: "Boh ma vidí! Bezo mňa!"? Ako sa cítime pri pohľade na tohoto Jozefa? Ach, myslím, ženám vtedy nenapadlo, že sme mali povedať: "Bezo mňa! Bezo mňa!" - pretože tu je Božie prikázanie, aby sme žili čisto a mravne v slovách i v skutkoch. Toto "Bezo mňa!" nám tak zriedka príde na um! Ja vám však hovorím: Bohu to príde na um! A Bohu jedného dňa prídu na um všetky naše hriechy. Je to strašné, že nám v takomto rozhodujúcom okamihu to slovíčko "Bezo mňa!" nepríde na um. A pritom by to bolo také dobré slovo - zakaždým, keď upadáme do pokušenia, že by sme mali pošliapať Božie prikázania. Veď znamením našej doby je to, že Božie prikázania v nej už vôbec neplatia.

Mal som raz mať prednášku pred hannoverskými farármi pri uvádzaní terajšieho biskupa do jeho úradu. A ten ma prosil, aby som prehovoril na tému: "Čo chýba nám farárom i našim cirkevným zborom?" Tak som potom v tej prednáške povedal: "Nuž, musím tu povedať len to jedno jediné: Všetkým nám chýba strach, že môžeme prísť do pekla, že Pán Boh berie všetko naozaj vážne, že On trvá na Svojich prikázania."

Nuž, také dobré je to slovíčko "Bezo mňa!" Ked nás duch času ovládne, aby sme Božie prikázania jednoducho pošliapali, tak: "Bezo mňa!"

V Bibliaj je aj jeden úchvatný príbeh. Syn Boží stojí na vrchu. A diabol - neveríte, že existuje i diabol? On je tu! Môžete sa na to spolahnúť! - on stojí pri Božom Synovi, ukazuje Mu všetky kráľovstvá sveta aj ich slávu a hovorí Mu: "Toto všetko ti dám, keď len na okamih skloníš Svoje kolená predo mnou, len na chvíľu!" A predsa tu Syn Boží odpovedá: "Bezo mňa! Celý svet môže skloniť svoje kolená pred tebou - ale 'Bezo mňa'!" A Pán Ježiš to povedal krajsie: "Pánovi, svojmu Bohu, budeš sa klaňať! Jemu samému budeš slúžiť!"

Keby nás to slovíčko "Bezo mňa!" predsa len napadlo vždy v tých rozhodujúcich okamihoch, však? Je to také hlúpe: Nepovieme to vtedy, keby sme to mali povedať!

2. My to povieme vtedy, keby sme to nemali povedať

Ach, priatelia moji, väčšina hovorí "Bezo mňa!" na nesprávnom mieste.

Predo mnou stojí mládenec, skutočne - chlap na mieste, ako zvykneme hovoriť. Vravím mu: "Človeče, čo by z teba mohlo byť, keby si sa rozhadol odovzdať svoj život živému Bohu!" "Nie", odpovedá mi, "Bezo mňa!"

My zaobchádzame s Bohom, ako... Dovoľte mi tu použiť jeden príklad: Lekár mi odporúčal prechádzať sa hodinu každý deň. Idem teda nedávno v Essene cestou pozdĺž južného nádražia a zrazu vidím, že tam uprostred cesty stojí pohovka. Ľudia ju už dalej nemohli používať a tak v noci alebo už za súmraku ju jednoducho tam postavili ako do parku. "Nech sa už mesto postará, aby zmizla." Viem si dobre predstaviť históriu tejto pohovky: Možno ju niekto zdedil po starej mame, ktorá práve zomrela. Mladí ľudia chcú dnes mať v moderných domoch aj moderný nábytok. "Áno," povedali si, "čo urobíme s tou starou pohovkou? Tá veru už nepatrí k nášmu životnému štýlu.

A kto vie, čo všetko, aký škodlivý hmyz sa v nej zdržiava. Tak ju jednoducho vyhodíme von!" A tak ju postavili kdesi len tak do parku. A práve tak to dnešný človek robí so živým Bohom. Boh sa už nehodí do nášho životného štýlu. Boh sa už nehodí do našej modernej pluralistickej spoločnosti. Boh sa nehodí do nášho terajšieho zmýšľania. Čo by sme si dnes ešte počali s Pánom Bohom? Odložme tú starú pohovku jednoducho do kostola! Ten je tak či tak po celý týždeň zatvorený.

Priatelia moji! Živý Boh nie je nejakou starou pohovkou. Je to jasné? Živý Boh nie je nejakým starým kusom nábytku, ktorý by sme podla chuti, lebo sa už stal nemoderným, mohli vyradiť zo svojho života. Máte aspoň trochu poňatia o tom, kto je to - živý Boh? Možno je to aj vinou cirkvi, že sa Boh stal problémom. Ved by nám mal behať po chrbte mráz, ked len vyslovíme meno "Boh"! Ó, tento ľahostajný vzťah oproti Nemu: Bezo mňa!

Musím vám dalej ešte niečo vyzprávať. Pozrite: vo všeobecnosti sa hovorí, že celý náš Západ je chorý, nielen telesne: na rakovinu - ba aj na všetky iné možné choroby, ale aj duševne. A viete, to je to strašné, že sme duševne chorí. Či viete, že počet melancholických ľudí hrozivo stúpa? Múdri ľudia už premýšľajú o tom, na čo je ten náš starý kultúrny svet chorý. A k tejto veci istý švajčiarsky lekár vyslovil naozaj veľmi rozumné slovo: "Naša doba je vážne chorá na Boha." Vidíte: V stredoveku ešte ľudia počítali s Bohom. Veľké chrámy sú toho svedkami. A predsa sa ľudia pokúsili zbaviť sa Boha. Celý marxizmus je gigantickým pokusom: uniknúť Bohu. Ľudia sa pokúsili urobiť si boha z techniky, a tak sa pokúsili zbaviť sa Boha. Vedci si až do krvi upísali ruky, aby dokázali, že niet nijakého Boha! A masy prevolávali: "Náboženstvo je ópium ľudstva!" Aj ten najhlúpejší malý chlapec sa pýtal: "Kde by mohol byť Boh?" a ďalej si cmúľal palec: "Ja som Ho ešte nikdy nevidel, a preto tu nie je!" A takto sa človek velikášsky pokúsil zbaviť sa Boha.

A viete, ako je to dnes? Človek sa Boha nezbavil! Hľadám nejakého ateistu, ktorý by ešte mal odvahu vážne vyhlásiť: "Boh nežije!" Takého už niet! A keď je, nuž je taký hlúpy,

že ho neberú vážne. Veľký zakladateľ modernej atómovej fyziky profesor Max Planck krátko pred svojou smrťou uverejnil brožúrku s titulom: "Náboženstvo a prírodne vedy." A v tom zošite hovorí: "Dnes je pre nás prírodovedcov samozrejmosťou, že na konci nášho poznania stojí živý Stvoriteľ." Tak vidíte: nezbavili sme sa Boha!

Pred krátkym časom som mal prednášky v istom horskom mestečku. Ked som raz večer vychádzal z kostola, stalo tam vonku niekoľko dvadsaťročných mládencov. "Prečo neprídete dnu?" spýtal som sa ich. "Hm!" dostał som odpoved. A ja som im povedal: "No, to predsa nie je nijaká odpoveď, odpovedať len: 'Hm!' Ja sa ťa pýtam", oslovil som jednému z nich, "či žije Boh alebo nie?" A ten mi odpovedal: "Ja to neviem." A ja som na to povedal: "To je predsa strašné, človeče! Alebo žije, a potom musíš patriť Jemu, alebo nežije a potom vystúp z cirkvi. Alebo si už vystúpil?" Odpovedal mi: "Nie!" Pýtam sa druhého: "Žije Boh?" "Áno, ja tomu verím." "Ó! A povedz: Zachovávaš Jeho prikázania?" "Nie!" Takto som sa pýtal všetkých tých mládencov. A nikto medzi nimi neboli takí, čo by sa odvážil Boha popierat. Ale neboli medzi nimi ani takí, ktorí by chcel vážne a úprimne patriť Bohu. A tak je to všade.

Ked chodíme na návštevy, tak mi muži odpovedajú: "Ja tiež verím v Pánabohu, ale do kostola nech si chodia iní." Rozumiete: Človek nepopiera Boha, ale ani Mu nechce patriť!

Otázka o Bohu nie je doriešená. A nevyriešené otázky spôsobujú komplex, duševnú chorobu, chorobu, ktorá ničí človeka. A my sa zničíme, pretože nemáme odvahu vyjasniť si tú záležitosť s Bohom! V kostole vždy sedí desať žien a jeden muž. Kde sú tí chýbajúci mužovia? Ručím vám za to, že sa duševne zničia skôr než prídu do pekla, pretože nemajú odvahu, aby patrili Bohu, ale ani sa Ho nemôžu zbaviť.

V tejto situácii stojíme my kresťania s tou duchovnou vyrážajúcou zvestou, že práve tento Boh, s ktorým tak hanebne zaobchádzame, práve On rozboril ten mûr, ktorý nás delil od Noho a prišiel k nám v Ježišovi. Ten Božský Spasiteľ prišiel na tento svet! Ale to ešte nestáčí, že prišiel. On aj zomrel na kríži za nás! Čo má pre vás ešte Boh urobiť? Na kríži zomrel za vás! A potom mocne

vstal z mŕtvykh, vzal smrti moc a preraził cestu do života. A my tu stojíme a hovoríme: "Ach, áno, je to veľmi pekné, aj to rád počúvam, ale: Bezo mňa!" Pri toľkej nedôslednosti je človeku až zle, jednoducho fyzicky zle!

Ako mladý farár som mal vo svojom zbere robotníka, ktorý ma neustále odmietal a sa mi posmieval, keď som sa s ním chcel porozprávať o Ježišovi. Keď som sa ho raz opýtal: "Ako chcete raz zomrieť?", tak mi odpovedal: "Vy faráriská vždy naháňate ľudom strach zo smrти! Bezo mňa!" Takto vzdoroval. A potom tento človek umiera, ešte ani nie štyridsaťročný. Jednej noci ma volá jeho manželka. Náhlim sa k nemu a hovorím mu: "Toto je posledná hodina, v ktorej ta Ježiš posledný raz volá k Sebe!" Avšak bolo to strašné! Chcel sa pomodliť. Ale už nemohol. Hovoril som mu slová Biblie, slová milosti - ale už ich nevnímal! Povedal "bezo mňa!" A teraz už nechcel Boh! A on zomrel vo veľkom zúfalstve bez pokoja s Bohom.

Zaprisahávam vás: Začnite brat vážne túto zvest vyrážajúcemu dych: "Tak (veľmi) Boh miloval svet, že Svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto sa Mu zveril." Ten Ježiš však robí ešte oveľa viac. On hovorí ešte niečo mimoriadne znepokojujúce: "Ajhla, stojím pri dverách tvojho srdca a klophem." Ach, priatelia moji, sú všelijakí kresťania: Sú aj kresťania, ktorí sú iba platiteľmi cirkevnej dane, milí, ale strašne nudní. Sú tiež kresťania, ktorí chodia do kostola len na Vianoce. Ach, vy milí vianoční kresťania! Sú tiež kresťania, ktorí dovolia svojim ženám chodiť do kostola, ale oni sami nepokladajú za potrebné tam chodiť. Je to strašne lacné! Sú kresťania, ktorí hovoria: "Som pokrstený." Nádherné, ale ak to je už všetko?! Sú tiež kresťania, ktorí počuli aj tieto slová živého Boha: "Ajhla, stojím pri dverách a klophem. Ak niekto počuje môj hlas a otvorí mi dvere, vojdem k nemu" - ale hovoria: "Bezo mňa!" Aké je to strašné! "Pane Ježišu, trošku kresťanstva - to je celkom pekné, ale aby si ma ovládol, to by už bolo privela. Bezo mňa!" Takto hovoríme "Bezo mňa" na nesprávnom mieste.

Neboli by ste tu, keby ste nemali nijaky vzťah ku kresťanstvu. Počujte: Slávu Ježiša spoznáte až vtedy, keď si začnete všímať Jeho klopanie, otvoríte Mu dvere a prijmete Ho do svojho života.

3. Je Jeden, ktorý by bol mal všetky dôvody povedať: "Bezo mňa!" - a On to nepovedal

Tým Jedným je sám Pán Ježiš. On by bol mal naozaj dôvod povedať: "Bezo mňa!" ale **On to nepovedal**. A vdaka Bohu, že On to tak nepovedal!

Dovolte mi, aby som vám k tomu vyrozprával jeden príbeh. Istý dársky básnik menom Jacobsen napísal jeden otriasný príbeh: "Mor v Bergamo." Bergamo je jedno talianske mestečko v blízkosti Ravenny; leží na vrchu a k nemu hore viedie len jedna skalnatá cesta. V tomto mestečku, tak píše Jacobsen, vypukla v stredoveku morová nákaza. Strašné! Vo dne i v noci zvoní umieráčik. Ľudia v mo-dlitbách volajú k Bohu. Kričia o pomoc. Ale nemá to cenu. Mor zúri ešte horšie. A tak im už je všetko jedno. Povedia si: "Boh je mŕtvy!" Vykotúlajú sudy z hostincov a začne sa veľká pijatika. Úplne opití sa objímajú a pária bez ohľadu na to, kto ku komu patrí. Začnú sa bakchanálie, orgie zo zúfalstva. A to po celé dni. Je im už všetko jedno. Rozpútali sa v nich všetky pudy. Uprostred tanca často niekto padne, čierny v tvári. Nechávajú ho ležať. Orgie pokračujú ďalej. "Jedzme a pime, lebo zajtra zomrieme!" Jedného dňa sa zarazia. Počujú nejaký spev, chorál. Ponáhľajú sa ku bráne a tu vidia i počujú, ako hore tou skalnatou cestou ide zástup kajúcikov a spieva litanie: "Kyrie eleison, Pane zamiluj sa!" V čele ide mladý mnich, ktorý nesie tažký drevený kríž. Celý ten sprievod vchádza do brány mesta. Ľudia z Bergamu stoja a smejú sa: "Vy idioti! Ved tu je Boh mŕtvy! Prestaňte s vašimi hlúpymi litániami! Boh je mŕtvy! Podte, jedzme a pime, lebo zajtra zomrieme!" A vpredu ide ten mnich s tým veľkým tažkým dreveným krížom. Dvere chrámu sú otvorené. Aj tak už do nich nik nevchádza. A tak ten zástup môže vojsť dnu. Mnich oprie ten drevený kríž o pilier. A potom tam vnikne tá divoká zberba bezuzdných ľudí zasvätených smrti, vrieskajúcich a smejúcich. Jeden divoký mäsiarsky tovariš so zakrvavenou zásterou vystúpi

na oltár, zdvihne zlatý kalich, ktorý sa používa k Večeri Pánovej a reve: "Chľastajte! U nás je Boh mŕtvy!" Na kazateľnici stojí ten bledý mních a máva. Nastane ticho. A mnich do toho ticha hovorí: "Chcem vám čosi vyrozprávať. Keď Syn Boží visel na kríži, keď Mu vbili klince do rúk, tak aj vtedy sa Mu ľud začal vysmievať, znevažovať Ho a urážať. A dokonca aj tí dvaja lotri, napravo a napravo sa Mu tiež posmievali. A vtedy si Syn Boží pomyslel: 'Ja mám zomrieť za týchto ľudí, ktorých sdc sa ani Moja smrť nedotkne?! Ja mám položiť Svoj život za toto špinavé ľudstvo, ktoré už nie je možné získať?!" A vtedy si Syn Boží pomyslel: 'Bezo mňa! Bezo mňa!' - a v Božskej sile vytrhol klince z dreva, zoskočil z kríža, vytrhol z rúk žoldnierov Svoje rúcho, takže sa kocky skotúlali z vrchu Golgoty, hodil Svoje rúcho na Seba, vystúpil do neba a napokon ešte povedal: 'Bezo mňa!' A kríž zostal prázdný! A preto teraz už nieto nijakého vykúpenia, niet už nijakej spásy ani záchrany. Teraz už nám neostáva nič, iba smrť a peklo!" Takto káže ten mnich. Nastalo smrteľné ticho. Ten mäsiarsky tovariš už dávno zoskočil z oltára. Stojí pod kazateľnicou. Zlatý kalich mu vypadol z ruky. "Už nieto nijakého vykúpenia ani nijakej spásy..." A tu zrazu ten divý mäsiarsky tovariš postúpi o tri kroky vpred, vystrie ruku proti mníchovi a volá prenikavým hlasom: "Ty, zaves Spasiteľa znova na kríž! Zaves Spasiteľa znova na kríž!"

Milí priatelia, ten mnich to nehovoril správne. A to je asi najdojímavejšie, že Syn Boží nepovedal: "Bezo mňa!" Môžem to tak povedať, že On až do tejto hodiny trpí na kríži, hoci ľudia hovoria: "Práca a zábava, ako aj všetky veci tohto sveta sú nám oveľa dôležitejšie ako naša spása."

Tento Spasiteľ, ktorý ešte stále ide za každým z nás až po túto hodinu, ten mal poriadny dôvod povedať: "Bezo mňa! Robte si, čo len chcete!" Keby ja som bol Ježišom, tak by pre mňa tento svet mohol aj zahynúť. Ale Ježiš, Syn Boží, Spasiteľ, ten nepovie: "Bezo mňa!", ale On prichádza za nami! A ako dlho má ešte chodiť za vami? Kedy už konečne pochopíte, že Ježiš vás chce mať? **Kedy sa vám už už otvoria oči, aby ste mohli povedať: "Môj Spasiteľ, môj Zmierca?"**

A posledný bod vám poviem už len celkom krátko:

4. "Bezo mňa nič nemôžete činiť"

Viete: my hovoríme: "Bezo mňa!" - s výkričníkom. No, Ježiš raz povedal: "Bezo mňa" - ale nie s výkričníkom. On pokračuje aj ďalej: "Bezo mňa nič nemôžete činiť." Môžete sa na to spoľahnúť, že je to pravda a že to, čo činíte bez Noho, je vo svetle večnosti bezcenné!

Pozoroval som raz, ako sa na ulici niekoľkí chlapci bili. A jednému takému menšiemu sa tiež ušlo - pravdepodobne omylom. Uvažoval som: "Mám vpadnúť medzi nich?" A tu som zažil utešenú scénu. Ten menší sa z tej trmy-vrmy dostał von. Z očí mu tieklo, z nosa mu tieklo, všetko mu tieklo - aj on. A keď bol tak asi päť krokov preč, tak sa ešte raz otočil a vykríkol: "Počkajte, vedja to poviem môjmu veľkému bratovi!" A tu som zbadal, že zrazu bolo všetko v poriadku. On mal väčšieho brata, ktorému mohol všetko povedať, ktorý by mu bol pomohol. A tu som si pomyslel: "Chlapče, aké je to pekné, že máš veľkého brata!" A prenikla ma veľká radosť, že v Ježišovi i ja mám veľkého Brata, ktorý stojí na mojej strane! Aké je to nádherné, že tento náš Veľký Brat sa tak mocne stavia na stranu Svojich verných, že On dokonca hovorí: "Bezo mňa nič nemôžete činiť!"

Skladateľ duchovných piesní Havergal spieval: "Vezmi, Pane, život môj, posväť ma, som večne Tvoj. Čas môj, dni a hodiny, vezmi, Jezu jediný!"

Želal by som si, aby každý z vás mohol povedať z celého srdca nášmu Spasiteľovi: "Pane Ježišu, bez Teba už nechcem nič viacej činiť!"

Existuje *istota* v náboženských veciach?

No, to je predsa jasné: V "náboženských" veciach nieto nijakej istoty. "Náboženstvo", to je večné hľadanie Boha. A to znamená ustavičný nepokoj a neistotu. Ale "evanjelium" je niečo celkom iné. Tu Boh hľadá nás Preto je vhodnejšie sa pýtať: "**Existuje istota v kresťanstve?**"

1. Voči Bohu si dovolujeme prechovávať neslýchanú neistotu

Tu musím najprv podotknúť, že my, dnešní ľudia, sme vlastne smiešni. Ked aj ten najpevnejší muž má iba celkom malú bolest, tak ihneď beží k lekárovi a pýta sa ho: "Pán doktor, tu ma to tak a tak bolí. Čo je to?" **Človek chce presne vedieť, ako je na tom!** Alebo iný prípad: Nejaká rodina hľadá pomocnicu - opatrovateľku. A tu sa skutočne jedna hlásí. "Áno", vysvetluje jej pani, "budete mať svoju vlastnú izbu s teplou i studenou vodou, s televízorom, s gramorádiom. Raz v týždni budete mať úplné voľno." "To je pekné a dobré", odpovedá dievčina, "ale rada by som vedela, koľko u vás dostanem v hotovosti." "Nuž", odpovedá pani, "o tom sa ešte príležitostne dohodneme. Ja chcem najprv vedieť, čo vy dokážete." "Ó, nie, tak veru nie", odpovie dievčina. "Za týchto podmienok toto miesto neprijíjam. Ja chcem vopred vedieť, koľko si zarobím." A nemá tá dievčina pravdu? Isteže má pravdu. Ved keď nastúpime

nejaké miesto v zamestnaní, či nie je vtedy pre nás dôležitou otázka: "Aký bude náš plat?" Alebo: "Do ktorej platovej triedy sa dostanem?" Chceme predsa vedieť, ako to s nami bude! V peňažných záležitostiach nestrpíme nijakú neistotu. Áno, vo všetkých oblastiach chceme vedieť, ako to s nami je. Len v tej najdôležitejšej oblasti - v našom vzťahu k živému Bohu - vydržíme byť v pozoruhodnej neistote.

Pred mnohými rokmi som mával zhromaždenia v Augsburgu, v stane, na mieste, kde obvykle bývali hody. A tu prišli usporiadatelia na veľkolepý nápad. Pretože je v sobotu večer v zábavných lokáloch vždy veľmi živo, tak sme sa rozhodli: "Usporiadame jedno zhromaždenie v sobotu v noci o dvanástej." Toto však nebolo vopred oznamené, lebo inak by tam prišli všetci tí milí zvedaví krestania, ktorých sme však v tomto zhromaždení nechceli mať. Moji priatelia teda vyšli v noci o pol dvanástej autami do ulíc a zhromaždili všetkých "nočných motýlov", ktorí vychádzali zo zábavných lokálov, čo sa o dvanástej hodine zatvárajú: Čašníci, ktorí odchádzali domov, čašníčky z barov, čo už mali po šichte. A tak vytrvale zvážali autami svoj "obsah" k stanu. A keď som tam o dvanástej hodine vystúpil na pódiu, mal som pred sebou zhromaždenie, aké som mal len zriedka. Ohromné! Niektorí boli trochu pripití. Jeden taký sedel priamo predo mnou, tučný pán, v ústach do polovice zožutá cigara, na hlave klobúk, ktorý moja mládež volala "melónom". Myslel som si: "Len aby to dobre dopadlo!" Začal som hovoriť. Ked som po prvý raz vyslovil slovo "Boh", tak ten tučný pán do toho vykríkol: "Ten predsa neexistuje!" Všetko sa rozosmialo. A tu som sa zohol nad pult a opýtal som sa ho: "A viete to celkom iste, že nieto nijakého Boha? Viete to na sto percent?" Na to sa poškriabal po hlave, takže mu ten pinč sklzol dopredu, presunul si ten kus cigary do druhého kútika úst a napokon povedal: "No áno, presne to nikto nevie." Vtedy som sa mu usmial do tváre a povedal som mu: "A predsa! Ja to viem celkom presne!" "No, no", mienil. "A odkiaľ sa chcete niečo presného o Bohu dozviedieť?" Taksom mu potom vysvetlil, že ja prostredníctvom Ježiša mám presnú správu o Bohu. A zrazu nastalo v zhromaždení veľké ticho.

Máte istotu o Bohu? Pýtam sa kresťanov: Môžete povedať: "Môžem odprisať: 'Viem, že môj dlžobný úpis je už roztrhaný a bolo za mňa dokonale zaplatené?'" A ich odpoved? "Dúfam, že áno!"

Rozumejte tomu: To je predsa smiešne - vo vzťahu k Bohu je pre pohanov i kresťanov znesiteľné žiť vo veľkej nevedomosti a neistote! Keby som išiel mestom a oslovoval ľudí: "Povedz mi, veríte, že Boh žije?", tak by mnohí odpovedali: "Áno, asi áno." A keby som sa ďalej opýtal: "A patríte Mu", tak by som počul: "Ja neviem!" Ó, aká neslýchaná nejasnosť predsa obklopuje v tejto oblasti aj sebaistých mužov !

To prežil nedávno i jeden z mojich mladých priateľov. Je študentom a peniaze potrebné na štúdium si počas semestrálnych prázdnin zarába ako pomocný robotník. Jedného dňa prišli k nemu jeho kolegovia s tým, či spolupracuje v evanjelickej mládeži. "Človeče!" začali. "Bol si u farára Buscha?" "Áno." A potom nasledoval úžasný výsmech. "Tak to aj chodievaš v nedelu do kostola?" "No isteže!" "Každú nedelu?" "Áno, každú nedelu!" "Ach, každú nedelu!! Čo si zošalel?" "Nie", odpovedal on: "Ved ja chodievam aj na biblické hodiny cez týždeň!" "Človeče, ty musíš byť duševne chorý!" A teraz sa to na neho spustilo: "Faráriská len ohlupujú ľudí!" - "Celé kresťanstvo zlyhalo, hoci malo k dispozícii dvetisíc rokov, aby sa dokázalo!" - "Biblia? To je veľký nezmysel!" Skrátka, zosypal sa tu na toho mladého muža obrovský výsmech. Ten však mal hrošiu kožu a nechal to tak. A keď tí chlapci už skončili, tak im on povedal: "Áno, keď máte takýto postoj ku kresťanstvu, predpokladám, že ste už všetci vystúpili z cirkvi." A tu zavrádlo veľké mlčanie! A potom jeden starší z nich povedal: "Aké 'vystúpiť z cirkvi'? Človeče, ved ja tiež verím v Pánabohu! Ty robíš, ako keby si len ty sám bol kresťanom. Aj ja som kresťan! Ja tiež verím v Pánabohu!" A tu sa ozvali aj tí ostatní: "A vôbec - to, že sa cítiš lepším než sme my! Aj my sme predsa kresťania! Aj my veríme v Pánabohu!" A tu sa zrazu karta obrátila. Zrazu všetci jednohlasne kričia: "My tiež veríme v Pánabohu! Aj my sme kresťania!" A keď už boli so všetkým hotoví, tak im tento môj priateľ povedal: "Áno, a prečo sa mi potom vysmievate?"

A oni mu zase odpovedali: "Ach, robíš si z nás bláznov! S tebou sa nedá hovorit!"

Rozumiete: Poriadni chlapi na stavbe, ktorí ked sa poriadne vypotili, bez problémov vypijú pári fliaš piva, sa najprv s veľkým krikom vysmievajú z kresťanstva, ale potom povedia: "Počkajte! Ved aj my sme kresťania!" Áno? A čo teraz? Či to nie je otriasné? Človek si dovoľuje prechovávať voči Bohu tú najväčšiu neistotu. Tu sme hned pohania a hned zas kresťania. Nemám pravdu? Bojím sa, že väčšina z vás žije tiež v takejto neistote a nevedomosti!

2. Biblia hovorí o žiarivej istote

Teraz sa možno budete s úžasom pýtať: "**Dobre, pastor Busch, a či má kresťanská viera niečo spoločné s istotou?** Či to nie je v kresťanstve práve vtip v tom, že človek nič nevie a že vo všetko musí len veriť?" Nedávno mi jeden znova povedal tú peknú vetu, ktorú som už v živote veľmi často počul: "Viete: že dvakrát dva sú štyri, to viem, ale v kresťanstve človek nemôže nič vedieť, len veriť." Tu teda máme predstavu, že voči kresťanským pravdám musí človek zbaliť svoj rozum do kufrá alebo ho odložiť v šatni a v neistote len veriť. Takéto presvedčenie má väčšina ľudí.

Alebo sa tu niekto predo mňa postaví a povie: "Farár Busch, vy kresťania medzi sebou nie ste jednotní. Sú katolíci, evanjelici a mnohí iní. A u evanjelikov sú ešte luteráni, reformovaní atď. Ktorí z nich majú pravdu?" Ja verím, že kresťanstvo samé je v podstate presvedčené, že kresťanská viera je to najneistejšie a najnejasnejšie, čo len môže byť. To je ale obrovský nezmysel.

Pozrite: Čo je kresťanstvo, to poznávam len z Novej zmluvy. A tu je každý riadok naplnený žiarivou istotou! Verte mi to! Je trápne, že kresťanstvo žije v takej nejasnosti. Ale kresťanstvo nie je na vine. Nie! Celá Nová zmluva je naplnená žiarivou istotou. V krátkosti vám to vyzoprávam:

Tu je veľká istota, že Boh žije! Nie nejaká vyššia bytosť,

nijaká prozreteľnosť, nijaký osud, nijaký pánbožko, ale Boh, Otec Ježiša Krista: ten žije. A odkiaľ to vieme? On sa nám zjavil v Ježišovi! To teda vieme stopercentne. Otvorte si Bibliu, kde len chcete, nikde sa neriešia náboženské problémy, ale tvrdí sa tu: Boh žije! A On sa zjavil v Ježišovi! A človek, ktorý žije bez Boha, tak žije nesprávne, prevrátene, zle.

Rovnako tu nájdeme aj istotu, že tento Boh, ktorý môže zničiť všetky národy, ktorý raz bude súdiť všetkých ľudí, ten ma vrúcne miluje. Toto nie je len nejaká domnenka, ale istota, pretože v liste veriacim Rimanom v 8. kapitole píše apoštol Pavel: "Lebo som presvedčený, - presvedčený! - že ani smrť ani život nás nemôže odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježišovi, našom Pánovi." Láska Božia prišla v Ježišovi k nám! To nepredpokladáme, to vieme. Kde je láska Božia? On nás miloval v Ježišovi. Učeníci Ježišovi spievajú: "Vzývam moc lásky, ktorá sa v Ježišovi zjavila..." Poznáte to? Máte o tom aspoň poňatie?

Ludia Biblie boli uistení o tom, že patria Bohu. Tak Dávid v 49. žalme hovorí: "Boh vykúpi mi dušu z moci podsvetia, lebo ma prijme." Teda nie: "dúfam, že budem spasený", ale: "viem, že ma prijme." Alebo: "Bohnás vytrhol z moci tmy a prenesol do kráľovstva svojho milovaného Syna." Ježišovi učeníci prezili zmenu svojej existencie cez Ježiša a vedeli o tom. Alebo: "My vieme, že sme prešli zo smrti do života." "My vieme!" Môžete to aj vy povedať? Alebo: "Sám ten Duch spolu s naším duchom svedčí, že sme detmi Božími." Teda "sme!"

Biblia je plná samej istoty. A kdeže sa v našom národe tá nezmyselná veta: "Že dvakrát dva sú štyri, to viem, ale v kresťanstve nie je možné nič vedieť, človek musí len veriť!" Že dvakrát dva sú štyri, to viem, ale že Boh žije, to viem oveľa istejšie! Že dvakrát dva sú štyri, to viem, ale že nás Boh v Pánu Ježišovi miluje, tak to viem oveľa istejšie! A Iudia, ktorí sa obrátili k živému Bohu, hovoria: "Že dvakrát dva sú štyri, to vieme, ale že sme sa stali detmi Božími, to vieme ešte oveľa istejšie!"

Teraz sa vás pýtam: Kde nájde človek v dnešnom kresťanstve takú žiarivú istotu? Kde? Podľa toho poznáte, že sme trochu odbočili od Biblie a preto sa musíme k nej vrátiť.

Prestaňte predsa s takou trochou kresťanstva! Nevyplatí sa mať len trochu kresťanstva. Vyplatí sa len - mať skutočne biblické kresťanstvo. To sa vyplatí! Byť si istým v tom, že Boh žije, mňa vrúcne miluje, aj že s miem Jemu patrí, ó, to sa vyplatí. Všetko ostatné sa nevypláca.

A tá istá žiarivá istota nám zaznieva v ústrety aj z celého nášho spevníka. Dovolujem si tu uviesť z neho niekoľko citátov: "Ja viem a pevne verím, ba aj plesám preto radosťou, že Boh, ten Najvyšší a Najlepší je mojím Priateľom a Otcom." A svojich konfirmantov som to učil prednášať takto: "Ja viem a p e v n e verím!" A na skúške to konfirmanti vykrikli tak hlasno, že sa všetci rodičia strhli a zdvihli hlavy. Tak rád by som to všetkým pomohol pochopiť. Kresťanstvo nie je nijakým putovaním v nejakej vlhkej hmle, ale skutočný stav kresťana je celkom pevnou a žiarivou istotou. Alebo: "Základ, na ktorom stojím, je Kristus a Jeho krv." Alebo: "Viem iste, v čo verím, viem, čo večne trvá, aj vtedy, keď sa všetko rozplynie na prach."

Dovoľte mi to vyjadriť ešte aj inak: Istota života kresťana znamená objektívne vedieť, že Boh žije a že Jeho zjavenie v Ježišovi je pravdou, aj keď to celý svet odmieta: že Ježiš zomrel, aj z mŕtvych vstal pre zmierenie - aby zachránil hriešnikov, aj keď to nik z nich nevyužíva. Istota v živote kresťana však tiež znamená - subjektívne vedieť, že Boh žije, že sa zjavil v Ježišovi, že zomrel, ale aj vstal z mŕtvych, lebo ja som to pre seba prijal v plnej istote viery.

A keby aj desaťtisíc profesorov vysvetlovalo veriacemu mladíkovi, že Ježiš nevstal z mŕtvych, tak on i napriek tomu môže pevne svedčiť: "Veľačtených desaťtisíc profesorov, ja viem, že môj Vykupiteľ žije!" A keby mu aj celý svet odporoval, tak aj vtedy viera povie: "Ja viem v čo verím!" A keby ma aj zasypali preveľkým množstvom vedeckých dôkazov, tak im odpoviem: "Ja to viem lepšie!" A keby aj celý svet pochyboval, tak aj vtedy by som povedal: "Ja mám istotu!" Priatelia moji, takou istotou je kresťanská viera, ktorá nám v Biblia prichádza v ústrety.

3. Máte istotu?

Áno, teraz sa vás musím opýtať: Máte už takúto istotu? Alebo vám ešte chýba. Ak by ste povedali: "**Ja som si myslel, že som kresťanom, ale nie som nijakým kresťanom.** Mne je ešte všetko nejasné!", tak som nehovoril nadarmo. Spomínam si na jedny prázdniny, ktoré som prežil s našimi mladíkmi v Holandsku. V noci o druhej hodine zaklopala niekto na dvere mojej izby. Otvoril som, a tam stála celá spoločnosť ľudí v nočných úboroch. Pýtal som sa ich: "Čo chcete?" A tu mi jeden z nich povedal: "My sme myslili, že sme kresťania. Ale teraz sme zistili, že nimi nie sме!" a to ich tak znepokojilo, že po polnoci o druhej hodine to chceli mať vyjasnené. To už je vela, keď spoznáme, že celý náš kresťanský život je veľmi vzdialený od toho, čo sa nám v Biblia s takou žiarivou istotou ukazuje.

Spurgeon, ten veľký anglický prebudenecký kazateľ, sa raz vyjadril takto: "Viera je šiestym zmyslom." Tak vidíte: Máme päť zmyslov, ktorými môžeme poznávať tento svet: zrak, sluch, hmat, chut, čuch. To je päť zmyslov, ktorými spoznávame tento trojrozmerný svet. Ľovek, ktorý žije len tými piatimi zmyslami, sa pýta: "Kde má byť ten boh? Ja ho nevidím. Ani Ježiša nevidím. Tomu všetkému neverím!" No a keď nám Boh cez Svojho Svätého Ducha dáva osvietenie, vtedy dostaneme ten šiesty zmysel. A vtedy už nielen vidíme, počujeme, cítíme, okúšame a ovoniamavame, ale vtedy môžeme poznávať už aj ten druhý svet. Biblia hovorí: "A to je večný život, aby poznali jediného pravého Boha a toho, ktorého poslal, Ježiša Krista." A toto dokáže ten náš šiesty zmysel - viera.

Pred krátkym časom som bol v Essene u istého veľkého priemyselníka. Mal svoje sídlo vo vysokej administratívnej budove, odkiaľ človek môže vidieť viac než polovicu celého mesta. Prešiel som niekoľkými predizbami, až som konečne sedel pred ním. Čo som s ním potreboval vyriešiť, bolo vybavené za chvíľu. A potom sme sa pustili do rozhovoru. On povedal: "Je zaujímavé mať pri sebe farára." "No, isteže", odpovedal som, "to je ohromne zaujímavé!" A on pokračoval: "Povedzte mi, prosím, zúčastnil som sa tu i tam po vojne

akademických školení, ale mám dojem..." "No", pomáham mu, "tak mi to už povedzte, ja mám dobré nervy!" "Mám ten dojem," hovorí, "že kresťanstvo je predsa len veľmi nejasnou vecou. Pozrite, usporiadali nám prednášky na témy ako 'Kresťan a hospodárstvo', 'Kresťan a zbrojenie', 'Kresťan a odzbrojenie', 'Kresťan a peniaze', 'Kresťan a jeho cirkev'. Ale nikdy mi nepovedali, čo to vlastne kresťan je. To tí ľudia zjavne ani sami nevedia!" A tak tam sedím v tej krásnej kancelárii a dostanem to rovno do tváre: "To ľudia vlastne ani sami nevedia." "Ó", odpovedal som: "Ó, to sa mylile!" S úžasom sa opýtal. "Môžete mi povedať, kto vlastne taký kresťan je?!" "Ó, áno", odpovedám: "to vám môžem celkom zrozumiteľne povedať. V tom nie je nič nejasné." "Aha", trochu s posmechom hovorí, "jedni hovoria, že kresťanom je ten, kto sa nedostane do konfliktu s políciou, a iní zase hovoria, že kresťanom je ten, kto je cirkevné pokrstený a pochovaný!" Ale ja som ho prerušil: "Pán generálny riaditeľ! Ja vám poviem, kto je kresťanom. Držte sa: Kresťanom je ten človek, ktorý z hĺbky svojho srdca môže povedať: 'Verím, že Ježiš Kristus, pravý Boh pred vekmi od Otca splodený i pravý človek z Márie panny narodený, je mojím Pánom, ktorý mňa zlorečeného a zatrateného človeka, vykúpil.' Pán generálny riaditeľ, vás 'zlorečeného a zatrateného človeka'!" Prikývol. Porozumel tomu. Uznal to. To sme my. "Dobre", odpovedal som, "... ktorý ma zlorečeného a zatrateného človeka vykúpil a vyslobodil zo všetkých hriechov, zo smrti večnej a moci diabolskej." Pán generálny riaditeľ, '...vykúpil a vyslobodil z moci diabolskej!'" Prikývol. Niečo z toho vie. A ja som pokračoval: "... nie zlatom alebo striebrom, ale svojou svätoú a drahou krvou a svojím nevinným umučením a smrťou, aby som bol jeho vlastníctvom.' Vidíte: Kto môže povedať: 'Ja som vlastníctvom Ježišovým, On ma vykúpil z hriechu, zo smrti i z pekla Svojou vlastnou krvou. A ja toto viem!', tak ten je kresťanom, pán generálny riaditeľ." Na okamih zavľádlo v kancelárii ticho. A potom sa on pýta: "Ako to dosiahnem? Ako to dosiahnem?" Ja som na to odpovedal: "Počujte, dozvedel som sa od vašej sekretárky, že odchádzate na dovolenku. Ja vám ešte dnes po obede pošlem Novú zmluvu. Tú si vezmíte a každý deň

si v nej prečítajte odsek z evanjelia svätého Jána a k tomu sa pomodlíte. Tak to dosiahnete!"

Rozumiete: Život kresťana, ako ho nachádzam v Novej zmluve je istota, že tie objektívne pravdy sú pravdivé a že ja ich subjektívne môžem pochopiť a tak byť zachránený. Máte takúto istotu? Ja by som nemohol žiť, keby som nevedel, že ma On prijal. Pýtam sa istého mladíka: "Či máš rád Ježiša?" "Áno!" "Vieš, že ťa prijal? Si Jeho vlastníctvom?" "Áno, ale presne to neviem. Ale je tu ešte toľko zápasov." "Človeče", odpovedám mu: "Ja by som takto nemohol žiť. Ja predsa musím vedieť, či ma On prijal!" Vy neistí kresťania, ktorí vôbec neviete, či je Boh alebo nie, ktorí presne viete a poznáte peňažné pomery, ale o Bohu neviete, tak veru nie ste žiadnymi kresťanmi! Podľa Novej zmluvy sú kresťanmi ľudia, ktorí už môžu povedať: "Ja viem, že Ježiš Kristus sa stal mojím Pánom."

Musím tu pripojiť jeden milý príbeh, ktorý možno aj vy poznáte. Generál von Viebahn rozprával, akoraz počas manévrov išiel na koni lesom a pod jedným stromom sa zachytil o nejaký konár tak, že si tam roztrhol kabát. A to pre takého generála nie je pekné. Ked večer došiel do obce, kde boli ubytovaní, sedelo tam na múriku niekoľko vojakov. Zastavil svojho koňa a zavolal na nich: "Je medzi vami nejaký krajčír?" A tu jeden spomedzi nich vyskočil, postavil sa do pozoru a povedal: "Áno, pán generál, ja som Krajčír." Vtedy mu generál von Viebahn rozkázal: "Tak podte hned so mnou na môj byt v 'Hoteli u Baránka' a tam mi zašijete môj roztrhnutý kabát." Ten vojak však odpovedal: "To ale neviem." "Ale prečo to nemôžete urobiť, vedť ste krajčír!" "Prepáčte, pán generál", odpovedal mu ten vojak, "ja nie som nijaký krajčír, ja sa len volám Krajčír." A generál von Viebahn, ked to vyzoprával, tak pekne pripomenuл: "Takto sa môže povedať o prevažnej väčšine kresťanov: že v dotazníku v príslušnej rubrike, akého sú náboženstva, udávajú: 'Kresťan, evanjelik'. Ale v skutočnosti by tam mali napísat: 'Volám sa kresťan, ale v skutočnosti nie som nijakým kresťanom.'"

Ó, aký je to polutovania hodný stav! A aký je nebezpečný, pretože v takomto stave človek vlastne nie je vôbec zachránený!

Ale teraz už musím pokročiť o krok ďalej:

4. Ako dosiahne človek istotu?

Možno sa ma spýtate: "Ako nadobudne človek takú istotu?" Tu by sa o tom dalo veľa hovoriť. Proste Boha o ňu! Začnite si pravidelne čítať Bibliu, každý deň aspoň jednu tichú štvrt hodinu. Rád by som vám však ešte povedal niečo veľmi dôležitého: "Človek nedôjde k plnej istote viery rozumom, ale svedomím!"

Teda pozrite: Ked sa človek dnes dostane s mužmi do rozhovoru o kresťanstve, tak sa pýtajú: "Áno, pán farár, ale ja nemôžem dobre veriť. V Biblii je tak mnoho protirečení." "Protirečení?", pýtam sa. "Áno, tam sa napríklad hovorí: Adam a Eva mali dvoch synov, Kaina a Ábela. Kain zabil Ábela. Tak zostal už len on sám. A potom odišiel do cudzej krajiny a tam si našiel ženu. No, a keďže boli ešte len oni jediní ľudia na zemi, tak si predsa nemohol nájsť nijakú ženu! Pán farár, ja tomu nemôžem rozumieť." Aj vy ste už počuli tento príbeh? Týmto príbehom sa naši muži bránia pred Bohom. A ja v takýchto prípadoch zvyknem odpovedať: "Je to zaujímavé. Tu máte Bibliu. Kdeže je v nej vlastne napísané, že Kain odišiel do cudzej krajiny a že si hľadal ženu?" Tak vtedy sa začervenajú od hanby. "Áno", ja pokračujem, "ked odmietate celú Bibliu, prostredníctvom ktorej tisíce múdrych ľudí začali veriť, a ked vy chcete byť ešte rozumnejší, tak ste museli Bibliu dôkladne preštudovať. Tak kde je to v nej napísané?" A tu sa ukáže, že to nevedia. Potom im to nájdem. Tam to nie je takto napísané, ale tam stojí: "Kain odišiel a býval v krajinе Nód, východne od Édena. Kain poznal svoju ženu." Teda on si tam vzal so sebou svoju ženu. A ktože bol jeho ženou? No, predtým tam stojí, že Adam a Eva mali viacej synov a dcér. Takže to bola vlastne jeho sestra. A v Biblii je výslovne napísané, že Boh chcel, aby z jedného pokolenia pochádzali všetky ľudské pokolenia. Takže sprvoti sa mali ženiť aj vydávať súrodenci. No neskoršie Boh zakázal manželstvo súrodencov. Všetko jasné? Jasné! Zistujem: "Celé to hlúpe táranie sa zrúti samé!" A tak začal teraz ten človek veriť? Ani myslieť! On mal hned pripravenú novú otázku:

"Pán farár, povedzte mi..." - a tak to pokračuje ďalej. Z toho je jasné: Takému človeku by som mohol zodpovedať aj stotisíc otázok - a on zostane ešte aj ďalej taký zatemnený, akým bol predtým. Viera neprihádza cez rozum, ale cez svedomie.

V Essene bol jeden z mojich predchodcov farár a prebudenecký kazateľ Július Dammann. K tomu raz prišiel jeden mladík a tiež mu dal otázku o Kainovej žene, aj viac iných podobných otázok. A tu to farár Dammann zmietol zo stola a povedal mu: "Mladý muž, Ježiš Kristus neprišiel na to, aby nám zodpovedal naše chytrácke, prefíkané otázky, ale aby spasil hriešnikov! A keď budete úbohým hriešnikom, tak príde znova." Ľudia s nepokojným svedomím, Ľudia, ktorí vedia: "Môj život nie je v poriadku. Neviem si sám dať rady!", takí Ľudia sa môžu naučiť veriť v Spasiteľa. A potom to ich rozum zvládne.

Zažil som raz príhodu, ktorú vám tu musím vyrozprávať. Jedného dňa som prišiel do nemocničnej izby, v ktorej ležalo šesť mužov. Keď som vkročil do ich izby, prijali ma veľmi priateľsky: "Ach, pán farár, aké je to pekné, že ste k nám prišli! Máme jednu otázku." "Ó", odpovedal som, "Otázku? To je pekné! A akú otázku máte?" Spozoroval som na nich, že mi pripravili pascu. A tu sa ma jeden pýta - napäť pred ostatnými: "Vy predsa veríte, že Boh je všemohúci?" "Áno, tomu verím!" "Otázka: Môže váš Boh stvoriť kameň, ktorý by bol taký ľahký, že by ho On sám nemohol zodvihnuť?" Je vám jasný tento vtip? Ak im poviem, že áno, tak Boh nie je všemohúci, a ak im odpoviem, že nie, tak ani vtedy nie je všemohúci. "Či váš Boh môže stvoriť taký ľahký kameň, ktorý by ani On sám nemohol zodvihnuť?" Chvíľku som rozmyšľal: "Mám mu to vysvetliť?" Zdalo sa mi to hlúpe a tak som sa ho opýtal: "Mladý muž, teraz sa vás ja opýtam, či ste už kvôli tejto otázke prezíli niekoľko bezsenných nocí?" "Bezsenné noci?" spýtal sa prekvapený. "Nie!" Tak som mu vysvetlil: "Pozrite sa, ja musím šetriť vlastnými silami. Môžem zodpovedať len také otázky, nad ktorými Ľudia prežívajú bezsenné noci. Mladý muž", pokračujem ďalej, "budte tak dobrý a povedzte mi: Nad čím ste už museli stráviť bezsenné noci?" A nato mi odpovedal celkom pohotovo: "Ach, tá vec

s mojím dievčaťom! Čaká diča a ešte sa nemôžeme zosobášiť." "Tak", odpovedal som: "A preto máte tie bezsenné noci. Tak teda dovolte, pohovoríme si o tom!" "Áno?", zadivil sa tomu, "a to má niečo spoločného s kresťanstvom?" "Ó", odpovedal som mu: "Vec s tým kameňom nemá nič spoločného s kresťanstvom, ale práve tá vec s vaším dievčaťom! Pozrite: Previnili ste sa! Vy ste porušili Božie prikázanie. Vy ste zviedli toto dievča! A teraz uvažujete, ako by ste sa s ešte väčšími hriechami mohli dostať z tejto aféry von. Pozrite, hlboko ste upadli do hriechov a viny. Vám môže pomôcť len to, keď sa obrátite k živému Bohu - keď urobíte pokánie a poviete: 'Zherešil som!' A potom je tu Spasiteľ, ktorý vám môže pomôcť." A tento mladý muž počúval. A zrazu pochopil: "Ježiš sa zaujíma o moje hriešne svedomie! Ježiš mi môže pomôcť! On je záchrannou pre môj poblúdený život!"

Rozumiete: On na to íst chcel rozumom. To však boli všetko hlúposti. Ale keď sa to dotklo jeho svedomia, tak sa mu to zrejme vyjasnilo. Je vám to jasné? My sa k istote spasenia nedostaneme zodpovedaním prefíkaných otázok, ale len vtedy, keď dáme za pravdu svojmu svedomiu a keď už konečne povieme: "Zherešil som." A vtedy nám príde v ústrety Spasiteľ, ktorý visel za nás na kríži. A vtedy môže človek prežiť: "Odpustené sú ti tvoje hriechy!" A dalej: "On ma prijal!" Áno, tá cesta vedie svedomím a nie rozumom.

Vidíte: Ked človek chce dôjsť k istote spasenia, tak musí - ak to smiem tak vyjadriť - niečo riskovať. V kostoloch sú často farebné sklá v oknách. Ked sa na ne dívate za jasného dňa zvonka, ich farbu sotva vidíte. Ale keď pojedete do kostola, všetky ich farby vám tam zažiaria. A práve tak to je aj s kresťanskou vierou: Dokial sa na ňu pozerať len zvonku, nechápem nič. Všetko mi je tmavé. Musím vojsť dnu. Musím sa odvážiť íst s Ježišom. Ja sa musím odovzdať, zveriť sa tomuto Spasiteľovi. A potom mi bude všetko jasné! A to je krok zo smrti do života, a vtedy človek zrazu rozumie celému kresťanstvu.

Pán Ježiš raz kázal a tisíce ľudí Ho počúvalo. A zrazu im povedal strašné slovo: "Takí, akí ste, nemôžete vojsť do královstva Božieho! Musíte sa znovuzrodiť! Vaša povaha, ani

tá najlepšia - sa nehodí do kráľovstva Božieho!" V úzadí stálo pári mužov, a tí jednoducho povedali: "Podme preč! To je predsa už bezočivé, čo ten tu hovorí." A potom traja muži odídu. Vidí to šesť žien a povedia si: "Muži odchádzajú. Podme aj my preč!" A tak odišli aj tie ženy. Videlo to aj pári mládencov a tí si tiež povedali: "Muži odišli. Ženy odišli. Tak podme aj my preč." A tak sa zrazu začne ten zástup drobiť. To musí byť hrozné. Predstavujem si, že by počas mojej kázne povstávali poslucháči a postupne by odchádzali preč. Zrazu by som zostal sám s niekoľkými vernými. A tak to bolo aj u Ježiša. Hrozné! Zrazu je Ježiš sám. Tisíce utiekli, kým ešte hovoril. Už Ho nechcú počúvať. Len tí dvanásť stoja ešte pri Ņom. Keby som bol Pánom Ježišom, tak by som teraz prosil: "Ach, zostaňte predsa aspoň niektorí tu! Vy verní ma neopustte!" Ale Ježiš to urobil inak. Viete, čo povedal? On im jednoducho hovorí: "Aj vy môžete odísť, keď chcete!" V kráľovstve Božom niet on jakej nátlaku. Kráľovstvo Božie je jediným kráľovstvom, v ktorom nies policijov! Kráľovstvo Božie je to najdobrovoľnejšie, čo len môže byť! "Aj vy môžete odísť, prosím!" Tak hovorí Ježiš svojim učeníkom. A učeníkov to potiahlo. Ved keď šesť tisíc ľudí odchádza, tak sa rád každý pripojí. A tak by aj učeníci už boli odišli, keď im ešte sám Pán Ježiš povedal: "Prosím, chodte!" Otvára im doširoka dvere: "Aj vy smiete zahynúť! Aj vy môžete žiť bez Boha. Môžete bežať až do pekla! Ako chcete!" Ale tu stojí Peter. Okamih váhania, premýšla: "Kam mám odísť? Kam? Život plný práce a námahy ako kôň alebo život v nečistote hriechu? A na konci nás očakáva smrť a peklo. To všetko je predsa len nanič!" Jeho pohľad spočinie na Ježišovi a zrazu mu jedno je celkom jasné: Oplatí sa predsa len život s Ježišom! A preto povie: "Pane Ježišu, ku komu pôjdeme? Slová večného života máš, a my sme uverili a poznali (počujete tú istotu?), že ty si Kristus, ten Syn živého Boha. Zostaneme pri Tebe!"

Priatelia moji, takto dospeje človek k istote. Sleduje cesty života a poznáva: Ježiš je jedinou šancou pre nás! Ó, želám vám, aby ste dosiahli túto žiarivú istotu: "My sme uverili a poznali, že ty si Kristus, ten Syn živého Boha."

Napokon si dovoľujem povedať ešte osobitné slovo pre

tých medzi vami, ktorí teraz nastúpite na cestu viery, ktorí ste odovzdali svoje srdcia Ježišovi a predsa ešte hovoríte: "Ja ešte nemám istotu spasenia. Ako sa dosiahnem istotu spasenia? Lebo vo svojom živote ešte stále vidím mnoho hriechov!" Týmto vážnym dušiam medzi vami dovolujem si ešte povedať: "Či sa domnievate, že istotu spasenia budete mať až vtedy, keď budete bez hriechu? Nuž, takto by ste museli čakať až dovtedy, kým nebudete v nebi! Ja potrebujem až do posledného dňa, ba až do posledného dychu svojho života krv Ježiša na odpustenie hriechov."

Ved poznáte príbeh o márnotratnom synovi. Ten prišiel domov a povedal: "Zhrešil som!" A vtedy ho otec prijal, a hned bola v dome pripravená veľká slávnosť. A teraz si predstavujem toto: Nasledujúceho rána zhodí ten syn nechtiac šálku kávy na zem. Pri svojich sviniach už odvykol prikrytému stolu. Preto naozaj nechtiac zhodil tú šálku kávy. A keď sa tak rozbila, že to až zarinčalo, tak ešte zahrešil: "Doparoma!" A či ho teraz otec vyhodí: "Marš! Vráť sa ku sviniam!"? Myslite, že by to tak urobil? Isteže nie! Ale otec povie: "Prijatý je už prijatý!" A bol by mu vysvetlil: "Syn môj, tak to nebudeme robiť. My sa budeme snažiť o to, aby si šálky kávy nechal stáť a nehrešil a aby si si navykol na naše domáce zvyky!" - Ale on ho už neposlal ku sviniam. A pozrite: Keď sa človek stal vlastníctvom Ježiša, tak urobí hrozný objav: Tá stará povaha je ešte tu! A ešte sú tu prehry. Ale keď po svojom obrátení zažijete porážku, tak hned nezapochybujte, ale poklaknite a modlite sa tri vety: Za prvé: "Ďakujem Ti, Pane, že ti ešte patrím!" Za druhé: "Odpusť mi to pre Svoju krv!" A to tretie: "Oslobod ma od tej mojej starej povahy!" Ale v prvom rade: "Ďakujem Ti, Pane, že ešte stále patrím Tebe!"

Rozumiete: Istota spasenia spočíva v tom, že viem: "Prišiel som domov a teraz vediem boj posvätenia, ako ten márnotratný syn, ktorý sa vrátil domov, a nie ako ten, ktorý stále prilieta aj vylieta." Keď niekto káže: "Človek musí to spasenie denne znova uchopit!", tak to je hrozná kázeň. Moje deti nemusia každý deň predstúpiť predo mňa a spytovať sa ma: "Ocko, smieme i dnes byť tvojimi deťmi...?" Oni sú stále mojimi

detmi! A kto sa už stal dieťatom Božím, tak je už stále dieťatom Božím a teraz už viedie boj o posvätenie ako dieťa Božie!

A teraz vám želám z celého srdca tú žiarivú istotu Božích detí!

Je kresťanstvo súkromnou záležitosťou ?

Sústavne počuť vetu: "**Náboženstvo je súkromná záležitosť!**" Je to správne? Chceme sa pýtať: "Je kresťanstvo súkromnou záležitosťou?" - alebo ešte lepšie povedané: "Je kresťanský stav súkromnou záležitosťou?"

Prv, než na túto otázku odpoviem, chcel by som položiť protiotázku. Predstavte si päťmarkovú mincu. Čo je na nej, číslica päť alebo orol? Obidvoje! Minca má dve strany. A práve tak to je aj s otázkou: "Je kresťanský stav súkromnou záležitosťou." Odpoved znie: Oboje! Áno a nie.

Správny živý kresťanský stav má dve stránky: celkom súkromnú a celkom verejnú. Kde jedna z nich chýba, nie je niečo v poriadku!

Chcel by som vám teraz ukázať obe stránky správneho, Duchom Svätým naplneného kresťanského stavu.

1. Kresťanský stav má veľmi súkromnú stránku

Aby som vám to ozrejmil, chcem začať jedným príbehom. Niekoľko mi raz povedal, že som "rozprávačom príbehov". Nato som odpovedal:

"To nie je hanba. Vždy mám veľké obavy, že Iudia v kostole zaspia. Ale ked medzitým poviem nejaký príbeh, potom nezaspia!" Okrem toho pozostáva celý život z príbehov - a nie z teórie. V krajinе Ravensberg žil v minulom storočí jeden ohromný buditeľský kazateľ menom Johann Heinrich Volkening. Prostredníctvom jeho kázni sa skutočne premenila celá krajina okolo Bielefeldu. Raz večer ho zavolali k jednému bohatému sedliakovi, ktorý vlastnil veľkú usadlosť a bol statočným, usilovným človekom. Prebudeneckých kazateľov však nenávidel z celého srdca - odmietal totiž, že by bol hrievníkom. Nepotreboval nijakého Spasiteľa na kríži. Povedal: "Konám správne a nikoho sa nebojím." Jedného dňa k nemu zavolajú farára Volkeninga, pretože sedliak smrteľne ochorel. Chce večeru Pánovu. Kazateľ k nemu zájde. Volkening bol mužom vysokej postavy a nápadné boli najmä jeho žiariace modré oči. Pristúpi k sedliakovej posteli, dlho sa mlčky nařho pozera a potom povie: "Heinrich, mám o vás veľké, veľké obavy. Tak ako to doteraz vyzerá, vaša cesta nevedie do neba, ale priamo do pekla." Toto povediac, sa obráti a odíde. Nato pochytí bohatého sedliaka vraždená zlost a zúri: "A to by chcel byť farár. Je toto kresťanská láska?" Nadíde noc. Čažko chorý sedliak nespí. V jeho svedomí to vŕta: "Nevedie to do neba, ale do pekla! Keď je to pravda..." A prichádzajú mu na um rôzne hriechy. Pána Boha si nectil. Príležitostne veľmi prefíkane druhých oklamal. V nasledujúcich nociach ho prepadne skutočný strach. Veľmi sa znepokojuje. Zrazu vidí, že v jeho živote je veľa previnení a že vôbec nie je dieťaťom Božím. Teraz by si vážne prial obrátiť sa. Po troch dňoch znova posiela manželku po Volkeninga: "Žena, privied Volkeninga!" Je neskoro večer. Kazateľ ihned príde. Sedliak mu hovorí celkom znepokojený: "Pán farár, myslím,

že sa musím obrátiť!" "Áno", hovorí kazateľ, "opatrnosť prichádza so starobou. V núdzi voláte, ale núdzové pokánie je mŕtve pokánie! To musí pŕísť celkom ináč." Toto povediac sa obrátil a odišiel. Ešte len teraz dostał sedliak vražednú zúrivosť.

- Aj vy všetci by ste sa na toho farára poriadne nahnevali, nie? Konečne, patrilo by sa, aby farár hovoril s bohatým sedliakom prívetivejšie. Pritom to predsa vyzeralo, že ten človek má čoskoro zomrieť. Ale Volkening bol muž, ktorý stál pred Bohom a vedel, čo hovorí. - Trvalo to ešte tri dni, až sa sedliak ocitol vo veľkej biede. Vedel: "Musím umrieť! A kde ostali v mojom živote láska, radost, pokoj, trpežlivosť, nežnosť, dobrotovosť, vernosť, krotkosť, zdržanlivosť?" Celý svoj život opovrhoval Spasiteľom, ktorý zaňho umrel. Odohnal Ho, keď vo svojej láske stál pred ním. Vidí, že stojí na pokraji pekla a je celkom zúfalý. "Žena," prosí manželku, "privied farára!" Ona odmieta: "Už nechcem! On ti aj tak nepomôže!" "Žena, zavolaj ho, dostanem sa do pekla!" Potom žena ide. Keď farár dôjde, nájde človeka, ktorý pochopil: "Nemýľte sa, Bohu sa nebude nikto posmievať. Lebo čokoľvek by človek sial, to bude i žať!" Farár si prisunul stoličku k posteli a pýta sa: "Však, ide to do pekla?" "Ano, ide to do pekla!" Nato farár hovorí: "Heinrich, podme na Golgotu! Aj za teba Ježiš umrel!" A vykladá mu najprívetivejšími a najmilšími slovami, ako Ježiš zachraňuje hrievníkov. To by sme sa však museli najprv vo svojich vlastných očiach stať hrievníkmi a prestať tvrdiť: "Konám správne a nikoho sa nebojím!" Museli by sme prv poznať pravdu a až potom by nás mohol Ježiš zachrániť! Teraz zrazu sedliak poznáva: "Ježiš umrel za mňa na kríži! Platí za moje hriechy! On ma môže obdarovať spravodlivosťou, ktorá jediná platí pred Bohom!" A po prvý raz sa skutočne modlí: "Bože, zamiluj sa nado mnou hrievníkom! Pane Ježišu, zachráň ma na pokraji pekla!" Volkening sa tíško vzdialil. Zanechal človeka, ktorý vzýva Ježiša. Je spokojný, pretože trikrát je v Biblia napísané: "Kto vzýva meno Ježišovo, dôjde k spaseniu." Keď na druhý deň znova prichádza, nájde človeka, ktorý našiel pokoj s Bohom. "Heinrich, ako sa vám vodi?" A on odpovedá: "Prijal ma - z milosti!" Stal sa zázrak!

Takto prežil pyšný sedliak svoje znovuzrodenie. A teraz dávajte dobrý pozor: Raz v noci prišiel k Pánu Ježišovi učený človek a povedal: "Pane Ježišu, chcel by som s tebou diskutovať o náboženský otázkach." Tomu Pán Ježiš odpovedal: "Tu sa vôbec nebude diskutovať. Len ak by sa niekto znova narodil, ináč sa nedostane do kráľovstva Božieho!" "Ako?" pýta sa učenec. "Nemôžem sa predsa znova stať malým, aby som sa znova narodil z matkinho tela!" Ale Ježiš trvá na tom: "Len ak by sa niekto znovuzrodil z vody a ducha, inak sa nedostane do kráľovstva Božieho!" To je tá súkromná stránka kresťanského stavu, že sa človek dostane cez úzku bránu k životu, že sa veľkým zázrakom Božím znovuzrodí.

Nie sú to nejaké bezvýznamné teologické úvahy, čo vám tu hovorím, ale tu ide o vašu večnú záchrannu. Verte mi! Mohlo by sa stať, že pri vašom umieraní nebude nijaký Volkening. K znovuzrodeniu patrí, že konečne dám Bohu za pravdu, že som stratený človek a že mám zlé srdce. K znovuzrodeniu patrí túžba po Ježišovi, jedinom Spasiteľovi sveta. K znovuzrodeniu patrí úprimné priznanie Ježišovi: "Zhrešil som proti nebesám a pred tebou." K znovuzrodeniu patrí viera: "Jeho krv zmyje zo mňa všetky hriechy. On platí za mňa a obdaruje ma spravodlivosťou, ktorá pred Bohom platí." K znovuzrodeniu patrí jasné a rozhodné odovzdanie sa Ježišovi. K znovuzrodeniu patrí, že vám Duch Svätý povie: "Teraz si bol priyatý!" Biblia to nazýva "spečatenie". Bez znovuzrodenia sa nedostanete do kráľovstva Božieho! Ale ten, ktorý sa stal dieťaťom Božím, to vie.

Milí priatelia, keď sa topím a niekto ma vytiahne z vody, potom - keď som zase na pevnej zemi a môžem pokojne dýchať - predsa viem, že som zachránený.

Vidíte, to je tá súkromná stránka kresťanstva. Tým musí každý sám prejsť, aby sa od smrti dostať k životu. Je to zázrak, keď sa obraciám do minulosti a myslím na to, ako som sa stal majetkom Pána Ježiša. Žil som daleko od Boha a vo všetkých hriechoch. Potom však vstúpil do môjho života Ježiš. Teraz mu patrím a chcel by som obetovať aj život, aby som ľudí vystríhal pred zahynutím a volal ich k Ježišovi. Prosím vás: Neprestaňte, kým nedosiahnete znovuzrodenie a poznanie:

"Je to úžasné patriť Spasiteľovi a vedieť úprimne vyhlásit: Ja som tvoj, ó Ježišu, a ty si môj!"

Ale znovuzrodenie je koniec, ale začiatok súkromného kresťanského stavu. Potom to súkromnou stránkou kresťanstva ide ďalej.

Od doby môjho obrátenia - chcem vám to dosvedčiť - som vedel: "Teraz musím bezpodmienečne každý deň počuť hlas môjho Priateľa!" Tak som začal čítať Bibliu. Dnes si ľudia myslia, že len farári čítajú Bibliu. V blízkosti môjho domu v Essene sú parky. Rád si tam zrána zájdem a čítam Bibliu pri prechádzkach. Ľudia bývajúci v blízkosti ma pritom môžu pozorovať. Nedávno mi ktori povedal: "Vždy vás pozorujem, keď si čitate svoj breviár." (Breviár čítajú katolícki knáz.) Nevedel si predstaviť, že čítam knihu, ktorú môže čítať každý laik. Bibliu môže čítať každý!

Ked mám so svojimi zverencami trocha voľného času, zhromaždíme sa ešte pred raňajkami k tichej štvrtodine. Najprv spievame rannú pieseň a vypočujeme si verš na príslušný deň. Potom prečítam biblický text. Potom si každý sadne do tichého kútika a číta text z Biblie sám pre seba. A takto postupujú doma aj tí, ktorí práve prijali Ježiša a začali veriť v Noho, pretože bez Jeho hlasu a rozhovorov s Ním nevedia žiť. Prosím vás, oživte súkromnú stránku vášho kresťanského stavu tým, že začnete čítať Novú zmluvu! Tichú štvrtodinku ráno alebo večer!

A keď zase zatvoríte Novú zmluvu, zložte ruky a povedzte: "Pane Ježišu, teraz musím s Tebou hovoriť. Chcem toho dnes tak veľa urobiť. Pomôž mi! Ochraňuj ma pred mojimi najmilšími hriechami! Obdaruj ma láskou k mojim blížnym! Naplň ma Duchom Svätým!" Modlite sa! Hovorte s Ježišom! Je tu a počuje vás! To tiež patrí k tej úplne súkromnej stránke kresťanského stavu, že kresťan hovorí so svojím Pánom.

Nedávno som povedal jednému pánovi, ktorý uveril: "Potrebujete denne tichú štvrtodinku s Ježišom!" On mi nato odpovedal: "Pastor Busch, ja predsa nie som farár. Ten má na to čas. Aleja? Mám predsa hrozne veľa práce." Odvetil som mu: "Počujte, svoj deň aj tak celkom nezvládate, však?" "Nejako

to nikdy nezvládnem!" uznal. "Vidíte!", povedal som, "to je preto, že vám chýba tichá štvrt-hodinka. Ked si zvyknete na každodenné ranné rozhovory s Ježišom, na čítanie niekoľkých veršov z evanjelia a ked sa k tomu pomodlíte, potom zistíte, že zrazu všetko hravo zvládnete. Áno, čím máte viac práce, tým nutnejšie potrebujete tichú štvrt-hodinku. Možno, že neskôr bude z toho dokonca polhodinka, v ktorej prednesiete svoje najzávažnejšie záležitosti svojmu Spasiteľovi. Ale odrazu pojde všetko lepšie. Hovorím to zo skúsenosti. Niekedy som aj ja v tejkej situácii. Ráno vstanem z posteľ a už zvoní telefón. Potom prinesú noviny. Potom znova zvoní telefón. Potom ma zase príde niekto navštíviť. Ale celý deň som rozčúlený. Nič sa mi nedarí. Zrazu mi príde na um: 'Ešte som vôbec nehovoril s Ježišom. Ari On sa ešte nedostal k slovu, preto sa mi ani nemôže darí!'"

Viete, tichá chvíľka s Ježišom patrí k celkom súkromnej stránke kresťanského stavu!

Potom patrí k celkom súkromnej stránke kresťanského stavu to, že denne pribýjame svoje telo a krv na kríž. Hovoril som v živote s mnohými ľuďmi. Vlastne každý z nich mal nejaké fažkosti. Ženy sa ponosujú na svojich mužov. Muži sa ponosujú na svoje ženy. Rodičia sa stážujú na svoje deti. Deti sa stážujú na svojich rodičov. Skúste to raz sám: Ked ukážem prstom na človeka: "Ten je vinný, že nie som šťastný!", v tej istej chvíli ukazujú na mňa hned tri prsty! Verte mi, že ked raz budete mať tichú štvrt-hodinku, potom vám Ježiš ukáže, že všetko to neštastie je len vo vás samých. Vaše manželstvo nie je v poriadku, pretože nežijete podľa vôle Božej. Vaše obchody sa vám nedaria, pretože nekráčate v šlapajáčach Božích. Kresťania sa musia denne učiť pribýať svoju povahu na kríž.

Môžem hovoriť celkom osobne. Žil som plných 8 dní spolu s 50 spolupracovníkmi, zaoberajúcimi sa prácou s mládežou. Bolo to neopísateľne krásne. Boli sme spolu takí šťastní, že to neviem opísať. Boli to požehnané chvíle, a predsa sa vyskytli občas fažkosti. Ale predtým, než sme v posledný deň slávili Večeru Pánovu, sa stalo, že zrazu šiel jeden k druhému a povedal: "Ty, prepáč mi to!" Ja som musel ísť až k trom

a povedať: "Ty, prepáč mi, že som sa na teba nedávno oboril!" Jeden však odpovedal: "Ale vy ste mali pravdu!" "Napriek tomu mi to prepáč", prosil som ho. Chápte: Je mi ľažko, keď sa musím pokoriť pred 20-ročným chlapcom. Nemal som však pokoja, kým som to neurobil.

Ked budete mať tichú chvíľku s Ježišom, tiež sa to naučíte, denne pribýať svoju povahu na kríž. Potom bude všetko okolo vás krásne! To patrí k tej celkom súkromnej stránke kresťanského stavu. Ked o tom nič neviete, prestaňte sa, prosím, nazývať kresťanom.

Často chodím ulicami a rozmýšľam: Všetci, ktorých stretávam, sú nábožní, skoro všetci platia cirkevnú daň. Keby som tak niektorého z nich zastavil a spýtal sa ho: "Prepáčte, ste kresťan?", odpovedal by mi: "Samozrejme! Nie som predsa mohamedán." Keby som sa tak pýtal ďalej: "Už ste niekedy nevedeli spať od radosti, že ste kresťanom?", odpovedali by mi: "Čo ste sa zbláznili?" Tak to je: Kresťanstvo bez radosti z kresťanského stavu. Nanajvýš nadávame, keď musíme platiť cirkevnú daň. Ale po radosti ani stopy. Avšak od okamihu, keď prežijete znovuzrodenie, poznáte, čo to znamená: "Radujte sa v Pánovi vždycky a zasa len poviem: Radujte sa!"

Priatelia, nedávno som svojim chlapcom povedal krásne slová Biblie: "Vám ale, ktorí sa bojíte môjho mena, vzíde svetlo spravodlivosti" - to je Ježiš - "a spása pod Jeho krídlami." To je krásne! A viete, ako to ide ďalej? Takto: "A vy budete vychádzat a vchádzať a poskakovať ako vykŕmené telce." Nádherne vyjadrené! Zriedkakedy stretávam kresťanov, ktorí by od radosti zo svojho Spasiteľa "poskakovali ako telce". V čom to je, že to nevieme? Je to v tom, že nie sme skutočnými kresťanmi! Myslím na svoju milú matku. Na nej bolo vidieť niečo z tej úžasnej radosti v Pánovi. A myslím na mnohých ďalších, ktorých som poznal ako radostných kresťanov. A keď postupne zostarnem, chcel by som pociťovať čoraz viac z radosti v Pánovi. V tom prípade však treba brať vážne kresťanský stav a nie byť len trošku kresťanom!

Tak to je jedna stránka kresťanského stavu. "Je kresťanstvo súkromnou záležitosťou?" Áno, kresťanský stav je zvrchované súkromný!

Teraz nasleduje druhá strana mince. Súčasne má správny, živý kresťanský stav i druhú stránku, ktorá je veľmi verejná a ktorú môže vidieť každý.

2. Kresťanský stav je verejnou záležitosťou

Verejná stránka kresťanského stavu je predovšetkým v tom, že sa pripájame k spoločenstvu kresťanov. Je to veľmi dôležité, čo teraz poviem: Praví kresťania sa pripájajú k tým, ktorí tiež chcú byť spasení!

Každú nedelu sú bohoslužby. Prečo sa ich nezúčastňujete? Odpoviete: "Počúvam bohoslužby z rádia." Teraz tu nechcem hovoriť o chorých. Tí nech sa potešia bohoslužbami z rádia. Ale váš kresťanský stav je celkom úbohý, keď vás to neťahá k ozajstným bohoslužbám, do zhromaždenia veriacich! To predsa patrí k tomu.

Okolo roku 300 n.l. - je to už teda veľmi dávno - sedel na cisárskom tróne veľkej rímskej ríše obdivuhodný človek, Dioklecián. Pôvodne bol otrokom, potom ho prepustili a dopracoval sa tak vysoko, až sa stal cisárom veľkej rímskej ríše. Vtedy už bolo kresťanstvo veľmi rozšírené. Cisár Dioklecián vedel, že jeho predchodec prenasledovali kresťanov. On si však povedal: "Taký hlúpy nie som, aby som prenasledoval najlepších ľudí. Nech si veria, v čo chcú. U mňa môže mať každý také náboženstvo, aké sám chce." To bolo na jedného cisára zriedkavé, ale veľmi správne stanovisko, pretože kniežatá vždy radi vládnu aj svedomiu. Cisár Dioklecián mal aj mladšieho spoluvládcu menom Galérius. Ten sa mal stať jeho nástupcom. Jedného dňa povedal Galérius Diokleciánovi: "Počuj, Dioklecián. Keď sa kresťanstvo rozšíri, nastane veľký zmätok. Stále totiž hovoria o svojom královi Ježišovi. Musíme niečo proti nim podniknúť!" "Ach, daj mi s tým pokoj!" odpovedá Dioklecián. "250 rokov prenasledovali moji predchodec kresťanov a nič nedosiahli. To radšej s tým vôbec nezačnem." To bolo od neho rozumné. Ale Galérius sústavne dobiedza: "Kresťania sú však zvláštni. Hovoria, že sú naplnení Duchom Svätým, kým ostatní

nie, že budú spasení a iní nie. To sú pyšní Iudia. Musíš niečo proti tomu urobiť!" Ale Dioklecián znova odmietol prenasledovanie kresťanov. Tento Galérius mu však hučal do uší dlhšie, než som schopný vyrozprávať. Potom sa konečne dal Dioklecián obmäkiť a vyhlásil: "Dobre, potom zakážeme iba kresťanské zhromaždenia." Bol vydaný dekrét: "Každý, kto chce, môže byť kresťanom, avšak kresťania sa nesmú zhromažďovať. To sa zakazuje pod trestom smrti." Pre seba mohol byť každý kresťanom, akoby to bola ich súkromná vec, ale nesmeli sa zhromažďovať. Starší medzi kresťanmi sa zišli a radili sa: "Čo máme robiť? Nemáme sa radšej podriadiť? Ved každý môže vo svojom dome robiť, čo chce. Nikto mu v tom nebude brániť." A teraz je práve zaujímavé to, čo títo kresťania v dobe prenasledovania povedali: "Budeme sa schádzať k modlitbám, spevu, kázaniu, načúvaniu a zbierkam, to jednoducho patrí ku kresťanskému stavu. Budeme v tom pokračovať!" Potom sa ďalej schádzali v cirkevnom zbere. Galérius triumfoval: "Vidiš Dioklecián! Sú to nepriatelia štátu. Nevedia poslúchať!" A tak sa začalo jedno z najhorších prenasledovaní kresťanstva. Mnohí sa vzdali a povedali: "Človek môže byť aj doma kresťanom! Nepôjdeme do zhromaždení!" - a tak si zachránili svoje životy. Kresťanský zbor však vyhlásil: "To sú odpadlíci! Kto nenavštevuje kresťanské zhromaždenia, je odpadlík!"

To by sa malo povedať dnešným kresťanom. Je veľa takých odpadlíkov v dnešnom kresťanstve! Vtedajší kresťania mali pravdu, keď sa vzopreli proti cisárskemu dekrétu! V Biblia je jasne napísané: "Neopúštajme naše zhromaždenia, ako zvyknú niektorí!" Dnes musíme povedať: "... ako zvyknú skoro všetci!" A preto prosím všetkých medzi nami, ktorí chcú byť spasení: Pripojte sa k tým, ktorí so všetkou vážnosťou chcú byť kresťanmi!

Je veľa možností nadviazať kontakty. Je tu cirkevný zbor, sú tu domáce biblické krúžky, prebudenecké hnutia, mládežnícke krúžky. Vrúcne vás prosím: Vyhladajte spoločenstvo! Raz mi jeden Francúz povedal: "Jeden má rád haringy a druhý chodí rád do kostola." Nie, takto to nie je! Je to

ovela vážnejšie: Jeden sa dostane do pekla a druhý sa pripojí ku kresťanom. Takto to je! A keď sa skutočne chcete stať nasledovníkom Ježišovým, potom navštívte svojho farára a spýtajte sa ho: "Kde sa môžem pripojiť? Kde sa môžem viac dozviedieť o Ježišovi?" A chodte tam, kde skutočne počujete o Spasiteľovi! Nikto nemôže tvrdiť: "U nás sa nič nedeje!" Všade sú ľudia, ktorí milujú Pána Ježiša. Je ich možno málo. Sú to možno často čudní ľudia. Ale váš kresťanský stav je mŕtvy, ak sa nezúčastňujete spoločenstva kresťanov!

K pravému stretávaniu kresťanov patria štyri veci. Za prvé spev, za druhé počúvanie kázne, za tretie modlitba a za štvrté finančné obete. To patrí ku kresťanskému zhromaždeniu. To dodržiavalí už prví kresťania. To sú životné prejavy života z Boha.

Je len jedno kresťanstvo, kde sa schádzame s druhými. V Biblia je dokonca napísané: "Vieme, že sme od smrti prešli k životu, pretože milujeme bratov." To znamená: Keď to človeka netahá ku druhým kresťanom, je duchovne mŕtvy!

Nezabudnem na nádherný začiatok môjho pôsobenia na prvom farskom úrade v Bielefelde, kde som slúžil v jednom obvode ako pomocný kazateľ. Na bohoslužby do kostola sa zišlo iba málo ľudí. Ale potom dal Pán Boh, že som raz v sobotu večer mal v červenom ľudovom dome dialóg so súdruhmi, volnomyšlienkovcami až do jednej v noci. O tejto nájsť hostinský vyhodil z ľudového domu na ulicu. Pršalo. Po prvý raz som mal okolo seba zhromaždených asi sto chlapov, továrenských robotníkov tohto obvodu. Stáli sme pod lampou. Chlapi sa vypytovali a ja som odpovedal. Už dlho sme o tom hovorili o Ježišovi, že prišiel z iného sveta. Už dlho sme o tom hovorili, že sú nešťastní, a že vôbec nie je pravda, že nemajú žiadne hriechy a v zásade predsa veria, že existuje večnosť a súd Boží. O druhej hodine som povedal: "Teraz idem domov, chlapi. Zajtra ráno o pol desiatej sú bohoslužby. Viem, že by ste radi prišli, keby ste sa jeden pred druhým nebáli." Boli to Westfálčania. Predo mnou stál robotník B. Mal vtedy asi 35 rokov, ozajstný Westfálčan. "Ja že sa bojím?" povedal "ani reči!" Odpovedal som mu: "Človeče, nerozprávaj! Keby si

v nedelu šiel do kostola, to by bolo v pondelok vo fabrike rečí a toho sa bojíš!" "Ja sa vôbec nebojím!" vyhlásil znova. Ja som však ešte raz povedal: "Človeče, prišiel by si rád, keby ..." "Dobre!" povedal, "prídem zajtra ráno - so spevníkom pod pazuchou!" A v nedelu ráno - teda o niekoľko hodín neskôr - pripochodoval tento Westfálčan so svojím spevníkom cez ulice na bohoslužby. V tejto štvrti sa všetci navzájom poznali. V pondelok večer príde ku mne a vraví mi: "Máte pravdu. Vo fabrike sa hrozne rozčulovali, že som šiel do kostola. Tak som teraz spoznal, čo je to za teror: Vykrikujeme o slobode, a predsa sme úbohými sluhami ľudí. Všetko som im hodil, aj ich volnomyšlienkovskú knižku. Povedzte mi teraz viac o Ježišovi!" To bol pre mňa prvý, ktorý sa otvorené obrátil.

Chápte: Začalo to tým, že šiel na bohoslužbu k tomu úbohému malému zboru. Ked vytrval jeden, prišli za ním aj ďalší. To bol prelom. Pán Boh dal potom ešte mnoho ďalších. Ale to bolo pre mňa vtedy zaujímavé, že pre tých robotníkov padlo rozhodnutie tým, že prišli k nám - do spoločenstva kresťanov.

Pre Boha vás prosím kvôli spáse vašich duší - nie som propagátorom cirkvi, farárov alebo spoločenstiev a ich vedúcich bratov, ale v prvom rade mi ide o vaše spasenie: Pridajte sa k spoločenstvu kresťanov!

A druhá vec, ktorá patrí k verejnej stránke skutočného kresťanského stavu, je - vyznávať otvorené všetko, čo máme v Ježišovi.

V Nemecku sme sa dostali do šialenej situácie. Myslíme si: "Zaplatím si cirkevnú daň a tým prenehám šírenie evanjelia farárovi. Mňa sa to ďalej netýka." Niekoľko si prajem, aby to celé hlúpe platenie cirkevnej dane prestalo, aby kresťania, učeníci Ježišovi, vedeli: To nie je len vecou farára, ale aj našou, aby ľudia poznali meno Ježišovo tam, kde žijeme: vo fabrike, v úrade, v škole. Už ste sa niekedy priznali: "Je to pravda, že Ježiš žije! Je to hriech, keď nadávame! Je to hanba pre Bohom, keď rozprávame oplzlosti"? Už ste niekedy svedčili: "Patrím Ježišovi"? Ľudia by načúvali. Chcem vám niečo povedať: Tak dlho, kým nemáme odvahu priznať sa k nášmu Spasiteľovi, tak dlho nie sme skutočnými kresťanmi!

Ježiš hovorí - dobre počúvajte: "Každého teda, kto ma vyzná pred ľudmi, vyznám i ja pred Svojím Otcom, ktorý je v nebesiach. A kto by ma zaprel pred ľudmi, toho i ja zapriem pred Svojím Otcom, ktorý je v nebesiach." To bude hrozné, keď sa raz v súdny deň kresťania postavia a povedia: "Pane Ježišu, ja som tiež veril v teba!" - a Ježiš povie Otcovi: "Nepoznám ich!" "Pane Ježišu, bol som predsa ..." "Nepoznám ťa! Tvoj sused nevedel, že ide do pekla. Ty si ho však nikdy neupozornil, i keď si poznal cestu k životu. Mlčal si vo všetkých rečiach sveta, keď si sa mal priznať k svojmu Spasiteľovi!" Potom možno odpovedia: "No, ale bol som sám taký slabý vo vieri!" Potom odpovie Pán Ježiš: "Potom si mohol vyznať svoju slabú vieru! Aj slabá viera má svojho silného Spasiteľa. V skutočnosti si však nemusel vyznávať svoju slabú vieru, ale mňa! Nepoznám ťa!" - "Každého teda, kto mňa vyzná pred ľudmi, vyznám i ja pred Svojím Otcom, ktorý je v nebesiach. A kto by ma zaprel pred ľudmi, toho i ja zapriem pred Svojím Otcom, ktorý je v nebesiach." To hovorí Ježiš. On neklame! Kedy sa zase osmelíme otvoriť svoje ústa?

Musím znova rozprávať jeden príbeh. Pred niekoľkými týždňami som prednášal v jednom meste Porúria. Prednášky zorganizoval jeden mladý majster-automechanik, môj priateľ Gustáv. Tento Gustáv sa preto stal radostným a plnomocným svedkom Ježišovým, pretože sa naučil vyznávať Ježiša v rozhodujúcom okamihu. Jedného pondelňajšieho rána je vo svojej dielni. Každý rozpráva, čo hanebného vykonal v nedeľu. Jeden hovorí: "Tak sme sa ožrali, že nám pivo tieklo z očí!" Druhý rozpráva rôzne príhody s dievčatami. "A kde si bol ty, Gustáv?" pýtajú sa. Bol vtedy ešte učeň. "Ráno som bol na bohoslužbách!", odpovedá. "A poobede v mládežníckom krúžku pastora Buscha." Tu sa mu začali posmievať a mladý učeň tu stojí ako hlupák. Zrazu ho pochytí vražedná zlost, keď sa mu všetci - tovariši i majstri - posmievajú a pomyslí si: "Prečo sa môžu v kresťanstve priznávať hanebnosti nahlas a prečo sa nemôže vyznávať Ježiš?!" V tom okamihu sa rozhadol získať celú dielňu pre Ježiša. Začal u svojich spoluúčňov a povedal im po jednom: "Dostaneš sa do pekla! Pod so mnou do nášho mládežníckeho

krúžku. Tu počuješ o Ježišovi!" Ked odchádzal po zložení skúšok ako majster, bola celá dielňa zmenená. Presvedčil som sa o tom sám. Všetci uční boli v našom mládežníckom krúžku, traja tovariši v Spolku kresťanských mladíkov. V dielni sa už nikto neodvážil hovoriť oplzlosti. Ked nastúpil niekto nový a chcel viest škaredé reči, vystríhali ho: "Bud ticho, človeče, príde Gustáv!" Mali pred ním rešpekt. Dnes má ohromné miesto, je vedúcim veľkej autodielne. Pán Boh ho požehnal aj navonok.

Znovu sa pýtam: Kde sú konečne kresťania, ktorí sa odvážia znova otvoriť svoje ústa a vyznávať svojho Pána?! V takej miere, v akej to robíme, tak vnútorné rastieme!

Je kresťanský stav súkromnou záležitosťou? Nie! Dlhujeme svetu svedectvo o Ježišovi! Prestaňte s tým úbohým mlčaním! Inak vás Ježiš nepozná v súdny deň!

Ked v dobe tretej ríše povolávali húfne mojich mladých ľudí ako 16 - 17-ročných na vojnu, podaroval som im vždy malú Bibliu a vravel im: "Dávajte pozor! Ked sa dostanete do služby, potom hned v prvý večer položte Bibliu na stôl, otvorte ju verejne a čítajte si v nej. Potom nastane hrozný výbuch. Ale na druhý deň to máte za sebou. Ked to neurobíte hned v prvý deň, nedostanete sa dalej." A títo chlapci to urobili. V prvý deň sa dostala Biblia na stôl! "Čo to čítaš?" "Bibliu!" Tobolo zakaždým ako výbuch ručného granátu, pretože v nemeckom kresťanstve môže každý čítať hocjaké svinstvo, len Bibliu nie. Potom sa stalo jednému z mojich priateľov, Pavlovi - žiaľ padol vo vojne -, že na druhé ráno, ked otváral svoj kufor, svoju Bibliu už nenašiel. Obzrel sa. Jeden sa škľabí. Potom sa škľabia aj tí ostatní. "Ukradli ste mi Bibliu?" pýta sa. "Mmmmmmh-" "Kde máte moju Bibliu?" "Má ju vrchný veliteľ!" Teraz vie, že ide do tuhého. Po službe večer sa utiahne do tichého kútika a modlí sa: "Pane Ježišu, som tu sám. Mám ešte len 17 rokov, prosím Ťa, neopusť ma teraz! Pomôž mi, aby som ta mohol vyznávať!" Potom ide k vrchnému veliteľovi a zaklope uňho. "Dalej!" Veliteľ sedí za písacím stolom. Na písacom stole leží Pavlova Biblia. "Čo chceš?" "Prosím, pán vrchný veliteľ, vráťte mi moju Bibliu. Je to moje vlastníctvo." "Aha!" Zoberie Bibliu a listuje v nej: "Tak tebe teda patrí?! Nevieš, že je to veľmi nebezpečná

kniha?" "Áno, pán vrchný veliteľ, to viem. Biblia je nebezpečná aj vtedy, keď je zatvorená v kufri. Aj vtedy niekoho znepokojuje." Bác! Vrchný veliteľ vstane: "Sadni si!" A potom sa priznáva: "Aj ja som chcel svojho času študovať teológiu." "Potom pán vrchný veliteľ odpadol od viery?" sptyuje sa vojak. Za tým sa rozprúdil nádherný rozhovor, v priebehu ktorého povedal asi 40-ročný muž 17-ročnému chlapcovi: "V jadre som nešťastný človek. Ale nemôžem sa obrátiť, musel by som sa mnohého vzdať." Chlapec mu odpovedá: "Chudák vrchný veliteľ! Pre Ježiša sa však oplatí obetovať hocičo!" Vrchný veliteľ prepúšťa chlapca so slovami: "Si šťastný človek!" "Áno, pán vrchný veliteľ!" potvrdil Pavel - a vzdaluje sa so svojou Bibliou. Nikto v tábore už nepovedal ani slovo.

Ó, kde sú kresťania, ktorí sa odvážia zastať svoju vec?!

Je kresťanský stav súkromnou záležitosťou? Áno. Znovuzrodenie a život voviere sa odohrávajú v najvnútornejšom kútku srdca!

Je kresťanský stav súkromnou záležitosťou? Nie! Kresťania sa spájajú dospoločenstiev, k bohoslužbám, k domácom biblickým krúžkom, k mládežníckym krúžkom, ku krúžkom žien, ku krúžkom mužov. Kresťania otvárajú svoje ústa a vyznávajú svojho Pána. Nech svet vidí, že Boh zapálil oheň v Ježišovi!

Kedy bude koniec? sveta !

Nedávno som sa rozprával s jedným podnikateľom. Potlapkal ma po pleci: "Pán farár, je to pekné, že učíte mladých dobrému." Odpovedal som: "Priznám sa vám úprimne, že si od toho vela neslubujem. V Biblia je napísané, že srdce človeka jeskazené od mladosti. Tu človek málo dosiahne napomínaním. Iné by som chcel dosiahnut." "Áno? A čo?" "Prihal by som si, aby sa tí mladí stali vlastníctvom Ježiša Krista a teraz aj naveky detmi Božími." "Ó, pán farár, aká je to reč! Ostaňme len oboma nohami na zemi!" Dobre je to povedané, nie? "Ostaňme len oboma nohami na zemi!" Nahlas som sa zasmial: "Na ktorej pôde si želáte ostat, milý pán riaditeľ? Nezbadali ste ešte, že sa pôda už dávno hýbe pod našimi nohami?!"

Tak si myslím, že človek ani nemusí byť priemyselným riaditeľom na to, aby pochopil, že sa pôda stala veľmi neistou. Dnešného človeka zaťažuje strach. Každý hľadá istotu, ale predsa cíti, že jej nict. Jeden si otvorí bankový účet vo Švajčiarsku, iný si stavia bunker v Bolívii. Hádam len voľakde istota bude! Predsa však všetci cítim: nikde nict istoty! Preto sa v našej dobe znova vynára otázka: "Čo bude so svetom?!" Je to skoro znak dnešnej doby, že sa znova pýtame: "Kedy bude koniec sveta?"

Pred niekoľkými rokmi vyšla divadelná hra známeho švajčiarskeho hospisovateľa Dürrenmatta: "Fyzici". Hra sa končí tým, že jeden z fyzikov vysloví temnú prognózu: Nedá sa prekaziť, aby sa ľudstvo nezničilo atómovou bombou. Doslovne píše: "A rádioaktívna zemeguľa sa niekde nezmyselne točí ďalej." Človek vidí, akosa vo vesmíre nezmyselne otáča vymretá a spustošená zemeguľa. Je už samo o sebe pozoruhodné,

že jeden spisovateľ tak brutálne uvažuje o skaze sveta. Ja si však nemyslím, že by to tak skončilo, že by niekde tá rádioaktívna zemeguľa mohla krúžiť vesmírom. Keby som to povedal Dürenmattovi, opýtal by sa: "Prečo tomu neveríte? Ved' je jasné, že to tak bude." Ja by som mu vysvetlil: "Lebo v Biblia je to napísané inak. Pán Ježiš povedal: Toto pokolenie sa do konca nepominie. Teda nie tak skončí svet, ako si to myslíte vy, hoci by sa to zdalo možné."

Prirodzene zostáva otázkou, komu chceme veriť vo veci budúcnosti.

Existujú dve nelegálne metódy, ako sa dozvedieť niečo o budúcnosti.

Jeden spôsob je ten, ktorú majstrovsky ovládal Jozef Goebels (minister propagandy Hitlerovej vlády. Pozn.prekl.). Spočíva v tom, že si človek jednoducho niečo vysníva. Ešte ho počujem hovoriť: "Za päť rokov budú nemecké mestá stáť krajšie ako kedykoľvek predtým." Metóda teda spočíva v tom, že si svoje sny premietam na hmlu, ktorá zastiera budúcnosť. Majstri v tom sú tzv. Svedkovia Jehovovi. My starší sa ešte pamäťame, že v roku 1925 plagáty na každej ulici hlásali: "Milióny dnes žijúcich ľudí nezomrú." Toto heslo vydali "Vážni bádatelia Biblie". A potom zahynulo viac ľudí ako kedykoľvek predtým v dejinách ľudstva. Jednoducho si do budúcnosti vymysleli niečo pekného. Neskoršie sa premenovali na Svedkov Jehovových. Azda aj teraz si vymyslia volačo nové.

Druhý, nelegálny spôsob je, že sa človek obráti na veštcov a pýta si od nich radu. Tomu nerozumiem ani trochu. A ani tomu nechcem rozumieť - vešteniu, špiritizmu, vykladaniu z kariet a horoskopom a čo ja viem, čo všetko. Chcem vám povedať, prečo o tom nechcem nič vedieť. V mojej Biblia je na viacerých miestach napísané: "Takto hovorí Boh: Ak sa niekto obráti k duchom mŕtvych, k veštcom ..., obrátim svoju tvár proti tej osobe a vyhľadím ju z jej ľudu." Pretože však považujem za veľkú vec to, že patrím k Božiemu ľudu, aby som bol spasený, vyhnem sa takýmto veciam. Ak sa niekto z vás už dopustil niečoho takého, hovorím pre spásu jeho duše, aby to zanechal a volal k Ježišovi o odpustenie, vyznávajúc svoj hriech.

Rozhodol som sa spoliehať jedine na Slovo Božie, ktoré je v Biblia, lebo za prvé: má pečať svetla a pravdy. A za druhé: Muži Biblie hovorili: "Tak hovorí Boh!" Teda jestvuje jediná správna cesta, po ktorej dôjdeme k poznaniu budúcnosti: O budúcnosti nám hovorí Biblia!

Ked II. svetová vojna najhoršie zúrila, tajná polícia mi zakázala prednášať a cestovať. Účinkovať som mohol už iba v Essene. A hoci som každý večer v tom bombardovanom meste mal biblické hodiny v nejakej pivnici, predsa som mal dosť volného času. Ten som využil na to, aby som si riadne preštudoval poslednú knihu Biblie - Zjavenie Jána. Spoznal som, že tá kniha je mimoriadne aktuálna! A tak by som aj vám chcel odovzdať niekoľko svojich poznatkov.

A teraz by som vám chcel ukázať, čo Biblia celkom jasne prehlasuje o budúcnosti.

1. Ježiš sa vráti

Biblia jednoznačne hovorí: **Stredobodom kresťanského očakávania je veľká udalosť, totiž, že zavrhnutý Kristus sa vráti vo veľkej sláve!**

Ked vstúpil do neba, stáli tam Jeho učeníci a pozerali za Ním, ako mizne v iných dimenziách. Čítame: "oblak vzal im Ho spred očí." Potom zrazu dvaja Boží poslovia stáli pri nich: "Tento Ježiš, ktorý vám bol vzatý do neba, príde zase tak, ako ste Ho videli odchádzať do neba!" - Ježiš sa vráti! Z Božej dimenzie Pán Ježiš znova jedného dňa príde do nášho trojrozmerného sveta! To je nádej kresťanov.

Rozpoviem vám, ako sa mi celkom objasnil tento trochu neobvyklý odkaz. Asi pred tridsiatimi piatimi rokmi som ako mladý farár prišiel do baníckeho obvodu - do Essenu. Ako 27-ročný mladík som stál uprostred dvanásťtisíc baníkov. Nikoho moje posolstvo nezaujímalо. Uprostred obvodu bolo bezútešné námestie, obkolesené starými barakmi. Na jednom rohu tu ostal starý dom, v ktorom som si zanedlho zriadil malú sálu pre biblické hodiny. Bolo to pekné, ako ľudia postupne prichádzali; niekoľko baníkov, komunisti a voľnomyšlienkári,

ktorí chceli počuť, čo "farárisko" chce povedať. Niekoľko ženičiek, pári detí a dvaja-traja mládenci. Čo však bolo zvláštne: toto malé zhromaždenie rozdráždilo celý obvod. Nakoniec to bolo tak, že nás zakaždým vyrušovali. Raz vybili sklá na oknách, museli sme ich zabedniť. Druhýkrát bubnovali kamene už na tieto dosky. Nabudúce pred dverami, ktoré viedli priamo do sály, hrali futbal s plechovkami tak, že človek nepočul ani vlastné slovo. Ďalší krát zase demonstrovali s písťalami pred našou sálou. Potom zase vonku spievali: "Nás nič nezastraší, nijaká vyššia bytosť. Ani Boh, ani cisár alebo tribún, my si sami pomôžeme." A my dnu sme vtedy spievali: "Pán Boh je láska, dal nás vykúpiť, Pán Boh je láska, ľubi i mňa." To boli časy! Jedného dňa to bolo obzvlášť hrozné. Akoby sa boli skutočne všetci čerti a pekelné mocnosti rozbesnili. A potom sa stalo čosi zvláštneho. Naraz niečo treslo do dverí, a bolo počuť dopad tažkého predmetu. Myslím si: "Hodili sem bombu!" Potom bolo počuť, ako niekto uteká preč. Aj srdce sa nám zastavilo. Všade panovalo ticho. Otvoril som dvere - a hľa: v kaluži ležal veľký železný kríž s Kristom. Spoznal som ho: odtrhli ho zo steny katolíckeho domova mužov tu v blízkosti a hodili do dverí: "Tu máte svojho Krista! Do smeti s Ním!" Bol tmavý novembrový večer. Pršalo a tam v kaluži ležal kríž. Stál som na tom pustom mieste, obklúčený barakmi a tažnými vežami, za mnou stalo trasúce sa malé zhromaždenie a dole v špine leží symbol Vykupiteľa! Uvažoval som: Boh by mal tisíc príčin opustiť tento svet, a predsa to neurobí! Poslal Svojho Syna, a ten Syn Boží urobí neslýchанú vec: vzal na seba naše hriechy a nechal sa ukrižovať. A človek namiesto toho, aby modliač sa padol do prachu pred Vykupiteľom, hodí Jeho obraz do mláky a napĺňuje na zachraňujúcu, vystretú ruku! Tí Ježiša aspoň nenávideli! Občania dnešných dní Ho už ani nevedia nenávidiť, ale úplne ľahostajne zahodia kríž do blata. Temný hnev len tak kypel vo mne. Uvažoval som: "Čo urobí teraz Boh? Oheň by mal padat z neba!" Ale oheň nepadal. Nadalej pršalo a obraz ukrižovaného Vykupiteľa ležal v kaluži. Z diaľky som počul posmešný smiech. Mne sa posmievali! Potom mi ale prišlo na um: Nebude to vždy tak, aby Syn Boží, ktorí zomrel za

svet, ostal taký opovrhnutý. Tak to vždy neostane! 'Teraz zakrýva Svoju moc a velebnosť.' Ale je celkom isté, že príde deň, keď tento svet, ktorý Ním opovrhuje, spozná, že On bol jedinou šancou života pre ľudstvo a že On je kráľom celého sveta. Príde opäť v sláve! Keď som potom v ten daždivý večer stál uprostred malého zhromaždenia, s krížom potupeným v blate, keď som ich volal späť do našej malej sály, po prvýkrát som sa naozaj zaradoval tomu posolstvu: "Ježiš príde znova!" Vrátil som sa ku pultíku, otvoril som Bibliu na mieste, kde u Matúša v 24. kapitole čítame: "...a uzrú Syna človeka prichádzajú na nebeských oblakoch s mocou a slávou velikou." Odvtedy sa na to teším.

Keď vidím, ako opovrhujú mojím Spasiteľom, ktorý zachraňuje pred smrťou, odpúšťa hriechy, ktorý robí ľudí šťastnými a slobodnými, vtedy sa teším, že príde deň, keď z Noho spadne plášť opovrhnutia a On sa vráti v sláve!

Keď som po prvýkrát vstúpil do klubovne essenských mladých, do domu farára Weigla, som vo veľkej sále, kde sa stretávalo niekoľko sto mladých, na stene videl jediný obraz: Prichádzajúci Pán Ježiš. Dole vidno mesto, nad ním sú oblaky a nad nimi na bielom koni On - kráľ, ktorý dvíha Svoje prebodnuté ruky. Povedal som svojmu predchodecovi, farárovi Weiglovi: "Nie je to trošku čudné, že si v mládežníckom dome vyvesil tento jediný obraz? Ja by som tam dal niečo iné!" Vysvetľoval: "Milý brat Busch, chlapci pracujú celý týždeň v kanceláriach, v školách, továrnach, baniach. Ak tam vydávajú svedectvo o Pánu Ježišovi, robia si z nich len posmech. Keď sa nechcú zúčastniť na ich hriechoch, posmievajú sa im a napadajú ich. Často sa tak stávajú nesmelými, ale keď tu sedia, nech im obraz povie: 'Už je navždy rozhodnuté, že Ježiš zvítazí, Jeho bude celý svet!'"

Prežil som aj sám, aká je tá nádej nádherná. Počas Tretej riše ma v Darmstadte dali do väznice, lebo som na jednom veľkom zhromaždení hovoril o Ježišovi. Sedel som v aute vedľa komisára SS. Okolo nás stovky ľudí. Šofér dostal rozkaz: "Pohni sa!" Motor nechcel naštartovať, hoci bol ten voz iste dobrý. Komisár kričal: "Človeče, pohni sa!" Sedel som vzadu vedľa neho ako zajatec. Motor nenaskočil. Auto sa nepohlo. Vtedy z rozrušeného davu od schodov chrámu jeden mládenec

prenikavým hlasom zaspieval: "Navždy je rozhodnuté, že Ježiš zvítazí, Jeho bude celý svet. Lebo po noci smrti Boh všetko odovzdá do Jeho rúk. Trpel na kríži, vystúpil na trón Boží. Áno, len Ježiš zvítazí!" Potom sa stratil v dave. Konečne motor naštartoval. Hovorímu dôstojníkovi: "Vy ste chudák! Ved ja som na víťaznej strane!" Zamyslel sa a zamrmlal: "Kedysi som aj ja bol v združení mladých kresťanov." "Áno? A dnes kresťanov zaistujete!? Chudák! Nechcel by som s vami meniť!" Tak sme sa dostali až k väznici, ale predo mnou sa otvoril výhľad na príchod Ježiša.

Čím sú časy temnejšie, tým je potrebnejšie, aby sme čakali nový príchod Ježiša.

Vidíte: Jeho slávny príchod na Zem už bude vlastne Jeho tretí príchod. Po prvýkrát prišiel, keď sa stal človekom. Narodil sa z Márie a ležal v jaslickách v Betleheme. Oslavujeme to na Vianoce, ak ešte vôbec chápeme význam toho: Syn Boží prišiel, stal sa človekom, aby sme sa my stali Božími deťmi a Jeho bratmi a sestrami.

Jeho druhý príchod sa dejde dnes cez Ducha Svätého. On povedal: "Stojím pri dverách, klopem na vaše srdcia. Ak niekto počuje môj hlas a otvorí dvere, vojdem k nemu." Viete, prečo sa konajú evanjelizácie? Radi by sme pomohli Pánu Ježišovi, aby sa teraz k vám mohol dostať. Biblia hovorí: "Tým, čo Ho prijali, dal moc stať sa deťmi Božími." Otvorte Mu teda svoje srdcia!

A tretíkrát príde v sláve na túto zem. Vidíte: tak to správne nasleduje posebe. Prešli sme už všetkými spoločenskými systémami: Konštitučná a absolutistická monarchia, prezidiálna a národná demokracia, diktatúry a čo ja viem čo všetko. A iste sme všetci videli, že ani jeden systém za veľa nestál. Potom predsa musí Ježiš, môj kráľ a Pán ukázať, či vie vládnuť!

2. Čo predchádza príchodu Pána?

Biblia rozpráva, že dejiny sveta prechádzajú cez stáročia, ale raz znenazdania príde doba, keď sa dejiny sveta nachýlia ku

koncu. Pre to obdobie použijem výraz, ktorý nie je v Biblia. Nazvime tú dobu p o s l e d n é č a s y .

Biblia hovorí: bude to obdobie všeobecnej bezradnosti, keď problémy človeku prerastú cez hlavu, a bude zrejmá bezradnosť a neschopnosť človeka. Pán Ježiš spomína štyri znamenia posledných časov.

On hovorí: Charakteristickou črtou bude úplný zmätok. Ježiš to vyjadril takto: "Povstanie národ proti národu a kráľovstvo proti kráľovstvu." Ešte nikdy tu nebola doba, keď toľkí veľmi dobre platení diplomati usporiadavalí tak mnoho nákladných konferencií, ako dnes. Ešte nikdy tu nebola doba, že by sa tak nezmyselne zbrojilo za peniazenárodom ako dnes. Za tie peniaze, čo sa vynaložia na atómové zbrane, by sa dali vystavať celé mestá, vyriešiť nedostatok bytov. Miesto toho však hovoria: musíme sa vyzbrojiť. Aj ten najmenší štát musí mať atómové bomby! A pri tom ešte nikdy nebola túžba národov po mieri taká veľká. Chceme mier. Nikto nechce vojnu, a predsa každý šialene zbrojí. Na tom jasne poznať politický chaos poslednej doby.

Druhým znakom, čo Ježiš udáva, je: bezradnosť v hospodárskej oblasti. Ježiš hovorí: "Bude hlad, mor a dražoba." Zem dáva dosť potravín na nasýtenie celého ľudstva. Bolo na svete niekedy toľko študovaných ekonomických odborníkov ako dnes? Nikdy ešte nebolo hospodárstvo také zložité ako dnes. A predsa sa podľa správ OSN viac ako polovica ľudstva nemôže nasýtiť. Či by sa v takej vyspejšej spoločnosti, kde je k dispozícii toľko bohatstva, nedali nasýtiť ľudia? Ale to sa dosiaľ nepodarilo. Hospodárska bezradnosť rastie!

Tretím znakom, ktorý Ježiš uvádza pre posledné časy, keď problémy prerastú ľudom cez hlavu, je náboženský zmätok. Ježiš to vyjadril takto: "Povedia: Ajhla, tu je Kristus! alebo: Tam je!"

Nedávno ku mne prišiel jeden mládenec: "Čomu mám vlastne veriť? Sú rímskokatolíci, gréckokatolíci, reformovaní, luteráni, metodisti, baptisti, armáda spásy, letniční, slobodné cirkvi, jehovisti, novoapoštolskí, mohamedáni, budhisti, atď., atď. Čomu mám vlastne ešte veriť?" Zasmial som sa a povedal mu: "Mládenče, budte spokojný, bude to ešte aj horšie. Tak hovorí Biblia."

Aj to je znamením posledných čias, že Iudia sa neriadia podľa slova Božieho a preto ich diabol mätie. A Boh to dovolí: "Tu je Kristus, tam je Kristus!" Strašný je ten náboženský zmätok! So strachom a smútkom pozorujem, ako Iudia veľkomiest behajú od jednej náboženskej senzácie ku druhej. A tak rád by som im povedal, že ich nijaký evanjelista nemôže spasíť. Ak sami nenájdete svojho Vykupiteľa, navždy ostanete bez pomoci!

Posledné časy majú aj štvrté znamenie: Izraelský národ roztrúsený po celom svete sa navráti do Palestíny. Očividným a úžasným znamením toho veku je, že sa vytvoril štát Izrael. Podľa niektorých to však ešte znamením nie je, ale keď som nedávno na švajčiarskej hranici čakal na colné odbavenie a predo mnou stalo auto so značkou štátu Izrael, tak som si myslel: "Biblické zasľúbenia sa plnia! Poznávacie značky to jasne dosvedčujú!"

Môj otec mi rozprával, že v roku 1899 ponúkli Židom ostrov Madagaskar ako ich nový domov. Vtedy oni povedali: "Nie! My máme len jediný slub, že pôjdeme do zeme našich otcov!" Svet si vtedy myslel, že sa to nemôže stať! Dnes však existuje štát Izrael.

Charakteristikou posledných čias je teda to, že človek bude stále bezradnejší a aj napriek všetkému pokroku si nebude vedieť vyriešiť svoje problémy. Zjavná budeneschopnosť človeka. Neviem, ako dlho budú trvať posledné časy, Biblia neudáva roky, ale napomína: "Bdejte!" Apoštol Pavel píše o nasledovníkoch Ježiša: "Nespíme, ako ostatní, ale bdieme a budeme trieviť!" Ked bezradnosť dosiahne najvyšší stupeň, vtedy sa objaví Antikrist - proti-Kristus - ešte pred príchodom Ježiša. Tie časy by som označil za posledné časy. Ved tú bezradnosť posledných dôb prežívame už aj teraz. Naša bezradná doba hľadá súčeho silného človeka! Svet už teraz volá po silnom mužovi! Na vrchole bezradnosti sa objaví silný, veľký človek, ktorý sa bude vydávať za vykupiteľa sveta. Nebude to však Kristus, ale Antikrist. Vynorí sa z mora národov - tak hovorí Biblia - diktátor a prevezme svetovládu. My ho voláme Antikristom. Pod ním bude ešte raz zjednotený celý svet. Tento

úsek dejín je charakterizovaný vzdorom ľudí. Je to posledný pokus sveta, aby sa sám spasil politickými a hospodárskymi programami. Fasínujúco nám Biblia predstavuje túto veľkú diktatúru. Hovorí o tom obraznou rečou. Musíme si už nechať Duchom Svätým darovať svetlo, aby sme im porozumeli.

Rozpoviem vám, ako Biblia hovorí o tom poslednom tyranovi, o Antikristovi. Apoštol Ján píše: "Stál som na morskom piesku." Zrazu vystúpilo z mora zviera, hrozná beštia s mnohými hlavami a diadémami a s veľkou papuľou, ktorou sa mocne rúhala. Ako si máme vysvetlovať tento veľkolepý obraz?

More je obrazom národov sveta. Kto už bol pri mori vie, že more nikdy nie je pokojné. Také nepokojné sú aj národy sveta, večne hučia. Posledný vykupiteľ sveta vystúpi z hlbín hučania národov. Všetci veľkí politici posledných desaťročí už vystupovali ako spasitelia. Všetci prišli z mora národov. Malý Korzičan Napoleon, malý frajter svetovej vojny Adolf Hitler, obuvník Stalin. Oni všetci sú predchodcami Antikrista. Prichádzajú zdola. A ľud nadšene hovorí: "Jeden z nás!" Môj Vykupiteľ, Ježiš Kristus, však prichádza nie z mora národov, ale zo sveta Božieho, lebo je Synom živého Boha!

Antikrist je označený ako šelma. Čo to znamená? O človeku hovorí Biblia: "Boh stvoril človeka na Svoj obraz." Čím viac sa obraciám k Bohu, tým viac budem človekom. Ked sa však človek obráti chrbtom k Bohu, stáva sa beštiálnejší. Nietzsche, veľký nepriateľ kresťanstva, hovoril: "Najslachetnejší človek je iba svetlou beštiou." On tomu porozumel. Antikrist bude človek, ktorý úplne zaprel Boha, obrátil sa k Nemu chrbtom a preto je z neho len ukrutná, nemilosrdná beštia.

Je šelmou a "má mnoho hláv." Čo to znamená? Nie je hlúpy! Ľudia si povedia: "má hlavičku!" Má "ústa podobné ako lev!", čo znamená, že zaplní svet svojou propagandou. Trochu sme už počuli tie "levie papuľky" ako to znelo zo všetkých reproduktorov. Viem si predstaviť, ako to bude, keď Antikrist všetko zvalcuje svoju nezmyselnou propagandou! A všetko sa mu oddá, tomu poslednému ľudskému pokusu - bez svojho Spasiteľa - Pána Ježiša - spasíť svet. Tak sa má človek spasíť bez obrátenia a pokánia. A všetky otázky sa vyriešia.

Vyriešia sa politické problémy, lebo Antikrist vytvorí jednu svetovú ríšu. Vyriešia sa aj hospodárske otázky: každý dostane svoj potravinový lístok. Vyriešia sa aj náboženské otázky: "Ja som vykupiteľ sveta", povie Antikrist, "mňa zbožňujte!"

Strašné je vidieť, akým smerom sa ubera naša doba.

Potom už celý svet bude patriť Antikristovi, iba kresťania povedia: "My ťa nebudeme zbožňovať!" Každý musí mať odznak na čele. Kresťania však povedia "Nie! My máme Spasiteľa Ježiša!" A potom sa začne prenasledovanie. V Biblia je napísané: "Nikto nemohol ani kupovať ani predávať, kto nemal znak mena šelmy alebo číslo jej mena." K tomu vykladač Biblie Auberlen pred 150 rokmi napísal: "Teraz tomu ešte úplne nerozumieme, ale neskôr to bude jasné." Dnes už tomu rozumieme. Poznáme už totalitné štáty. Vieme, že taký človek nedostane povolenie na usídlenie, nedostane lístok na chlieb, ani pracovnú knižku. Môže veriť, čo chce, ale je bez domova, bez práva. Ved to sa deje už aj medzi nami.

Ked som to čítal, bol som zhrozený a uvažoval som: "Sú ľudia, ktorí si myslia, že Biblia je už prekonaná. Nie Biblia je prekonaná, ale naše svetonázory sú prekonané. Biblia nás vedie do budúcnosti."

Antikrist všetko strpí, okrem priznania sa k pravému Spasiteľovi, Ježišovi Kristovi. Preto bude ešte raz veľké prenasledovanie kresťanov.

Raz som o tých veciach rozprával mojim detom, načo moja malá dcérka začala plakať. "Dieťa moje, prečo plačeš?" opýtal som sa. Plačúc odpovedala: "Ved sa to môže začať v hociktorý deň!" "Áno", povedal som, "to je možné." "A ak ja nebudem verná svojmu Spasiteľovi, čo bude potom?" "To by bolo hrozné, ale potrebuješ len to, aby si sa Ho dnes pevne držala."

Tá doba nás môže prepadnúť už zajtra. Vtedy už viac nebudeme mať možnosť, aby sme našli Ježiša. Potom už nebudú viac bohoslužby. Zvony budú roztavené a prepracované na pomníky Antikristovi. Z kostolov sa stanú múzeá, kde budú vystavovať fotky z mladosti Antikrista. Darmo budú ľudia volať o potešenie. Kedže jediného Tešiteľa, Ježiša zavrhli, nenájdú

viac pokoja. U proroka Jeremiáša som čítať: "Pretože ste ma zavrhli, hovorí Hospodin, nebude viac utešiteľov." Človek bude vydaný človeku v celom svojom bezútešnom položení. Verím, že kresťania aj vtedy budú šťastní, keď budú musieť zomierať. Budú mať v tom hroznom čase svojho Tešiteľa.

Ochromili ma Ježišove slová, že v tej dobe súženia ludia zomrú od strachu v očakávaní nastávajúcich vecí. Ján v Zjavení píše: "Antikrist naplní svet plechovou hudbou a zástavami." Myslel som si: "Ako tie dve veci idú do hromady?" Na jednej strane je strach a očakávanie a na druhej strane veľké výsledky. Odvtedy však, ako som prežil rok 1933 viem, že môže byť svet naplnený "hurá" hudbou a zástavami a pri tom sa bojí v očakávaní nastávajúcich vecí.

Ked Antikristova vláda bude na vrchole svojej moci a bude triumfovať a myslieť si, že už zvíťazil a Ježiša porazil, vtedy zasiahne Boh: Ježiš sa vráti s veľkou slávou! O Antikristovi ďalej čítame už len málo: Ježiš ho premohol mečom, vychádzajúcim z Jeho úst.

Čím chmúrnejšie sú doby, čím hrozivejšie vidieť bezradnosť ľudstva a znaky Antikristovej ríše, tým viac pozdvihnu hlavu tí, ktorí čítajú Bibliu. Oni čakajú, že Ježiš príde!

3. Čo bude po príchode Ježiša?

Biblia tu ešte opisuje niektoré veľké udalosti. Najskôr hovorí, že Ježiš bude tisíc rokov kraľovať na tejto zemi ako kráľ. Aj to je pravdepodobne symbolická reč a znamená, že Ježiš tu bude panovať dlho. Považujem to všetko za správne zoradené: Najprv sa odhalí bezradnosť ľudstva, potom príde posledný pokus ľudského vzdoru o záchranu sveta. A potom bude panovať môj Kráľ! A On vie kraľovať! Len chodte do takých domov, ktoré On riadi. Aj dnes už sú také domy, kde Ježiš vládne. Tam hned pri vstupe zistíte: tu je celkom iné ovzdušie!

Poznal som mladý páru. Jedného dňa on sedel oproti mne a hovoril: "Chcel by som kapitulovať pred Bohom. Dosiaľ som Boha popieral a otvorené som proti Nemu hovoril. Už nemôžem." Potom vysvitlo, že jeho mladé manželstvo

stroskotalo. Vysvetloval: "Chcel som ukázať svetu šťastné manželstvo aj bez Ježiša." Potom sa to všetko zrútilo. Pri mŕtvole svojho prvého dieťaťa sa pobili. Teraz priznával: "Boh je proti nám. Vztyčujem bielu zástavu." Pohreb dieťaťa - ja som ho pochovával - bol otriasný. Tu rakva dieťaťa, tam muž so svojou partiou, oproti mladá, pekná žena, zatrpknutá, so svojimi. Dva svety, dve partie a medzi nimi mŕtve diela. Prešiel potom viac než rok, kým aj manželka uverila v Pána Ježiša. Nezabudnem na list, ktorý som od nej dostal práve na Veľkú noc: "Ježiš vstal z mŕtvych aj v mojom srdci!" Potom sa znova riadne zosobášili, ved úradne neboli ešte ani manželmi. Opäť začali spolu žiť. Obaja boli samostatní a rozumní ľudia. Teraz však nastala zázračná premena. Muž mi to raz zdôvodnil takto: "Pred tým u nás vypálico vždy všetko zle." "A prečo je teraz všetko v poriadku?", opýtal som sa. So šťastnou tvárou mi odpovedal: "Lebo teraz u nás panuje Ježiš. Teraz už moja žena nehovorí: tu rozkazujem ja! A ani ja už viac nepoviem: tu som ja pánom domu! Teraz sa obaja pýtame: 'Čo chce Ježiš?' A potom všetko ide." Vtedy som pochopil, že keď Ježiš už teraz po domácnostiach takto panuje, tak pekne, dobre a nádherne, ako bude potom, keď bude panovať ako kráľ zeme?! Tisícročné kráľovstvo bude nádherné, veľkolepé! Ježiš ako Kráľ! "Ó, deň nádhery, Ježiš Kristus, Ty slnko!"

Po Ježišovom panovaní, Boh ešte raz vyskúša celé to šťastné ľudstvo, či sa ich srdce skutočne zmenilo. Satan bude doslova pustený z retaze a bude zjavené, že v podstate sa srdce človeka nezmenilo a že ľudstvo ostalo rovnaké. Biblia sa už len krátko zmieňuje: Nastane posledné povstanie proti Bohu a vtedy príde koniec sveta. Slnečné sústavy sa rozpadnú, nebo a zem pominú. Ján píše: "Videl som veľký biely trón a Toho, ktorý sedel na tróne, videl som mŕtvych, veľkých i malých: stáli pred trónom a knihy sa otvorili. Aj iná kniha, kniha života sa otvorila a mŕtvi boli súdení zo zápisov v knihách podľa svojich skutkov. Ak niekto neboli zapísaný v knihe života, vrhli ho do ohnivého jazera." Ktosi sa ma opýtal: "Kde stojí trón, keď sa všetko pominulo?" Odpovedal som: "To nech nie je tvojou starostou. Ty sa radšej staraj o to, ako obstojíš pred súdnou

stolicou." Človek môže zahynúť. Bol by som radšej, keby táto hrozná pravda v Biblia nebola. Ale Biblia obsahuje aj tú hroznú možnosť v našom živote: môžeme byť naveky stratení!.

Na ilustráciu toho uvediem malú príhodu. V jednom zámku sedela malá spoločnosť. Reč sa obrátila aj na kresťanstvo. Sedeli okolo krbu, kde horel oheň. Jeden elegantný starší pán povedal domácej panej: "Zistujem z vašich slov, že ste kresťanka. Vážne veríte tomu, čo sa píše v Biblia?" "Áno!" "Aj to, že mŕtvi vstanú pri vzkriesení?" "Áno!" "A že všetci budeme súdení?" "Áno!" "A že, kto nie je zapísaný v knihe života, dostane sa do pekla?" "Áno, aj tomu verím!" Host prejde miestnosťou do kúta, kde má svoju klietku papagáj. Vyberie vtáka, ide ku krbu a chce ho hodíť do ohňa. Domáca pani ho nalakane zachytí: "Čo to robíte!? Úbohý vták!" Host sa na to zasmeje: "Počujte, vy ľutujete aj toto malé zvieratko. A váš takzvaný Boh lásky uvrhne milióny do pekla. Smiešny Boh lásky!" Po krátkej chvíľke ticha mu domáca pani hovorí: "Ste na omyle! Boh nikoho nezavrhne do pekla! My sami sa doň dobrovoľne rútime. Boh chce, aby každý človek bol spasený!"

O poslednom súde nám Biblia podáva otriasný obraz. Vidíme súdnú stolicu Božiu: Videl som mŕtvych, veľkých i malých, stojacích pred Bohom." Akosa človek tak veľmi ohradzuje proti tomuto obrazu: "To predsa nie je pravda!" Môjho mladého priateľa sa raz v tovární opýtali: "Ty ozaj veríš, že bude posledný súd?" "Áno, verím." Druhý sa začal posmievat: "Pozri! Koľko ľudí žije dnes a koľkí už zomreli. A teraz si predstav, ako môže byť súdený každý osobitne? Pováž len, ako dlho by to trvalo!" Mládenec na to odvetil: "Keď tá hodina príde, vtedy už budeme mať veľa času, ved' už nebudeme mať nijakú inú prácu."

Áno, Boh aj vtedy bude mať pre nás čas. Tunám preukáže naposledy, že nás berie vážne, tým že nás po jednom bude súdiť. Boh nám ukázal, že nás berie vážne, keď Jeho Syn zomrel za nás. Ak aj vy sami neberiete svoj život vážne, ale ho ľahkomyselne mrháte v hriechoch - Boh vás berie vážne. Aj to bude zjavené v súdny deň.

Biblia uzatvára obraz pre budúlosť takto: "Videl som nové nebo a novú zem, kde prebýva spravodlivosť." A ten nový svet je opísaný surrealistickými nádhernými farbami, z čoho vyplýva: Boh dosiahol svoj cieľ! Tí, ktorí sú zapísaní v knihe života, zaplnia nový svet a budú podobní Synovi Božiemu. V tom svete nebude polícia, žaláre, súdy, diabol, vojny, bolesti, hriech ani smrť! Prečítajte si sami tú nádhernú 21. a 22. kapitolu Zjavenia sv. Jána. Tie obrazy sú nad naše predstavy, lebo my poznáme iba svet bolesti, hriechu a smrti. Rád by som bol tam v tom novom svete Pána Boha! Vy nie?

4. Bud - alebo!

Chcel by som to celé ešte raz zhrnúť. Pozrite: Čím viac študujem obrazy Biblie o posledných časoch, tým hlbšie dozrieva vo mne presvedčenie, že na konci budú len dvojakí ľudia: zachránení a stratení.

Ked mi hovoria: "Dnes na celom svete už málokto dbá o Ježiša", vtedy im odpovedám: "Možno, že bude veľmi mnoho stratených!" Naši otcovia sa modlili o príchod královstva Božieho: "Ak nevojdú mnohí, ale ja vojdem s menšinou." Na konci budú len zachránení a stratení! Dovoľte mi k tomu ešte niečo dodať.

Najprv slovo ku strateným. Môj priateľ Pavel Humburg mi raz rozprával: "Mal som sen. Bol súdny deň. Počul som, ako Ježiš posiela preč zatratených: 'Odíđte odo mňa, zlorečení' - tak píše Biblia! Videl som ich, ako sa prestrašene vytratia - zúfalí, zohnutí. Vtedy som si všimol, že jeden sa spýtal druhého: 'Videl si aj ty?' 'Áno', odpovedal, 'videl som!' 'Ruka, ktorá nás odmietla, bola prebitá klincami. Aj pre nás bola pribitá na kríži, ale my sme si to ani nevšimli. Teraz sme právom odsúdení!'"

Počujte: On umrel aj pre vás! Nezáleží na tom, v čo teraz veríte alebo či ste bezbožní, ale jedno si zapamäťajte: Ježiš zomrel za vás! Podte teda k tomu Pánovi! A ak sa niekto vyhovára: "Ja som hrievník!", môžem mu povedať len toľko:

"Ježiš predsa hladá práve hriešnikov! Niet predsa iných ľudí!" A ak niekto tvrdí, že je dobrý, nehorázne klame! Najhoršie sú na tom na ceste do zatratenia práve tí, ktorí hovoria: Nepotrebujeme Vykupiteľa! Sú natoľko stratení, že už ani nebadajú, akí stratení sú!

Ešte jedna myšlienka ku zachráneným. Biblia opisuje v budúcom svete, že nové hlavné mesto Jeruzalem tam bude mať za základ dvanásť obrovských drahokamov. Na nich sú mená dvanástich apoštолов, ktorí vydali svedectvo o evanjeliu. Raz som si to predstavil. Je tam vypísané: "Peter", "Ján", "Jakub"... a na jednom "Matúš". Viete, odkiaľ prišiel Matúš? Bol to strašný zdierač, gauner a šmelinár! Jedného dňa sedel, vykonávajúc svoje špinavé obchody. Ked Ježiš tade prechádzal, zavolal ho, aby ho nasledoval. Vtedy Lévi, tak sa predtým volal, necháva všetko a odchádza s Ježišom. Zažije to, ked Vykupiteľ zomiera aj pre neho, zažije, ako vstane z mŕtvych, aj to, ako sa vráti späť do neviditeľného sveta a ako zošle Ducha Svätého.

Neskôr ho jeho priatelia nahovárajú: "Všeličo si už s Ježišom prežil, ved o tom napíš!" A to aj urobil. Tak vzniklo Matúšovo evanjelium, ktoré máme v Biblia a prostredníctvom tohto evanjelia už milióny ľudí našlo cestu k Ježišovi. Nové meno Léviho: Matúš, je tam na prednom mieste nového sveta - meno špinavého chlapa, ktorého Ježiš zachránil. Taká silná je milosť Ježiša Krista! Tak mocne vie zachraňovať! A tá milosť chce začať pôsobiť vo vás. Neprotivte sa jej! Ide o vašu záchrannu pre súčasnosť i pre večnosť!

Oplatí sa žiť s Bohom?

*) Bola to posledná prednáška pastor Buscha, ktorú predniesol 19.6.1966 v Sasnici na Rügene. Na spiatočnej ceste z tejto evanjelizačnej služby bol Bohom 20.6.1966 povolaný domov.

Naša téma znie: „**Čo máme zo života s Bohom?**“ Mohli by sme sa pýtať aj takto: „Oplatí sa byť kresťanom?“ tomu vám najprv prečítam niečo z Biblie. V liste apoštola Pavla k Efezským čítame: „Požehnaný Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás v nebeských veciach požehnal každým požehnaním duchovným v Kristovi.“ Božie slovo nádherne svedčí o bohatom požehnaní, ktoré kresťania dostávajú cez Ježiša. Pred ďalším vysvetľovaním si musíme však ozrejmiť niektoré predpoklady. Prvé, čo chcem povedať je:

1. Život s Bohom nie je len ilúzia

Áno, život s Bohom nie je nijaká predstava, ani ilúzia. Vysvetlím to. Ako farár vo veľkom meste často mávam zaujímavé stretnutia. Nedávno som sa stretol s jedným mládencom a hovorím mu: „Človeče, čo by z teba mohlo byť, keby tvoj život patril Bohu!“ „Ó, pastor Busch,“ odpovedal, „držte sa pri zemi!“ Poznáte tentýž výraz? Chcel tým povedať: „Ostaňte oboma nohami na zemi! Ved nijaký Boh neexistuje!“ Na to som odpovedal: „Človeče, to je novinka, čo tu počujem!“ A on pokračoval: „Dávajte pozor! Viete: v minulosti sa cítili ľudia veľmi slabí proti silám prírody a preto si vymysleli nadzemské sily, ktoré im mali pomáhať. Jedni ich nazvali Alahom,

druhí Bohom, tretí Jehovom, štvrtí Budhom, piati..., čo ja viem. Medzitým však vyšlo najavo, že to všetko bola len predstava, že je nebo prázdnel!" Tak mi ten mládenec pekne prednášal. Ked skončil, povedal som mu: "Ó, môj milý, ved ty nepoznáš Ježiša!" "Ježiš?", spýtal sa. "Ježiš. To je jedným z mnohých zakladateľov náboženstiev." "Ale kdeže!", vysvetlujem mu. "To je nedorozumenie! To je hrozná tlačová chyba, môj milý. Chcem ti povedať, kto je Ježiš. Od kedy Ho poznám, viem, že Boh žije! Bez Ježiša by som o Bohu nič nevedel!" Potom som mu ozrejmil, kto to je Ježiš.

Kto je Ježiš? Aj vám to chcem priblížiť na jednom príklade.

V živote som vytrpel všeličo. Pre svoju vieru som bol viackrát v žalári, nie preto, že by som bol kradol strieborné lyžičky. V tretej ríši nacisti nemali radi mládežníckych farárov, akým som bol, a preto ma dali do väzenia. Raz som bol v strašnej väznici. Celá budova bola z betónu a steny boli také tenké, že bolo všetko počut: keď niekto pod nami zakašlal alebo nad nami vypadol z posteľe. Sedel som v malej kobke, keď som počul, že do susednej cely doviedli nového, tiež väzňa gestapa. Musel byť hrozne zúfalý. Cez tenkú stenu som ho v noci často počul plakať. Počul som, ako sa prevaļuje na svojej drevenej prični a dusí v sebe plač. Je to strašné, keď plače muž. Cez deň sme nesmeli ležať. Počul som, ako chodí sem a tam, dva kroky a pol vpred a potom dva kroky a pol späť, tak ako divé zviera v klietke, tak chodil v úzkej cele sem a tam. Niekedy som ho počul stonať. - V mojej cele vládol Boží pokoj. Do mojej cely prišiel Ježiš! A keď som počúval zúfalstvo človeka v mojej blízkosti, stále som myslal na to: "Musím sa dostať bližšie k nemu! Musím s ním hovoriť, ved som duchovný!" Zazvonil som na strážcu a povedal som: "Nedaleko mňa sa ide jeden človek zbláznit od zúfalstva. Som farárom, dovoľte mi ísť k nemu a pozhorárať sa s ním." Odpovedal mi: "Opýtam sa." Ohodinu sa vrátil: "Nepovolili! Zamietli!" - Tak som teda nikdy nevidel toho človeka odvedla, hoci bol iba na piad odo mňa. Neviem, ako vyzeral, či je mladý alebo starý, len som cítil, že je strašne zúfalý. Viete si to predstaviť? Často som stával pri stene a myslal som: "Keby som ju tak teraz mohol preboriť, aby som

knemu mohol prejsť." A len nemohol som ju zboriť, akokoľvek by som proti nej búšil.

A teraz dávajte dobrý pozor! V takej situácii, ako som bol vtedy ja, je živý Boh, Stvoriteľ neba i zeme. My sme uzavretí vo viditeľnom trojrozmernom svete. Boh je celkom blízko. Biblia to vyjadruje: "Obklúčil si ma zo všetkých strán." Boh je od nás iba na piad. Ale medzi nami a Ním je stena iného rozmeru. Ale do Jeho uší preniká všetok pláč tohto sveta. Počuje nadávky zatrpknutých, pláč osamelých sŕdc, bolest tých, ktorí stoja nad hrobami, vzdychania trpiacich pre nespravodlivosť. Všetko to preniká až k Božiemu srdcu, tak ako vtedy ku mne zúfalstvo toho človeka vo vedľajšej cele. Povážte ale: Boh môže urobiť aj to, čo som ja vtedy nemohol: Boh jedného dňa preboril stenu, ktorá je medzi nami a prišiel do nášho viditeľného sveta - vo Svojom Synovi Ježišovi! Rozumiete: V Ježišovi, Synovi Božom, prišiel Boh k nám, do tej špinnej a biedy tohto sveta! A odkedy Ježiš poznám, viem, že Boh žije. Zvyknem hovoriť: Odkedy Ježiš prišiel na túto zem, je bezbožnosť len nevedomosťou.

Teraz chcem hovoriť o tomto Ježišovi. Najradšej by som vo svojich prednáškach rozprával len príbehy o Ježišovi, ale potom by tie večery boli prikrátke pre tú nádhernú tému. Teda: Ježiš sa narodil v Betleheme, vyrástol a stal sa mužom. Nebolo na ňom navonok poznať Božiu slávu, a predsa pritahoval ľudí! Cítili, že v Ňom prišla k nám Božia láska a milosť.

Kananejskú zem, kde Ježiš žil ako príslušník izraelského národa, v tom čase obsadilo nepriateľské vojsko - Rimania. Miestnym veliteľom v Kafarnaume bol jeden rímsky dôstojník-stotník. Rimania mali mnoho bohov, ale v skutočnosti neverili ani v jedného. Jeden zo stotníkových sluhov, ktorého mal veľmi rád, smrteleň ochorel. Stotník zavolal lekárov, ale nevedeli mu pomôcť. "Ešte mi zomrie!", pomysel si a vtedy mu napadlo: "Mnoho som počul o Ježišovi. Možno by mu mohol pomôcť? Pôjdem k nemu!" A tak ten neveriaci pohan išiel k Ježišovi a prosil: "Pane Ježišu, môj sluha je chorý a strašne sa trápi. Môžeš ho uzdraviť?" Ježiš mu povedal: "Áno, prídem a uzdravím ho." Ale stotník odpovedal: "Ach, to predsa nie je nutné, aby si išiel so mnou. Keď ja vydám rozkaz, hned sa splní. Ty predsa tiež musíš povedať len slovo a môj sluha bude uzdravený."

Inými slovami pohanský stotník povedal: "Ty môžeš urobiť aj nemožné, lebo si Boh sám!" Ježiš sa na to obrátil a povedal tým, ktorí Ho nasledovali: "U nikoho v Izraeli som nenašiel takú vieru." Mohli by sme to povedať aj takto: "Takú vieru, ako u toho ateistu, som nenašiel v celej cirkvi." Rozumiete: Tento pohanský stotník pochopil, že v tomto Ježišovi prišiel k nám Boh!

Musíte poznať príbehy o Ježišovi! Prosím vás, áno, ja vás zaprisahávam, kúpte si Novú zmluvu a čítajte si v samote evanjelium Jána a potom aj ostatné evanjeliá. Sú tam opísané podivuhodné príbehy o Ježišovi! Nepoznám taký časopis, kde by ste našli podobné pekné príbehy ako práve v Novej zmluve.

Ježiš, Boží Syn, neprišiel však iba preto na svet, aby uzdravil jedného sluhu, aby dokázal, že Boh žije. Chcel viac. Prišiel na to, aby ľudia našli pokoj s Bohom!

Medzi Bohom a nami nestojí len stena iného rozmeru. Medzi Bohom a vami, medzi Bohom a mnou však stojí aj iná deliaca stena: Múr našej viny. Klamali ste už niekedy? Áno? Tým ste položili jeden kameň medzi seba a Boha! Žili ste už bez Boha, deň bez modlitby? Áno? Znovu o jeden kameň viac! Nečistota, cudzoložstvo, krádež, nesvätenie nediel a tisíc iných drobných vecí, každé prestúpenie Božieho prikázania, je ďalším kameňom! Všetci spolu sme stavali stenu, ktorá delí ľudí od Boha. Boh je však svätý Boh! Rozumiete: Ked vyslovím Božie meno, vynorí sa predo mnou nevyhnutne aj otázka mojich hriechov a viny. Túto vec treba dať do poriadku! Boh berie každý hriech smrteľne vážne! Poznám ľudí, ktorí si myslia: "Ako sa len Boh musí tešíť, že ešte vôbec v Noho verím!" Strašné! Ved to nastačí! Aj diabol "verí v Boha". Je isté, že nie je ateista. Diabol veľmi dobre vie, že Boh žije, ale nemá pokoj s Bohom! Pokoj s Bohom budem mať len vtedy, keď sa zvalí stena mojich hriechov a prestúpení, ktorá ma oddelila od Boha. Nato prišiel Ježiš! Prebúral stenu hriechov! Preto sa nechal ukrižovať! Vedel: Niekto musí niest Boží súd za hriechy - alebo človek alebo On. Teda: Wilhelm Busch alebo Ježiš! Potom On, nevinný Syn živého Boha, Ježiš Kristus, niesol moje odsúdenie, aj vaše!

Teraz by som pred vaším zrakom rád vykreslil Ježiša Krista visiaceho na kríži. Tento obraz mám na celom svete najradšej. Visí tam Ježiš, prostredníctvom ktorého Boh preboril stenu a prišiel do biedy sveta. Tam visí Ten, o ktorom Biblia píše: "Boh spôsobil, aby Jeho zasiahla neprávost všetkých nás." Tam visí Ten, ktorý tie balvany našej viny, naše balvany hriechov nesie na Svojich pleciach! Visí tu Ten, ktorý robí to, čo nik z nás nedokáže: Odstránil balvany našich hriechov! Prečítajte si to sami v Biblia. Na kríži sa stáva skutočnosťou: "On vzal na seba trest za naše hriechy, aby sme mali pokoj."

Vysvetlím to aj na inom príklade: Mám dobrého priatela tu vo Švajčiarsku, s ktorým sme spolu urobili párikrásnych ciest. Ked sme niekde spolu obedovali, potom priniesli účet. A potom: "Niekto musí zaplatiť! Kto z nás má väčšiu peňaženku?" Prirodzene som potom smel povedať: "Ján, zaplať teraz ty. Vyrovnaj to!" Ale rozumiete: Niekto musí zaplatiť! Aj za našu vinu pred Bohom, za všetky naše hriechy a priestupky musí niekto zaplatiť! Bud veríte, že Ježiš zaplatil za vás, alebo musíte zaplatiť raz vy! Ale za každý hriech raz musí byť zaplatené! Vidíte: Preto je Ježiš pre mňa taký dôležitý! Toho sa preto tak pridžam, lebo On zaplatil za mňa!

Ježiš však neostal v smrti. Nie! A to je zázračné! Tri dni po Ježišovej smrti stál pri hrobe hlboko zamyslený jeden muž. Uvažoval: "Čože sa teraz stalo s Ježišom? Teraz je mŕtvy. Videl som na vlastné oči, ako Ho položili do hrobu a privalili na otvor veľký kameň. Bol to Boží Syn, alebo nie?" Ten muž sa volal Tomáš. A zatiaľ čo tam rozmýšľal: "Čosa teraz stalos Ježišom?", prišli zrazu jeho priatelia a nadšene volali: "Človeče, počuješ? Žije!! Čo tam tak smutno stojíš? On žije!" "Kto žije?" "Ježiš!" "To nie je možné!" "My sme ale videli prázdný hrob, môžeme to aj odprisať! Aj sme sa s Ním stretli." "Že by to bolo možné, aby niekto vstal z mŕtvych?", zápasil Tomáš. "Ak by to bola pravda, tak je On naozaj Synom Božím, potom sa Boh k Nemuspriznal!" Tomáš ale ďalej pochyboval: "V živote som sa už tak často sklamal, že uverím len tomu, čo uvidím na vlastné oči!" Rozprával som sa s jednou sprievodkyňou vo vlaku. Povedala: "Verím len tomu, čo vidím!" Tomáš rozmýšľal tiež tak a vy-

hlásil pred ostatnými: "Ak neuvidím bodnutia klincov na Jeho rukách a nevložím svoj prst na miesto, kde boli tie klince a ruku nevložím do Jeho smrteľnej rany, ktorú Mu spôsobili, vôbec neuverím." Učeníci si mohli aj ústa vyrozprávať, - ako ja teraz tu -, Tomáš len stále znova opakoval: "Neverím!" O osem dní nato je so svojimi priateľmi zase spolu. Zrazu stojí medzi nimi Ježiš: "Pokoj vám!" A potom hovorí Tomášovi: "Tomáš, pod a daj sem svoj prst a pozri moje ruky; daj svoju ruku a vlož na moju smrteľnú ranu a nebud neveriaci, ale veriaci!" Vtedy ten sem-tam sa klátiaci pochybovač klesne na kolená a zvolá: "Pane Ježišu, môj Pán a môj Boh!"

Teraz už rozumiete tomu, prečo tvrdím, že žiť s Bohom nie je ilúzia, ani predstava! Boh nie je také niečo neisté: "Niekde musí byť Boh, ale aký je, to nemôžeme vedieť." Nie! Ale: Že existuje život s Bohom, to sa zakladá na tom, že Syn Boží prišiel, za mňa zomrel a vstal z mŕtvych! Preto môžem mať v Bohu úplnú istotu.

To som musel objasniť ako prvý predpoklad k našej téme: "Či sa oplatí žiť s Bohom?": Život s Bohom nie je iba zdanie, ilúzia!

Teraz by som chcel odpovedať ešte na ďalšiu otázku:

2. Ako dosiahnuť život s Bohom?

Ach, ako často mi ľudia hovorili: "Pastor Busch, vy ste vlastne šťastný človek. Máte niečo, čo mi chýba!" Zvykol som odpovedať: "Netárajte! To isté môžete mať aj vy! Ježiš prišiel aj pre vás!" Vtedy sa pýtajú: "Ale ako možno dosiahnuť život s Bohom?" Na to odpovedá Biblia jasne jednou vetou: "Ver v Pána Ježiša Krista!"

Rád by som vám k takejto viere pomohol! Musím však najskôr vysvetliť, čo to znamená - veriť. Mnohí majú o viere úplne falosnú predstavu. Jeden sa pozrie na hodinky a povie: "Je presne sedem hodín, dvadsať minút. Viem to isto." Druhý nemá hodinky a povie: "Je sedem hodín a dvadsať minút - myslím." Ľudia si často myslia, že viera - to sú nejaké také neisté

vedomosti. Nie je to tak? Čo znamená - veriť, keď Biblia hovorí: "Ver v Ježiša Krista!"? Vysvetlím vám to na jednom svojom zážitku.

Mal som raz prednášky v Oslo, v hlavnom meste Nórska. Jedného sobotného rána som už chcel letieť späť, lebo na druhý deň som mal prednášať pred veľkým zhromaždením vo Wuppertale. Začalo sa to však mizerne. Lietadlo kvôli hmle hodinu meškalo. Konečne sme odštartovali do Kodane, kde sme mali prestúpiť. Keď sme už boli nad Kodaňou, lietadlo zrazu zmenilo smer do Švédska. Pilot nám oznámil, že nad Kodaňou je hustá hmla, a preto tam nemôžeme pristáť. Leteli sme do Malmö. Nikdy v živote som netúžil ísť do Malmö vo Švédsku. Čo by som si tam počal? Chcel som sa dostať do Düsseldorfu, aby som mohol prednášať vo Wuppertale. Keď sme doleteli do Malmö, uvideli sme, že celé letisko je plné ľudí, a stále pristávajú nové lietadlá. Vyšlo najavo, že je to široko-daleko jediné letisko bez hmly. A tak všetky lietadlá leteli sem. Letisko v Malmö je malé, takže si človek už nemohol nájsť ani voľnú stoličku, aby si oddýchol. Zoznámil som sa s jedným rakúskym obchodníkom. Pýtali sme sa: "Čo bude teraz? Budeme tu stáť aj zajtra ráno?" Dovtedy tu človek aj dieru vystojí! Všetci sa zlostili, pýtali, nadávali, šomrali, ako to už v takých situáciách býva. Zrazu sme len počuli v rozhlasovej: "Štvormotorové lietadlo poletí na juh! Ešte sa však nevie, či pristane v Hamburgu, Düsseldorfe alebo vo Frankfurte. Kto cestuje na juh, môže nastúpiť." Bola to dosť neistá situácia. Jedna žena pri nás vykríkla: "Do takého lietadla nenastúpim, bojím sa!" Odpovedal som jej: "Milá pani, ved' ani nemusíte! Len pokojne ostaňte vonku." Môj Rakúšan na to povedal: "Taký let v hmle! A keď človek ani nevie, kde pristane!" A v tejto chvíli, keď tá pani kričí a aj ten Rakúšan mi berie istotu - práve vtedy prešiel popri mne pilot lietadla v modrej uniforme. Uvidel som jeho tvár: smrteľne vážnu, úplne sústredenú. Poznať na ňom: "Je si vedomý svojej zodpovednosti! Preňho to nie je zábava!" A tak vysvetlujem svojmu rakúskemu priateľovi: "Človeče, tomu sa môžeme zveriť! Podte, nastúpime. To nie je nejaký poplašník!" Taky sme do lietadla nastúpili. Od chvíle, keď sme nastúpili, odkedy sme urobili posledný krok na pevnú zemi a lietadlo zavreli, boli sme vydaní tomu človeku do rúk.

Ale my sme mu dôverovali. Zveril som svoj život do jeho rúk. Pristáli sme vo Frankfurte a trvalo to celú noc, kým som sa dostal domov. Nakoniec som sa do ciela dostal. Toto znamená - veriť! Veriť znamená: Niekomu sa zveriť.

Ako môžem dosiahnuť taký život s Bohom? "Ver v Ježiša Krista!" Povedal by som to aj tak: "Nastúp k Ježišovi Kristovi!" Pri nastupovaní do lietadla som cítil, že môj Rakúšan by bol rád jednou svoju nohou ostal na letisku, a len druhou nohou nastúpil. To sa však nedalo. Mohol budť zostať na letisku, alebo sa so všetkým, čo mal, zveriť tomu pilotovi! Tak je to aj s Ježišom. Nedá sa jednou nohou žiť bez Noho a druhou k Nemovi nastúpiť. Teda: To nejde! Veriť v Ježiša Krista, žiť v spoločenstve s Bohom, sa dá len tak, ak pre Noho dám do stávky všetko. Musím Mu povedať: "Prijmi môj život, Ježišu, Tebe ho celkom zverujem."

A teraz sa pýtam: Komu inému, ako Synovi Božiemu, by som mohol zveriť svoj život? Na svete nie je ľovek, ktorý pre mňa urobil toľko ako Ježiš. Tak ma miloval, že dal za mňa život. Aj za vás! Tak ako On ešte nikto nemiloval. Žije, vstal z mŕtvych. Nemal by som zveriť svoj život Tomu, ktorý vstal z mŕtvych? Vedeme, že sú blázni, ak to neurobíme! V tej chvíli však, keď svoj život odovzdám Ježišovi, vstúpil som do života s Bohom. Mám veľmi rád pieseň: "Komu inému by som sa mal vzdať, ty králu, ktorý si na kríži mrel? Tu Ti obetujem svoju krv a život, celé svoje srdce Ti tu vylejem. Tebe tu prisahám na tvor prápor kríža ako bojovníka a poddaného." Ach, keby ste to mohli aj vy tak povedať!

Ešte by som chcel k tomu, čo som povedal, niečo dodať. Ak ste ochotní odovzdať svoj život Ježišovi, nastúpiť k Nemovi, zveriť sa do Jeho rúk, povedzte Mu to predsa! On je tu pri vás! Počuje, čo hovoríte! Povedzte Mu: "Pane Ježišu, teraz odovzdávam svoj život Tebe!" Keď som sa obrátil ako bezbožný lump a prijal som Ježiša, modlil som sa takto: "Pane, svoj život odovzdávam Tebe. Nemôžem Ti slúbiť, že budem dobrý. K tomu mi musíš dať nové srdce. Mám zlú povahu, ale odovzdávam sa Ti taký, aký som, so všetkým. Urob zo mňa volačo!" V tej chvíli môjho života som nastúpil oboma nohami k Ježišovi a odovzdal som kormidlo Tomu, ktorý ma vykúpil Svojou krvou.

Aby sme však mohli napredovať v živote s Bohom, musíme si bezpodmienečne vziať k srdcu tieto tri najdôležitejšie podmienky: Slovo Božie, modlitbu a spoločenstvo veriacich ľudí.

Nie je možné, aby ste sa stali Ježišovým vlastrúctvom a potom nič ďalej o Ņom nepočuli. Zadovážte si Bibliu alebo Novú zmluvu a čítajte si z nej každý deň v pokoji aspoň štvrt hodinky, jednoducho zaradom. Čomu nerozumiete, to nechajte jednoducho tak. Čím viac budete čítať, tým viac budete v nej objavovať nádherné veci. Moje srdce často pri tom plesá, že môžem patrīť takému slávnemu Vykupiteľovi a môžem ho zvestovať. Môžeme nielen mať život z Boha, ale ho môžeme aj dávať ďalej.

K Božiemu slovu patrí modlitba. Ježiš vás počuje! Nepotrebuje s Ním viest pekné reči. Stačí, keď sa budete modliť tak ako domáca pani: "Pane, Ježišu! Dnes mám zlý deň: manžel má zlú náladu, deti sú neposlušné, mám pranie, chýba mi desať mariiek. Pane Ježišu, predkladám ti celú túto šlamastiku. Daj, aby moje srdce bolo predsa plné radosti, ved mám život z Boha! A pomôž mi cez všetko sa preniesť! Pane Ježišu, dakujem Ti, že sa môžem na Teba celkom spolahnúť!" Rozumejte: Ježišovi môžem povedať všetko, čo mám na srdci! A môžem aj prosiť: "Pane Ježišu, daj, aby som Ťa lepšie poznal a stále viac sa Tebe odovzdával!"

A to tretie, čo patrí k životu s Bohom, je: spoločenstvo veriacich. To znamená: Človek sa potom schádza s tými, ktorí tiež chcú patrīť Ježišovi. Nedávno mi ktori vyhlásil: "Chcem veriť, ale neviem sa dostať ďalej." Odporučil som mu: "Potrebujete spojenie s inými kresťanmi!" Na to mi nadhodil: "Ale nie všetci sa mi páčia!" "Nuž teda," povedal som, "nič sa nedá robiť. Ak chcete s nimi raz byť spolu v nebi, musíte sa to učiť už teraz! Pán Boh nemôže kvôli vám vytvoriť nejakých zvláštnych kresťanov."

Ako mladík som poznal istého bankového riaditeľa, starého pána, ktorý mi vela rozprával zo svojej mladosti. Ked zmaturoval, jeho otec mu povedal: "Tu máš toľko a toľko peňazí a teraz môžeš precestovať všetky hlavné mestá Európy."

Predstavte si: Niečo takého povedal osemnástročnému mladíkovi. To by som si tiež bol prial. Starý pán mi vykladal: "Vedel som, že vo veľkých mestách nie je nič ľahšie, ako sa dostať do hriechu a hanby. Ale ja som chcel patriť Ježišovi. A preto som si do kufra zabalil aj Novú zmluvu. A každý deň, skôr ako som vyšiel zo svojej izby v hoteli, chcel som počuť Ježišov hlas a hovoriť s Ním. A všade kam som prišiel, chcel som hľadať Ježišových učeníkov. Všade som stretol Ježišových učeníkov: V Lisabone, v Madride, v Londýne, v... Najhoršie to bolo v Paríži. Tam som sa dlho pýtal po niekom, kto by tiež chcel patriť Ježišovi. Nakoniec mi ukázali jedného obuvníka: 'Ten číta Bibliu!'" A tak ten elegantný mladý pán zostupoval do obuvníkovej dielne a pýta sa ho: "Poznáte Pána Ježiša?" Obuvníkove oči na odpoved iba zažiarili. Potom ten mladý muž povedal: "Budem k vám chodiť každé ráno a budeme sa spolu modliť. Môžem?" Také dôležité pre neho bolo - obecenstvo s tými, ktorí chcú vážne byť kresťanmi.

Tak to bolo to, čo som musel najprv vysvetliť: Od príchodu Ježiša už život s Bohom nie je nijakou ilúziou. A: Ako dostanem život s Bohom? "Ver v Pána Ježiša Krista!" A teraz sa dostávam k vlastnej otázke:

3. Čo vlastne máme zo života s Bohom?

Milí priatelia, keby som vám chcel povedať všetko, čo má človek zo života s Bohom a v spoločenstve s Ježišom, neskončil by som ani do Vianoc. Tôľko má človek zo života s Bohom!

Nikdy nezabudnem, čo mi povedal otec, keď 53-ročný zomieral. Jedno z jeho posledných slov bolo: "Wilhelm, povedz všetkým mojím priateľom a známym, akého šťastného a blaženého ma urobil Ježiš - v živote aj v smrti!" Viete, keď sa niekto nachádza v zápase so smrťou, nehovorí už nijaké krásne a vznešené reči, lebo vtedy človeku už prešla chuť na frázy. A keď niekto už bojuje o posledný dych a vyzná: "Ježiš ma urobil šťastným - v živote a v smrti", to prenikne človeka. Ako bude vyzeráť vaše zomieranie?

Ked som bol ešte mladý farár, stala sa v Porúri pekná príhoda. Konala sa veľká schôdza, na ktorej jeden vzdelaný človek dve hodiny dokazoval, že Boha vôbec niet. Použil na to všetky svoje schopnosti. Miestnosť bola plná ľudí. Nad nimi mračná tabakového dymu. Súhlasným pokrikom nikto nešetril: "Hurá! Boha niet! Môžeme si robiť, čo len chceme!" Ked rečník po dvoch hodinách skončil, predsedajúci vstal a povedal: "Otváram diskusiu. Kto chce niečo povedať, môžesa prihlásiť!" Prirodzene však nikto nemal odvahy. Každý si myslal: "Takému vzdelanému človeku nemožno odporovať." Iste tam bol o mnoho takých, ktorí s ním nesúhlasili, ale kto by mal odvahu ísť dopredu na pódium, ked tam bolo tisíc ľudí, ktorí súhlasne revali. Ale predsa! Niekto sa hlási. Vzadu upozorňuje na seba jedna stará mamka, taká pravá východopruská babička s čiernym čepčekom, aké je často vidieť v Porúri. Predsedajúci sa pýtal: "Chcete niečo povedať, babička?" "Áno", hovorí babička, "chcela by som niečo povedať." "No, ale potom musíte prísť dopredu." "Áno, žiadne strachy!" Statočná žena! Bolo to tak okolo roku 1925. A tak babička ide dopredu na pódium, postaví sa za rečnícky pult a začne: "Pán rečník, teraz ste hovorili dve hodiny o svojej nevere. Dovoľte mi, aby som teraz ja prehovorila päť minút o svojej viere. Chcela by som vám povedať, čo pre mňa urobil môj Pán, môj nebeský Otec. Pozrite: Ked som bola mladá žena, stalo sa môjmu mužovi na šachte neštastie a priniesli mi ho domov mŕtveho. A tak som ostala sama s troma malými detmi. Sociálnych podpôr vtedy nebolo. Ako som tak stála nad mŕtvym telom svojho muža, bolo mi na zúfanie. A pozrite sa: Vtedy sa to začalo - môj Boh ma začal tešíť tak, ako by to nijaký človek nedokázal. To, čo mi hovorili ľudia, mi išlo jedným uchom dnu a druhým von. Ale On, ten živý Boh, ma potešil! A potom som Mu povedala: 'Pane, teraz musíš ty byť Otcom mojich detí!'" A vôbec, bolo to veľmi dojímavé, čo tam táto stará pani rozprávala zo svojho života s Bohom. "Často som večer nevedela, kde zajtra vezmem peniaze na jedlo pre svoje deti. A tak som zase povedala svojmu Spasiteľovi: 'Pane, ty predsa vieš, ako som na tom zle. Pomôž mi!'" Potom sa tá stará pani obrátila k rečníkovi a povedala: "Nikdy ma nenechal bez

pomoci, nikdy! Cesta viedla cez tmavé údolia, ale nikdy ma neopustil. A Boh urobil pre mňa ešte viac: Poslal Svojho Syna, poslal Pána Ježiša Krista pre mňa. On zomrel za mňa, vstal z mŕtvyx a Svojou krvou zmyl všetky moje hriechy! Áno," pokračovala, "už som stará žena. Už skoro zomriem. A pozrite: On mi dal aj nádej večného života. Ked tu zatvorím oči, potom sa zbudím v nebi, lebo patrím Ježišovi. Toto všetko On urobil pre mňa! A teraz sa vás pytám, pán rečník, čo urobila pre vás vaša nevera?" Rečník vstal, potlapkal starkú po pleci a povedal: "Ach, takej starej žene predsa nechceme brať vieru. Pre starých ľudí je viera celkom dobrá!" Mali by ste vtedy vidieť tú starú paní! Energicky odmietla túto odpověd a vysvetľuje: "To nie! S tým na mňa nechodte! Na niečo som sa spýtala, pane, a na to mi odpovedzste! Už som vám povedala, čo urobil pre mňa môj Pán. Teraz mi povedzte vy, čo pre vás urobila vaša nevera!" - Veľké rozpaky! Babička bola múdra žena...

Dnes, ked Iudia napádajú evanjelium zo všetkých strán, tak sa pytám: čo vlastne máte zo svojej nevery? Nemám dojem, že Iudia pre svoju neveru majú v srdci pokoj a že sa stali šťastnými. Nie, moji priatelia!

Čo máme zo života s Bohom? Poviem vám to z vlastnej skúsenosti. Koškôkrát by som svoj život ani neunesol, keby som prostredníctvom Ježiša nemal pokoj s Bohom! Boli hodiny v mojom živote, kedy som si myslel, že mi pukne srdce. - Dnes som sa dozvedel o nešťastí, ktoré prinieslo zármutok dvom rodinám tu v blízkosti. Ak som dobre počul, ich deti zrazilo auto. Tak náhle sa môže na nás zrútiť niečo tažké a vtedy je koniec veľkým slovám. Človek už len vzťahuje ruku do prázdnia a pýta sa: "Nie je tu niekto, kto by mi pomohol?" - Pozrite: človek v tažkých chvíľach života zistí, čo získal cez Ježiša! Ked som sa oženil, povedal som svoje žene: "Chcel by som šesť synov, aby všetci hrali na trúbkach." Predstavoval som si to veľmi pekne a ideálne, že by som mal doma vlastný trubačský zbor. Nuž mali sme šesť detí, štyri milé dcéry a dvoch synov. Ale svojich oboch synov už nemám. Obidvoch mi Boh hrozným spôsobom vzal. Najprv jedného, potom druhého. Nemôžem to pochopiť. Ako farár mladých som predsa celý život pracoval s mladými chlapcami - a moji vlastní synovia... Pamäťam sa ešte,

ako som pospráve o smrti môjho druhého syna chodil sem a tam a mal som pocit, ako by mi vrazili do srdca nôž. Prichádzali ľudia, aby mi vyjadrili sústrast, ale ich slová sa nedotkli môjho srdca. Bol som predsa farárom mladých a vedel som: "Dnes večer musím ísť za svojou mládežou. Pre 150 mladých chlapcov mám hlásať radosnú zvest' evanjelia!" - A pritom moje srdce krvácalo! Tak som sa zamkol, padol som na kolená a modlil som sa: "Pane Ježišu, ty predsa žiješ, zmiluj sa nado mnou, biednym farárom!" Potom som otvoril Novú zmluvu a čítal som: "Ježiš hovorí: Svoj pokoj vám dávam!" Vedel som, že čo On zaslúbil, tak aj iste splní. Tak som Ho prosil: "Pane Ježišu, nechcem teraz rozumieť, prečo si to urobil, ale prosím Ťa o Tvoj pokoj! Naplň moje srdce Svojím pokojom!" A - On to urobil! Urobil to! Dnes to tu vyznávam.

Aj vy Ho budete potrebovať, keď už nebude nikoho, kto by vás potešil. Je to nádherné: Ked už nikto nemôže pomôcť, vtedy poznáme Ježiša, ktorý nás na kríži vykúpil svojou krvou a vstal z mŕtvych, a tak môžeme volať k Nemu: "Pane, daj mi Svoj pokoj!" Tak prenikne do nášho srdca pokoj, ktorý On dáva, ako mohutná rieka! To platí aj pre tie najťažšie hodiny nášho života, keď prichádza smrť. Aké bude raz vaše umieranie? Vtedy vám tiež nikto z ľudí nepomôže. Raz budete musieť pustiť aj tú najmilšiu ruku. Aké to bude? Pôjdete pred Božiu tvár. Chcete predstúpiť pred Božiu tvár so všetkými svojimi hriechmi? Ó, keď človek drží mocnú ruku Vykupiteľa a vie: "vykúpil si ma Svojou drahou krvou a odpustil si všetky moje hriechy!" - vtedy sa dá aj šťastne zomrieť!

Čo má človek zo života s Bohom? Môžem vám to vymenovať: Pokoj s Bohom, radosť v srdci, lásku k Bohu i k bližným, tak že viem milovať i svojich nepriateľov a každého, kto mi ide na nervy; mám útechu v neštastí, jasný svit slnka na každý deň, istotu nádeje večného života, mám Svätého Ducha, odpustenie hriechov, trpezlivosť - áno, mohol by som ešte dlho pokračovať. Chcem končiť jedným veršom, ktorý mám rád:

"Byt, Jezu, tvoj, to vtedy len je život,
byt, Jezu, tvoj, čo viacej môžem mať.
Ved ty si drahý život Svoj dal za mňa,
tak ja ti môj chcem celý venovať."

Je veľkou vecou, že môžem patriť svojmu Vykupiteľovi.
Prajem vám toto bohatstvo - prajem vám toto šťastie!

Wilhelm B U S C H

Narodil sa roku 1897 vo Wuppertali - Elberfelde, svoju mladosť prežil vo Frankfurte nad Mohanom, kde aj maturoval. Ako mladý poručík v 1.svetovej vojne prišiel k viere. Študoval v Tübingene teológiu, najprv bol farárom v Bielefelde a potom v jednom baníckom okrese. Nakoniec bol desaťročia mládežníckym farárom v Essene. Pritom všade po krajinе aj po svete mal evanjelizačné prednášky. Počas Hitlerovej ríše ho jeho viera a boj vyznávačskej cirkvi často doviedla do väzenia. Po 2. sv.vojne bol znova neúnavne na cestách s posolstvom o Ježišovi. Roku 1966 ho jeho Pán v Lübecku, na spiatočnej ceste z evanjelizačnej prednášky v Sasnitzi na Rügene odvolal k sebe.

Kniha, ktorú práve držíte v rukách vyšla v Nemecku od r.1968 vo vyše miliónovom náklade a bola vydaná v mnohých vydaniach na celom svete.

Wilhelm Busch

**Ježiš
náš osud**